Cronici Marţiene
Ray Bradbury

Ianuarie 1999: VARA RACHETEI

Cu un minut înainte fusese iarna de Ohio, cu uşi închise, ferestre încuiate, geamuri mătuite de ger, ţurţuri dantelând fiecare acoperiş, copii dându-se cu săniuţa pe derdeluşuri, femei înaintând greoaie ca nişte ursoaice mătăhăloase în blănurile lor de-a lungul străzilor acoperite de polei.

Iar după aceea, un val prelung de căldură traversă orăşelul. Un ocean de aer fierbinte; parcă cineva lăsase deschisă uşa cuptorului. Căldura pulsă printre căsuţe, tufişuri şi copii. Ţurţurii căzură clinchenind, şi se topiră. Uşile se trântiră de pereţi. Ferestrele se deschiseră larg. Copiii îşi lepădară veşmintele groase, din lână. Femeile îşi dosiră deghizările de ursoaice. Zăpada se topi, lăsând să se întrevadă pajiştile verzi ale ultimei veri.

Vara rachetei. Cuvintele zburau printre oamenii din casele deschise, scăldate de aer. Vara rachetei. Adierea caldă a deşertului schimba florile îngheţate de pe geamuri, ştergând desenele. Schiurile şi săniuţele deveniră brusc inutile. Ninsoarea, căzând din cerul rece de deasupra oraşului, se transformă într-o ploaie fierbinte înainte de a atinge solul.

Vara rachetei. Oamenii se rezemară de stâlpii streşinilor picurânde, şi priviră cerul împurpurându-se.

Racheta se afla pe câmpul de lansare, suflând nori trandafirii de foc şi căldură de cuptor. Racheta stătea în dimineaţa rece de iarnă, aducând vară cu fiecare răsuflare a duzelor ei puternice. Racheta zămislea anotimpuri, şi pentru un scurt moment vara se întinse peste ţinut...

Februarie 1999: YLLA

Aveau o casă cu coloane din cristal pe planeta Marte, pe

ţărmul unui ocean secat, şi în fiecare dimineaţă o puteai vedea pe d-na K. mâncând fructele aurii ce creşteau din pereţii de cleştar, sau curăţind casa cu praf magnetic care, luând toată murdăria cu el, era suflat, după aceea, de vântul fierbinte. După-amiezile, când oceanul dispărut era cald şi nemişcat, iar arborii de vin stăteau rigizi în curte, micuţul şi îndepărtatul orăşel era complet încercuit şi nimeni nu plutea afară pe uşă; îl puteai vedea pe însuşi d-nul K. în camera lui, citind dintr-o carte de metal cu hieroglife ieşite în afară peste care îşi trecea degetele, aşa cum ar fi cântat la o harfă. Iar din carte, când o mângâia, cânta o voce, o voce blândă şi străveche, care povestea de vremurile pe când oceanul era abur roşu pe ţărm, iar străbunii luptau cu nori de insecte metalice şi păienjeni electrici.

D-nul şi d-na K. trăiau de douăzeci de ani lângă oceanul cel secat, iar strămoşii lor trăiseră în aceeaşi casă, care se învârtea şi urmărea soarele, ca o floare, de zece veacuri.

D-nul şi d-na K. nu erau bătrâni. Aveau pielea frumoasă şi arămie a adevăraţilor marţieni, ochii galbeni ca monezile, glasurile blânde şi melodioase. Cândva le plăcuse să picteze tablouri cu foc chimic, să înoate prin canale în anotimpurile când copacii de vin le umpleau cu lichioruri verzi, şi să vorbească în zori sub portretele albastre, fosforescente, din camera de conversaţii. Acum nu mai erau fericiţi.

În dimineaţa aceea, d-na K. stătea între coloane, ascultând căldura nisipurilor deşertului, topindu-se în ceară galbenă, şi curgând parcă spre orizont. Avea să se întâmple ceva. Aştepta.

Privi cerul albastru al lui Marte de parcă, în orice clipă, putea încremeni, să se contracte şi să azvârle o minune strălucitoare jos, pe nisip. Nu se întâmplă nimic.

Obosită să aştepte, se plimbă printre stâlpii ceţoşi. O ploaie blândă ţâşni din vârful carelat al stâlpilor, răcorind aerul fierbinte, căzând încet peste ea. În zilele călduroase, parcă umblai printr-un pârâu. Podelele casei sclipeau de izvoare răcoroase. Undeva, în depărtare, îl auzi pe soţul ei cântând la carte, cu degetele niciodată obosite de vechile cântece. Tăcută, îşi dori să vină din nou o zi în care el să o ţină şi să o atingă ca pe o harfă tot atâta timp pe cât o făcea acum cu cărţile sale uluitoare. Dar, nu. Scutură din cap, un abandon imperceptibil, iertător. Pleoapele i se închiseră încetişor peste ochii aurii.

Căsătoria îi îmbătrânea şi blaza chiar şi pe cei tineri.

Se lăsă pe spate într-un scaun care se modelă după forma şi mişcările ei. Strânse din ochi, nervoasă.

Visul apăru.

Degetele ei arămii tremurară, se ridicară, se încleştară în gol. După o clipă se ridică, brusc, gâfâind.

Privi iute în jur, aşteptându-se parcă să vadă pe cineva înapoia ei. Păru dezamăgită, locul dintre coloane era goi. Bărbatul ei apăru într-o uşă triunghiulară.

— M-ai chemat? întrebă el iritat.

— Nu! izbucni ea.

— Mi s-a părut că te-am auzit strigând.

— Da? Eram aproape adormită şi am visat ceva!

— În miezul zilei? De obicei, nu faci aşa ceva.

Ea se aşeză, parcă izbită de vis.

— Ce ciudat, murmură femeia, ce ciudat. Visul.

— Da? Era limpede că voia să se întoarcă la cartea

— Am visat un bărbat.

— Un bărbat?

— Un bărbat înalt, de un metru şi optzeci şi cinci.

— Ce absurd; un gigant, un gigant nefericit.

— Cumva, totuşi, căută ea să-şi găsească cuvintele, părea normal. În ciuda înălţimii. Şi avea — oh, ştiu că o să crezi că-i o prostie — avea ochi albaştri!

— Ochi albaştri! Zei! strigă d-nul K. Data viitoare ce o să mai visezi? Nu cumva avea şi păr negru?

— Cum ai ghicit? întrebă ea aţâţată.

— Am ales culoarea cea mai improbabilă, replică ei rece.

— Ei bine, era într-adevăr negru! exclamă ea. Şi avea o piele foarte albă; oh, era extrem de neobişnuit! Era îmbrăcat într-o uniformă ciudată, a coborât din cer şi mi-a vorbit cu cuvinte plăcute.

Zâmbi.

— Din cer; ce prostie!

— A coborât dintr-un obiect metalic care sclipea în soare, îşi reaminti ea. Închise ochii ca să-şi rememoreze: Am visat cerul şi apoi ceva a scânteiat ca o monedă azvârlită în aer, a crescut brusc şi a coborât încet, un obiect prelung, argintiu, rotunjit şi străin. După aceea pe o latură a obiectului s-a deschis o uşă, iar bărbatul cel înalt a coborât dinăuntru.

— Dacă ai lucra mai mult, n-ai avea visele astea tâmpite.

— Să ştii că mi-a plăcut, replică ea lăsându-se pe spate. Nu am bănuit niciodată că pot avea o asemenea imaginaţie. Păr negru, ochi albaştri şi piele albă! Ce bărbat ciudat, şi totuşi... arătos.

— Iluzii deşarte.

— Eşti rău. Nu m-am gândit la el înadins; pur şi simplu mi-a venit în minte pe când moţăiam. Nu era ca un vis. Era ceva neaşteptat şi diferit. M-a privit şi a rostit: „Am sosit în nava mea de pe cea de-a treia planetă. Mă numesc Nathaniel York..."

— Un nume stupid; de fapt, nici nu e un nume, o întrerupse soţul ei.

— Bineînţeles că e stupid, doar e un vis, explică ea cu blândeţe. Apoi a spus: „Aceasta este prima călătorie prin spaţiu. În nava noastră suntem numai doi, eu şi prietenul meu, Bert".

— Alt nume stupid.

— Şi a continuat: „Suntem dintr-un oraş de pe Pământ; aşa se numeşte planeta noastră". Aşa i-a zis. „Pământ", chiar aşa. Şi vorbea altă limbă. Totuşi, îl înţelegeam. În minte. Cred că prin telepatie.

D-nul K. se întoarse. Ea îl opri cu un cuvânt.

— Yll? strigă ea încetişor. Te-ai gândit vreodată dacă — ei bine, dacă pe planeta a treia trăiesc fiinţe?

— Planeta a treia nu poate întreţine viaţa, declară soţul răbdător. Savanţii noştri au afirmat că în atmosfera lor există mult prea mult oxigen.

— N-ar fi însă grozav dacă ar exista oameni? Şi să călătorească prin spaţiu într-un fel de navă?

— Zău aşa, Ylla, ştii cât de mult îmi displace tânguitul ăsta. Haide să ne vedem de treburile noastre.

Mai târziu în timpul zilei, ea începu să cânte, plimbându-se printre coloanele susurând de ploaie. Cânta mereu acelaşi cântec.

— Ce cântec e ăsta? se răsti soţul ei, în cele din urmă, intrând ca să se aşeze la masa de foc.

— Nu ştiu.

Ea ridică ochii, surprinsă. Îşi duse mâna la gură, nevenindu-i să creadă. Soarele apunea. Odată cu întunericul. casa se strângea în sine, ca o floare uriaşă. Printre coloane trecu o adiere; masa de foc bolborosi suprafaţa ei arzătoare de lavă

argintie. Boarea îi răvăşi părul roşcat, murmurându-i în urechi. Rămase tăcută, privind depărtările palide ale fundului oceanului, amintindu-şi parcă ceva, cu ochii ei galbeni umezi şi tremurători.

— „Bea pentru mine doar cu ochii şi eu voi bea cu-ai mei", cântă ea încetişor, lin, dulce. „Sau lasă un sărut în cupă, şi nu voi mai cere vinul".

Fredona acum, unduindu-şi încetişor braţele în vânt, cu ochii închişi. Termină cântecul. Era foarte frumos.

— Nu l-am mai auzit până acum. Tu l-ai compus? o întrebă el, cu ochi tăioşi.

— Nu. Da. Nu, nu ştiu, zău! Ezită: Nu înţeleg nici măcar cuvintele; sunt în alt grai!

— Ce grai?

Ea lăsă bucăţele de carne să cadă în lava tremurătoare.

— Nu ştiu.

După o clipă, scoase carnea, gătită, şi i-o servi pe o farfurie.

— Cred că, pur şi simplu, este ceva aiurea pe care l-am inventat acum. Nu ştiu de ce.

Bărbatul rămase tăcut. O privi cufundând carnea în bazinul şuierător de foc. Soarele nu mai era pe cer. Încet, încet, noaptea umplu încăperea, înghiţind coloanele şi pe amândoi, ca un vin negru turnat din plafon. Numai sclipirea argintie a lavei le mai lumina chipurile.

Femeia fredonă din nou cântecul cel straniu.

Brusc, el sări din scaun şi ieşi furios din încăpere.

Îşi termină cina mai târziu, singur.

Când se ridică, se întinse, o privi, şi sugeră, căscând:

— Haide să luăm păsările de foc până în oraş, să mergem la un spectacol.

— Vorbeşti serios? făcu ea. Nu te simţi bine?

— Ce-i atât de ciudat în propunerea mea?

— N-am mai fost de şase luni la un spectacol!

— Mie mi se pare o idee bună.

— Brusc, ai devenit foarte atent cu mine.

— Nu mai vorbi aşa, se răsti el. Vrei, sau nu vrei să mergem?

Ea privi către deşertul palid. Cele două luni, albe şi gemene, răsăreau. Pe lângă picioarele ei susura apa răcoroasă. Începu să tremure încetişor. Tânjea să rămână acolo, tăcută,

fără nici o mişcare, până când avea să se întâmple, avea să se întâmple ceea ce aşteptase toată ziua, ceea ce nu se putea întâmpla, dar s-ar fi putut. O adiere de cântec îi mângâie mintea.

— Aş...

— Îţi face bine, insistă el. Haidem.

— Sunt obosită. În altă seară.

— Ia-ţi eşarfa. Îi întinse un flaconaş. N-am ieşit pe nicăieri de luni de zile.

— Dacă uităm de cele două vizite săptămânale ale tale în oraşul Xi.

Nu voia să-l privească.

— Afaceri.

— Da? şopti ea.

Din flaconaş curse un lichid, se transformă într-o ceaţă albastră şi cobori tremurând pe umerii ei.

Păsările de foc aşteptau, ca un pat de jar, sclipind în mijlocul nisipurilor tăcute şi reci. Ţesătura albă fâlfâia încet in, vântul nopţii, prinsă de păsări cu o mie de panglici verzi.

Ylla se lăsă pe spate şi, la un cuvânt rostit de soţul ei, păsările ţâşniră, arzând, spre cerul întunecat. Panglicile se întinseră, hamacul se ridică. Nisipul alunecă şuierând dedesubt; colinele albastre plutiră, plutiră, lăsându-şi casa în urmă, coloanele de ploaie, florile din cuşti, cărţile cântătoare, izvoarele şopotitoare din podele. Nu îşi privi bărbatul. Îl auzi strigând la păsările ce se ridicau întruna, aidoma unui milion de scântei fierbinţi, tot atâtea artificii roş-galbene în ceruri, trăgând hamacul ca o petală arzând prin vânt.

Ea nu privi oraşele străvechi, moarte şi dezgolite, peste care treceau, şi nici bătrânele canale umplute cu deznădejde şi vise. Zburară peste râuri şi lacuri secate, aidoma umbrei lunii, aidoma unei torţe arzând.

Ea privea doar Cerul.

Soţul vorbi.

Ea privi cerul.

— Ai auzit ce am spus?

— Ce?

— Ai putea să fii atentă, pufni el.

— Mă gândeam.

— N-am ştiut niciodată că eşti o iubitoare a naturii, dar în

noaptea asta văd că eşti foarte interesată de cer.

— Este atât de frumos…

— Mă gândeam, începu încet soţul ei. Mă gândeam să vorbesc cu Huile. Îmi ziceam să mergem un timp, doar vreo săptămână, în Munţii Albaştri. E doar o idee...

— Munţii Albaştri!

Se ţinu numai cu o mână de marginea hamacului şi se întoarse iute către el.

— Oh, e doar o sugestie.

— Când vrei să mergem? întrebă ea tremurând.

— Mă gândeam că am putea pleca mâine dimineaţă. Ştii doar, rosti el cât mai normal, cu cât mai devreme cu atât…

— Dar n-am plecat niciodată la începutul anului!

— Cu atât mai mult… Îi zâmbi. Oricum, ne-ar face bine. Linişte şi pace. Ştii doar. N-ai altceva planificat? Putem merge, nu?

Ea inspiră adânc, aşteptă, apoi răspunse:

— Nu.

— Ce?

Strigătul lui sperie păsările. Hamacul tresări.

— Nu, repetă ea hotărâtă. Precis. Nu merg.

El o privi. Nu mai vorbiră. Ylla se întoarse. Păsările zburară mai departe, un milion de flăcărui călărind vântul.

În zori, soarele, printre stâlpii de cleştar, topi ceaţa care o susţinea pe Ylla în timpul somnului. Plutise toată noaptea deasupra podelei, afundată în moliciunea aburului ce se scurgea din pereţi atunci când se întindea să se odihnească. Dormise toată noaptea pe râul acela tăcut, ca o luntre pe un val de linişte. Acum ceaţa se arse, coborând până când o lăsă pe ţărmul deşteptării.

Deschise ochii.

Soţul ei stătea lângă ea. Părea că era acolo de ore întregi, privind-o. Fără să ştie de ce, ea nu îl putea privi în faţă.

— Ai visat iarăşi! rosti ei. Ai vorbit prin somn şi m-ai trezit. Cred că ar trebui să vezi un doctor.

— N-am nimic.

— Ai vorbit mult prin somn!

— Da? Tresări.

Zorii erau răcoroşi. O scălda o lumină cenuşie.

— Ce-ai visat?

Trebui să se gândească puţin ca să-şi aducă aminte.

— Nava. A venit iarăşi din cer, a coborât, iar bărbatul cel înalt a ieşit şi a vorbit cu mine, glumind şi râzând, încât a fost plăcut.

Domnul K. atinse o coloană. Jeturile de apă caldă ţâşniră, cu aburi, frigul dispăru din încăpere. Chipul domnului K. era imobil.

— Apoi, continuă ea, bărbatul acesta, care spunea că numele său ciudat era Nathaniel York, mi-a spus că sunt frumoasă... şi m-a sărutat.

— Ha! exclamă soţul, întorcându-se brusc şi strângând din fălci.

— E doar un vis. Era amuzată.

— Ţine pentru tine visele astea prosteşti, de femeie!

— Te porţi ca un copil.

Se lăsă pe spate pe ultimele rămăşiţe de ceaţă chimică. După o clipă, râse încetişor.

— Mi-am mai adus aminte de ceva, mărturisi ea.

— Ce, ce anume? strigă el.

— Yll, ce sunt nervii ăştia?

— Spune-mi! ceru ei. Nu poţi avea secrete faţă de mine!

Stătea deasupra ei, cu chipul întunecat şi crispat.

— Nu te-am văzut niciodată aşa, remarcă ea, jumătate şocată, jumătate încântată. Individul acela, Nathaniel York, mi-a spus... ei bine, mi-a spus că o să mă ia în nava lui. sa merg cu el în cer, şi înapoi pe planeta lui. De-a dreptul ridicol.

— Aşa e! urlă el. Ar fi trebuit să te auzi glumind cu ei, vorbind cu el, cântând cu ei, oh zei, toată noaptea, ar fi trebuit să te auzi.

— Yll!

— Când coboară? Unde coboară cu blestemata lui de navă?

— Yll, ce-i tonul acesta?

— La dracu! Se aplecă rigid deasupra ei. Iar în visul acesta..., o prinse de încheietură. ...nava nu cobora cumva in Valea Verde, nu? Răspunde-mi!

— Ba da...

— Şi a coborât în după-amiaza asta. nu? continuă el.

— Da, da, cred că da, aşa e, dar numai în vis!

— Bine, o împinse el scurt, e bine că spui adevărul! Am auzit tot ce spuneai în somn. Ai pomenit timpul şi locul.

Gâfâind, se plimbă printre coloane, parcă orbit de un fulger.

Încet, îşi regăsi suflul. Ea îl privea ca pe un nebun. În cele din urmă, se ridică şi se apropie de ei.

— Yll, şopti ea.

— N-am nimic.

— Eşti bolnav.

— Nu. Forţă un zâmbet obosit. Doar copilăros. Iartă-mă, scumpo. O mângâie stângaci. Am lucrat prea mult în ultimul timp. Iartă-mă. Cred că o să mă întind puţin.

— Erai atât de aţâţat...

— Mi-am revenit acum. Mă simt bine. Expiră: Să uităm ce a fost. Auzi, ieri am auzit un banc despre Uel şi voiam să ţi-l spun. Ce-ai zice să pregăteşti tu masa, eu îţi zic bancul şi să nu mai pomenim de ce a fost.

— Era doar un vis.

— Binenţeles. O sărută mecanic pe obraz: Doar un vis.

La amiază, soarele era sus şi fierbinte, iar dealurile tremurau în lumină.

— Nu pleci în oraş? întrebă Ylla.

— Oraş? înălţă el uşor din sprâncene.

— Astăzi este ziua în care mergeai întotdeauna.

Aranjă o cuşcă cu flori pe piedestalul ei. Florile se foiră şi deschiseră gurile flămânde şi galbene.

— Nu, închise el cartea. E prea cald, şi prea târziu.

— Ah. Ea îşi termină lucrul şi păşi către uşă: Nu stau mult.

— Stai puţin! Unde mergi?

Ylla ajunsese deja în uşă.

— La Pao. M-a invitat!

— Azi?

— N-am văzut-o de mult. Nu stă departe.

— În Valea Verde, nu?

— Da, o plimbare, nu-i departe, mă gândeam să...

Se grăbi.

— Te rog mult, mult, să mă ierţi, făcu el alergând să o prindă şi părând preocupat de lapsusul său: Am uitat. L-am invitat pe doctorul Nlle azi după-amiază.

— Doctorul Nlle!

Căută să treacă pragul. El o prinse de cot şi o trase înapoi.

— Da.

— Pao...

— Poate să aştepte, Ylla. Trebuie să-l primim pe Nlle.

— Numai câteva minute...

— Nu, Ylla.

— Nu?

El scutură din cap.

— Nu. În plus, e o plimbare teribil de lungă până la Pao. Toată distanţa până la Valea Verde, apoi peste canalul cel mare şi în jos, nu? Şi o să fie cald, teribil de cald, iar doctorul Nlle va fi încântat să te vadă. Da?

Ea nu răspunse. Voia să se smulgă şi să fugă. Voia să plângă. Rămase însă în scaun, răsucindu-şi degetele încetişor şi privindu-le fără nici o expresie, captivă.

— Ylla? murmură el. O să fii aici, nu?

— Da, răspunse ea după mult timp. O să fiu aici.

— Toată după-amiaza? Glasul ei era mort.

— Toată după-amiaza.

Se făcuse târziu şi doctorul Nlle nu sosise. Soţul Yllei nu părea prea surprins. După un timp, murmură ceva, scotoci într-un dulap şi scoase o armă rea, un tub lung şi galben terminat cu o pâlnie şi un trăgaci. Se întoarse, şi pe chip purta o mască, din metal argintiu, imobilă, masca pe care o purta întotdeauna când dorea să-şi ascundă sentimentele, o mască ce se curba şi adâncea, urmând fidelă linia obrajilor lui traşi, a bărbiei şi a sprâncenelor. Masca sclipea, iar el ţinea arma cea rea în mâini, cântărind-o. Zumzăia permanent, un bâzâit de insectă. Din ea puteau fi trimise roiuri de albine aurii, ţiuind ascuţit. Albine aurii, groaznice, care înţepau, otrăveau şi cădeau moarte, ca seminţele, pe nisip.

— Unde pleci? întrebă ea.

— Ce? Ascultă pâlnia, zumzetul neliniştitor: Dacă doctorul Nlle întârzie, să fiu al naibii dacă mai aştept. Ies puţin, să vânez. Mă întorc. Rămâi aici, da?

Masca argintie sclipi.

— Da.

— Şi spune-i doctorului Nlle că mă întorc. Vânez puţin.

Uşa triunghiulară se închise. Paşii i se stinseră în josul colinei.

Ea îl privi mergând prin lumina soarelui până când dispăru. Îşi relua după aceea îndatoririle cu prafurile magnetice şi fructele proaspăte care trebuiau culese din pereţii de cleştar. Munci cu energie şi fără să se gândească dar, din când în când , o cuprindea o amorţeală şi se trezea cântând cântecul acela straniu şi fascinant, şi privind cerul printre coloanele de cristal.

Îşi ţinu răsuflarea şi rămase nemişcată, aşteptând.

Se apropia.

Putea avea loc în orice clipă.

Era ca în zilele acelea când auzi apropiindu-se o furtună, tăcerea aceea de aşteptare, apoi creşterea uşoară de presiune din atmosferă, pe când vântul suflă peste ţinut, în rafale, umbre şi vapori. Iar schimbarea îţi apasă în urechi şi atârnai în aşteptarea furtunii ce se apropie. Începeai să tremuri. Cerul era pătat şi colorat, norii se îndesiseră; munţii căpătaseră culoarea fierului. Florile din cuşti şopteau suspine abia auzite de avertizare. Îţi simţeai părul zburlindu-se uşor. Undeva, în casă, glasul-ceas cânta: „Timpul, timpul, timpul, timpul..."", încet şi moale, precum apei picurând pe catifea...

Apoi, furtuna. Străfulgerarea electrică, îmbrăţişarea; torentelor negre şi a sunetelor întunecate, prăbuşindu-se, cuprinzându-te pe vecie.

Aşa se întâmpla şi acum. Se pregătea o furtună, totuşi cerul era senin. Se prevedeau fulgere, deşi nu se zărea nici un nor.

Ylla păşi prin casa verii care îşi ţinea răsuflarea. În orice clipă, trăsnetul putea lovi; avea să se audă o pocnitură, un nor de fum, o tăcere, paşi pe cărare, un ciocănit la uşa de cleştar, şi fuga ei către răspuns...

Ylla nebuna! se tachină ea. De ce te gândeşti la aiurelile astea cu mintea ta zăpăcită?

Atunci avu loc.

Mai întâi o căldură ca a unui foc mare trecând prin aer. Un zgomot ascuţit, rotindu-se. O strălucire pe cer, metalică.

Ylla strigă.

Alergând printre coloane, deschise larg o uşă. Privi dealurile. Acum, însă, nu se mai zărea nimic.

Era gata să coboare colina, dar se opri. Trebuia să rămână acolo, să nu meargă nicăieri. Doctorul venea în vizită, şi soţul ei avea să se înfurie dacă părăsea casa.

Aşteptă în uşă, gâfâind, cu mâna întinsă.

Se strădui să privească spre Valea Verde, însă nu zări nimic.

Femeie proastă. Intră în casă. Tu şi închipuirile tale, îşi spuse. Nu fusese nimic, doar o pasăre, o frunză, vântul sau un peşte în canal. Aşează-te. Odihneşte-te.

Se aşeză.

Răsună o împuşcătură.

Foarte clar, distinct, zgomotul armei celei rele cu insecte.

Corpul ei se cutremură.

Venea de la mare distanţă. O împuşcătură. Bâzâitul rapid al albinelor îndepărtate. O împuşcătură. Apoi a doua, limpede şi rece, şi departe.

Trupul ei tresări din nou şi, din cine ştie ce motiv, se ridică, zbierând, zbierând şi fără să vrea să se oprească din zbierat. Alergă prin casă şi deschise iarăşi uşa, larg.

Ecourile se stingeau departe, departe.

Dispărură.

Aşteptă în curte, palidă, vreme de cinci minute. În cele din urmă, cu paşi înceţi şi capul plecat, rătăci prin odăile cu coloane, atingând lucrurile cu palma, buzele tremurându-i, până ce se aşeză în camera întunecoasă a vinului şi aşteptă. Începu să şteargă o cupă de chihlimbar cu marginea eşarfei.

Apoi, de departe, răsună sunetul paşilor scârţâind peste pietricele.

Se ridică, rămânând în mijlocul încăperii tăcute. Cupa îi scăpă dintre degete, făcându-se cioburi.

Paşii ezitară dincolo de uşă. Să vorbească? Să strige: „Intră, oh, intră"?

Înaintă câţiva metri.

Paşii urcară rampa. O mână răsuci mânerul uşii.

Ea zâmbi.

Uşa se deschise. Zâmbetul Yllei dispăru.

Era soţul ei. Masca argintie îi strălucea stins.

El intră în cameră şi o privi doar o clipă. Apoi, deschise pâlnia armei, scoase două albine moarte, le auzi căzând pe podea, călcă peste ele şi puse pâlnia cea goală a armei într-un colţ, în vreme ce Ylla se aplecase şi încerca, iarăşi şi iarăşi, fără succes; să strângă cioburile cupei sparte.

— Ce făceai? întrebă ea.

— Nimic, răspunse el cu spatele la ea, scoţându-şi masca.

— Dar arma... te-am auzit trăgând. De două ori.

— Vânam. Din când în când, e plăcut să vânezi. Doctorul Nlle a venit?

— Nu.

— Ia stai. Pocni scârbit din degete: Acum mi-am amintit. Trebuie să ne viziteze mâine după-amiază. Ce stupid din partea mea.

Se aşezară ca să mănânce. Ea îşi privi mâncarea şi nu îşi mişcă mâinile.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el fără să-şi ia ochii de la carnea pe care o scufunda în lava bolborositoare.

— Nu ştiu. Nu mi-e foame.

— De ce?

— Nu ştiu; nu mi-e foame, pur şi simplu.

Vântul se ridica peste cer; soarele cobora. Încăperea era micuţă şi brusc friguroasă.

— Încercam să-mi amintesc, rosti ea în odaia tăcută, vizavi de soţul ei rece, drept şi cu ochii aurii.

— Ce anume? sorbi el din vin.

— Cântecul acela. Cântecul acela minunat. Închise ochii şi fredonă; dar nu era cântecul. L-am uitat. Şi, cumva, n-am vrut să-l uit. Este ceva ce am dorit mereu să-mi amintesc.

Îşi legănă mâinile, de parcă ritmul ar fi putut să o ajute să şi-l amintească. Apoi, se lăsă pe spate în scaun.

— Nu-mi pot aduce aminte. Începu să plângă.

— De ce plângi? o întrebă el.

— Nu ştiu, nu ştiu, dar nu mă pot opri. Sunt tristă şi nu ştiu de ce, plâng şi nu ştiu de ce, însă plâng.

Ţinea capul între palme; umerii îi tresăreau.

— Mâine n-o să mai ai nimic, rosti el.

Ea nu îl privi; se uită doar spre deşertul cel gol şi la stelele foarte strălucitoare care răsăreau pe cerul negru, iar hăt departe se auzea crescând şuierul vântului şi apele canalului foşnind reci. Ea închise ochii, tremurând.

— Da, încuviinţă ea. Mâine n-o să mai am nimic.

August 1999: NOAPTEA DE VARĂ

În galeriile de piatră, oamenii erau adunaţi în pâlcuri şi

grupuri, topindu-se în umbre printre colinele albastre. Lumina blândă a serii strălucea deasupra lor dinspre stele şi lunile duble ale lui Marte. Dincolo de amfiteatrul de. marmură, în beznă şi în depărtare, se aflau orăşele şi, sătucuri; oglinzi de apă argintie stăteau nemişcate şi canalele străluceau de la un orizont la celălalt. Era o seară de vară deasupra tăcutei şi încremenitei planete Marte. Prin canalele cu vin verde pluteau bărci delicate ca nişte flori de bronz. În casele lungi şi nesfârşite care unduiau peste coline precum şerpi obosiţi, îndrăgostiţii şopteau fericiţi în paturile răcoroase. Ultimii copii alergau pe străduţele luminate de făclii, ţinând în mâini păienjeni de aur ce azvârleau plase. Ici şi colo, se încălzea o cină târzie pe mese unde lava bolborosea argintie şi sfârâia. În amfiteatrele din o sută de orăşele de pe faţa întunecată a lui Marte, marţienii cafenii, cu ochii aidoma unor monezi de aur, se întâlneau şi priveau scenele de pe care muzicanţii înălţau muzica senină aidoma aromei mugurilor, în văzduhul nemişcat.

Pe una din scene cânta o femeie.

Publicul se foi.

Ea se opri. Duse mâna la gât. Încuviinţă spre muzicanţi şi aceştia reîncepură.

Muzicienii cântau şi ea odată cu ei, iar de data aceasta auditoriul oftă şi se aplecă înainte şi o răceală de iarnă trecu printre rânduri. Femeia cânta un cântec straniu, ciudat şi înspăimântător. Încerca să oprească silabele care îi ieşeau de pe buze, însă cuvintele sunau aşa:

Ea umblă-n frumuşele ca noaptea
Tărâmului făr-de nori şi bolţii înstelate.
Iar ce-i mai bun din beznă ori lumină
Găseşti în portul şi în ochii-i...

Cântăreaţa îşi duse palmele la gură. Rămase uluită.

— Ce cuvinte sunt acestea? întrebă muzicanţii.

— Ce cântec este acesta?

— Ce grai e acesta!

Apoi, când suflară iarăşi în cornurile lor de aur, muzica stranie se auzi iarăşi, şi trecu încetişor peste spectatorii care acum se ridicaseră şi vorbeau cu glas tare.

— Ce-i cu tine? se întrebară muzicanţii între ei.

— Ce acord e cel pe care l-ai cântat?

— Dar tu ce acord ai cântat?

Femeia începură plângă şi fugi de pe scenă. Publicul ieşi din amfiteatru. În toate orăşelele tulburate de pe Marte se întâmplase la fel. Pogorâse o răceală, ca o zăpadă albă căzând din cer. Pe străduţele întunecate, sub torţe, copiii cântau.

Iar când ajunse-acolo, dulapu' era gol
Şi astfel bietu' câine nu căpătă nimic!

— Copii! strigară glasuri. Ce versuri sunt astea? De unde le-aţi învăţat?

— Ne-au venit în minte, aşa, deodată. Sunt nişte cuvinte pe care nu le înţelegem.

Uşile se trântiră. Străzile erau pustii. Deasupra dealurilor albastre răsări o stea verde.

Pe toată faţa întunecată a lui Marte, îndrăgostiţii se treziră să-i asculte pe cei pe care-i iubeau fredonând în întuneric.

— Ce cântec e acesta?

Iar într-o mie de case, în miezul nopţii, femeile se deşteptară ţipând. Trebuiră să fie alintate în vreme ce lacrimile li se prelingeau pe obraji.

— Şş, şş, şş... Dormi, dormi... Ce s-a întâmplat? Ai visat ceva?

— Dimineaţă se va întâmpla ceva teribil.

— Nu se poate întâmpla nimic, noi ne iubim. Un suspin isteric.

— Se apropie, mereu, mereu, mereu!

— Nu ni se poate întâmpla nimic. Ce poate fi? Dormi. Dormi.

Era linişte în dimineaţa adâncă de pe Marte, linişte ca într-o fântână neagră şi rece, cu stelele sclipind în apele canalelor şi, răsuflând în fiecare încăpere, copiii ghemuiţi cu păienjenii lor în braţele strânse la piept, îndrăgostiţii îmbrăţişaţi, lunile apuse, torţele reci.

Singurul zgomot, imediat înaintea zorilor, era a unui paznic de noapte, în josul unei străzi pustii, umblând singur prin beznă, fredonând un cântec straniu...

August 1999: PĂMÂNTENII

Cel care ciocănea la uşă nu mai voia să se oprească. Doamna Ttt deschise larg uşa.

— Ce-i?

— Vorbiţi engleza! Bărbatul din faţa ei era uluit.

— Vorbesc ceea ce vorbesc, făcu ea.

— E o engleză minunată!

Bărbatul purta uniformă. Era însoţit de alţi trei bărbaţi, toţi murdari, însă zâmbind.

— Ce vreţi? întrebă doamna Ttt.

— Sunteţi o marţiană! Bărbatul surâse: Desigur, cuvântul nu vă este familiar. E un termen pământesc. Făcu un gest cu capul spre tovarăşii lui: Suntem de pe Pământ. Eu sunt căpitanul Williams. Am coborât acum o oră pe Marte. Suntem A Doua Expediţie! A existat şi Prima Expediţie, dar nu ştim ce s-a întâmplat cu ea. Oricum, am ajuns. Iar dumneata eşti prima marţiană întâlnită!

— Marţiană? înălţă ea din sprâncene.

— Vreau să spun că trăiţi pe cea de-a patra planetă de la soare. Corect?

— Elementar, replică ea privindu-i atentă.

— Iar noi, se apăsă cu mâna roz şi grăsuţă pe piept, noi venim de pe Pământ. Aşa-i?

— Da, sir! se auzi în cor.

— Aceasta este planeta Tyrr, rosti ea, în caz că vreţi să-i folosiţi numele cuvenit.

— Tyrr, Tyrr. Căpitanul râse epuizat. Ce nume potrivit! Eşti însă amabilă să ne spui cum de vorbeşti o engleză atât de perfectă?

— Nu vorbesc, gândesc, făcu ea. Telepatie! Bună ziua!

Închise uşa trântind-o.

Peste o clipă, bărbatul acela enervat ciocăni iarăşi.

— Ce mai e? se răţoi ea smucind uşa.

Bărbatul dinaintea ei încerca să zâmbească, arătând zăpăcit. Întâlnise o mână.

— Nu cred că ai înţeles...

— Ce? izbucni ea.

— Suntem de pe Pământ! repetă bărbatul privind-o surprins.

— N-am timp. făcu ea. Azi am de gătit, plus curăţenia., cusutul şi restul. Poate vreţi să-l vedeţi pe domnul Ttt; e sus, în cabinetul lui.

— Da, rosti pământeanul, clipind confuz. Binenţeles, să-l vedem pe domnul Ttt.

— E ocupat, trânti ea uşa.

— De data aceasta, ciocăniturile de la uşă erau impertinent de tari.

— Hei! zbieră bărbatul când uşa se redeschise.

Sări înăuntru ca să o surprindă.

— Nu aşa se tratează musafirii!

— Pe parchetul meu curat! strigă ea. Noroi! Afară! Dacă vrei să intri în casa mea, spală-ţi mai întâi cizmele.

Bărbatul îşi privi cizmele derutat.

— Nu e momentul de fleacuri, spuse el. Cred că, dimpotrivă, trebuie să sărbătorim.

Se uită la ea prelung, de parcă privirea lui o putea face să înţeleagă.

— Dacă din cauza ta mi s-au ars cornurile de cristal, o să dau cu un lemn după tine! exclamă ea.

Se aplecă peste un cuptor mic şi fierbinte. Reveni roşie la faţă şi transpirată. Ochii îi erau galbeni, pielea arămie, era zveltă şi iute ca o insectă. Vocea îi era ascuţită şi metalică.

— Rămâi aici. Mă duc să văd dacă te pot lăsa pentru un minut la domnul Ttt. Ce treabă zici că ai cu el?

Bărbatul înjură obosit, de parcă îi lovise cu un ciocan peste degete.

— Spune-i că suntem de pe Pământ şi suntem primii care am făcut-o!

— Ce-aţi făcut? Ridică mâna arămie: Nu contează. Mă întorc.

Zgomotul tălpilor ei fâlfâi prin casa de piatră.

Afară, cerul marţian, imens şi albastru, era fierbinte şi nemişcat ca apa adâncă şi caldă a oceanului. Deşertul marţian se întindea clocotitor ca o mlaştină preistorică, valurile de căldură ridicându-se şi tremurând. Pe o colină din apropiere se afla o rachetă micuţă. De la rachetă şi până la uşa casei de piatră se întindea un şir de urme late.

De la etaj se auzeau glasuri certându-se. Bărbaţii de la uşă se priviră şi se foiră de pe un picior pe celălalt, îşi pocniră degetele şi îşi aranjară centurile. O voce bărbătească strigă ceva ia etaj. Îi răspunse glasul femeii. După cincisprezece minute, pământenii începură să se fâţâie pe uşă, neavând ce face.

— O ţigară? făcu unul dintre ei.

Cineva scoase un pachet şi-şi aprinseră toţi ţigările. Pufăiră norişori înceţi de fum albicios. Îşi aranjară uniformele, şi îşi potriviră gulerele. Vocile de la etaj continuau să murmure. Conducătorul bărbaţilor îşi privi ceasul.

— Douăzeci şi cinci minute, spuse ei. Mă întreb ce fac acolo.

Se duse la o fereastră şi privi afară.

— Caldă zi, rosti unul dintre bărbaţi.

— Mda, încuviinţă un altul în vremea caldă a începutului după-amiezii.

Vocile coborâseră la un murmur, apoi amuţiseră. În toată casa nu se mai auzea un sunet. Bărbaţii nu-şi mai puteau auzi decât propriile răsuflări. Trecu o oră de tăcere.

— Sper că n-am picinuit vreun necaz, rosti căpitanul.

Deschise uşa bucătăriei şi privi în salon.

Doamna Ttt era acolo, udând nişte flori ce creşteau în mijlocul încăperii.

— Ştiam eu că uitasem ceva, făcu ea zărindu-l pe căpitan. Intră în bucătărie: Scuze.

Îi întinse căpitanului o foaie de hârtie.

— Domnul Ttt e mult prea ocupat.

Se întoarse la cuptorul unde gătea.

— Oricum, nu pe domnul Ttt vreţi să-l vedeţi; ci pe domnul Aaa. Mergeţi cu hârtia asta la ferma vecină, lângă canalul albastru, şi domnul Aaa vă va explica orice doriţi să aflaţi.

— Nu vrem să aflăm nimic, obiectă căpitanul, ţuguindu-şi buzele groase. Am aflat deja.

— Aveţi hârtia, ce mai vreţi? îl întrebă ea direct şi nu mai voi să spună nimic.

— Bine, făcu căpitanul fără să-l tragă inima să plece.

Rămase, aşteptând parcă ceva. Arăta ca un copil care se uită la un pom de Crăciun gol.

— Bine, repetă el. Haideţi, băieţi.

Cei patru bărbaţi ieşiră în ziua tăcută şi fierbinte.

Peste o jumătate de oră, domnul Aaa, stând în biblioteca lui şi sorbind puţintel foc electric dintr-o cupă metalică, auzi vocile de afară, de pe aleea pietruită. Se aplecă peste pervazul ferestrei şi se uită la cei patru bărbaţi în uniformă care îl priveau.

— Sunteţi domnul Aaa? întrebară ei.

— Da.

— Domnul Ttt ne-a trimis la dumneata! strigă căpitanul.

— De ce?

— El era ocupat!

— Ce nesimţire, comentă sarcastic domnul Aaa. Ce crede, că n-am nimic mai bun de făcut decât să mă întreţin cu indivizi pe care el e prea ocupat să-i primească?

— Nu asta e cel mai important, domnule, strigă căpitanul.

— Pentru mine este. Am mult de citit. Domnul Ttt e nepoliticos. Nu-i pentru prima dată când îmi ignoră ocupaţiile. Domnule, vă rog, nu mai agitaţi din mâini până nu termin. Şi fiţi atent. De obicei, lumea mă ascultă, atunci când vorbesc. Şi dumneavoastră o să ascultaţi politicoşi, altfel nu mai vorbesc deloc.

Stânjeniţi, cei patru bărbaţi din curte se foiră şi întredeschiseră gurile, iar pentru o clipă, căpitanului, cu venele umflate pe chip, îi sclipiră câteva lacrimi în ochi.

— Acum, reluă domnul Aaa, credeţi că este corect din partea domnului Ttt să fie atât de bădăran?

Cei patru bărbaţi îl priveau prin arşiţă.

— Suntem de pe Pământ! spuse căpitanul.

— Eu consider că este extrem de nepoliticos din partea lui.

— Cu racheta. Am venit în ea. Acolo!

— Să ştiţi că nu-i pentru prima dată că Ttt este lipsit de maniere.

— De la Pământ şi până aici.

— Păi, ce naiba, o să-l chem şi o să-i spun.

— Numai noi patru; eu şi ei trei, echipajul.

— O să-l sun, da, asta o să fac!

— Pământ. Rachetă. Oameni. Zbor. Spaţiu.

— O să-l sun şi o să-l fac cu ou şi oţet! strigă domnul Aaa.

Dispăru ca o marionetă de pe scenă. Vreme de un minut, se auziră glasuri furioase ţipând înainte şi înapoi prin intermediul

vreunui mecanism straniu. Dedesubt, căpitanul şi echipajul privиră cu tânjală înapoi, spre racheta lor, aşezată pe colină, dulce, frumoasă şi perfectă.

Domnul Aaa reapăru în fereastră, triumfător.

— L-am provocat la duel, ce naiba! La duel!

— Domnule Aaa..., repetă căpitanul încetişor.

— O să-l omor, auziţi!

— Domnule Aaa, vreau să vă spun ceva. Am parcurs şaizeci de milioane de mile.

Pentru prima dată, domnul Aaa îl privi pe căpitan.

— De unde spuneaţi că veniţi?

Căpitanul zâmbi larg şi le şopti oamenilor săi:

— În sfârşii, ajungem undeva. Am călătorit şaizeci de milioane de mile, strigă el. De pe Pământ!

Domnul Aaa căscă.

— În anotimpul ăsta sunt numai cincizeci de milioane de mile. Ridică o armă cu aspect înspăimântător: Bun, acum trebuie să plec. Luaţi cu voi hârtia aceea inutilă, deşi nu văd la ce v-ar putea folosi, mergeţi peste dealul acela în orăşelul Iopr şi povestiţi-i totul domnului Iii. El e omul pe care vreţi să-l vedeţi. Nu domnul Ttt, ăla-i un idiot; mă duc să-i ucid. Nici eu, pentru că nu sunteţi în domeniul meu de activitate.

— Domeniul de activitate, domeniu de activitate! îl imită căpitanul. Trebuie să ai un anumit domeniu de activitate ca să întâmpini nişte oameni de pe Pământ?!

— Terminaţi cu prostiile, e lucru bine ştiut!

Domnul Aaa se repezi în jos pe scări.

— La revedere! strigă el şi dispăru pe alee ca un uragan.

Cei patru exploratori rămaseră şocaţi. În cele din urmă, căpitanul vorbi:

— O să găsim, totuşi, pe cineva care să ne asculte.

— Poate că ar trebuii să plecăm şi să ne întoarcem mai târziu, spuse unu! din bărbaţi cu o voce visătoare. Poate că ar trebui să decolăm şi să mai coborâm o dată. Să le dăm timp să reorganizeze primirea.

— Ar fi o idee bună, murmură căpitanul obosit.

Orăşelul era ticsit de oameni ieşind şi intrând pe uşi, salutându-se, purtând măşti aurii, albastre şi stacojii de dragul culorilor, măşti cu buze argintii şi sprâncene de bronz, măşti care zâmbeau sau se încruntau, după dispoziţia celui ce o purta.

Cei patru bărbaţi, transpirând după drumul lung, se opriră şi întrebară o fetiţă unde era casa domnului Iii.

— Acolo, arătă copilul din cap.

Căpitanul, brusc însufleţit, se lăsă într-un genunchi şi privi chipul drăgălaş.

— Fetiţo, vreau să vorbesc cu tine.

O aşeză pe genunchiul său şi-i cuprinse mâinile micuţe şi arămii în palmele sale mari, gata parcă pentru povestea dinaintea culcării, pe care o alcătuia în minte încet şi cu o bucurie plină de răbdare în privinţa detaliilor.

— Bun, uite despre ce-i vorba, fetiţo. Acum şase luni, pe Marte a sosit o altă rachetă. În ea se afla un bărbat pe nume York, împreună cu ajutorul său. Nu ştim ce s-a întâmplat cu ei. Poate că s-au zdrobit la coborâre. Au venit într-o rachetă. Ca şi noi. S-ar fi putut să o vezi! O rachetă mare! Deci, noi suntem. A Doua Expediţie, urmând-o pe Prima. Şi am venit tocmai de pe Pământ...

Fetiţa îşi eliberă o mână, cu un gest reflex, şi îşi puse pe chip o mască aurie, inexpresivă. Scoase apoi un păianjen auriu de jucărie şi îi dădu drumul pe sol, în vreme ce căpitanul îi vorbea. Păianjenul se căţără ascultător înapoi, pe genunchii ei, pe când ea îl urmărea calmă prin crăpăturile măştii ei inexpresive, iar căpitanul o zgâlţâi uşor şi continuă istorisirea.

— Sunt Pământeni, zise el. Mă crezi?

— Da.

Fetiţa îşi urmări degeţelele de la picioare jucându-se în praf.

— Bun.

Căpitanul o ciupi de braţ, jumătate cu dragoste, jumătate cu răutate ca să o facă să se uite la el.

— Ne-am construit propria noastră rachetă. Crezi?

Fetiţa se scobi cu degetul în nas.

— Da.

— Şi — scoate degetul din nas, fetiţo — eu sunt căpitanul, şi...

— Niciodată până acum, în toată istoria, n-a traversat cineva spaţiul într-o rachetă, recită fetiţa închizând ochii

— Minunat. De unde ştii?

— Oh, telepatie.

Îşi şterse degeţelul de genunchi.

— Şi, nu eşti deloc aţâţată? strigă căpitanul. Nu te bucuri?

— Ar fi mai bine să mergeţi şi să-l vedeţi pe domnul Iii, zise copilul şi lăsă jucăria pe pământ. Domnului Iii o să-i facă plăcere să vorbească cu voi.

Fugi, cu păianjenul alergând ascultător după ea.

Căpitanul rămase cu mâna întinsă, privind în urma ei. Ochii i se umplură de lacrimi. Se uită la palmele sale goale. Gura îi rămăsese deschisă. Ceilalţi trei bărbaţi stăteau pe umbrele lor. Scuipară pe uliţa pietruită...

Domnul Iii răspunse personal la uşă. Se pregătea să plece la o conferinţă dar, dacă se grăbeau şi-i spuneau ce doreau...

— Puţină atenţie, răspunse căpitanul, obosit şi cu ochii roşii. Suntem de pe Pământ, avem o rachetă, suntem patru, echipaj şi căpitan, suntem epuizaţi, suntem flămânzi, am vrea un loc să dormim. Am vrea ca cineva să ne dea cheia oraşului, sau aşa ceva, şi ne-ar place ca cineva să ne scuture mâna şi să zică: „Bravo!" şi „Felicitări, bătrâne!" Cam asta ar fi totul.

Domnul Iii era un bărbat înalt, vaporos şi zvelt, cu nişte cristale groase şi albastre peste ochii lui galbeni. Se aplecă peste masă şi răsfoi nişte hârtii, fixându-şi din când în când cu privirea musafirii.

— Mda, cred că n-am formele aici, cu mine. Scotoci prin sertarele biroului: Ei, unde am pus formele? Căzu pe gânduri: Undeva, Undeva. Ah, uite-lel Uite!

Le întinse hârtiile.

— Binenţeles, trebuie să le semnaţi.

— E necesară toată birocraţia asta? Domnul Iii îl privi sticlos.

— Ziceţi că sunteţi de pe Pământ, nu? Bun, asta nu contează dar trebuie să semnezi.

Căpitanul îşi scrise numele.

— Vreţi să semneze şi echipajul meu?

Domnul Iii îl privi pe căpitan, se uită la ceilalţi trei bărbaţi şi izbucni în derâdere:

— Ei să semneze! Ha! Ce grozav! Ei, oho, ei să semneze!

Îi curgeau lacrimile. Se bătu pe genunchi şi se îndoi, lăsând râsetele să-i curgă din gura căscată. Se ţinu de marginea mesei.

— Ei să semneze!

Cei patru bărbaţi se încruntară.

— Ce-i aşa caraghios?

— Ei să semneze! sughiţă domnul Iii, înmuiat de râs. Ce caraghios. Trebuie să-i povestesc şi domnului Xxx!

Examină formele completate, continuând să râdă.

— Pare să fie în regulă. Încuviinţă: Până şi acordul pentru euthanasie dacă este necesară decizia finală pentru aşa ceva.

Chicoti.

— Acordul pentru ce?

— Linişte. Am ceva pentru voi. Uite. Ia cheia asta.

— E o mare onoare, se înroşi căpitanul.

— Nu-i cheia oraşului, prostule! izbucni domnul Iii. E cheia Casei. Luaţi-o pe coridor, descuiaţi uşa cea mare, intraţi şi închideţi bine uşa. Puteţi sta acolo peste noapte. Dimineaţă, o să-l trimit pe domnul Xxx la voi.

Căpitanul luă cheia nehotărât. Rămase privind podeaua. Oamenii săi nu se clintiră. Păreau goliţi de sânge şi de febra rachetei. Erau complet storşi.

— Ce e? Ce s-a întâmplat? întrebă domnul Iii. Ce aşteptaţi? Ce vreţi? Se apropie şi-l privi în faţă pe căpitan: Hai, afară!

— Nu ştiu dacă aţi putea..., începu căpitanul. Vreau să zic, să încercaţi, sau măcar să vă gândiţi... Exită. Am muncit din greu, am parcurs un drum lung, şi poate că aţi putea măcar să ne daţi mâna şi să ziceţi: „Bravo!", ce... credeţi?

Glasul i se stinse.

Domnul Iii întinse mâna rigid.

— Felicitări! zâmbi el rece. Felicitări.

Se întoarse.

— Acum trebuie să plec. Folosiţi cheia.

Fără să-i mai bage în seamă, de parcă dispăruseră, domnul Iii se agită prin încăpere, punând nişte hârtii într-o geantă. Mai rămase cinci minute în odaie, dar nu mai adresă nici un cuvânt cvartetului solemn care rămăsese cu capetele plecate, picioarele moi şi lumina stingându-se din ochii lor. Când domnul Iii ieşi pe uşă îşi inspecta preocupat unghiile...

Se târâră de-a lungul coridorului în lumina seacă şi tăcută a după-amiezii. Ajunseră la o uşă mare din argint bătut, şi cheia argintie o descuie. Intrară, închiseră uşa şi se întoarseră.

Se aflau într-o sală largă, scăldată de soare. Bărbaţi şi femei stăteau la măsuţe, sau în grupuri, discutând. Când auziră uşa, priviră cu toţii pe cei patru bărbaţi în uniformă.

Un marţian păşi înainte şi se înclină.

— Sunt domnul Uuu, rosti el.

— Iar eu sunt căpitanul Jonathan William, din oraşul New York, de pe Pământ, spuse căpitanul obosit.

Imediat, sala explodă!

Bolţile tremurară de ţipete şi urlete. Marţienii se năpustiră, cu braţele deschise şi urlând fericiţi, răsturnând mesele, îngrămădindu-se, exuberanţi, prinzându-i pe cei patru Pământeni şi ridicându-i pe umeri. Ocoliră sala de şase ori; de şase ori făcură turul complet, sărind, ţopăind şi cântând.

Pământenii erau atât de stupefiaţi încât se lăsară purtaţi un minut întreg înainte de a începe să râdă şi să strige:

— Hei! Aşa da!

— Asta-i viaţa! Băiete! Hei! Hoi! Iupii!

Îşi făceau cu ochiul şi băteau din palme.

— Hei!

— Ura! izbucni mulţimea.

Îi aşezară pe Pământeni pe o masă. Se făcu linişte. Căpitanul aproape că izbucni în lacrimi.

— Mulţumesc. E bine, e bine.

— Povestiţi-ne despre voi, sugeră domnul Uuu.

Căpitanul îşi drese vocea.

În timp ce vorbea, ascultătorii făceau numai oh şi ah. Căpitanul îşi prezentă echipajul, fiecare rosti câteva cuvinte şi fu stânjenit de tunetele de aplauze.

Domnul Uuu îl bătu pe căpitan pe umăr.

— E grozav să mai vezi un om de pe Pământ. Şi eu sunt tot de pe Pământ.

— Cum, cum?

— Mulţi dintre cei de aici suntem de pe Pământ.

— Dumneata? De pe Pământ? Căpitanul se holbă: Dar este posibil? Aţi venit cu racheta? Zborul spaţial era cunoscut de secole? Glasul îi răsună dezamăgit: Din ce... din ce ţară sunteţi?

— Tuiereol. Am venit, cu ani în urmă, prin spiritul trupului meu.

— Tuiereol, repetă căpitanul. Nu cunosc ţara asta. Şi ce-i cu spiritul trupului?

— Şi doamna Rrr de acolo, şi ea este de pe Pământ, nu-i aşa, doamnă Rrr?

Doamna Rrr încuviinţă şi râse straniu.

— La fel domnul Www, domnul Qqq şi domnul Vvv!

— Eu sunt de pe Jupiter, declară un bărbat înfoindu-se.

— Eu sunt de pe Saturn, spuse un altul, cu ochii sclipind.

— Jupiter, Saturn, murmură căpitanul clipind.

Era linişte acum; oamenii se aşezaseră la mesele care erau ciudat de goale pentru un banchet. Ochii lor galbeni străluceau, şi sub pometţii obrajilor aveau umbre negre. Căpitanul remarcă pentru prima dată că nu existau ferestre; lumina părea că străbate pereţii. Exista o singură uşă. Căpitanul se încruntă:

— E cam confuz. Unde este situat Tuiereol? Pe lângă America?

— Ce este America?

— N-aţi auzit niciodată de America?! Spuneaţi că sunteţi de pe Pământ şi totuşi nu ştiţi?!

Domnul Uuu se încordă încruntat:

— Pământul este acoperit numai şi numai de oceane. Nu e nici un petec de uscat. Sunt de pe Pământ şi ştiu.

— Stai puţin, se trase înapoi căpitanul. Arăţi ca un marţian obişnuit. Ochi galbeni. Piele arămie.

— Pământul este acoperit numai de junglă, rosti doamna Rrr cu mândrie. Eu sunt din Orri, de pe Pământ, o civilizaţie clădită din argint!

Căpitanul întoarse capul şi se uită la domnul Uuu, la domnul Www, la domnul Zzz, la domnul Nnn, la domnul Hhh şi la domnul Bbb. Le văzu ochii galbeni jucând şi lucind în lumină, fixându-se şi rătăcind. Începu să tremure. În cele din urmă, se întoarse către oamenii lui şi îi privi sumbru.

— Vă daţi seama ce e aici?

— Ce, domnule?

— Nu-i nici o celebrare, răspunse căpitanul obosit. Nu-i nici un banchet. Ei nu sunt reprezentanţii guvernului. Nu-i nici o petrecere surpriză. Uitaţi-vă la ochii lor. Ascultaţi-i!

Nimeni nu răsufla. În încăpere se vedeau numai ochii mişcându-se.

— Acum înţeleg, răsună îndepărtată vocea căpitanului, de ce toţi ne-au dat bileţele şi ne-au trecut de ia unul la altul, până ce nu l-am întâlnit pe domnul Iii, care ne-a trimis pe un coridor

cu o cheie, să deschidem o uşă şi să închidem o uşă. Aşa am ajuns...

— Unde suntem, domnule?

Căpitanul răsuflă adânc.

— Într-un ospiciu de nebuni.

Era noapte. Sala cea mare era scufundată în tăcere, de abia luminată de sursele deghizate în pereţii transparenţi. Cei patru Pământeni stăteau în jurul unei mese din lemn, cu capetele plecate deasupra şoaptelor. Pe duşumele erau ghemuiţi bărbaţi şi femei. În colţurile întunecate se zăreau mişcări vagi, singuratici ce gesticulau. La fiecare jumătate de oră, unul din oamenii căpitanului încerca uşa argintie, apoi revenea la masă.

— Nimic, domnule. Suntem bine încuiaţi.

— Chiar cred că suntem nebuni, domnule?

— Da. De asta n-a fost nici un fel de agitaţie la sosirea noastră. S-au mulţumit să tolereze ceea ce, pentru ei, trebuie să fie o stare psihică mereu recurentă. Făcu un gest către formele întunecate din jurul lor: Paranoici, cu toţii! Ce primire ne-au făcut! Pentru o clipă — o scânteie i se oprise în ochi. dar muri repede — am crezut că era adevărata primire. Uralele, şi cântecele, şi discursurile... Destul de frumoase, nu — atât cât a durat?

— Cât or să ne ţină aici, domnule?

— Până când o să dovedim că nu suntem psihopaţi.

— Asta ar trebui să fie uşor.

— Sper.

— Nu păreţi foarte sigur, domnule.

— Nu sunt. Uitaţi-vă în colţul ăla.

Un bărbat se mişca de unul singur prin beznă. Din gura lui ieşi o flacără albastră, care se transformă în forma rotundă a unei femei, micuţă şi goală. Dăinui în aer, lină, în vapori de lumină cobaltină, şoptind şi cântând.

Căpitanul arătă spre alt colţ. Acolo, stătea o femeie, transformându-se. Întâi fu cuprinsă într-o coloană de cleştar, apoi se topi într-o statuie de aur, un toiag de cedru lustruit, şi înapoi în femeie.

Prin toată sala, în miezul nopţii, oamenii jonglau cu flăcărui violete, transformându-se şi schimbându-se, căci noaptea era

vremea transformării şi a nefericirii.

— Magicieni, vrăjitori, şopti unul dintre Pământeni.

— Nu, halucinaţii. Îşi varsă nebunia în noi, ca să le vedem nălucirile. Telepatie. Autosugestie şi telepatie.

— Asta vă îngrijorează, domnule?

— Da. Dacă halucinaţiile ne pot părea atât de „rele", nouă şi altora, dacă nălucirile prind şi sunt aproape de crezut, nu-i de mirare că ne-au luat drept psihopaţi. Dacă bărbatul aceia poate produce femeiuşti din foc albăstrui. iar femeia aceea se poate transforma în coloană, ar fi natural ca marţienii să creadă că racheta noastră este produsul exclusiv al minţilor noastre.

— Oh, făcură oamenii lui din penumbră.

În jurul lor, în sala cea mare, flăcările ţâşneau albastre, săreau, se evaporau. Demoni micuţi din nisip roşu alergau printre dinţii bărbaţilor adormiţi. Femeile deveneau şerpi alunecoşii. Mirosea a reptile şi a animale.

Dimineaţa, toţi arătau odihniţi, fericiţi şi normali. În încăpere nu existau flăcări sau demoni. Căpitanul şi oamenii săi aşteptau lângă uşa de argint, sperând că avea să se deschidă.

Domnul Xxx sosi după vreo patru ore. Ei îl bănuiau că aşteptase dincolo de uşă, spionându-i cel puţin trei ore înainte de a intra, de a-i chema şi a-i conduce în biroul său micuţ.

Era un bărbat jovial şi zâmbitor, dacă puteai să te încrezi în masca pe care o purta, căci pe ea purta nu unul, ci trei zâmbete. Înapoia ei, glasul lui era cel al unui psiholog nu atât de zâmbitor.

— Care e necazul?

— Credeţi că suntem nebuni, dar nu suntem, spuse căpitanul.

— Dimpotrivă, nu cred că toţi sunteţi nebuni. Psihologul ridică o baghetă spre căpitan: Nu. Doar dumneata, domnule. Ceilalţi sunt halucinaţii secundare.

Căpitanul se pocni peste genunchi.

— Deci asta-i! De asta a râs domnul Iii când am întrebat dacă şi oamenii mei trebuie să semneze hârtiile!

— Da. Mi-a povestit domnul Iii. Psihologul râse, deschizându-şi larg gura: O glumă bună. Ce ziceam? A, da, halucinaţii secundare. Femeile vin la mine cu şerpi ieşindu-le din urechi. După ce le vindec, şerpii dispar.

— Am vrea şi noi să fim vindecaţi. Daţi-i drumul.

Domnul Xxx păru surprins.

— Neaşteptat. Nu prea mulţi doresc să fie vindecaţi. Să ştii, cura este dură.

— Daţi-i drumul! Sunt sigur că o să descoperiţi că toţi suntem întregi la minte.

— Ia să verificăm actele, să văd dacă sunt valabile pentru un „tratament". Răsfoi un dosar: Da. Ştii, asemenea cazuri au nevoie de un „tratament" special. Oamenii din sală sunt forme mai simple. Trebuie însă spus că, dacă ai ajuns atât de departe, cu halucinaţii primare, secundare, auditive, olfactive şi labiale, ca şi iluzii tactile şi optice, afacerea e cam rea. Trebuie să recurgem la euthanasie.

Căpitanul izbucni:

— Ascultă, am pierdut destul vremea! Testează-ne, ciocăneşte- ne genunchii, ascultă-ne la inimă, pune-ne să facem exerciţii, întreabă-ne!

— Eşti liber să vorbeşti.

Căpitanul vorbi o oră. Psihologul ascultă.

— Incredibil, murmură el. Fantezia cea mai bogată în detalii pe care am auzit-o vreodată.

— La dracu, o să-ţi arătăm racheta! urlă căpitanul.

— Mi-ar place s-o văd. O poţi crea în camera asta?

— Binenţeles. E în fişierul dumitale, la litera R. Domnul Xxx răsfoi preocupat fişierul. Făcu „Ţţ" şi îl închise, cu o expresie solemnă.

— De ce mi-ai spus să mă uit? Racheta nu-i acolo.

— Bineînţeles că nu-i, idiotule! Glumeam. Un nebun glumeşte?

— Există şi un simţ al umorului mai straniu. Acum, du-mă la racheta ta. Vreau s-o văd.

Era amiază. Când ajunseră la rachetă, era zăpuşeală.

— Mda.

Psihologul se apropie de navă şi ciocăni. Metalul răsună.

— Pot intra? întrebă el viclean.

— Da.

Domnul Xxx intră şi rămase înăuntru mult timp.

— Culmea tâmpeniei! Căpitanul mesteca o ţigară, aşteptând: M-aş întoarce oricând acasă să le spun oamenilor să nu-şi mai bată capul cu Marte. Ce dobitoci suspicioşi!

— Înţeleg că o mare parte din populaţia lor nu este întreagă la minte, domnule. Asta pare a fi principalul motiv al suspiciunii.

— Totuşi, e atât de enervant!

Psihologul ieşi din navă după o jumătate de oră de căutat, ciocănit, ascultat, mirosit, gustat.

— Acum, crezi! urlă căpitanul de parcă celălalt era surd.

Psihologul închise ochii şi-şi scărpină nasul.

— E cel mai incredibil exemplu de halucinaţie senzitivă şi sugestivă hipnotică întâlnit până acum. Am cutreierat toată „racheta", cum îi zici. Ciocăni bordajul: Aud. Iluzie auditivă. Inspiră adânc: Miros. Halucinaţie olfactivă, indusă de telepatie senzitivă. Sărută nava: Gust. Iluzie labială.

Scutură mâna căpitanului.

— Te pot felicita? Eşti un geniu psihotic! Ai făcut o treabă absolut completă! Proiectarea imaginaţiilor tale în alte minţi, prin telepatie, şi menţinerea halucinaţiilor la acelaşi nivel senzitiv sunt chestiuni aproape imposibile. Cei din Azil se concentrează de obicei asupra halucinaţiilor vizuale, sau cel mult asupra celor vizuale şi auditive. Tu ai echilibrat întreaga compoziţie! Nebunia ta este minunat de întreagă!

— Nebunia mea, păli căpitanul.

— Da, da, ce nebunie extraordinară. Metal, cauciuc, gravitroni, alimente, haine, combustibil, arme, scării şuruburi, piuliţe, linguri. Am găsit pe nava ta zece mii de obiecte distincte. Niciodată n-am mai întâlnit o asemenea complexitate. Existau până şi umbre sub paturi şi sub toate lucrurile! Ce concentrare de voinţă! Şi totul, indiferent cum sau când era testat, avea miros, formă, gust, sunet! Lasă-mă să te îmbrăţişez!

Se desprinse şi continuă:

— O să descriu cazul în cea mai importantă monografie a mea! O să îl descriu luna viitoare la Academia Marţiană! Uită-te la tine! Păi, ţi-ai schimbat până şi culoarea ochilor din galben în albastru şi a pielii din maro în roz. Şi hainele, şi mâinile tale care au cinci degete în loc de şase! Metamorfoză biologică prin dezechilibru psihologic! Iar cei trei prieteni ai tăi...

Scoase o armă micuţă.

— Incurabilă, binenţeles. Minunatul şi bietul de tine. Mort, vei fi mai fericit. Ai vreo ultimă dorinţă?

— Stai, pentru Dumnezeu! Nu trage!

— Bietul de tine. O să termin cu nenorocirea asta care te-a împins să-ţi imaginezi racheta şi pe cei trei tovarăşi. Va fi extraordinar să-ţi văd prietenii şi racheta dispărând în momentul

în care te ucid. O să scriu o lucrare despre dizolvarea imaginilor neurotice. O să culeg destul material astăzi.

— Sunt de pe Pământ! Mă numesc Jonathan Williams şi ei...

— Da, ştiu îl potoli domnul Xxx şi trase.

Căpitanul se prăbuşi cu un glonte în inimă. Ceilalţi trei bărbaţi ţipară.

— Continuaţi să existaţi? îi privi domnul Xxx. Superb! Halucinaţii cu persistenţa temporală şi spaţială! Îndreptă arma spre ei: Ei bine, o să vă sperii să vă dizolvaţi.

— Nu! urlă cei trei bărbaţi.

— Reacţie din partea nălucirilor, chiar după moartea pacientului, constată domnul Xxx împuşcându-i pe cei trei.

Zăceau pe nisip, întregi, fără nici o mişcare. Îi lovi cu piciorul. Apoi ciocăni în navă.

— Persistă! Persistă!

Trase iarăşi, şi iarăşi, în trupuri. Se dădu înapoi. Masca zâmbitoare îi căzu de pe faţă.

Încetişor, chipul micuţului psiholog se transformă. Falca de jos îi căzu. Arma îi scăpă dintre degete. Ochii îi erau goi şi opaci. Ridică palmele şi se întoarse orbeşte în cerc. Se împiedică de trupuri. Saliva îi umplea gura.

— Halucinaţii, bolborosi el. Gust. Imagine. Miros. Sunet. Pipăit.

Flutură din mâini. Ochii i se holbară. Din colţul gurii începu să i se scurgă spume.

— Plecaţi! urlă el la trupuri. Pleacă! răcni la rachetă.

Îşi privi mâinile tremurătoare.

— Contaminare, şopti el. Am Luat-o. Telepatie. Hipnoză. Acum eu am înnebunit. Acum eu sunt contaminat. Halucinaţii în toate formele senzitive.

Se opri şi începu să pipăie orbeşte după armă.

— Un singur tratament. O singură modalitate de-a le face să piară, să plece.

Răsună o împuşcătură. Domnul Xxx căzu.

Cele patru trupuri zăceau în soare. Domnul Xxx zăcea acolo unde căzuse.

Racheta se înălţa pe colina însorită şi nu dispăru.

Când, la apus, orăşenii descoperiră racheta, se întrebară ce era. Nimeni nu ştia, aşa încât fu vândută la fiare vechi şi desfăcută în bucăţi.

În noaptea aceea plouă tot timpul. Ziua următoare fu senin şi cald.

Martie 2000: CONTRIBUABILUL

Voia să meargă pe Marte cu racheta. În zorii zilei, coborî pe câmpul de lansare şi, prin gardul de sârmă ghimpată, zbieră la oamenii în uniformă că el voia să meargă pe Marte. Le spuse că era un contribuabil, se numea Pritchard şi avea dreptul să meargă pe Marte. Nu se născuse chiar acolo, în Ohio? Nu era un cetăţean onorabil? Atunci de ce nu putea merge pe Marte? Îi ameninţă cu pumnii şi le spuse că voia să plece de pe Pământ; orice om cu capul pe umeri voia să părăsească Pământul. Peste doi ani, pe Pământ urma să înceapă un război atomic şi el nu mai dorea să fie acolo, atunci când avea să se întâmple. El şi alţi mii ca el, dacă gândeau cât de cât, vroiau să plece pe Marte. Să vadă dacă nu era aşa! Să scape de războaie, cenzură, conservatorism, recrutări şi de controlul guvernului asupra uneia şi alteia, asupra artelor şi ştiinţelor! Opriţi-vă voi Pământul! El îşi dădea mâna dreaptă, inima, capul, pentru ocazia de-a merge pe Marte! Ce trebuia să faci, ce trebuia să semnezi, pe cine trebuia să cunoşti, ca să urci la bordul rachetei?

Râseră de el prin plasa de sârmă. Îi spuseră că, de fapt, nu dorea să plece pe Marte. Nu ştia că Prima şi a Doua Expediţie dăduseră greş, dispăruseră; că, probabil, echipajele muriseră?

Dar nu puteau dovedi, nu erau siguri, spuse el agăţându-se de gard: Poate că acolo sus era ţara laptelui şi a mierii, iar căpitanul York şi căpitanul Williams pur şi simplu nu mai catadicsiseră să se întoarcă. Deschideau odată poarta, să-l lase să intre în cea de-a Treia Expediţie, sau trebuia să o doboare?

Îi spuseră să tacă.

Văzu bărbaţii îndreptându-se către rachetă.

Aşteptaţi-mă! strigă el. Nu mă părăsiţi aici, pe planeta asta îngrozitoare, trebuie să evadez; o să izbucnească un război atomic! Nu mă abandonaţi pe Pământ!

Îl târâră, în timp ce se zbătea. Închiseră uşa dubei de poliţie şi porniră în zorii zilei, chipul lui apăsat de gemuleţul din spate, şi înainte de a coborî colina, el văzu flăcările roşii, auzi bubuitul şi simţi tremurătura puternică atunci când racheta argintie ţâşni

în sus şi-l lăsă în urmă, într-o dimineaţă obişnuită de luni, pe obişnuita planetă Pământ.

Aprilie 2000: A TREIA EXPEDIŢIE

Racheta coborî din ceruri. Văzuse stelele şi adâncurile întunecate, strălucirile galaxiilor şi imensitatea tăcută a spaţiului. Era o navă nouă; corpul ei era din foc iar în celulele ei de metal se aflau oameni, şi se deplasa într-o tăcere pură, arzătoare. În ea se găseau şaptesprezece bărbaţi, inclusiv căpitanul. Mulţimea adunată pe aerodromul de lângă Ohio strigase şi fluturase mâinile, iar racheta lăsase înapoia ei petale uriaşe de foc şi culoare şi dispăruse în spaţiu, în cea de a treia călătorie spre Marte!

Acum frâna, cu eficienţa proprie metalului, în atmosfera marţiană superioară. Continua să fie un obiect frumos şi puternic. Se mişcase prin apele obscure ale spaţiului aidoma unui leviatan gigantic; trecuse pe lângă Lună, şi nimerise într-un gol urmat de un altul. Bărbaţii din interior fuseseră azvârliţi, izbiţi, răniţi şi apoi vindecaţi, fiecare pe rând. Unul dintre ei murise, însă, acum, cei şaisprezece rămaşi, cu ochii limpezi şi nasurile turtite de hublourile groase, priveau planeta Marte rotindu-se sub ei.

— Marte! Marte! Bătrâne Marte, iată-ne! strigă navigatorul Lustig.

— Bătrânul Marte! rosti Samuel Hinkston, arheolog.

— În sfârşit, făcu căpitanul John Black.

Racheta coborî uşor pe o pajişte de iarbă verde. Afară, pe pajişte, se afla o căprioară din fier. Mai sus, în lumina dulce a soarelui, era o casă înaltă, cafenie, în stil victorian, acoperită de caneluri şi rococcouri, cu geamurile din sticlă albastră, roz, galben şi verde. Pe verandă se aflau muşcate şi un leagăn vechi, atârnat de tavan, şi care se legăna uşor în bătaia vântului. Deasupra casei exista o cupolă cu gemuleţe rombice, din geam armat cu sârmă! Prin fereastra din faţă, se putea zări un pian vechi, cu clapele îngălbenite. pe care era deschisă o partitură intitulată; „Frumosul Ohio".

În jurul rachetei, în toate direcţiile, se întindea orăşelul, verde şi nemişcat în primăvara marţiană. Casele erau albe, sau

din cărămidă roşie, şi erau înconjurate de ulmi înalţi ce se clătinau de vânt, de arţari şi de castani. Mai departe, se zăreau turlele bisericii, în care clopotele aurii se odihneau tăcute.

Bărbaţii din rachetă priviră afară şi văzură toate astea. Apoi, se uitară unul la celălalt şi din nou priviră afară. Se ţineau unul de celălalt, parcă, deodată, incapabili să răsufle. Se albiră la faţă şi clipiră des, alergând de la un hublou al navei la celălalt.

— Să mă ia dracu, şopti Lustig, frecându-şi ochii umezi cu degete amorţite. Să mă ia dracu, să mă ia dracu, să mă ia dracu.

— Nu e adevărat, nu poate fi adevărat, rosti Samuel Hinkston.

— Doamne, făcu căpitanul John Black.

Chimistul îi întrerupse:

— Sir, aerul este respirabil.

Black se întoarse încetişor:

— Eşti sigur?

— Nici o îndoială, sir.

— Atunci să ieşim, spuse Lustig.

— Doamne, da, vorbi Samuel Hinkston.

— Staţi, interveni căpitanul John Black. O clipă. Nu v-a dat nimeni nici un ordin.

— Dar, sir…

— Nici un „sir". De unde ştim ce este asta?

— Ştim ce este, sir, făcu chimistul. Este un orăşel, cu un aer respirabil, sir.

— Şi este un orăşel asemănător oraşelor pe Pământ, spuse arheologul Samuel Hinkston. Incredibil. Nu poate fi adevărat şi totuşi este.

Căpitanul John Black îl privi visător:

— Crezi că civilizaţia a două planete poate progresa şi evolua identic, Hinkston?

— N-aş fi crezut aşa ceva, sir.

Căpitanul Black se opri lângă hublou.

— Priviţi afară. Muşcatele. O plantă hibridă. Varietatea aceasta este cunoscută pe Pământ de numai cincizeci de ani. Gândiţi-vă la miile de ani necesari evoluţiei unei planete. Apoi, spuneţi-mi dacă este logic ca marţienii să aibă: unu, ferestre din sticlă armată cu sârmă; doi, cupole; trei, leagăne; patru, un

instrument asemănător unui pian, şi care este, probabil, un pian; şi, cinci, dacă priviţi mai bine, dacă un compozitor marţian ar fi publicat o compoziţie intitulată, destul de straniu „Frumosul Ohio". Lucru care înseamnă că aici, pe Marte, există un fluviu Ohio.

Destul de ciudat, sir.

— Ciudat, la dracu, e absolut imposibil şi bănuiesc că totul este o înscenare. Ceva este în neregulă aici şi nu părăsesc nava până nu ştiu ce este.

— Oh, sir, făcu Lustig.

— Draci! exclamă Samuel Hinkston. Sir, vreau să investighez de aproape. S-ar putea să existe scheme structurale similare de gândire, evoluţie, civilizaţie, pe fiecare planetă din sistemul nostru. S-ar putea să fim pe urmele celei mai importante descoperiri psihologice şi metafizice ale timpului nostru, sir, nu credeţi?

— Vreau să mai aştept puţin, răspunse căpitanul John Black.

— Sir, s-ar putea să fim martorii unui fenomen care, pentru prima dată, ar putea dovedi în mod indubitabil existenţa lui Dumnezeu.

— Există mulţi credincioşi şi fără această dovadă, domnule Hinkston.

— Eu sunt unul dintre ei, sir. Însă, cu siguranţă, un fenomen asemănător cu cel de afară nu ar putea să apară fără intervenţia divinităţii. Sunt copleşit de o asemenea groază şi revelaţie, încât nu ştiu dacă să plâng sau să râd, sir.

— Atunci, nu face nimic, până nu ştim despre ce este vorba.

— Cum adică, sir? întrebă Lustig. Despre ce să fie vorba? Este un oraş liniştit şi plin de verdeaţă, asemănător celui în care m-am născut eu, şi îmi place cum arată.

— Când te-ai născut, Lustig?

— În 1910, sir.

— Înseamnă că acum ai cincizeci de ani, aşa este?

— Acesta fiind 1960, da, sir.

— Şi tu, Hinkston.

— În 1920, sir. În Ilinois. Mie îmi pare totul în regulă, sir.

— Asta nu poate fi raiul, făcu ironic căpitanul. Deşi, trebuie să recunosc, pare tihnit, răcoros, şi foarte asemănător cu Green

Bluff, unde m-am născut eu în 1915. Privi spre chimist: Aerul este în regulă?

— Da, sir.

— Bine, atunci, uite ce o să facem. Lustig, tu, Hinkston şi cu mine ieşim ca să explorăm oraşul. Ceilalţi 14 rămân pe navă. Dacă ni se întâmplă ceva, decolează imediat şi o şterg de aici, ai auzit ce am spus, Craner?

— Da, sir. O ştergem, sir. Şi vă lăsăm aici?

— Mai bine să pierzi trei oameni decât o rachetă întreagă. Dacă se întâmplă ceva rău, vă întoarceţi pe Pământ şi anunţaţi următoarea rachetă, cred că e cea a lui Lingle, care va fi gata de Crăciunul viitor, despre ceea ce îi aşteaptă. În cazul în care Marte este ostil, vrem ca următoarea expediţie să fie bine înarmată.

— Şi noi suntem, sir. Avem un întreg arsenal.

— Atunci, spune-le oamenilor să stea lângă arme, din clipa în care Lustig, Hinkston şi cu mine ieşim.

— Da, sir.

— Haideţi, Lustig, Hinkston.

Cei trei bărbaţi coborâră împreună prin etajele navei.

Era o zi minunată de primăvară. Un prihor cânta într-una pe un măr înflorit. Vântul clătina pomul şi o ninsoare de petale albe se scutura încet, împrăştiind aroma florilor. Undeva în oraş, cineva cânta la pian şi muzica venea în valuri lente şi leneşe. Cântecul era „Vis minunat". Altundeva, un patefon hodorogit scârţâia discul cu „Hoinărind în amurg", cântat de Harry Lander.

Cei trei bărbaţi ieşiră din navă. Uşa se închise înapoia lor. La fiecare hublou, un chip care privea afară. Tunurile metalice erau pregătite.

La patefon se cânta acum:

„Oh, dă-mi o noapte de iunie,
Lumina lunii şi pe tine..."

Lustig începu să tremure. Samuel Hinkston îl urmă. Glasul lui Hinkston era într-atât de slab şi nesigur încât căpitanul îi ceru să repete cele spuse:

— Am spus sir, că cred că am găsit soluţia!

— Şi care este soluţia, Hinkston?

Vântul adia uşor. Cerul era senin şi tăcut, şi pe undeva un

pârâiaş alerga printr-o vale răcoroasă. Se auzeau un cal şi o căruţă poticnindu-se în depărtare.

— Sir, trebuie să fie aşa, trebuie să fie, este singura soluţie! Au existat zboruri cosmice către Marte, dinaintea primului război mondial!

Căpitanul îl privi pe arheolog:

— Nu!

— Ba da, sir! Trebuie să o admiteţi, priviţi numai! Cum altfel se pot explica toate astea: casele, căprioara din fier, florile, pianele, muzica!

— Hinkston, Hinkston, oh, rosti căpitanul şi duse mâna la gură, clătinând din cap, doar mâna îi tremura şi buzele îi erau vinete.

— Sir, ascultaţi-mă. Hinkston îl apucă de umăr convingător şi-l privi în ochi: Să zicem că, poate în anul 1905, existau oameni care urau războaiele şi voiau să plece de pe Pământ, că printre ei erau savanţi şi s-au întâlnit în secret, au construit o rachetă şi au venit aici, pe Marte.

— Nu, nu, Hinkston.

— De ce nu? În 1905, lumea era cu totul altfel; puteau păstra un asemenea secret mult mai uşor.

— Dar munca, Hinkston, munca depusă pentru a construi un lucru atât de complex cum este o rachetă, oh, nu, nu.

Căpitanul îşi privi cizmele, mâinile, privi casele, apoi se uită spre Hinkston.

— Au venit aici şi este normal că şi-au construit casele asemănătoare cu cele de pe Pământ, deoarece au adus cu ei o anumită cultură şi iată-le!

— Şi au trăit aici toţi anii ăştia? întrebă căpitanul.

— Da, sir, în linişte şi pace. Poate că au făcut câteva zboruri, ca să aducă aici suficienţi oameni pentru un orăşel şi apoi s-au oprit, temându-se să nu fie descoperiţi. Poate, de aceea, oraşul pare atât de demodat. Eu nu am văzut ceva care să dateze după 1927, aşa este?

— Da, aşa mi se pare şi mie, Hinkston.

— Sunt de-ai noştri, sir. Acesta e un oraş american, în nici un caz nu este european!

— Da... şi aici ai dreptate, Hinkston.

— Sau poate, sir, poate că zborurile cu racheta sunt mai vechi decât ştim noi. Poate că au început, undeva în lume, acum

sute de ani, şi au fost ţinute în secret de către un număr restrâns de oameni, iar aceştia s-au stabilit pe Marte, vizitând ocazional Pământul de-a lungul veacurilor.

— Pare o ipoteză plauzibilă.

— Este, sir. Trebuie să fie. Aveam dovada aici, înaintea noastră, şi tot ce ne rămâne de făcut este să găsim nişte oameni care să ne-o confirme!

— Da, aici ai dreptate. Nu putem sta pe loc şi vorbi. V-aţi adus armele?

— Da, însă nu vom avea nevoie de ele.

— Vom vedea. Haideţi, o să sunăm la uşa aceea, să vedem dacă este cineva acasă.

Sunetul cizmelor era amortizat de iarba înaltă şi verde. Mirosea a fân proaspăt cosit. Deşi n-ar fi vrut, căpitanul John Black se simţea cuprins de o pace liniştitoare. Trecuseră treizeci de ani de când fusese într-un orăşel şi bâzâitul albinelor îl potolea şi îl calma, iar prospeţimea locurilor era un balsam pentru sufletul său.

Scândurile verandei scârţâiră spart sub paşii lor, când o traversară şi se opriră înaintea uşii din plasă. Înăuntru, puteau zări o draperie ce acoperea trecerea spre coridor, un candelabru din cristal şi un tablou de Maxfield Parrish, atârnat pe unul din pereţi, deasupra unui scaun Morris. Casa mirosea a vechi, a pod, şi incredibil de plăcut. Se putea auzi clinchetul gheţii într-un pahar de limonadă. Într-o bucătărie îndepărtată, datorită zilei călduroase, cineva prepara o băutură răcoritoare.

Căpitanul John Black apăsă pe butonul clopoţelului.

Pe coridor răsunară paşi iuţi şi uşori, şi o femeie de vreo patruzeci de ani, cu un chip plăcut şi îmbrăcată în haine ce ţineau de anul 1909, apăru în uşă.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă ea.

— Scuzaţi-mă, începu nesigur căpitanul Black. Căutăm... adică... vreau să spun că ne puteţi ajuta.

Se opri. Ea îl privi cu ochi negri, miraţi.

— Dacă vindeţi ceva, spuse femeia, să ştiţi că sunt prea ocupată şi nu am timp de pierdut.

Se întoarse să plece.

— Nu, staţi! strigă căpitanul zăpăcit. Ce oraş este acesta?

Ea îl măsură din cap până în picioare:

— Cum adică, ce oraş este? Cum puteţi fi într-un oraş fără

să ştiţi cum se numeşte?

Căpitanul arăta de parcă ar fi vrut să se tolănească sub un măr umbros.

— Scuzaţi-mă, făcu el, dar suntem străini de aceste locuri. Suntem de pe Pământ şi am dori să aflăm cum a ajuns oraşul acesta aici.

— Sunteţi agenţi fiscali? întrebă femeia.

— Nu, răspunse căpitanul.

— Atunci, ce vreţi?

— Ei...

— Ei?

— De câtă vreme există oraşul ăsta?

— A fost construit în 1868, izbucni ea. Ce-i asta, o glumă?

— Nu, nu e o glumă! strigă căpitanul. Oh, Doamne. Fiţi atentă. Noi venim de pe Pământ!

— De unde?

— De pe Pământ!

— Unde e asta? întrebă femeia.

— De pe Pământ, insistă el.

— Adică, din pământ?

— Nu, de pe planeta Pământ! Uite, ieşiţi pe verandă şi o să vă arăt.

— Nu, refuză femeia. Nu ies; pe voi v-a bătut soarele în cap.

Lustig şi Hinkston stăteau înapoia căpitanului.

Hinkston rosti:

— Doamnă, am venit cu o navă care zboară printre stele. Suntem de pe cea de a treia planetă a soarelui, Pământul, şi am sosit pe această planetă, care este Marte. Acum, înţelegeţi, doamnă?

— V-a bătut soarele în cap, repetă ea şi se îndepărtă de uşă. Plecaţi, până nu îl chem pe soţul meu, care doarme sus.

— Dar, insistă Hinkston, aici este Marte, nu?

— Aici, explică femeia adresându-se parcă unui copil, este Green Lake, Wisconsin, pe continentul America, înconjurat de oceanele Pacific şi Atlantic, într-un loc denumit lumea sau, uneori, Pământul. Acum, plecaţi! La revedere!

Trânti uşa.

Cei trei bărbaţi rămaseră înaintea pragului, cu mâinile întinse înainte, rugându-se, parcă, să se deschidă din nou. Se priviră unul pe celălalt.

— Să spargem uşa, propuse Lustig.
— Nu putem, suspină căpitanul.
— De ce?
— Nu a făcut nimic rău, nu? Aici, noi suntem străinii. Casa este o proprietate particulară. Doamne, Dumnezeule, Hinkston!
Se îndepărtă de uşă şi se aşeză pe treptele verandei.
— Ce este, sir?
— Te-ai gândit vreodată că, poate, cine ştie cum, am greşit drumul? Şi, accidental, ne-am întors pe Pământ?
— Oh, sir, oh, sir, oh, oh, sir. Hinkston rămase ca trăsnit, apoi se aşeză şi el pe trepte.
Lustig rămase în picioare în bătaia soarelui.
— Cum am fi putut face aşa ceva?
— Nu ştiu, lăsaţi-mă să mă gândesc.
— Dar am verificat fiecare milă de parcurs, spuse Hinkston, şi l-am văzut pe Marte, iar cronometrele ne-au anunţat că am parcurs atâtea mile, apoi am trecut de Lună şi iată-ne aici, pe Marte. Sir, sunt convins că ne aflăm pe Marte.
— Dacă, însă, interveni Lustig, să presupunem că printr-un accident spaţial sau temporal, am coborât pe o planetă în alt moment ai timpului? Dacă acesta este Pământul acum treizeci sau cincizeci de ani? Poate ne-am rătăcit pe axa timpului, ce credeţi?
— Oh, termină, Lustig.
— Hinkston, oamenii de pe navă sunt pregătiţi?
— Fiecare la postul său, sir.
Lustig se îndreptă spre uşă şi sună clopoţelul. Când uşa se deschise din nou, întrebă:
— În ce an suntem?
— Binenţeles că în 1926! se răsti femeia şi trânti uşa.
— Aţi auzit? alergă Lustig spre ei. A spus 1926! Ne-am întors în timp! Suntem pe Pământ!
Lustig se aşeză şi cei trei bărbaţi se lăsară cuprinşi de uimirea şi spaima generată de veste. Stăteau cu palmele încleştate pe genunchi. Vântul sufla, răvăşindu-le părul.
Căpitanul se ridică şi îşi scutură pantalonii.
— Nu m-am gândit niciodată la o asemenea posibilitate. Mă sperie al dracului. Cum se poate întâmpla aşa ceva?
— Oare ne va crede cineva din oraşul ăsta? se întrebă Hinkson. Nu ne jucăm cu ceva periculos? Mă refer la timp. Poate

ar trebui să decolăm şi să ne întoarcem acasă.

— Nu. O să încercăm la altă casă. Trecuseră pe lângă alte trei case, până la o cabană micuţă şi albă, adăpostită sub un stejar.

— Încerc să fiu cât se poate de raţional, spuse căpitanul. Arătă cu bărbia către oraş. Tu ce crezi, Hinkston? Să presupunem, aşa cum ai zis tu mai înainte, că zborul cu racheta a fost cunoscut de multă vreme. Şi, după ce oamenii de pe Pământ au trăit aici un număr de ani, li s-a făcut dor de planeta lor. La început, ca o tânjală ce s-a transformat, cu timpul, într-o adevărată psihoză. În cele din urmă, a ajuns o ţicneală curată. Dacă ai fi psihiatru, cum ai reacţiona înaintea unei astfel de probleme?

Hinkston se gândi puţin:

— Mda, cred că aş încerca să re-aranjez civilizaţia de pe Marte, aşa încât să semene tot mai mult cu cea de pe Pământ. Dacă aş putea, aş reproduce fiecare floare, drum, lac, sau chiar ocean. Apoi, printr-o hipnoză colectivă, vorbesc desigur în teorie, i-aş convinge pe toţi dintr-un oraş ca acesta că, de fapt, se găsesc pe Pământ şi nicidecum pe Marte.

— Da, Hinkston, cred că acum suntem pe calea cea bună. Femeia din casa aceea credea, doar credea, că trăieşte pe Pământ. Îşi menţine integritatea mentală. Ea şi toţi ceilalţi din oraş sunt subiectele celei mai grandioase experienţe în domeniul migrării şi al hipnozei pe care o să o vezi vreodată.

— Asta este, sir! strigă Lustig.

— Da, suspină căpitanul. Acum ajungem undeva. Mă simt mai bine. Totul sună acum mai logic. Discuţiile astea despre timp şi călătorii în timp îmi întorc stomacul pe dos. Dar, aşa... Aproape că zâmbi, pentru prima dată după o lună. Da. Cred că vom fi bine primiţi.

— Credeţi, sir? întrebă Lustig. Totuşi, ca şi pelerinii, oamenii aceştia au venit aici ca să scape de Pământ. Poate că nu se vor bucura să ne vadă, sir. Poate că vor încerca să ne alunge, sau să ne omoare.

— Dacă se va întâmpla aşa ceva, avem arme superioare. Oricum, nu avem altă soluţie decât să încercăm. Casa asta, acum. Haideţi.

Nu traversară pajiştea încă şi Lustig se opri, privind spre orăşel, de-a lungul străzii tăcute şi visătoare.

— Sir, rosti el.

— Ce s-a întâmplat, Lustig? făcu căpitanul.

— Oh, sir, sir, ce văd, ce văd înaintea mea, oh, oh..., vorbi Lustig şi începu să plângă. Palmele îi tremurau, iar chipul îi era numai uimire, bucurie şi neîncredere. Părea că dintr-o clipă în alta va înnebuni de atâta fericire. Privi în josul străzii şi începu să alerge, împiedicându-se, stângaci, căzând, ridicându-se şi continuând să fugă: Oh, Doamne Dumnezeule, Ţie îţi mulţumesc, Doamne! Ţie îţi mulţumesc!

— Nu-l lăsa să plece! Căpitanul începu să alerge. Lustig fugea acum în goana mare, strigând. Coti într-o curte cam la jumătatea străduţei şi urcă pe veranda unei case mari, verde, cu un cocoş din tablă pe acoperiş.

Când căpitanul şi Hinkston ajunseră în curte, el bătea la uşă, strigând şi plângând.

Uşa se deschise. Lustig îndepărtă apărătoarea din plasă şi răcni într-un acces de fericire:

— Bunico! Bunicule!

În prag stăteau doi bătrâni, cu chipurile iluminate de zâmbet.

— Albert! scârţâiră glasurile lor şi se repeziră să-l îmbrăţişeze, să-l bată pe spate şi să se agite în jurul lui: Albert, oh, Albert, câţi ani au trecut! Cât ai crescut, băiatule, ce mare eşti, băiatule, oh, Albert băiete, ce mai faci!

— Bunico, bunicule! suspină Albert Lustig. Ce bine îmi pare că vă văd! Arătaţi minunat, minunat! Oh, minunat!

Îi îmbrăţişă, îi întoarse, îi sărută, îi strânse la piept, plânse, îi privi din nou şi clipi spre cei doi bătrânei. Soarele strălucea pe cer, vântul adia, iarba era verde, uşa din plasă de sârmă stătea deschisă.

— Intră, băiete, intră, avem limonadă proaspătă, câtă vrei!

— Bunico, bunicule, ce bine că vă văd! Sunt cu nişte prieteni! Uite!

Lustig se întoarse şi făcu semne agitate către căpitan şi Hinkston, care, tot timpul întâlniri de pe verandă, stătuseră în umbra unui copac, ţinându-se unul de celălalt.

— Căpitane, căpitane, urcă, urcă, vreau să ţi-i prezint pe bunicii mei!

— Ce mai faceţi? rostiră bunicii. Orice prieten al lui Albert este şi prietenul nostru. Nu mai staţi acolo cu gurile căscate.

Intraţi!

În sufrageria casei era răcoare şi o pendulă veche ticăia, lungă şi înnegrită, într-un colţ. Se găseau acolo perne moi, aşezate pe canapele rafturi cu cărţi, o carpetă tăiată în forma unui trandafir şi limonada în mâna transpirată, răcoroasă pe limba însetată.

— În sănătatea voastră, rosti bunica, ridicând paharul.

— De câtă vreme sunteţi aici, bunico? întrebă Lustig.

— De mulţi ani, răspunse ea, ţâfnoasă. De când am murit.

— De când ce? lăsă paharul jos căpitanul John Black.

— Ah, da, se uită Lustig înspre căpitan. Au murit de treizeci de ani.

— Şi tu stai aici calm! strigă căpitanul.

— Ptiu, clipi bătrâna către John Black. Cine ne credem, ca să întrebăm ce se întâmplă? Uită-ne aici. De fapt, ce este viaţa? Cine face ce, de ce şi unde? Tot ce ştim este că ne aflăm aici, din nou în viaţă, fără nici un fel de întrebări. O a doua şansă. Se aplecă şi îşi întinse mâna subţire spre căpitanul John Black. Simţi? Căpitanul o atinse. Este solidă, nu? Căpitanul încuviinţă. Mi-ai auzit vocea, aşa este? Atunci, triumfă ea, de ce pui întrebări?

— Pentru că, nu ne-am gândit niciodată că pe Marte vom găsi aşa ceva.

— Şi acum l-aţi găsit. Cred că pe, fiecare planetă sunt alţii, şi mai mulţi şi asta arată nenumăratele căi ale Domnului.

— Aici este raiul? întrebă Hinkston.

— Prostii, nu. Este o lume pe care avem o nouă şansă. Nimeni nu ne-a spus de ce. Dar, de fapt, nici pe Pământ nu ne spusese nimeni. Mă refer la celălalt Pământ. Cel de pe care veniţi voi. De unde ştim noi că n-a fost un altul înainte de acela?

— O întrebare bună, făcu căpitanul.

Se ridică apoi şi se pocni cu mâna peste coapsă.

— Trebuie să plecăm. A fost foarte drăguţ. Mulţumim pentru băuturi.

Se opri. Se întoarse şi privi uimit către uşă.

Departe, în lumina soarelui, se auzeau glasurile unei mulţimi, ţipete şi saluturi.

— Ce-i asta? întrebă Hinkson.

— Aflăm noi imediat! răspunse căpitanul John Black şi ieşi brusc pe uşă, traversând în fugă peluza verde şi ieşind pe strada

oraşului marţian.
Se opri, privind înspre navă. Uşile erau deschise şi echipajul său ieşea, fluturând din mâini. Se strânseseră o mulţime de persoane, iar printre oamenii aceia membrii echipajului său alergau, vorbeau, râdeau şi dădeau mâna. Oamenii dansau. Oamenii mişunau. Racheta stătea goală şi abandonată.
O orchestră de alămuri explodă în lumina solară, începând o melodie veselă din tromboane şi trompete. Apoi, urmă un bubuit de tobe şi zăngănitul talangelor. Fetiţe cu părul auriu săreau de colo-colo. Băieţei strigau „Ura!" iar bărbaţi graşi împărţeau ţigări de zece cenţi bucata. Primarul oraşului ţinu o cuvântare. Apoi, fiecare membru, al echipajului cu o mamă de un braţ, şi un tată sau o soră de celălalt, a fost condus pe stradă, în căsuţe sau vile mari şi uşile se trântiră închise.
Vântul se înteţi în cerul senin de primăvară şi tăcerea se lăsă moale. Orchestra de alămuri dispăruse după un colţ, lăsând racheta să strălucească singură în razele soarelui.
— Au abandonat-o! strigă căpitanul. Au abandonat nava, asta au făcut! O să le jupoi pielea, pe cuvântul meu! Au avut nişte ordine!
— Sir, făcu Lustig. Nu fiţi prea aspru cu ei. Aceia erau toţi prieteni vechi sau rude.
— Asta nu e o scuză!
— Gândiţi-vă cum s-au simţit, zărind chipuri familiare în afara navei!
— Eu aş fi ascultat ordinele! Aş fi... Căpitanul rămase cu gura deschisă.
Mergând pe trotuar sub soarele marţian, înalt, zâmbind, cu ochii albaştri şi pielea bronzată se apropia un tânăr de vreo douăzeci şi şase de ani.
— John! strigă tânărul şi începu să alerge.
— Ce? făcu căpitanul John Black, clătinându-se.
— John, pramatie bătrână, tu eşti! Tânărul îi strânse mâna şi-l bătu pe spate.
— Tu eşti, rosti John Black.
— Desigur, cine credeai că era!
— Edward! Căpitanul se întoarse către Lustig şi Hinkston, ţinându-l pe străin de mână. Acesta este fratele meu, Edward. Ed, fă cunoştinţă cu oamenii mei, Lustig, Hinkston! Fratele meu!
Îşi strânseră, pe rând, braţele şi umerii şi în cele din urmă

se îmbrăţişară.

— Ed!

— John, golane, tu eşti!

— Arăţi grozav, Ed, însă ce înseamnă toate astea? Nu te-ai schimbat odată cu anii. Îmi aduc aminte că ai murit pe când aveai douăzeci şi şase de ani, iar eu nouăsprezece, oh, Doamne, atâţia ani au trecut, şi acum eşti aici, şi, Dumnezeule, ce se întâmplă, ce se întâmplă?

Edward Black îl lovi uşor peste, bărbie.

— Mama aşteaptă, spuse el.

— Mama?

— Şi tata.

— Şi tata?

Căpitanul aproape căzu pe pământ, izbit parcă în piept. Mergea rigid şi stângaci, fără coordonare. Se bâlbâi şi şopti doar unul sau două cuvinte odată:

— Mama trăieşte? Şi tata? Unde?

— În casa veche de pe bulevardul Oak Kroll.

— Casa veche. Căpitanul privi cu o uimire încântată. Lustig, Hinkston, aţi auzit?

— Ştiu că îţi vine greu să crezi.

— În viaţă. Reali.

— Nu mă simţi real? Braţul puternic, strângerea fermă, zâmbetul alb. Părul blond, cârlionţat.

Hinkston plecase. Îşi văzuse propria casă, în josul străzii, şi fugise într-acolo. Lustig zâmbea:

— Acum înţelegeţi, sir, ce s-a întâmplat tuturor de pe navă. Nu au putut rezista.

— Da, da, rosti căpitanul, cu ochii închişi. Da. Întinse mâna.

— Când voi deschide ochii, totul va dispărea. Deschise ochii: Eşti tot aici. Doamne, Edward, arăţi grozav!

— Haide, te aşteaptă prânzul. I-am spus mamei.

— Sir, interveni Lustig, în caz că aveţi nevoi de mine, sunt la ai mei.

— Ce? Ah, bine, bine, Lustig. Atunci, ne vedem mai târziu.

Edward îl apucă de braţ.

— Să te ajut.

— Da. Am o senzaţie ciudată la genunchi. Şi stomacul mi-e încordat. Doamne.

— Uite casa. Ţi-o aminteşti?

— Dacă mi-o amintesc? Ce dracu! Fac pariu că ajung înaintea ta pe verandă.

Începură să alerge. Vântul şuiera pe lângă urechile căpitanului John Black. Pământul îi duduia sub picioare. Văzu silueta aurie a lui Edward Black depăşindu-l într-un vis uimitor de real. Văzu casa apropiindu-se cu iuţeală, uşa deschizându-se, apoi plasa de sârmă.

— Te-am bătut! strigă Edward, repezindu-se pe trepte.

— Am îmbătrânit, gâfâi căpitanul, pe când tu eşti încă tânăr. Dar, de fapt, mi-aduc aminte că m-ai învins întotdeauna!

În prag, mama, micuţă, zâmbitoare şi roşie în obraji. Şi, înapoia ei, cu părul sus, tata, cu pipa lui în mână.

— Mamă, tată!

Urcă treptele în fugă, aidoma unui copil. După-amiaza a fost lungă şi frumoasă. Terminară prânzul şi se instalară în sufragerie, iar el le povesti despre racheta lui şi despre echipaj, şi ei încuviinţau şi îi zâmbeau, iar mama era absolut la fel şi tata muşcă o ţigară şi o aprinse în stilul lui. Pe la mijlocul după-amiezii, mama aduce ceai de la gheaţă. Apoi, seara, urmă o cină măreaţă cu curcan şi timpul trecu plăcut. Când oscioarele au fost curăţate şi depuse pe farfurii, căpitanul se lăsă pe spate, în scaun, şi răsuflă adânc şi mulţumit. Tata îi turnă un păhărel de sherry sec. Era şapte şi jumătate seara. Noaptea coborâse în toţi copacii şi colora cerul, iar în casa liniştită lămpile erau ca nişte pete difuze de lumină. Din toate celelalte casa de pe stradă se auzeau râsete, muzică, piane. Mama puse o placă la patefon şi dansă împreună cu căpitanul John Black. Avea acelaşi parfum pe care el şi-l reamintea din vara când ea şi cu tata fuseseră ucişi în accidentul de tren. Era uluitor de reală în braţele lui şi dansară încetişor după muzică.

— Dimineaţă o să mă trezesc, spuse căpitanul. O să fiu în racheta mea, în spaţiu, şi toate astea vor dispărea.

— Nu, nu, nu te gândi aşa, îl rugă ea. Suntem aici. Nu pune întrebări. Dumnezeu este bun cu noi. Să ne bucurăm.

Placa se termină cu hârâit uşor.

— Eşti obosit, fiule, spuse tata. Clătină din pipă. Tu şi cu Ed mergeţi sus. Vechiul tău dormitor te aşteaptă.

— Dormitorul cel vechi?

— Patul cu ornamente de alamă şi tot restul, râse Edward.

— Ar trebui, însă, să-mi adun oamenii.

— De ce? întrebă mama.

— De ce? Păi, nu ştiu. Cred că n-am nici un motiv. Nu, nici unul. Ce contează? Clătină din cap. Nu sunt prea logic.

— Noapte bună, fiule, îl sărută ea pe obraz.

— Noapte bună, mamă.

— Somn uşor, fiule, îi strânse tata mâna.

— Mulţumesc, la fel, tată.

— E bine că te avem acasă.

— E bine să fii acasă.

Părăsi tărâmul de fum de ţigară, parfum, cărţi şi lumină difuză, şi urcă scările, vorbind, vorbind, cu Edward. Edward deschise o uşă şi apărură patul cu ornamente de alamă, sleguleţele de semnalizare de pe vremea colegiului şi o haină veche din blană de raccoon, pe care o mângâie cu o afecţiune ciudată.

— Este prea mult, şopti el. Parcă aş fi într-o ploaie torenţială fără să am umbrelă. Sunt complet îmbibat de emoţii şi amintiri. Sunt amorţit. Sunt obosit.

— Un somn bun, între nişte cearceafuri curate şi răcoroase, asta îţi trebuie. Edward întinse aşternutul imaculat şi aranjă pernele. Apoi. deschise o fereastră şi înăuntru pluti aroma iasomiei înflorite. Lunile străluceau palid şi în depărtare se auzeau vag şoapte şi muzică de dans.

— Deci, acesta este Marte, spuse căpitanul dezbrăcându-se.

— Da, acesta este Marte. Edward se dezbrăcă cu mişcări încete, leneşe, trăgându-şi cămaşa peste cap şi dezvăluind umerii aurii şi gâtul musculos.

Lumina era stinsă şi stăteau unul lângă altul în pat, ca înainte, ca acum câţi zeci de ani? Căpitanul se întinse şi vântul nopţii îl mângâie, umflând perdelele de dantelă către interiorul camerei. Printre copaci, pe o peluză, cineva adusese un patefon portabil, ce cânta acum încetişor:

„Te voi iubi mereu, cu dragostea de-a pururi curată".

Se gândi la Anna.

— Anna este aici?

Fratele său, întins în lumina argintie ce intra pe fereastră, aşteptă şi apoi răspunse:

— Da. Nu este acum în oraş. Dimineaţă, însă, va fi aici.

Căpitanul închise ochii.

— Aş vrea tare mult să o văd pe Anna.

Încăperea era dreptunghiulara şi tăcută, cu excepţia răsuflărilor.

— Noapte bună, Ed.

O pauză.

— Noapte bună, John.

Stătea fericit, lăsându-şj gândurile în voie. Pentru prima dată, agitaţia zilei era dată în lături şi emoţiile erau potolite. Acum, putea gândi logic. Totul fusese numai emoţii. Orchestra cântând, figurile familiare, valul care îţi podidea inima. Dar… acum…

Cum? Se gândi. Cum se realizase totul? Şi de ce? În ce scop? Din bunătatea unui Dumnezeu iubitor? Atunci, într-adevăr, Domnul era într-atât de bun şi de atent cu fiii lui? Cum şi de ce şi pentru ce?

Se gândi la diversele ipoteze emise de Hinkston şi Lustig în căldura amiezii. Lăsă alte ipoteze noi să cadă, aidoma unor pietricele, prin mintea sa, ca printr-o apă întunecată, acum, răsucindu-se, scăpărând uneori o lumină albă. Marte. Pământul. Mama. Tata. Edward. Marte. Marţieni.

Cine a trăit pe Marte cu o mie de ani în urmă? Marţieni? Sau a fost dintotdeauna aşa. Marţieni. Repetă încetişor cuvântul în gând.

Aproape că izbucni în râs. Ajunsese, deodată, la cea mai ridicolă ipoteză. Îi dădea o senzaţie de înfiorare. Desigur, însă, nici nu merita să se gândească la ea. Complet imposibilă. O prostie. Uit-o. Ridicol.

Dar, se gândi el. să presupunem numai. Să presupunem numai că pe Marte trăiau marţieni, care ne-au văzut racheta sosind, ne-au văzut pe noi înăuntru şi ne-au urât. Să presupunem numai, ce dracu, că voiau să ne distrugă, ca pe nişte invadatori, nişte nedoriţi, şi voiau să o facă într-un mod inteligent, încât să ne ia pe nepregătite. Ei, ce urmă ar fi putut folosi un marţian împotriva pământenilor, înzestraţi cu arme atomice?

Răspunsul era interesant. Telepatie, hipnoză, memorie şi imaginaţie.

Să presupunem că toate casele astea nu erau de loc reale,

patul acesta nu era real, ci doar crâmpeie ale imaginaţiei mele, aduse la viaţă de către marţieni prin telepatie şi hipnoză.

Să presupunem că aceste case au în realitate altă formă, o formă marţiană, însă, folosind dorinţele şi amintirile mele, marţienii le-au făcut să arate că vechea mea casă, vechea mea casă, pentru a-mi îndepărta suspiciunile? Ce mod mai bun de a deruta un om, decât emoţiile sale?

Şi să presupunem că cei doi oameni care dorm în camera alăturată nu sunt de loc mama şi tatăl meu. Că sunt, de fapt, doi marţieni, extrem de inteligenţi, capabili să mă ţină tot timpul sub această hipnoză visătoare.

Iar orchestra de alămuri? Ce plan abil ar fi. Întâi, îl prostesc pe Lustig, apoi îl prostesc pe Hinkston şi după aceea strâng o mulţime în jurul rachetei şi cântă. Iar toţi oamenii din navă, văzând mame, mătuşi, unchi, iubite moarte acum zece, douăzeci de ani, binenţeles, neglijând ordinele, ar fugi afară şi ar abandona racheta. Ce poate fi mai natural? Ce e suspect? Ce e mai simplu? Un om nu pune multe întrebări atunci când mama sa învie deodată, este mult prea fericit. Iar fanfara cânta şi fiecare a fost dus într-o altă casă. Şi iată-ne aici, noaptea, în case diferite, în paturi diferite, fără arme cu care să ne apărăm, iar nava stă goală în noapte. N-ar fi oribil şi îngrozitor să afli că toate astea au făcut parte dintr-un plan inteligent al marţienilor, pentru a ne izola, cuceri şi ucide? Poate, cândva, peste noapte, fratele meu de aici, din patul ăsta, îşi va schimba forma, se va topi se va reface şi va deveni un marţian cu un ochi şi cu dinţi galbeni-verzui. Pentru el ar fi foarte simplu să se întoarcă şi să-mi vâre un cuţit în inimă. Şi în toate celelalte case de pe stradă, zeci de alţi fraţi sau taţi, topindu-se deodată şi luând cuţite şi ucigând pământenii ce dormeau Încrezători.

Mâinile îi tremurau sub pătură. Trupul îi era rece. Deodată, nu mai era o ipoteză. Brusc, era foarte înspăimântat. Ridică puţin capul şi ascultă. Noaptea era foarte tăcută. Muzica se oprise. Vântul murise. Fratele (?) său dormea lângă el.

Foarte precaut, ridică pătura şi o dădu la o parte. Coborî încet din pat şi traversa uşor încăperea când glasul fratelui său rosti:

— Unde mergi?

— Ce?

Glasul fratelui său era rece:

— Am spus, unde mergi?
— Să beau apă.
— Dar nu îţi este sete.
— Ba da, ba da, îmi este.
— Nu, nu îţi este.

Căpitanul John Black traversă încăperea alergând. Ţipă. Ţipă a doua oară.

Nu mai ajunse până la uşă.

Dimineaţa, fanfara cântă un refren trist. Din fiecare casă de pe stradă, apărură mici procesiuni solemne, purtând sicrie lungi, şi de-a lungul străzii însorite ieşiră, plângând şi transformându-se, bunice, bunici, mame. surori şi fraţi şi se îndreptară spre cimitir, unde fuseseră săpate gropi şi se instalaseră cruci. Cu totul, şaptesprezece gropi şi şaptesprezece cruci. Pe trei dintre cruci scria CĂPITAN JOHN BLACK, ALBERT LUSTIG şi SAMUEL HINKSTON.

Primarul ţinu un discurs scurt şi trist, chipul său arătând uneori ca cei al primarului, alteori arătând cu totul altfel.

Mama şi tata Black erau acolo, cu fratele Edward, şi plângeau, chipurile lor topindu-se din feţele familiare în cu totul altceva.

Bunicul şi bunica Lustig erau acolo, plângând, şi chipurile lor se modificau precum ceara, tremurând aşa cum tremură lucrările în valurile de căldură dintr-o zi de vară.

Sicriele au fost coborâte. Cineva murmură despre „neaşteptata şi brusca moarte a şaptesprezece bărbaţi minunaţi în timpul nopţii..."

Peste capacele sicrielor se arunca pământ.

După înmormântare, fanfara se reîntoarse în oraş, iar mulţimea rămase, strigă şi flutură din mâini, în vreme ce racheta era desfăcută bucăţi şi aruncată în aer.

Iunie 2001: ...şi LUNA VA FI LA FEL DE STRĂLUCITOARE

Era atât de frig când ieşiră pentru întâia oară. noaptea, din rachetă, încât Spender începu să adune lemnul marţian uscat, pregătind un foc. Nu spuse nimic despre vreo sărbătorire; doar strânse vreascuri, le dădu foc şi le privi arzând.

Privi peste umăr, în flăcările ce luminau aerul rarefiat al mării secate de pe Mare, şi zări racheta care îi adusese pe toţi, comandantul Wilder, Cheroke, Hathaway, Sam Parkhill şi el însuşi, traversându-i spaţiul negru şi tăcut, presărat numai de stele, şi îi coborâse pe o planetă moartă, care visa.

Jeff Spender aştepta zgomotul. Îi privea pe ceilalţi bărbaţi şi îi aştepta să înceapă să ţopăie şi să strige. Avea să se întâmple imediat ce s-ar fi destrămat şocul de a fi „primii" oameni pe Marte. Nici unul dintre ei nu spusese nimic, dar mulţi sperau, poate, că celelalte expediţii dăduseră greş şi că aceea, A Patra, avea să fie cea care să reuşească. Nu se gândeau la nimic rău. Cu toate acestea, nu-şi puteau alunga gândurile, visele de glorie şi onoare, în vreme ce plămânii li se obişnuiau cu atmosfera rarefiată, care aproape că te îmbăta dacă te deplasai prea repede.

Gibbs se apropie de focul de abia aprins şi întrebă.

— De ce nu folosim focul chimic ai navei în locul vreascurilor astea?

— Nu contează, răspunse Spender fără să ridice ochii.

N-ar fi fost frumos, chiar în prima noapte de pe Marte, să facă prea mult zgomot, să monteze un aparat ciudat, tâmpit şi sclipitor, cum era o sobă. Ar fi fost un fel de blasfemie de import. Mai târziu, aveau să aibă vreme şi pentru aşa ceva; vreme să arunce conserve de lapte condensat în mândrele canale marţiene; vreme ca exemplarele din New York Times să zboare, să se împiedice şi să foşnească pe fundul cenuşiu şi pustiu al oceanelor de pe Marte; vreme pentru ca resturile picnicurilor şi cojile de banane să împânzească ruinele canelate şi delicate ale străvechilor oraşe marţiene din văi. Avea să fie destulă vreme pentru toate acestea. Se înfioară uşor, gândindu-se.

Alimentă focul din mână, şi i se păru că aducea o jertfă unui gigant mort. Coborâseră pe un mormânt imens. Aici murise o civilizaţie. Doar din simplă politeţe petreceau în tăcere noaptea.

— Nu aşa văd eu o sărbătorire. Gibbs se întoarse către comandantul Wilder: Sir, m-am gândit să intrăm în raţiile de gin şi carne şi să ne mai înveselim puţin.

Comandantul Wilder privi spre un oraş mort aflat la o milă depărtare.

— Suntem cu toţii obosiţi, rosti el absent, de parcă întreaga

atenţie îi era îndreptată asupra oraşului, uitând de echipaj. Poate mâine seară. Acum ar trebui să fim mulţumiţi că am străbătut tot drumul ăsta fără nici o ciocnire cu un meteor, şi fără nici un deces.

Bărbaţii se foiră. Erau douăzeci, ţinându-se de umeri, sau potrivindu-şi certurile. Spender îi privi. Nu erau mulţumiţi. Îşi riscaseră viaţa ca să facă ceva măreţ. Acum, voiau să urle beţi, să tragă cu pistoalele şi să arate ce minunat era să laşi în urmă o cloacă şi să zbori până pe Marte într-o rachetă.

Nimeni, însă, nu urla.

Comandantul dădu un ordin încet. Unul din bărbaţi alergă în interiorul navei şi aduse conserve de hrană, care fură deschise şi consumate în tăcere. După aceea, începură să vorbească. Comandantul se aşeză şi recapitulă călătoria. O cunoşteau deja cu toţii, dar era plăcut să o mai audă, ca ceva făcut, terminat şi pus în siguranţă. Nu voiau să vorbească despre călătoria de întoarcere. Cineva pomeni de ea, dar ceilalţi îi spuseră să tacă. Lingurile se mişcau sub cele două luni; mâncare era bună, iar vinul şi mai bun. Pe cer se văzu o dâră luminoasă, iar un moment mai târziu racheta auxiliară ateriză lângă tabără. Spender privi deschizându-se chepengul mic şi Hathaway, geologul-fizician — aveau cu toţii calificări duble, pentru a economisi spaţiul din rachetă — ieşi afară. Se îndreptă încet spre comandant.

— Ei bine? întrebă Wilder.

Hathaway se uită către oraşele îndepărtate clipind sub lumina stelelor. înghiţi un nod şi întoarse ochii.

— Oraşul acela, comandante, e mort şi a murit de multe mii de ani. Acelaşi lucru şi despre cele trei oraşe, dintre coline. Însă cel de-al cincilea oraş, la două sute de mile; distanţă, sir...

— Ce-i cu el?

— Până săptămâna trecută, acolo au trăit oameni, sir.

Spender se ridică în picioare.

— Marţieni, urmă Spender.

— Unde sunt acum?

— Morţi, răspunse Hathaway. Am intrat într-o casă de pe una din străzi. Am crezut că, la fel ca şi celelalte oraşe şi case, era moartă de secole. Dumnezeule, acolo erau trupuri. Parcă dădusem peste un morman de frunze veştede. Ca vreascuri şi petice de ziare arse, atât. Recente. Muriseră de cel mult zece

zile.

— Ai verificat şi alte oraşe? N-ai găsit nimic viu?

— Absolut nimic. Am cercetat şi celelalte oraşe. Patru din cinci erau pustii de mii de ani. Nu am nici cea mai vagă idee ce s-a întâmplat cu locuitorii lor. Însă al cincilea conţinea întotdeauna aceiaşi lucru. Cadavre. Mii de trupuri.

— Din ce cauză au murit? înaintă Spender un pas.

— N-o să vă vină să credeţi?

— Ce i-a omorât?

— Vărsatul de vânt, răspunse simplu Hathawav.

— Dumnezeule, nu!

— Ba da. Am făcut teste. Vărsat de vânt. A acţionat asupra marţienilor aşa cum o face cu pământenii. Cred că metabolismul lor a reacţionat diferit. I-a ars tăciune, uscându-i ca nişte coji. Este însă, fără îndoială, vărsat de vânt. Înseamnă că toate cele trei expediţii, York şi căpitanii Williams şi Black, au ajuns pe Marte. Dumnezeu ştie ce li s-a întâmplat. Ştim cel puţin ce le-au făcut ei, fără intenţie, marţieniior.

— Nici un alt semn de viaţă?

— Există posibilitatea ca unii marţieni, dacă au fost inteligenţi, să scape în munţi. Totuşi, sunt gata să pariez că a fost ceva la scară generală. Planeta e pustiită.

Spender se întoarse şi se aşeză lângă foc, privind flăcările. Vărsat de vânt, Dumnezeule, vărsat de vânt, gândeşte-te! O rasă se ridică vreme de un milion de ani, se rafinează, construieşte oraşe ca acelea de acolo, face tot ceea ce îi poate conferi respect şi frumuseţe, apoi moare. O parte mor încet, când le vine sorocul, înainte de apariţia noastră, cu demnitate. Dar restul! Restul mor de o boală cu un nume frumos, sau înspăimântător, sau maiestuos? Nu, Dumnezeule, trebuia să fie vărsatul de vânt, o boală de copii, o boală care nici măcar nu-i ucide pe copiii de pe Pământ! Nu-i drept şi nu-i cinstit. E ca şi cum ai spune că grecii au murit de oreion, sau că romanii cei mândri au murit de platfus pe colinele lor minunate. Dacă măcar le-am fi lăsat timp marţieniior să-şi aranjeze veşmintele funebre, să se întindă, să arate bine, şi să se gândească la alt motiv de moarte. Nu poate fi ceva prostesc şi mizer ca vărsatul de vânt. Nu se potriveşte cu restul; nu se potriveşte cu întreaga planetă!

— Bine, Hathaway, ia-ţi ceva de mâncare.

— Mulţumesc, comandante.

Totul se uită imediat. Oamenii vorbeau între ei.

Spender nu-şi luă ochii de la ei. Îşi lăsă mâncarea în farfurie. Simţea aerul răcindu-se. Stelele se apropiau, limpezi.

Când cineva vorbea prea tare, comandantul replica în şoaptă făcându-i pe toţi să-l imite.

Aerul mirosea curat şi proaspăt. Spender rămase multă vreme, pur şi simplu bucurându-se de el. Putea recunoaşte o mulţime de lucruri: flori, chimicale, praf, vânt.

— Dup-aia în New York, când am lipit blonda aia, cum o chema?... Ginnie! urlă Biggs. Aia era!

Spender se crispă. Mâna începu să-i tremure. Ochii i se mişcară înapoia pleoapelor subţiri.

— Şi Ginnie mi-a zis..., răcni Biggs.

Bărbaţii hohotiră.

— Aşa c-am pocnit-o! zbieră Biggs cu o sticlă în mână.

Spender lăsă jos farfuria. Ascultă vântul, şoptindu-i răcoros în urechi. Privi gheaţa rece a clădirilor marţiene albe de pe ţărmurile oceanului secat.

— Ce gagică, ce mai gagică! Biggs goli sticla în gura sa mare. Din toate tipele pe care le-am avut!

Mirosul transpiraţiei lui Biggs umpluse aerul. Spender lăsă focul să se stingă.

— Hei, vino să tragi un gât, Spender! răcni Biggs, privindu-l o clipă, apoi se întoarse la sticlă. Păi, într-o noapte, Ginnie şi cu mine...

Un bărbat, pe nume Schoenke, îşi luă armonica şi începu un step, cu proful ridicându-se în jurul lui.

— Iu-huu! Asta-i viaţa! urlă el.

— Iu-piii! zbieră echipajul.

Îşi azvârliră farfuriile goale. Trei din ei se prinseră în linie şi dansară cancan, hohotind. Ceilalţi aplaudau, răcnind. Cheroke îşi smulse cămaşa, arătându-şi pieptul gol, asudat, în timp ce se rotea. Lumina lunilor strălucea în părul lui scurt şi pe obrajii tineri, proaspăt raşi.

Pe fundul oceanului, vântul ridică norişori mici şi, din munţi, chipuri uriaşe de stâncă priviră racheta argintie şi focul cel mic.

Gălăgia crescu tot mai mulţi bărbaţi ţopăiau, cineva scoase o muzicuţă, altcineva începu să cânte la un pieptene. Se deschiseră şi băură alte douăzeci de sticle. Biggs se bălăbănea, agitându-şi braţele ca să-i dirijeze pe dansatori.

— Haideţi, sir! strigă Cheroke spre comandant, începând un cântec.

Comandantul trebui să intre în dans. Nu voia. Chipul îi era solemn. Spender privi, gândindu-se: Sărmane, ce noapte! Habar n-au ce fac. Înainte de a pleca spre Marte, ar fi trebuit să urmeze un program care să-i înveţe cum să se comporte, cum să umble şi ce să facă câteva zile.

— Asta-i.

Comandantul se desprinse şi se aşeză, spunând că era obosit. Spender îi privi pieptul. Nu gâfâia. Nici măcar nu transpirase.

Acordeon, muzicuţă, vin, urlete, dans, muzică, învârteală, zăngănit, râsete.

Biggs se clătină până la marginea canalului marţian. Purta şase sticle goale şi le azvârli una câte una în apele adânci şi albastre ale canalului. Se scufundară, scoţând gâlgâituri seci.

— Te botez, te botez, te botez..., se bâlbâi Biggs. Te botez... Canalul Bi... Biggs.

Spender se ridicase, sărise peste foc şi ajunsese lângă Biggs înainte ca cineva să fi schiţat vreun gest. Îl pocni pe Biggs, o dată în gură şi o dată în ureche. Biggs se înmuie şi se prăbuşi în canal. Spender îl aşteptă în tăcere să se caţere înapoi pe malul din stâncă. Deja, câţiva îl înşfăcaseră de braţe.

— Hei, ce te-a apucat, Spender? Hei! făceau ei.

Biggs se căţără şi rămase, cu apa scurgându-se de pe el. Îi zări pe cei care îl ţineau pe Spender.

— Bun, făcu el, şi înaintă.

— Ajunge, se răsti comandantul Wilder.

Oamenii îi dădură drumul lui Spender. Biggs se opri şi îl privi pe comandant.

— Gata, Biggs, du-te şi schimbă-ţi hainele. Restul, înapoi la petrecere! Spender, vino încoace!

Bărbaţii reluară cheful. Wilder se îndepărtă puţin şi se întoarse către Spender:

— Poate explici ce s-a întâmplat, rosti el.

— Nu ştiu, privi Spender canalul. Mi-a fost ruşine. De Biggs, de noi şi de gălăgie. Cristoase, ce spectacol!

— A fost o călătorie lungă. Trebuie să se descarce.

— Unde e respectul lor, sir? Unde-i bunul simţ?

— Eşti obosit şi vezi altfel lucrurile, Spender. Eşti amendat

cu cincizeci de dolari.

— Da, sir. Mă gândeam că Ei ne priveau, bătându-ne joc de noi înşişi.

— Ei?

— Marţienii, fie că sunt morţi sau nu.

— Cu siguranţă morţi. Crezi că Ei ştiu că suntem aici?

— Un bătrân nu ştie întotdeauna când se apropie un tânăr?

— Ba cred că da. Vorbeşti de parcă ai crede în spirite.

— Cred în lucrurile care au fost făcute, şi există dovezi că pe Marte s-au făcut multe. Există străzi şi case, şi cărţi, presupun, şi canale uriaşe, şi ceasuri, şi locuri pentru grajduri, dacă nu pentru cai, atunci pentru nişte animale domestice, poate cu douăsprezece picioare, cine ştie? Oriunde m-aş uita, văd lucruri care au fost folosite. Au fost atinse şi folosite timp de secole întregi. Întrebaţi-mă, atunci, dacă cred în spiritele lucrurilor folosite cândva, şi o să vă răspund că da. Sunt toate aici. Toate obiectele ce se pot folosi. Toţi munţii care au nume. Şi n-o să-i putem folosi niciodată fără să ne simţim stânjeniţi. Cumva, într-un fel, munţii nu ne vor părea niciodată la locul lor; o să le dăm nume noi, dar numele vechi sunt acolo, undeva în timp, iar munţii sunt alcătuiţi şi văzuţi sub numele acelea. Numele pe care le vom da canalelor, munţilor şi oraşelor vor cădea precum apa pe roata morii. Nu contează cum atingem Marte, de fapt n-o să-l atingem niciodată. Atunci o să ne înfuriem pe el şi ştiţi ce o să facem? O să-i jupuim, o să-i smulgem învelişul de pe el şi o să-l schimbăm ca să ni se potrivească nouă.

— N-o să ruinăm Martele, îl contrazise căpitanul. Este prea mare şi prea bun.

— Nu crezi? Noi, pământenii, avem talentul de a distruge tot ce e mare şi frumos. Singurul motiv pentru care n-am instalat tarabe cu crenvurşti în templul egiptean de la Karnak este pentru că nu era la îndemână şi n-avea nici un beneficiu comercial deosebit. Iar Egiptul e doar o mică părticică din Pământ. Aici însă, totul este străvechi şi diferit, iar noi trebuie să ne stabilim undeva şi să începem să distrugem totul. O să denumim canalul: Canalul Rockfeller, iar muntele: Muntele King George, iar oceanul: Oceanul Dupont, iar oraşele se vor numi Roosevelt, Lincoln şi Coolidge şi nici măcar n-o să fie bine, deoarece toate locurile astea au denumirile lor.

— Asta va fi treaba ta, ca arheolog, să afli numele vechi, iar noi le vom folosi.

— Câţiva oameni ca noi împotriva tuturor intereselor comerciale.

Spender privi munţii de fier.

— Ei ştiu că suntem aici, ca să scuipăm în vinul lor, şi bănuiesc că ne urăsc.

Comandantul scutură din cap.

— Aici nu există ură. Se opri să asculte vântul. După cum arată oraşele lor. Au fost un popor rafinat, frumos şi înclinat spre filozofie. Au acceptat ceea ce li s-a întâmplat. Ştim că au acceptat moartea rasei lor şi nu i-a încercat, într-o frustare de ultimă clipă, nebunia de a-şi ruina oraşele. Fiecare oraş văzut până acum este absolut intact. Probabil că prezenţa lor aici nu-i deranjează mai mult decât i-ar deranja jocul unor copii pe pajişte, cunoscându-i pe copii şi înţelegându-i. Şi, oricum, poate că asta ne va schimba şi pe noi in bine.

Spender, ai remarcat liniştea deosebită a oamenilor până în clipa când Biggs i-a împins să petreacă? Păreau chiar umili şi înspăimântaţi. Gândindu-ne la asta, ne dăm seama că nu suntem chiar aşa grozavi; suntem nişte puşti hârjonindu-ne, ţipând cu rachetele şi atomii noştri de jucărie, ţipând şi agitându-ne. Dar, într-o bună zi, Pământul va fi aşa cum este Marte azi. Asta ne va trezi. Este o lecţie practică asupra civilizaţiilor. O să învăţăm de la Marte. Acum, sus capul. Haide înapoi şi să ne prefacem veseli. Amenda de cincizeci de dolari rămâne.

Petrecerea nu se desfăşura prea grozav. Vântul continuă să sufle dinspre oceanul mort. Îi învăluia pe oameni şi îi învălui şi pe comandant şi Jeff Spender, atunci când reveniră în mijlocul grupului. Vântul spulbera praful pe racheta strălucitoare, în acordeon şi în muzicuţa abandonată. Praful le intră în ochi şi vântul emise o notă înaltă şi melodioasă în aer. Apoi, muri la fel de brusc pe cât apăruse.

Murise însă şi petrecerea.

Bărbaţii se ridicară, profilându-se pe cerul negru şi rece.

— Haida, băieţii, haida! bubui Biggs dinspre navă, într-o uniformă nouă, fără să arunce măcar o privire către Spender.

Glasul lui răsună ca într-o sală goală. Era singur.

— Haida!

Nu mişcă nimeni.
— Haida, Whitie, ia muzicuţa!
Whitie suflă un acord. Răsună fals şi ciudat. Whitie scutură muzicuţa şi o lăsă jos.
— Ce fel de petrecere mai e şi asta? răcni Biggs.
Cineva strânse acordeonul. Scoase un sunet de animal pe moarte. Atât.
— Bine, atunci o să petrec singur, cu fiola mea. Biggs se rezervă de racheta şi bău dintr-o sticlă. Spender îl privi multă vreme, fără să facă nici un gest.
Apoi degetele i se târâră în susul piciorului tremurător până la tocul pistolului, încetişor, mângâind şi bătând uşor teaca din piele.
— Cine doreşte poate să vină în oraş cu mine, anunţă comandantul. Lăsăm o santinela aici, la rachetă, şi plecăm înarmaţi, pentru orice eventualitate.
Oamenii începură să discute între ei. Paisprezece voiau să meargă, incluzându-l pe Biggs, care râdea mulţumit, agitându-şi sticla. Şase rămaseră pe loc.
— Să-i dăm drumu! zbieră Biggs.
Expediţia porni tăcută sub lumina lunilor. Ajunseră până la marginea oraşului de vis, mort acum, sub lunile gemene care se alergau pe boltă. Umbrele oamenilor erau duble. Nu respiră, sau uşa li se păru, vreme de câteva minute. Aşteptau ca ceva să se mişte în oraşul cel mort, să se ridice o formă cenuşie, sau pe fundul pustiu al mării să apară galopând o siluetă străveche, ancestrală, călare pe an armăsar înzăuat, provenit din nişte părinţi imposibili, din încrucişări de neînchipuit.
Spender umplu străzile cu ochii şi cu mintea. Pe străzile pietruite, oamenii se mişcau ca nişte lumini albastre şi diafane, răzbătea murmurul slab al zgomotelor, şi animale stranii se târau peste nisipurile roşu cenuşii. Fiecare fereastră căpătă o persoană sprijinită de pervaz şi fluturând din mână, încet, ca sub o apă dinafara timpului, către o formă mişcătoare, aliată în depărtarea spaţiului, sub turnurile argintate de luni. Undeva, înăuntru, cânta o muzică şi Spender îşi imagină forma instrumentelor care o puteau cânta. Locul era bântuit.
— Hei! răcni Biggs, înalt, cu palmele făcute pâlnie la gură. Hei, voi, ăia din oraş, hei!
— Biggs! rosti comandantul.

Biggs tăcu.

Înaintară pe o stradă pavată cu dale. Acum vorbeau numai în şoaptă, deoarece parcă intraseră într-o uriaşă bibliotecă în aer liber, sau într-un mausoleu, unde trăia vântul şi peste care sclipeau stelele. Comandantul vorbi încetişor. Se întrebă unde dispăruseră oamenii, cu ce se ocupaseră, cine le fuseseră regii, şi cum muriseră. Se întrebă după aceea, în şoaptă, cum construiseră oraşul aceia care dăinuise prin epoci, şi dacă veniseră vreodată pe Pământ? Erau ei strămoşi ai pământenilor, plecaţi cu mii de ani în urmă? Oare iubiseră şi urâseră iubiri şi uri, şi făcuseră lucruri tot atât de prosteşti atunci când se făcuseră lucrurile prosteşti?

Nimeni nu se clinti. Lunile îi ţinură şi îi încremeniră; vântul adie în jurul lor.

— Lord Byron, spuse Jeff Spender.

— Ce lord? îl privi comandantul.

— Lord Byron, un poet din veacul al nouăsprezecelea. Acum multă vreme, a scris un poem care se potriveşte acestui oraş şi felului în care trebuie să fi simţit marţienii, dacă le-a mai rămas ceva de simţit. Ar fi putut la fel de bine să fi fost scris de ultimul poet marţian.

Oamenii stăteau nemişcaţi, cu umbrele sub ei.

— Şi cum e poemul, Spender? întrebă comandantul.

Spender îşi schimbă greutatea de pe un picior pe celălalt, ridică o mână, străduindu-se să-şi amintească, miji ochii, apoi, amintindu-şi, repetă cuvintele încet şi lin, iar oamenii îl ascultară tăcuţi:

Nu vom mai rătăci nicicând
În miez de noapte mare.
Deşi inima-i iubitoare oricând
Şi luna-i strălucitoare.

Oraşul era cenuşiu, înalt şi nemişcat. Chipurile bărbaţilor erau întoarse în lumină.

O sabie îngroapă o teacă
Iar sufletul rămâne după piept.
Şi să răsufle, inima mai stă.
Însăşi iubirea se mai odihneşte.

Făcută noaptea a fost pentru iubire
Dar ziua atât de iute vine
Nicicând nu va mai fi o rătăcire
Sub a lunii lumină, prin rovine.

Pământenii stăteau în mijlocul oraşului fără să rostească nici un cuvânt. Era o noapte senină. Nu se auzea decât zgomotul vântului. La picioarele lor se întindea o piaţetă pavată cu mozaic, alcătuind siluete de oameni şi animale străvechi. Le priveau.

Biggs scoase un zgomot urât din gâtlej. Ochii îi erau opaci. Îşi duse mâinile la gură; icni, închise ochii, se aplecă, şi un val gros de lichid îi umplu gura, izbucni afară, împroşcă mozaicul şi acoperi desenele. Făcu aşa de două ori. O duhoare acră, înţepătoare, umplu aerul răcoros.

Nimeni nu schiţă vreun gest să-l ajute. Continuă să vomite.

Spender privi o clipa, apoi se întoarse şi porni pe străzile oraşului, singur sub lumina lunilor. Nu se opri nici măcar o dată ca să privească înapoi, spre pâlcul de ameni.

Se întoarseră la ora patru dimineaţa. Se întinseră pe pături, închiseră ochii şi inspirară aerul liniştit. Comandantul Wilder se aşeză lângă foc şi îl alimentă cu vreascuri.

După două ore, McClure deschise ochii:

— Nu dormiţi, sir?

— Îl aştept pe Spender, zâmbi slab comandantul.

McClure reflectă un moment.

— Ştiţi, sir, nu cred c-o să se mai întoarcă. Nu ştiu de ce, dar aşa simt eu, sir; n-o să se întoarcă niciodată.

McClure se întoarse pe cealaltă parte. Focul trosni şi muri.

Spender nu reveni în următoarea săptămână. Comandantul trimise expediţii de cercetare, însă toate reveniră raportând că nu ştiau unde putuse dispărea Spender. Avea să se întoarcă atunci când avea să se calmeze. Spuneau că Spender era o bătaie de cap. Să-l ia dracu!

Comandantul nu spuse nimic, dar consemnă totul în jurnalul oficial...

Era o dimineaţă care ar fi putut să fie luni, marţi sau orice altă zi pe Marte. Biggs stătea pe marginea canalului; picioarele îi

atârnau în apa rece, răcorindu-l, în vreme ce soarele îi bătea în faţă.

Pe malul canalului venea un bărbat. Umbra lui căzu pe Biggs. Acesta ridică ochii.

— Lua-m-ar dracu! exclamă Biggs.

— Eu sunt ultimul marţian, spuse bărbatul scoţând o armă.

— Ce-ai zis?

— O să te omor.

— Las-o moartă. Ce banc e ăsta, Spender?

— Ridică-te şi primeşte-o în piept.

— Pentru Dumnezeu, lasă arma aia.

Spender apăsă o singură dată pe trăgaci. Biggs rămase o clipă pe malul canalului, apoi se aplecă înainte şi se prăbuşi în apă. Arma scosese doar un bâzâit slab. Trupul pluti încet şi nepăsător sub valurile line ale canalului. Scoase un gâlgâit găunos care încetă repede.

Spender îşi băgă arma în toc şi plecă fără nici un zgomot. Soarele strălucea deasupra lui Marte. Îl simţi arzându-i mâinile şi mânjindu-i obrajii feţei crispate. Nu alergă; merse normal, de parcă nimic nu ar fi fost nou, cu excepţia luminii soarelui. Se îndreptă spre rachetă, unde câţiva din echipaj mâncau un dejun proaspăt gătit sub un adăpost ridicat de Cookie.

— Vine Singuraticul, spuse cineva.

— Salut, Spender! Nu te-am văzut de mult!

Cei patru de la masă îl priviră pe bărbatul tăcut care se uita la ei.

— Tu şi ruinele tale blestemate, râse Cookie, amestecând o substanţă negricioasă într-un castron. Eşti ca un câine într-un cimitir de oase.

— Poate, răspunse Spender. Am aflat nişte chestii. Ce-aţi zice dacă v-aş spune că am găsit un marţian dând târcoale prin jur?

Cei patru lăsară jos furculiţele.

— Serios? Unde?

— Nu contează. Lăsaţi-mă să vă pun o întrebare. Ce aţi simţi dacă aţi fi marţieni, iar alţii ar veni pe pământurile voastre şi ar începe să le distrugă?

— Eu ştiu exact ce aş simţi, răspunse Cheroke. Prin vinele mele curge sânge de Cherokee. Bunicul mi-a povestit o grămadă de chestii despre teritoriul Oklahoma. Dacă mai există

vreun marţian pe aici, eu sunt cu totul alături de el.

— Dar ceilalţi? întrebă încetişor Spender.

Nimeni nu răspunse; tăcerea lor era şi ea un răspuns. Prinde ce poţi, cine a găsit o ia, dacă tipul îţi întinde şi celălalt obraz mai dă-i o palmă, etc...

— Ei bine, urmă Spender, am găsit un marţian.

Bărbaţii îl priviră.

— Sus, într-un oraş mort. Nu credeam că aveam să-l găsesc. Nu intenţionam să-l caut. Nu ştiu ce făcea acolo. Vreme de o săptămână, am locuit într-un orăşel dintr-o vale, învăţând să citesc cărţile vechi şi studiind formele lor de artă. Şi, într-o zi, l-am văzut pe marţianul ăsta. A rămas o clipă nemişcat, apoi a dispărut. Ziua următoare nu a mai venit. Eu am stat. învăţând să citesc după scrierile vechi, iar marţianul s-a întors, apropiindu-se de fiecare dată tot mai mult, până când, în ziua în care am învăţat cum să citesc în marţiană — e o limbă extraordinar de simplă, şi există desene ajutătoare — marţianul a apărut înaintea mea şi a spus: „Dă-mi cizmele". I le-am dat, iar el a continuat: „Dă-mi uniforma şi tot ce mai ai pe tine". După ce i le-am dat pe toate, mi-a cerut. „Dă-mi arma" şi i-am dat arma. Apoi a spus: „Acum vino şi vezi ce se întâmplă". Marţianul a intrat în tabără, şi acum este aici.

— Nu văd nici un marţian, zise Cheroke.

— Îmi pare rău.

Spender scoase arma. Bâzâi încet. Primul glonte îl lovi pe bărbatul din stânga; ai doilea şi al treilea glonte pe cel din dreapta şi capul mesei. Cookie se întoarse de la foc, cu groaza întipărită pe faţă, şi primi al patrulea glonte. Căzu pe spate, în flăcări, şi hainele îi luară foc.

Racheta stătea sub soare. Trei bărbaţi stăteau la dejun, cu mâinile pe masă, fără să se clintească, cu mâncarea răcindu-se în faţa lor. Cheroke, neatins, rămăsese singur, privind tâmp şi neîncrezător la Spender.

— Poţi veni cu mine, spuse, Spender.

Cheroke nu răspunse nimic.

— Poţi să mi te alături, urmă Spender şi aşteptă.

În cele din urmă, Cheroke reuşi să-şi găsească glasul.

— I-ai ucis, făcu ei îndrăznind să privească în jur.

— Aşa meritau.

— Eşti nebun!

— Poate că sunt. Poţi însă veni cu mine.

— Pentru ce să vin? strigă Cheroke, palid şi cu ochii umezi. Pleacă, du-te!

Chipul lui Spender se înăspri.

— Dintre ei toţi, am crezut că tu vei înţelege.

— Cară-te! şuieră Cheroke, ducându-şi mâna la armă.

Spender trase un ultim foc. Cheroke rămase nemişcat. Spender se clătină. Îşi ridică mâna către faţa asudată.

Privi spre racheta şi, brusc, începu să tremure din tot trupul. Reacţia fizică era atât de puternică încât aproape căzu. Pe chip avea expresia unui om trezit din hipnoză, dintr-un vis. Se aşeză pentru un moment şi-i spuse tremuratului să dispară.

— Opreşte-te, opreşte-te! porunci el trupului său. Fiecare fibră a corpului îi tremura şi vibra. Opreşte-te!

Îşi zdrobi trupul cu mintea până când tremuratul îl părăsi. Palmele i se odihneau acum liniştite pe genunchii tăcuţi.

Se ridică şi, eficient şi în linişte, îşi puse pe spate o raniţă. Mâna începu să-i tremure din nou, pentru o fracţiune de secundă, dar rosti cu fermitate: „Nu!", şi tremuratul dispăru. După aceea, mergând rigid, păşi singur printre colinele roşii şi fierbinţi ale ţinutului.

Soarele ardea tot mai sus pe cer. După o oră, comandantul coborî din rachetă ca să ia nişte şuncă şi ouă. Tocmai voia să-i salute pe cei patru care stăteau la masă când se opri şi remarcă un iz slab de fum de armă în aer. Văzu bucătarul zăcând pe jos, cu focul sub el. Cei patru bărbaţi erau înaintea mâncării ce se răcise.

Peste câteva clipe, Parkhill şi alţi doi coborâră din rachetă. Comandantul stătea nemişcat, fascinat de spectacolul oamenilor ce rămăseseră în faţa dejunului lor.

— Chemaţi-i pe toţi, spuse el.

Parkhill se grăbi în josul canalului. Comandantul îl atinse pe Cheroke. Acesta se răsuci uşor şi căzu de pe scaun. Lumina soarelui îi strălucea în părul scurt şi ţepos şi pe obrajii prelungi.

Echipajul sosi.

— Cine lipseşte?

— E tot Spender, sir. L-am găsit pe Biggs plutind în canal.

— Spender!

Comandantul privi colinele ridicându-se în lumină. Soarele rânji spre ei, arătându-şi dinţii.

— La dracu, oftă el obosit. De ce n-a venit să vorbească cu mine?

— Ar fi trebuit să vorbească cu mine, strigă Parkhill, cu ochii sclipind. I-aş fi zburat creierii, asta aş fi făcut, pe Dumnezeul meu!

Comandantul Wilder făcu semn la doi dintre bărbaţi.

— Aduceţi hârleţe, spuse el.

Era cald în vreme ce săpau mormintele. Dinspre oceanul secat bătea un vânt uscat, suflându-le praf în ochi în vreme ce comandantul întorcea paginile Bibliei. Când închise cartea, cineva începu să împingă încet nisip peste leşuri.

Se întoarseră în rachetă, verificară mecanismele puştilor, îşi puseră pe spate pachete groase cu grenade, şi încercară dacă pistoalele ieşeau uşor din tocuri. Fiecare primi un anumit sector al colinelor. Comandantul îi împărţi fără să ridice glasul, sau să-şi mişte mâinile care îi atârnau pe lângă trup.

— Haide, rosti el.

Spender zări praful ridicându-se în câteva locuri prin vale şi înţelese că urmărirea fusese organizată. Lăsă jos cartea subţire şi argintie pe care o citea aşezat pe o stâncă netedă. Filele cărţii erau din argint curat, subţire ca pielea, pictate de mână în negru şi auriu. Era o carte de filozofie, veche de cel puţin zece mii de ani, pe care o găsise într-una din vilele unui oraş marţian. O abandonă fără tragere de inimă.

Un timp se gândi: Ce rost are? O să stau aici şi o să citesc până când vor veni şi or să mă împuşte.

Prima reacţie după ce îi ucisese pe cei şase oameni, dimineaţă, determinase o perioadă de absenţă stupefiată, apoi greaţă, iar acum, o pace şi linişte ciudate. Treceau însă şi acestea, deoarece zări praful înflorind pe urmele vânătorilor, şi încercă revenirea indignării.

Sorbi o înghiţitură de apă rece din bidonaşul de la şold. Apoi se ridică, se întinse, căscă şi ascultă tăcerea minunată a văii din jur. Ce grozav ar fi fost dacă el şi alţi câţiva pe care îi cunoştea, de pe Pământ, ar fi locuit aici, toată viaţa, fără gălăgie sau griji.

Luă cartea într-o mână şi arma în cealaltă. Puţin mai departe era un pârâiaş sprinţar, cu albia plină de pietricele albe, unde se dezbrăcă şi se spălă. Nu se grăbi de loc, apoi se

îmbrăcă şi luă pistolul.

Împuşcăturile începură pe la trei după-amiaza. Spender se găsea deja sus, în dealuri. Îl urmăriră prin trei orăşele marţiene. Deasupra acestora, risipite ca nişte stânci, se aflau vile izolate, unde familii vechi găsiră un izvor, un petec de verdeaţă, şi construiseră o piscină din mozaic, o bibliotecă şi o curte interioară cu fântână arteziană. Spender petrecu o jumătate de oră înotând într-una din piscine, umplută de ploi, aşteptându-i pe urmăritori.

Pe când părăsea vila, auzi împuşcături. La şase-şapte metri înapoia lui, mozaicul zbură în ţăndări. Iuţi pasul, intră în spatele unor ziduri ruinate, se întoarse, şi cu primul glonte ucise un urmăritor.

Aveau să formeze o plasă, un laţ; ştia asta. Aveau să-l înconjoare, să se apropie şi să-l răpună. Era curios că nu folosiseră grenadele. Comandantul Wilder putea ordona foarte uşor folosirea lor.

Sunt, însă, prea drăguţ ca să fiu făcut bucăţele, se gândi Spender. Aşa crede comandantul. Mă vrea cu o singură gaură. Nu-i ciudat? Vrea ca moartea mea să fie curată. Fără mizerie. De ce? Pentru că mă înţelege. Şi pentru că înţelege, e gata să rişte nişte oameni buni ca să-mi facă o gaură curată în cap. Nu-i aşa?

Nouă-zece împuşcături izbucniră în rafală. În jurul lui tresăriră pietricele. Spender trase regulat, privind uneori la cartea argintie pe care o ţinea în mână.

Comandantul apăru, alergând sub lumina fierbinte, cu o puşcă în mâini. Spender îl urmări cu pistolul dar nu trase. Îşi schimbă poziţia, zbură vârful unui bolovan unde se afla Whittle şi auzi un urlet mânios.

Brusc, comandantul se ridică. Avea în mână o batistă albă. Vorbi ceva cu oamenii lui, apoi porni în susul muntelui, după ce îşi lăsase arma. Spender rămase nemişcat, după aceea se ridică în picioare, cu pistolul pregătit.

Comandantul ajunse sus şi se aşeză pe un bolovan încălzit de soare, fără să-l privească pe Spender.

Căută ceva în buzunar. Degetele lui Spender se strânseră pe pistol.

— O ţigară? întrebă comandantul.

— Mulţumesc, făcu Spender şi luă una.

— Foc?
— Am şi eu.
Traseră câte două fumuri în tăcere.
— Cald, rosti comandantul.
— Da.
— Te simţi bine aici, sus?
— Destul.
— Cât crezi că poţi rezista?
— Timp de doisprezece oameni.
— De ce nu ne-ai ucis pe toţi azi-dimineaţă, când ai avut ocazia. Puteai să o faci, să ştii.
— Ştiu. Mi s-a făcut rău. Când vrei destul de mult să faci ceva, te minţi singur. Îţi spui că toţi ceilalţi n-au dreptate. Ei bine, curând după ce am început să ucid oameni, mi-am dat seama că nu erau decât nişte proşti şi n-ar fi trebuit să-i omor. Era însă prea târziu. N-am putut continua atunci, şi am venit aici sus, unde m-am minţit şi mai mult, m-am înfuriat şi am revenit la starea aceea.
— Complet?
— Nu până la capăt. Destul.
Comandantul îşi privi ţigara.
— De ce ai făcut-o?
Spender îşi lăsă încet pistolul jos.
— Pentru că am văzut că ceea ce au avut aceşti marţieni era mai bun decât orice am spera noi. Ei s-au oprit acolo unde am fi trebuit noi să ne oprim, acum o sută de ani. Am umblat prin oraşele lor, îi cunosc şi aş fi fericit să-i pot considera strămoşii mei.
— Au un oraş minunat aici, arătă comandantul cu capul.
— Nu este numai el. Da, oraşele lor sunt frumoase. Ştiau cum să strecoare asta în viaţa de zi cu zi. Pentru americani, asta era un capitol aparte. Arta este ceva ţinut în camera fiului cel neconformist de la etaj. Arta este ceva luat în doze duminicale, eventual amestecată cu ceva religie. Ei bine, marţienii aveau artă şi religie, şi tot.
— Crezi că ştiau toate chestiile, nu?
— Fac prinsoare.
— Şi de asta ai început să-i împuşti pe oameni.
— Când eram puşti, ai mei m-au luat să vizităm Mexico City. Nu o să uit niciodată cum s-a comportat tatăl meu —

gălăgios şi important. Iar maică-mi nu-i plăceau oamenii de acolo, deoarece erau bruneţi şi nespălaţi. Soră-mea n-a vrut să vorbească cu cei mai mulţi dintre ei. Eu am fost singurul căruia i-a plăcut într-adevăr. Îmi pot închipui pe maică-mea şi taică-meu venind pe Marte şi comportându-se la fel.

Orice chestie mai aparte nu este bună pentru americanul mijlociu. Dacă n-are canalizare tip Chicago, e o prostie. Ce idee! Dumnezeule, ce idee! Şi apoi... războiul. Aţi auzit discursurile din congres, înainte de plecare. Dacă totul merge normal, speră să înfiinţeze pe Marte trei centre de cercetare atomică împreună cu depozitele lor de bombe. Asta înseamnă că Marte e terminat; că s-au dus toate chestiile astea minunate. Tu cum te-ai simţi dacă un marţian ar vomita pe podeaua Casei Albe?

Comandantul nu spuse nimic, ci continuă să asculte.

— Apoi, continuă Spender, vor sosi celelalte puteri interesate. Geologii şi turiştii. Ţii minte ce s-a întâmplat cu Mexicul când Cortez şi bunii lui prieteni au venit din Spania? O civilizaţie întreagă distrusă de bigoţi lacomi şi absurzi. Istoria nu-l va ierta niciodată pe Cortez.

— Nici tu nu te-ai comportat prea moral astăzi, remarcă comandantul.

— Ce aş fi putut face? Să încerc să vă conving? Am rămas pur şi simplu eu împotriva întregii înscenări lacome şi false de pe Pământ. În curând, îşi vor trimite nenorocitele lor de bombe atomice, luptându-se pentru baze de unde să declanşeze războaie. Nu ajunge că au distrus o planetă, trebuie să mai distrugă una; trebuie să ruineze şi pe alţii? Flecari lipsiţi de minte. Când am ajuns aici, m-am simţit eliberat nu numai de aşa-zisa lor cultură, ci şi de morala şi obiceiurile lor. M-am gândit că sunt în afara cadrului lor de referinţă. Nu trebuie decât să vă ucid pe toţi şi să-mi trăiesc viaţa.

— Dar nu s-a întâmplat aşa.

— Nu. După al cincilea omor, la dejun, mi-am dat seama că, la urma urmei, nu eram complet transformat, complet marţian. Nu puteam să arunc atât de uşor tot ceea ce învăţasem pe Pământ. Totuşi, acum mi-am regăsit încrederea. O să vă ucid pe toţi. Lucrul acesta va amâna cu cinci ani buni o altă lansare. Cu excepţia rachetei noastre, nu mai există alta. Cei de pe Pământ vor aştepta un an, doi, apoi, când nu vor mai auzi nimic de la noi, vor fi prudenţi în construirea unei rachete noi. Vor lucra de

două ori mai încet şi vor face o sută de modele experimentale suplimentare ca să se asigure împotriva unui alt eşec.

— Ai dreptate.

— Pe de altă parte, un raport pozitiv, dacă vă veţi întoarce, va grăbi invazia de pe Marte. Cu puţin noroc, pot trăi până la şaizeci de ani. Fiecare expediţie care va coborî pe Marte va fi întâmpinată de mine. Nu va veni mai mult de o navă o dată, să zicem una pe an, cu un echipaj nu mai mare de douăzeci de persoane. După ce o să mă împrietenesc cu ei şi o să le explic că racheta noastră a explodat — intenţionez să o arunc în aer săptămâna asta, după ce-mi termin treaba — o să-i ucid pe toţi. Marte va rămâne neatins în următoarea jumătate de secol. După o vreme, poate că pământenii vor renunţa să mai încerce. Ţii minte cum s-au plictisit să mai construiască Zeppelinurile care se prăbuşeau mereu în flăcări?

— Ai plănuit totul, admise comandantul.

— Da.

— Totuşi, eşti singur. Peste o oră vei fi înconjurat. Peste încă o oră o să fii mort.

— Am descoperit câteva coridoare subterane şi o tainiţă pe care n-o veţi găsi niciodată. O să mă retrag acolo, să stau câteva săptămâni. Până când o să vă prind pe picior greşit. Atunci o să vă omor unul câte unul.

Comandantul încuviinţă.

— Povesteşte-mi despre civilizaţia de aici, rosti el, arătând oraşele de munte.

— Ei au ştiut cum să trăiască cu şi alături de natură. Nu au încercat din răsputeri să fie numai oameni şi de loc animale. Asta e greşeala pe care am făcut-o noi când a apărut Darwin. I-am îmbrăţişat, pe el, pe Huxley şi pe Freud, cu zâmbetul pe faţă. Apoi ne-am dat seama că Darwin şi religiile noastre nu erau compatibile. Sau, cel puţin, aşa am crezut. Am fost proşti. Am încercat să-i clintim pe Darwin, Huxley şi Freud. Nu s-au mişcat prea mult. De aceea, ca idioţii, am încercat să dărâmăm religia. Am reuşit destul de bine. Ne-am pierdut credinţa şi ne-am învârtit, întrebându-ne care este scopul vieţii. Dacă arta nu era decât răbufnirea frustrată a dorinţei, la ce era bună viaţa? Credinţa ne răspunsese mereu la toate întrebările. Totul a fost însă măturat odată cu Freud şi Darwin. Am fost şi continuăm să fim o rasă pierdută.

— Şi marţienii sunt o rasă găsită? întrebă comandantul.

— Da. Ei ştiau cum să combine ştiinţa şi religia, astfel încât cele două să lucreze laolaltă, fără să se contrazică, ci îmbogăţindu-se reciproc.

— Asta pare ideal.

— A fost. Mi-ar place să-ţi arăt cum au făcut-o marţienii.

— Mă aşteaptă oamenii.

— Lipsim numai o jumătate de oră. Spune-le.

Comandantul ezită, apoi se ridică şi strigă ceva în josul dealului.

Spender îl conduse într-un cătun marţian, construit în întregime din marmură perfectă şi rece. Se vedeau frize uriaşe cu animale minunate, unele ca nişte pisici cu membre albe şi simboluri galbene ale soarelui, precum şi statui ale unor creaturi asemănătoare taurilor, statui de bărbaţi şi femei, şi câini uriaşi cu trăsături perfecte.

— Acesta e răspunsul, comandante.

— Nu înţeleg.

— Marţienii au descoperit secretul vieţii de la animale. Animalul nu-şi pune întrebări despre viaţă. El trăieşte. Scopul vieţii lui este viaţa; el se bucură şi se desfată de viaţă. Vezi... statuile, simbolurile animale, iarăşi şi iarăşi.

— Par păgâne.

— Dimpotrivă, sunt simboluri ale lui Dumnezeu, ale vieţii. Şi pe Marte, omul devenise prea mult om şi nu îndeajuns animal. Iar oamenii de pe Marte au înţeles că pentru a supravieţui vor trebui să nu mai pună o întrebare: De ce trăim? Viaţa era propriul ei răspuns. Viaţa era propagarea vieţii şi trăitul unei vieţi pe cât se poate mai bună. Marţienii au înţeles că ei şi-au pus întrebarea: „De ce mai trăim?" în momentul culminant al unei perioade de războaie şi disperare, când nu mai exista nici un răspuns. Dar, când civilizaţia s-a calmat, s-a potolit, şi războaiele au încetat, întrebarea a devenit lipsită de sens într-un fel nou. Viaţa devenise bună şi nu necesita argumente.

— Mi se pare că marţienii erau destul de naivi.

— Doar când merita să fie naivi. Au renunţat să încerce prea tare să distrugă totul, să umilească totul. Ei au împletit religia cu arta şi ştiinţa pentru că, în esenţa, ştiinţa nu este decât investigarea unui miracol pe care nu-l putem explica niciodată, iar arta este interpretarea miracolului respectiv. Ei

n-au permis niciodată ştiinţei să zdrobească frumosul şi esteticul. Totul este, pur şi simplu, o chestiune de grandoare. Un pământean gândeşte: „În tabloul acela, de fapt, culoarea nu există. Un savant poate demonstra că culoarea este doar modul în care celulele sunt plasate într-un anumit material pentru a reflecta lumina. Deci, culoarea nu face de fapt parte din lucrurile pe care le văd". Un marţian, mult mai inteligent, ar spune: „Acesta este un tablou frumos. Este făcut de mâna şi de mintea unui om inspirat. Ideea şi culoarea lui vin din viaţă. Este un lucru bun".

Se făcu linişte. Sub soarele după-amiezii, comandantul privea curios în jur, la orăşelul tăcut şi răcoros.

— Mi-ar place să locuiesc aici, spuse el.

— Poţi, dacă vrei.

— Îmi propui aşa ceva?

— Vreunul din oamenii din echipaj ar fi înţeles într-adevăr toate lucrurile acestea? Sunt cinici profesionişti şi pentru ei este prea târziu. De ce vrei să te întorci la ei? Să ţii pasul cu Jones-ii? Să-ţi cumperi un gyro ca al lui Smith? Să asculţi muzica cu portofelul, nu cu glandele? Există aici o curticică cu o bandă de muzică marţiană, veche de cel puţin cincizeci de mii de ani. Mai poate fi ascultată. Muzică pe care nu o vei mai auzi în viaţa ta. O poţi asculta. Sunt şi cărţi. Eu mă descurc deja bine cu cititul. Poţi sta şi citi.

— Pare de-a dreptul minunat, Spender.

— Dar nu vei rămâne.

— Nu. Oricum, mulţumesc.

— Şi, cu siguranţă, nu mă veţi lăsa în pace. O să trebuiască să vă ucid pe toţi.

— Eşti optimist.

— Eu am pentru ce lupta şi trăi; asta mă face un ucigaş şi mai tenace. Am deja aproape o religie. Este ca şi cum ai învăţa din nou să respiri. Sau cum să stai la soare, bronzându-te, lăsând soarele să intre în tine. Sau cum să asculţi muzica şi să citeşti o carte. Ce-mi oferă civilizaţia voastră?

Comandantul îşi trecu greutatea de pe un picior pe celălalt. Scutură din cap.

— Îmi pare rău că se întâmplă aşa. Îmi pare foarte rău.

— Şi mie. Acum, cred că ar fi timpul să te duc înapoi ca să puteţi începe atacul.

— Aşa este.
— Comandante, nu o să te ucid. Când totul se va termina, vei fi în viaţă.
— Ce?
— Când am început totul, am hotărât să rămâi neatins.
— Păi...
— O să te salvez de ceilalţi. Când ei nu vor mai fi, poate că o să te răzgândeşti.
— Nu, făcu comandantul. Prin mine curge prea mult sânge de pământean. O să trebuiască să te urmăresc.
— Chiar când ai şansa de a trăi aici?
— Curios, însă da, chiar Cu această posibilitate. Nu ştiu de ce. Nu mi-am pus niciodată întrebarea asta. Ei, uite că am ajuns.
Reveniră la locul de întâlnire.
— Nu vrei să vii, fără probleme, Spender? Este ultima mea ofertă.
— Nu, mulţumesc. Spender întinse mâna: Încă ceva. Dacă o să câştigaţi voi, fă-mi o favoare. Vezi ce se poate face să-i opreşti de la distrugerea planetei, pentru următorii cincizeci de ani, până când arheologii vor avea o şansă reală, vrei?
— Bine.
— Şi apoi... dacă te ajută cu ceva, gândeşte-te la mine ca la un tip nebun care a luat-o razna într-o zi de vară şi nu şi-a mai revenit. Aşa o să-ţi fie mai uşor.
— O să mă mai gândesc. Adio, Spender. Baftă!
— Eşti un tip ciudat, rosti Spender pe când comandantul cobora în vântul călduţ.
Comandantul reveni parcă pierdut printre echipajul său prăfuit. Continua să privească soarele şi să gâfâie.
— E ceva de băut? întreba el. Simţi punându-i-se în mână o sticlă rece: Mulţumesc.
Bău. Se şterse la gură.
— Bun, rosti el. Fiţi atenţi. Avem tot timpul de pe lume. Nu mai vreau alte pierderi de vieţi. O să trebuiască să-l ucideţi. El nu va coborî. Dacă puteţi, daţi-i jos cu un glonte curat. Nu-l distrugeţi. Terminaţi-o repede.
— O să zbor creierii ăia blestemaţi, făcu Sam Parkhill.
— Nu, în piept, făcu comandantul.
Îşi amintea chipul puternic şi hotărât al lui Spender.
— Creierii ăia de ucigaş, continuă Parkhill.

Comandantul îi întinse sticla.

— Aţi auzit ce am spus. În piept.

Parkhill mormăi ceva.

— Acum, hotărî comandantul.

Se răspândiră iarăşi, mergând, apoi alergând şi din nou mergând pe pantele fierbinţi ale dealului, unde apăreau brusc grote răcoroase mirosind a muşchi, sau se deschideau pe neaşteptate luminişuri aride, mirosind a soare pe piatră.

Urăsc să fii deştept, se gândi comandantul, când, de fapt, nu te simţi deştept şi nu vrei să fii deştept. Să te furişezi, să faci planuri şi să te simţi om greu pe chestia asta. Urăsc senzaţia asta de a crede că fac bine când nu sunt tocmai sigur. De fapt, cine suntem noi? Majoritatea? Asta să fie răspunsul? Întotdeauna majoritatea e sfântă, nu? Întotdeauna, întotdeauna; nu greşeşte niciodată, nici pentru o fracţiune de secundă, nu-i aşa? Nu greşeşte niciodată în zece milioane de ani? Ce e majoritatea aceasta, se întrebă el, şi cine face parte din ea? Ce cred ei; cum ajung aşa, se vor schimba vreodată şi cum dracu am ajuns eu în majoritatea asta putredă? Nu mă simt confortabil. Să fie claustrofobie, teamă de mulţime sau bun simţ? Poate un om să aibă dreptate atunci când toată lumea consideră că dreptatea e de partea lor? Să nu ne mai gândim la asta. Să ne furişăm, să ne comportăm aţâţaţi şi să apăsam pe trăgaci. Acolo, şi acolo!

Bărbaţii alergau, se aplecau, alergau şi se piteau în umbre, arătându-şi dinţii şi gâfâind, pentru că aerul era rarefiat, nu era făcut pentru alergătură; aerul era rarefiat şi trebuiau să se odihnească câte cinci minute, tuşind şi văzând negru înaintea ochilor, înghiţind aerul cel rarefiat şi voind mai mult, strângând din ochi şi, în cele din urmă, sculându-se, ridicând armele ca să găurească aerul acela rarefiat de vară, găuri de zgomot şi căldură.

Spender rămase pe loc, trăgând numai ocazional.

— Îţi fac creierii praf! urlă Parkhill, alergând în susul pantei.

Căpitanul ridică arma spre Sam Parkhill. Coborî braţul şi privi îngrozit arma.

— Ce făceai? îşi întrebă el mâna inertă şi pistolul.

Fusese gata să-l împuşte pe Parkhill în spate.

— Doamne-ajută.

Îl zări pe Parkhill continuând să alerge, apoi plonjând spre

un adăpost.
Spender era încolţit de o plasă încă largă de bărbaţi alergând. Zăcea în vârful dealului, înapoia unor bolovani, cu faţa crispată de efortul cauzat de atmosfera rarefiată, şi cu pete mari de transpiraţie sub fiecare braţ. Comandantul zări cei doi bolovani. Între ei exista un interstiţiu de vreo zece centimetri prin care se vedea pieptul lui Spender.
— Hei! răcni Parkhill. Am aici un glonte pentru tărtăcuţa ta!
Comandantul Wilder aşteptă. Haide, Spender, se gândi el. Şterge-o, aşa cum ai zis că o să faci. Mai ai doar câteva minute ca să scapi. Şterge-o şi întoarce-te mai târziu. Haide. Aşa ziceai că o să faci. Coboară în tunelele pe care ziceai că le-ai găsit, stai acolo şi trăieşte luni şi ani, citind cărţile acelea minunate şi scăldându-te în bazinele templelor. Acum, omule, haide, până nu-i prea târziu.
Spender nu făcu nici o mişcare.
— Ce-i cu el? se întrebă comandantul.
Îşi luă arma. Îi privi pe bărbaţii care alergau şi se ascundeau. Se uită la turnurile cătunului marţian, ca nişte piese de şah, sculptate cu precizie, sub soarele după-amiezii. Văzu bolovanii şi spaţiul dintre ei, pe unde apărea pieptul lui Spender.
Parkhill urla furios, escaladând panta.
— Nu, Parkhill, rosti comandantul. Nu te pot lăsa să o faci. Nici pe ceilalţi. Nu, pe nimeni dintre voi. Doar eu.
Ridică arma şi ţinti.
O să fiu curat după aceea? se întrebă el. Este drept ca eu să o fac? Da, este. Ştiu ce fac, pentru ce motiv, şi este drept, deoarece consider că eu sunt cel mai potrivit. Sper, şi mă rog, că voi putea trăi în pace mai târziu.
Înclină din cap spre Spender.
— Du-te, rosti el în şoaptă. Îţi mai dau treizeci de secunde ca să o ştergi. Treizeci de secunde!
Ceasul ticăi pe încheietura mâinii. Comandantul îl urmări. Bărbaţii alergau. Spender nu se clinti. Ceasul ticăi mult timp, asurzitor in urechile comandantului.
— Hai, Spender, haide, şterge-o! Cele treizeci de secunde luară sfârşit.
Arma era aţintită. Comandantul inspiră adânc.
— Spender, rosti el răsuflând. Apăsă pe trăgaci.
Nu se întâmplă nimic, doar un norişor de praf ridicându-se

sub soare. Ecourile împuşcăturii se stinseră.

Comandantul se ridică şi le strigă oamenilor:

— E mort.

Ceilalţi nu-l crezură. Din poziţiile pe care le aveau, nu puteau zări interstiţiul acela dintre stânci. Îşi văzură comandantul urcând, singur, panta şi îl considerară fie foarte curajos, fie nebun.

Îl urmă după câteva minute.

Se strânseră în jurul trupului şi cineva întrebă:

— În piept?

Comandantul privi.

— În piept, răspunse el. Văzu că pietrele de sub Spender îşi schimbaseră culoarea. Mă întreb de ce a aşteptat, continuă el. Mă întreb de ce n-a fugit aşa cum plănuise. Mă întreb de ce a rămas şi s-a lăsat omorât.

— Cine ştie? făcu cineva.

Spender zăcea acolo, cu mâinile încleştate, una pe armă, cealaltă pe cartea argintie care scânteia în soare.

Oare din cauza mea? se întrebă comandantul. Oare pentru că am refuzat să cedez? Oare Spender nu voia să mă ucidă? Sunt eu diferit de ceilalţi? De asta a făcut aşa? S-a gândit că poate avea încredere în mine? Ce alt răspuns există?

Niciunul. Se aşeză pe vine lângă trupul tăcut.

Trebuie s-o fac atunci, îşi spuse el. Acum nu-l mai pot trăda. Dacă nu m-a putut ucide pentru că a văzut în mine ceva din el, atunci ce sarcină mă aşteaptă! Asta e, da, asta e. Sunt un alt Spender, însă gândesc înainte de-a trage. Eu nu trag deloc, nu ucid. Eu fac treabă cu oamenii. Iar el nu m-a putut omorî deoarece eu eram el însuşi, în nişte circumstanţe uşor diferite.

Comandantul simţi căldura soarelui pe ceafă. Se auzi rostind:

— Dacă ar fi venit la mine, să stăm de vorbă, înainte de a fi împuşcat pe cineva, am fi putut rezolva ceva.

— Ce să rezolvăm? făcu Parkhill. Ce am fi putut rezolva cu tipi ca el?

Ţinutul vibra de căldură, dinspre stânci şi dinspre cerul albastru.

— Cred că ai dreptate, încuviinţă comandantul. Nu ne-am fi înţeles niciodată. Poate doar eu şi Spender. Însă el, cu tine şi cu ceilalţi, nu, niciodată. Poate că a fost mai bine aşa pentru el.

Daţi-mi şi mie să beau din bidonul ăla.

Comandantul a fost cel care a sugerat sarcofagul cel gol pentru Spender. Găsiră un cimitir marţian străvechi. L-au aşezat pe Spender într-o raclă din argint cu balsamuri şi lumânări vechi de zece mii de ani, cu mâinile încrucişate pe piept. Ultimul lucru pe care îl văzură a fost figura lui liniştită.

Rămaseră un moment în cripta străveche.

— Cred că ar fi o idee bună, vorbi comandantul, să vă mai gândiţi din când în când la Spender.

Ieşiră din criptă şi închiseră uşa din marmură.

În ziua următoare, Parkes începu să tragă la ţintă într-unui din oraşele moarte, spărgând ferestrele din cristal şi decapitând turnuleţele fragile. Comandantul îl prinse pe Parkhill şi-i zbură dinţii din gură.

August 2001: COLONIŞTII

Pământenii veniră pe Marte.

Veniră pentru că le era teamă sau nu le era, pentru că erau fericiţi sau nefericiţi, pentru că se simţeau ca Părinţii Pelerini sau pentru că nu se simţeau aşa. Fiecare avea motivul lui. Lăsau în urmă neveste rele, slujbe rele sau oraşe rele; veneau ca să găsească ceva, să lase ceva sau să obţină ceva, ca să dezgroape ceva, să îngroape ceva sau să lase ceva în pace. Veneau cu visuri mititele, visuri măreţe sau cu nici un fel de vis. În majoritatea oraşelor, degetul guvernului arăta din afişe în patru culori: SUS VĂ AŞTEAPTĂ SLUJBE: MERGEŢI PE MARTE! şi oamenii înaintară, la început doar câţiva, căci majoritatea simţeau boala cea mare din ei, chiar înainte ca racheta să decoleze. Boala se numea Singurătatea, deoarece atunci când îţi vezi orăşelul natal micşorându-se până la mărimea pumnului, apoi a unei lămâi, apoi cât un vârf de ac şi dispărând în jeturile de foc, simţi că nici nu te-ai născut vreodată, că nu a existat nici un orăşel, nu eşti nicăieri, de jur împrejur numai spaţiu, nimic familiar, doar alţi bărbaţi necunoscuţi. Iar când statul Illinois, Iowa, Missouri, sau Montana au dispărut în oceanele de nori şi, mai mult, când Statele Unite devin o insulă ceţoasă, iar întreaga planetă Pământ este o simplă minge de baseball noroioasă, azvârlită cât colo, atunci eşti singur, rătăcind prin pajiştile

spaţiului, în drum spre un loc pe care nu ţi-l poţi închipui.
De aceea, nu a fost curios că primii oameni nu erau numeroşi. Încetişor, numărul lor a crescut proporţional cu recensământul Pământenilor aflaţi deja pe Marte. Cifrele ofereau sprijin şi confort. Dar primii Singuratici trebuiau să trăiască numai cu ei înşişi...

Decembrie 2001: DIMINEAŢA VERDE

Când soarele apuse, poposi lângă cărare şi găti ceva pentru cină. ascultă pocnetele flăcărilor şi mâncă, mestecând gânditor. Fusese o zi cu nimic deosebită de celelalte treizeci, cu multe gropi săpate în zori, seminţe plantate înăuntru şi apă adusă din canalele scânteietoare. Acum, simţind o oboseală de plumb în trupul său firav, stătea întins şi privea cum se schimbă umbrele cerului.
Se numea Benjamin Driscoll şi avea treizeci şi unu de ani. Ceea ce dorea era un Marte înverzit, cu arbori şi tufişuri înalte, producând aer, mai mult aer, sporind cu fiecare anotimp; arbori care să răcească oraşele în verile arzătoare, arbori să oprească crivăţurile iernii. Erau multe lucruri pe care le putea face un copac: să dea culoare, să asigure umbre, să scuture poame, sau să devină un loc de joacă al copiilor, un întreg univers aerian în care să te caţeri şi de care să te atârni; o arhitectură de hrană şi plăceri, acesta era un copac. Dar în primul rând, arborii urmau să distileze un aer îngheţat pentru plămâni, şi un foşnet slab pentru urechi, atunci când stăteai nopţile în patul de zăpadă şi sunetul te adormea.
Rămăsese ascultând cum se strângea în sine solul negru, aşteptând soarele, aşteptând ploile ce nu veniseră încă. Cu urechea lipită de pământ, putea auzi în depărtare paşii anilor viitori, şi îşi imagina seminţele plantate astăzi, încolţind verzi şi luând în stăpânire cerul, întinzând un ram după altul, până când Marte era o după-amiază împădurită, o livadă strălucitoare.
În zori, cu soarele micuţ înălţându-se încet printre coline, avea să se trezească, să-şi consume dejunul afumat în câteva minute şi, înăbuşind tăciunii focului, să pornească cu raniţele, testând, săpând, aşezând sămânţa sau lăstarul, apăsând-o uşor, udând, pornind mai departe, fluierând, privind cerul senin

luminându-se către o amiază caldă.

— Îţi trebuie aer, se adresă focului de noapte. Focul era un tovarăş roşcovan, plin de viaţă, care se răstea la tine şi dormea în apropiere, cu ochi roşiatici şi adormiţi, călduros în noaptea generoasă. Toţi avem nevoie de aer. Aici, pe Marte, atmosfera e rarefiată. Oboseşti foarte repede. Este ca în Anzi, sus în America de Sud. Inspiri şi nu simţi nimic. Nu-i satisfăcător.

Îşi pipăi coastele. În treizeci de zile, îi crescuse cutia toracică. Cu toţii trebuiau să-şi antreneze plămânii, ca să inspire mai mult. Sau să planteze mai mulţi arbori.

— De asta sunt aici, spuse el. Focul trosni. La şcoală, ne-au povestit despre Johnny Sâmbure, care străbătea America semănând meri. Ei bine, eu fac mai mult. Sădesc stejari, ulmi şi arţari, orice fel de copac, plopi, cedri şi castani. În loc să rodească doar pentru hrană, eu creez aer pentru plămâni. Gândeşte-te cât oxigen vor produce copacii aceia, când vor mai creşte!

Îşi aminti sosirea lui pe Marte. Precum alţi o mie, privise afară într-o dimineaţă încremenită şi gândise. Cum mă voi adapta eu aici? Ce voi face? Există o meserie pentru mine?

Apoi leşinase.

Cineva îi băgase o fiolă de amoniac sub nas şi, tuşind, se trezise.

— Îţi revii imediat, spuse medicul.

— Ce s-a întâmplat?

— Aerul e destul de rarefiat. Unii nu se pot adapta. Cred că va trebui să te întorci pe Pământ.

— Nu! Se ridicase în capul oaselor şi aproape imediat simţise cum i se întunecă vederea, iar Marte se învârte sub el. Nările i se dilatară şi-şi forţă plămânii să aspire adânc din nimic. N-am nimic. Trebuie să rămân aici!

Îl lăsă să zacă întins, horcăind oribil, precum un peşte pe uscat. Şi se gândi, aer, aer, aer. Mă expediază înapoi din cauza aerului. Întoarse capul şi privise peste colinele şi şesurile marţiene. Reuşi să se concentreze asupra lor, şi remarcă în primul rând că nu existau copaci, absolut nici unul, pe cât puteai privi în otice direcţie. Ţinutul era întins, numai pământ negru, dar cu nimic pe el, nici măcar iarbă. Aer, se gândi, atmosfera rarefiată şuierându-i în nări. Aer, aer. Şi pe vârful colinelor, sau în umbra lor, sau chiar lângă pârâiaşe, nici un arbore şi nici un

fir de iarbă. Bineînţeles! Simţea că răspunsul nu-i venea din minte, ci din plămâni şi gâtlej. Iar gândul era aidoma unei rafale neaşteptate de oxigen pur, trezindu-l. Copaci şi iarbă. Îşi privi palmele, întorcându-le pe ambele feţe. Avea să planteze pomi şi iarbă. Asta urma să-i fie îndeletnicirea, să lupte chiar împotriva celor ce-l puteau opri să rămână acolo. Avea să ducă un război horticol personal cu Marte. Acela era solul cel vechi, iar plantele sale erau demult dispărute în el. Dar dacă s-ar fi introdus ferme noi? Copaci de pe Pământ, mimoze uriaşe şi sălcii plângătoare, magnolii şi eucalipţi magnifici. Ce s-ar fi întâmplat? Era clar ce bogăţie minerală se ascundea în sol, intactă, deoarece străvechile ferigi, flori, tufişuri şi arbuşti se consumaseră şi muriseră.

— Lăsaţi-mă! strigase el. Trebuie să-l văd pe Coordonator!

Discutase o dimineaţă întreagă cu Coordonatorul, despre lucruri care creşteau şi erau verzi. Aveau să treacă luni de zile, dacă nu chiar ani, până să înceapă o plantare organizată. Deocamdată, hrana congelată era adusă de pe Pământ sub formă de gheţari zburători; câteva grădini ale unor comunităţi înverzeau în uzine hidroponice.

— Între timp, spusese Coordonatorul, e treaba ta. Îţi vom face rost de ce seminţe putem, şi ceva echipament. Pe rachete, spaţiul este extrem de preţios acum. Mă tem că, deoarece aceste prime orăşele sunt miniere, nu va exista prea multă înţelegere şi simpatie pentru îndeletnicirea ta...

— Dar mă veţi lăsa s-o fac?

Îl lăsară. Obţinuse o motocicletă şi, cu lada ei plină de seminţe fertile şi răsaduri, o parcase în sălbăticia văii, pornind pe jos.

Aceasta se întâmplase cu treizeci de zile în urmă, şi nu aruncase nici măcar o privire îndărăt. Aşa ceva l-ar fi îmbolnăvit. Vremea era excesiv de secetoasă; era îndoielnic că seminţele aveau să încolţească prea repede. Poate că întreaga lui campanie, cele patru săptămâni de aplecat şi săpat, fusese zadarnică. Privea numai înainte, coborând prin valea aceea largă şi puţin adâncă, sub razele soarelui, îndepărtându-se de Primul Oraş şi aşteptând venirea ploilor.

Norii se adunau deasupra munţilor arizi, acum când îşi strânse pătura în jurul umerilor. Marte era un loc tot atât de imprevizibil cât şi vremea. Simţea colinele arse stingându-şi

clocotul în noaptea geroasă, şi se gândi la solul gras şi negru, un pământ atât de întunecat şi strălucitor încât aproape ţi se mişca în pumn, un pământ mănos din care puteau răsări vrejuri gigantice de fasole din case, cu vibraţii ce zgâlţâiau oasele, puteau cădea uriaşi urlând.

Focul pâlpâia în cenuşa somnoroasă. Văzduhul tremura sub rostogolirea îndepărtată a unui vagonet. Tunet. Mireasma neaşteptată a apei. Diseară, se gândi el şi întinse palma să simtă ploaia. La noapte.

Se trezi simţind o atingere pe frunte.

Apa îi curgea în josul nasului, pe buze. O altă picătură îl lovi în ochi, înceţoşându-i privirea. O alta i se sparse pe bărbie.

Ploaia.

Sălbatică, blândă şi lină, se scurgea din înălţimi, un elixir special, cu aromă de vrajă, stele şi văzduh, cu gust de praf de piper şi curgându-i pe limbă precum un lichior parfumat.

Ploaia.

Se sculă în capul oaselor. Lăsă pătura să cadă, şi cămaşa lui albastră din bumbac se pătă, în vreme ce picăturile ploii deveniră mai mari. Deasupra focului se părea că dansează un animal sălbatic, strivindu-l până ce nu mai rămase decât un fum mânios. Ploaia cădea. Copacul negru al cerului se sparse în şase bucăţi albastre, precum o crustă minunată de prăjitura şi se năpusti în jos. Zări zece miliarde de cristale de ploaie, ezitând îndeajuns pentru a fi fotografiate de expunerea electrică. Apoi, întuneric şi apă.

Era ud până la piele, dar rămase cu chipul în sus şi lăsă apa să-i izbească pleoapele, râzând. Încleştă palmele laolaltă, se ridică şi ocoli locul său de popas; era ora unu dimineaţa.

Plouă întruna vreme de două ore, apoi se opri. Stelele răsăriră, proaspăt spălate şi mai limpezi ca oricând.

Schimbându-se în haine uscate din sacul impermeabil, domnul Benjamin Driscoll se întinse şi adormi fericit.

Soarele urca încet printre coline. Se înălţă tăcut deasupra ţinutului şi-l deşteptă pe domnul Driscoll.

Aşteptă o clipă înainte de-a se scula. Muncise şi aşteptase o lună fierbinte şi lungă, iar acum, ridicându-se, se întoarse în sfârşit cu faţa către direcţia de unde venise.

Era o dimineaţă verde.

Cât putea zări în depărtare, copacii se ridicau până la cer. Nu un copac, nu doi, nu o duzină, ci miile pe care le plantase cu seminţe şi răsaduri. Şi cu copăcei, nu vlăstari, nu arbuşti fragili, arbori mari, arbori uriaşi, arbori de înălţimea a zece bărbaţi, verzi, verzi, şi uriaşi, rotunzi şi plini, copaci tremurându-şi frunzele metalice, copaci şoptind, copaci înşiruiţi peste coline, lămâi, tei, secvoia şi mimoze, stejari, ulmi şi plopi, vişini, arţari, frasini, meri, portocali, eucalipţi, stârniţi de o ploaie tumultoasă, hrăniţi de solul străin şi magic, şi, chiar în timp ce privea, întinzând ramuri noi, deschizând alţi muguri.

— Imposibil! strigă domnul Benjamin Driscoll.

Dar valea şi dimineaţa era verzi.

Şi aerul!

De jur împrejur, precum un curent în mişcare, un torent de munte, năvălea aerul cel nou, oxigenul suflat de arborii verzi. Îl puteai zări scânteind, sus în valuri cristaline. Oxigen, proaspăt, pur, verde, oxigen rece preschimbând valea în delta unui râu. Peste o clipă, uşile oraşului aveau să se deschidă largi, oamenii aveau să fugă afară în noul miracol de oxigen, adulmecând, înghiţindu-l cu lăcomie, cu obrajii înroşiţi, cu nasurile îngheţate, cu plămânii revigoraţi, cu inimile tresărind, şi trupurile obosite săltând în dans.

Domnul Benjamin Driscoll inspiră adânc şi prelung din verdele ocean aerian şi leşină.

Până se trezi a doua oară, alţi cinci mii de copaci urcaseră în soarele galben.

Februarie 2002: LĂCUSTELE

Rachetele incendiară pajiştile osoase, transformară stânca în lavă, lemnul în cărbune, apa în abur, nisipul şi siliciul în sticlă verde, risipită peste tot ca nişte cioburi de oglindă reflectând invazia. Rachetele veneau ca nişte tobe, bubuind în noapte. Rachetele veneau ca nişte lăcuste, roind şi coborând în petale de fum purpuriu. Iar din rachete alergau oameni cu ciocane în mâini, să preschimbe lumea cea stranie într-o formă familiară ochiului, să înlăture toate ciudăţeniile, ţinând cuie în guri, astfel încât semănau cu nişte carnivore cu dinţi de oţel, scuipându-le

în mâinile lor iuţi în timp ce ciocăneau schelele căsuţelor, acopereau cu ţigle acoperişurile, ca să ascundă stelele misterioase, şi potriveau obloane verzi pe care să le coboare nopţile. Iar după ce dulgherii dispărură, veniră femeile cu ghivece, cretoane şi tigăi, stârnind în bucătării o larmă ce acoperea tăcerea unui Marte ce aştepta în afara uşii şi a ferestrei cu obloane.

În şase luni, pe planeta cea goală se înălţaseră o duzină de orăşele, ticsite cu tuburi de neon bâzâitoare şi becuri electrice galbene. Cu totul, pe Marte veniseră vreo nouăzeci de mii de oameni şi, pe Pământ, mai mulţi îşi pregăteau bagajele...

August 2002: ÎNTÂLNIRE NOCTURNĂ

Înainte de a urca în dealurile albastre, Tomas Gomez se opri pentru benzină la staţia cea singuratică.

— Eşti cam singur aici, nu, Tataie? întrebă Tomas.

Bătrânul şterse parbrizul camionetei.

— Nu-i rău.

— Cum îţi place Marte, Tataie?

— E bun. Mereu e câte ceva nou. Când am ajuns aici, anul trecut, am decis să nu mă aştept la nimic, să nu cer nimic şi să nu fiu surprins de nimic. Trebuie să uităm Pământul şi cum erau treburile acolo. Trebuie să ne uităm la ce avem aici, şi cât de diferite sunt. Eu mă distrez din plin numai când văd cum e vremea pe aici. E un climat marţian. Zăpuşeală ca-n iad peste zi, ger ca-n iad nopţile. Îmi plac mult de tot florile şi ploile, care sunt altfel. Am venit pe Marte ca să mă retrag şi voiam să mă retrag într-un loc unde totul este diferit. Un bătrân are nevoie de lucruri deosebite. Tinerii nu vor să vorbească cu el, iar alţi bătrâni îl plictisesc de moarte. Aşa că, m-am gândit, cel mai bine mi-ar prinde un loc într-atât de diferit încât nu trebuie decât să deschizi ochii şi te distrezi. Am pompa asta de benzină. Dacă deverul creşte prea mult, o să plec pe o altă şosea, mai puţin aglomerată, unde pot câştiga suficient ca să trăiesc şi să-mi rămână timp ca să simt chestiile diferite de aici.

— Aşa e, Tataie, încuviinţă Tomas, odihnindu-şi palmele arămii pe volan.

Se simţea bine. Muncise, non-stop, timp de zece zile, la una

dintre noile colonii, iar acum avea două zile libere şi se îndrepta spre o petrecere.

— Nu mă mai surprinde absolut nimic, continuă bătrânul. Pur şi simplu privesc. Trăiesc. Dacă nu-l poţi lua pe Marte aşa cum este, atunci te poţi întoarce pe Pământ. Aici totu-i o nebunie, solul, aerul, candele, băştinaşii (n-am văzut încă nici unul, dar aud că sunt prin preajmă), ceasurile. Până şi ceasul meu se comportă curios. Până şi timpul este aiurit aici. Câteodată, am senzaţia că sunt singur, că nu mai există nimeni altcineva pe toată planeta asta. Aş fi gata să fac prinsoare. Alteori, mă simt de parcă aş avea opt ani, că am un trup mititel şi toate din jur sunt gigantice. Isuse, este locul cel mai nimerit pentru un bătrân. Mă ţine alert şi fericit. Ştii ce e Marte? E ca o chestie pe care am primit-o de Crăciun, acum şaptezeci de ani — nu ştiu dacă ai avut vreodată aşa ceva — le ziceau caleidoscopuri, bucăţele de cristale, ţesături, mărgele şi fleacuri frumoase. Îl ridicai spre soare te uitai prin el şi-ţi tăia răsuflarea. Toate desenele din lume! Ei bine, ăsta-i Marte. Bucură-te de el. Nu-i cere să fie altceva decât ceea ce este. Isuse, ştii că şoseaua asta de aici, construită de marţieni, are o vechime de peste o mie şase sute de ani şi continuă să fie într-o stare perfectă? Te costă un dolar cincizeci, mulţumesc şi noapte bună.

Tomas conduse mai departe pe şoseaua străveche, râzând încetişor.

Era un drum lung, care se pierdea prin noapte şi dealuri, iar el conducea, întinzând mâna din când în când şi scoţând câte o bomboană din coşuleţul cu mâncare. Conducea de o oră, şi nu întâlnise nici o altă maşină pe drum, nici o lumină, doar şoseaua desfăcându-se pe sub el, zumzetul, uruitul, şi Marte de jur împrejur, tăcut. Marte era întotdeauna tăcut, dar parcă în seara aceea era mai tăcut ca de obicei. Deşerturile şi mările secate treceau pe lângă el, iar munţii se profilau pe stele.

În noaptea aceea, în aer era o aromă de Timp. Surâse şi cercetă gândul. Era o idee. Cum mirosea Timpul? Ca praf, ceasuri şi oameni. Şi, dacă te întrebai cum suna Timpul, ei bine, Timpul suna ca un râu curgând printr-o peşteră întunecată, glasuri plângând, noroi căzând pe capacele unor cutii goale şi ploaie. Mergând mai departe, cum arăta Timpul? Timpul era ca o ninsoare tăcută într-o cameră întunecată, sau ca un film mut într-o sală veche de cinematograf, o sută de miliarde de chipuri

căzând ca baloanele de Anul Nou, jos, jos, spre neființă. Aşa mirosea, arăta şi suna Timpul. Iar în noaptea aceea — Tomas îşi afundă o mână în vântul din afara camionetei — în noaptea aceea aproape că puteai atinge Timpul.

Conduse mai departe, între colinele Timpului. Părul de pe ceafă i se zbârli şi privi atent înainte.

Intră într-un orăşel marţian mort, opri motorul şi se lăsă învăluit de linişte. Rămase, abia respirând, uitându-se la clădirile albe de sub lumina lunii. Nelocuite de veacuri. Perfecte, fără greşeală, în ruine, da, totuşi perfecte.

Porni motorul şi conduse mai departe vreo doi kilometri, apoi opri iarăşi, coborî, îşi luă coşuleţul cu mâncare şi se îndreptă către un promontoriu micuţ, de unde putea privi înapoi spre oraşul prăfuit. Deschise termosul şi îşi turnă o ceaşcă de cafea. O pasăre de noapte zbură prin preajmă. Se simţea foarte bine, extrem de liniştit.

Cam după cinci minute se auzi un zgomot. Departe prin dealuri, unde şoseaua cea veche făcea un cot, ceva se mişcă, se întrezări un licăr slab, apoi un murmur.

Tomas se întoarse încetişor, cu ceaşca de cafea în mână.

Iar dintre dealuri apăru ceva ciudat.

Era un vehicul ca o insectă din jad verde, o călugăriţă, înaintând delicată prin aerul rece, nenumărate diamante verzi şi aforme clipindu-i pe tot corpul, alături de nestemate roşii ce străluceau cu ochi multifaţetaţi. Cele şase picioare îi cădeau pe şoseaua străveche cu sunetul unei ploi răzleţe îndepărtându-se, iar din partea posterioară a maşinii, un marţian, cu aur topit în loc de ochi, se uita la Tomas ca şi cum ar fi privit într-o fântână.

Tomas ridică mâna şi se gândi automat. Bună! dar nu mişcă buzele, căci acela era un marţian. Tomas, însă, înotase în fluvii albastre pe Pământ, cu străini trecând pe drum, şi mâncase în locuinţe ciudate, cu oameni ciudaţi, iar arma lui fusese întotdeauna zâmbetul. Nu avea pistol. Şi nici nu simţi nevoia vreunuia, chiar şi cu puţina teamă care i se strânse în jurul inimii.

Şi mâinile marţianului erau tot goale. Pentru un moment, se priviră peste aerul răcoros.

Tomas făcu prima mişcare.

— Salut! strigă el.

— Salut! răspunse marţianul în propriul său grai.

Nu se înţeleseseră.

— Ai spus salut? întrebară amândoi.

— Ce ai spus? întrebară ei, fiecare pe o altă limbă.

Se strâmbară.

— Cine eşti? întrebă Tomas pe engleză.

— Ce faci aici? se mişcă în marţiană buzele celuilalt.

— Unde mergi? întrebară ei, privindu-se stupefiaţi.

— Mă numesc Tomas Gomez.

— Eu sunt Muhe Ca.

Nici unul nu înţelese, dar îşi ciocăniră piepturile rostind cuvintele şi deveni limpede. Apoi marţianul izbucni în râs.

— Aşteaptă!

Tomas simţi o atingere pe cap, dar nu-l atinsese nici o mână.

— Gata! continuă marţianul în engleză. Aşa-i mai bine!

— Mi-ai învăţat atât de repede limba?!

— Nici o problemă!

Priviră, stânjeniţi de o nouă tăcere, la cafeaua aburindă din mâna lui.

— Ceva diferit? întrebă marţianul, privindu-l pe el şi cafeaua, referindu-se, probabil, la amândouă.

— Bei ceva? făcu Tomas.

— Te rog.

Marţianul coborî din maşină.

Apăru o a doua ceaşcă şi se umplu, aburind. Tomas o întinse.

Mâinile li se întâlniră şi — ca o ceaţă — trecură una prin cealaltă.

— Isuse Cristoase! strigă Tomas şi scăpă ceaşca.

— În numele Zeilor! exclamă marţianul pe limba lui.

— Ai văzut ce s-a întâmplat? şoptiră amândoi. Erau îngheţaţi şi înspăimântaţi.

Marţianul se aplecă să atingă ceaşca, însă nu reuşi.

— Isuse! rosti Tomas.

— Într-adevăr.

Marţianul încercă iarăşi şi iarăşi să apuce ceaşca, dar fără succes. Se ridică, se gândi un moment, apoi scoase un cuţit de la brâu.

— Hei! strigă Tomas.

— N-ai înţeles, făcu marţianul, prinde!

Azvârli cuţitul. Tomas făcu palmele căuş. Cuţitul îi trecu prin ele. Căzu pe pământ. Tomas se aplecă să-l ia, însă nu-l putu atinge, şi se îndreptă cu un fior.

Se uită apoi la marţianul profilat pe cer.

— Stelele! rosti el.

— Stelele! repetă marţianul privindu-l pe Tomas.

Înapoia trupului marţianului, stelele erau albe şi strălucitoare, şi încrustate în carnea lui ca nişte scântei absorbite în membrana subţire şi fosforescentă al unui peşte marin gelatinos. Puteai vedea stelele pâlpâind ca nişte ochi violeţi în stomacul şi pieptul marţianului şi prin încheieturile sale, ca nişte bijuterii.

— Pot vedea prin tine! spuse Tomas.

— Şi eu prin tine! se retrase marţianul un pas.

Tomas îşi pipăi trupul şi, simţind căldura, se linişti.

Exist în realitate, se gândi el.

Marţianul îşi atinse nasul şi buzele.

— Am carne, spuse el cu jumătate de glas. Sunt viu.

— Iar dacă eu sunt real, îl privi Tomas, atunci tu eşti mort.

— Nu, tu!

— O stafie!

— O fantomă!

Se arătară unul pe celălalt, cu stelele arzându-le în membre ca pumnale, ţurţuri şi licurici, apoi reveniră şi se autopipăiră, fiecare găsindu-se intact, cald, excitat, uluit, stupefiat, iar celălalt, ah da, celălalt de acolo, ireal, o prismă fantomatică, fulgerând lumina acumulată a lumilor îndepărtate.

Sunt beat, se gândi Tomas. Mâine, n-o să spun nimănui ce s-a întâmplat, nu, nu.

Stăteau acolo pe şoseaua cea veche, fără să se clintească.

— De unde eşti? întrebă marţianul în cele din urmă.

— Pământ.

— Ce e asta?

— Acolo, arătă Tomas către cer.

— Când?

— Am coborât de peste un an, nu ţii minte?

— Nu.

— Iar voi eraţi morţi cu toţii, cu câteva excepţii. Eşti o raritate, nu ştii?

— Nu-i adevărat.

— Ba da, morţi. Am văzut trupurile. Negre, în încăperi, în case, moarte. Cu miile.

— E ridicol. Suntem vii!

— Dom'le, sunteţi invadaţi, numai că nu ştii. Pesemne că ai scăpat.

— N-am scăpat; nu aveam de la ce să scap. Ce vrei să zici? Sunt în drum spre un festival ce se ţine lângă canal, sub munţii Eniall. Am fost acolo şi azi noapte. Nu vezi oraşul acolo? îi arătă marţianul.

Tomas privi şi văzu ruinele.

— Păi, oraşul ăla e mort de mii de ani.

— Mort? râse marţianul. Am dormit acolo ieri!

— Iar eu am fost în el acum o săptămână, şi cu o săptămână în urmă, şi chiar adineauri am trecut prin el, şi e un maldăr de ruine. Vezi coloanele năruite?

— Năruite? Păi, le văd perfect. Lumina lunii e puternică. Iar coloanele stau în picioare.

— Pe străzi este praf, spuse Tomas.

— Străzile sunt curate!

— Canalele sunt secate.

— Canalele sunt pline de vin de lavandă!

— E mort.

— E viu! protestă marţianul, râzând acum cu poftă. Oh, greşeşti din plin. Vezi luminile carnavalului? Bărcile frumoase, zvelte ca nişte femei, femeile frumoase zvelte ca nişte bărci, femei de culoarea nisipului şi cu flori de foc în mâini. Le pot zări, micuţe şi alergând pe străzi. Într-acolo mă îndrept acum, la festival; vom pluti pe ape noaptea întreagă; vom cânta, vom bea, ne vom iubi. Nu vezi?

— Dom'le, oraşul ăla e tot atât de mort ca o şopârlă uscată. Întreabă pe cine vrei. Eu merg în noaptea asta spre Oraşul Verde, asta-i noua colonie pe care am construit-o lângă Autostrada Illinois. Tu nu ştii despre ce-i vorba. Am adus un milion de metri cubi de cherestea din Oregon şi câteva zeci de tone de cuie din oţel bun, şi am ridicat două din cele mai frumoase orăşele pe care le-ai văzut vreodată. În noaptea asta îi facem încălzirea unuia. Vin câteva rachete de pe Pământ, care ne aduc nevestele şi prietenele. Or să fie dansuri şi whisky...

Marţianul nu mai era exuberant.

— Zici că e acolo?

— Uite rachetele. Tomas îl duse până în locul de unde începea panta şi îi arătă: Vezi?

— Nu.

— La naiba, acolo sunt! Obiectele acelea lungi şi argintii.

— Nu.

— Eşti orb! râse Tomas.

— Văd foarte bine. Tu eşti cel care nu vede.

— Însă orăşelul cel nou îl vezi, nu?

— Nu văd decât un ocean, şi refluxul apei.

— Dom'le, apa aia s-a evaporat de patruzeci de secole.

— Hai, hai, ajunge.

— E adevărat, îţi zic.

Marţianul deveni foarte serios.

— Mai spune-mi o dată. Nu vezi oraşul aşa cum ţi-l descriu eu? Coloanele foarte albe, bărcile zvelte, luminile carnavalului — oh, dar le văd atât de limpede! Şi, ascultă! Îi pot auzi cântând. Nu-i deloc departe.

Tomas ascultă şi clătină din cap.

— Nu.

— Iar eu, pe de altă parte, reluă marţianul, nu pot zări ceea ce descrii tu. Asta e.

Erau din nou înfriguraţi. Gheaţa le pătrunsese în trup.

— S-ar putea…

— Ce?

— Ai zis că veniţi „din cer"?

— De pe Pământ.

— Pământul nu-i decât un nume. Însă... acum o oră, când am intrat în trecătoare... Îşi atinse ceafa. Am simţit...

— Ceva rece?

— Da.

— Şi acum?

— Tot aşa. Ciudat. Luminile, dealurile, drumul nu era tocmai în regulă, spuse marţianul. Am simţit straniul, drumul, luminile şi pentru un moment am avut impresia că eram ultimul om rămas în viaţă pe această planetă...

— Şi eu la fel! exclamă Tomas şi parcă vorbea cu un prieten vechi şi drag, destăinuindu-se şi încălzindu-se către discuţie.

Marţianul închise ochii, apoi îi deschise.

— Asta poate să însemne un singur lucru. Ceva în legătură cu Timpul. Da. Eşti o emanaţie a Trecutului!

— Nu, tu eşti din Trecut, făcu pământeanul care avusese timp să se gândească.

— Ce sigur eşti! Cum poţi dovedi cine vine din Trecut şi cine din Viitor? Ce an este?

— Două mii unu.

— Ce înseamnă asta pentru mine?

Tomas se gândi şi înălţă din umeri:

— Nimic.

— Este ca şi cum eu ţi-aş spune că e anul 4462853 S.E.C. Nimic, ba chiar mai mult decât nimic! Unde e ceaul care să ne arate poziţia stelelor?

— Însă ruinele o dovedesc! Ele dovedesc că eu sunt Viitorul, eu sunt viu, tu eşti mort!

— Însăşi fiinţa mea neagă asta. Inima îmi bate, stomacul mi-e înfometat, gâtul însetat. Nu, nu, nici mort, nici viu, niciunul dintre noi. Mai mult vii decât altceva. Sau, mai degrabă, prinşi între. Doi străini încrucişându-se în noapte. Doi străini în trecere. Ruine, zici?

— Da. Ţi-e frică?

— Cine vrea să vadă Viitorul, cine doreşte aşa ceva? Un om poate să dea ochi cu Trecutul, dar să te gândeşti... ziceai că coloanele sunt năruite? Oceanul golit, canalele secate, fecioarele moarte şi florile veştejite?

Marţianul amuţi, apoi privi iar în noapte.

— Totuşi sunt acolo. Le văd? Nu-mi ajunge? Mă aşteaptă, indiferent de ceea ce îmi spui tu.

Iar pentru Tomas rachetele, îndepărtate, aşteptându-l, orăşelul şi femeile de pe Pământ.

— Nu putem niciodată cădea de acord, vorbi el.

— Să fim de acord cu dezacordul, încuviinţă marţianul. Ce contează care e Trecutul şi care e Viitorul, dacă amândoi suntem vii, căci ceea ce trebuie să se întâmple se va întâmpla, mâine sau peste zece mii de ani. De unde ştii că templele acelea nu sunt chiar templele civilizaţiei tale peste o sută de veacuri, sparte şi ruinate? Nu ştii. Atunci, nu întreba. Noaptea este însă foarte scurtă. Uite pe cer focurile de artificii şi păsările.

Tomas întinse mâna. Marţianul îl imită.

Mâinile nu li se atinseră; se topiră una prin cealaltă.

— O să ne mai întâlnim?

— Cine ştie? Poate în altă noapte.

— Mi-ar place să vin cu tine la festivalul acela.

— Şi mie să vin la orăşelul vostru cel nou, să văd nava despre care vorbeşti, să-i văd pe toţi ai tăi, şi să aflu ce s-a întâmplat.

— La revedere, spuse Tomas.

— Noapte bună.

Marţianul îşi conduse vehiculul verde din metal în linişte, spre dealuri. Pământeanul întoarse camioneta şi porni tăcut în direcţia opusă.

— Dumnezeule, ce mai vis, oftă Tomas, cu mâinile pe volan, gândindu-se la rachete, femei, whisky sec, dansuri şi petrecere.

Ce viziune stranie, se gândi marţianul, grăbindu-se, cu mintea la festival, canale, bărci, femei cu ochi aurii şi cântece.

Noaptea era întunecată. Lunile apuseseră. Stele sclipeau pe şoseaua pustie, unde nu mai exista acum nici o persoană, maşină sau zgomot, nimic. Şi rămase aşa tot restul nopţii reci şi întunecoase.

Octombrie 2002: ŢĂRMUL

Marte era un ţărm îndepărtat şi oamenii se risipiră pe el în valuri. Fiecare val diferit, şi fiecare val mai puternic. Primul val aduse cu el bărbaţi obişnuiţi cu spaţiile, frigul şi singurătatea, lupii de preerie şi văcarii, fără pic de grăsime pe ei, cu chipuri de pe care anii scobiseră carnea, cu ochii ca nişte cuie, şi palmele aidoma materialului mănuşilor vechi, gata să atingă orice. Marte nu putea să le facă nimic, deoarece ei erau crescuţi pe câmpii şi preerii tot atât de întinse ca şi câmpurile marţiene. Ei veneau şi făceau lucrurile să fie mai puţin goale, aşa încât alţii să găsească curajul de a veni. Puseră geamuri în ferestrele goale şi lămpi înapoia geamurilor.

Ei au fost primii bărbaţi.

Toţi ştiau cine aveau să fie primele femei.

Al doilea val de bărbaţi ar fi călătorit din alte ţări, cu alte accente şi idei. Însă rachetele erau americane şi bărbaţii erau americani şi rămaseră aşa, pe când Europa, Asia, America de Sud, Australia şi insulele priveau lumânările romane pe care le lăsau în urmă. Restul lumii era îngropat în război, sau în gânduri

de război.
De aceea, al doilea val au fost tot americani. Veneau din demisoluri şi subsoluri, şi găsiră odihnă şi relaxare în compania bărbaţilor tăcuţi din statele buruienoase, care ştiau cum să utilizeze tăcerile încât să te umple de pace după anii lungi de strivire în vagoane, conserve şi cutii în New York.
Iar printre bărbaţii din al doilea val erau cei care, judecând după ochii lor, păreau în drum spre Dumnezeu...

Februarie 2003: PERIOADĂ INTERMEDIARĂ

Au adus cinci mii de metri cubi de pin de Oregon ca să ridice Al Zecelea Oraş, şi douăzeci şi opt de mii de metri din conifer de California, şi au ciocănit laolaltă un orăşel drăguţ şi curat pe malul canalelor din piatră. În serile de duminică puteai vedea lumini roşii, albastre şi verzi prin vitraliile bisericilor şi să auzi glasurile cântând psalmii numerotaţi. „Acum o să cântăm 79. Acum o să cântăm 94". Iar din anumite case se auzea ţăcănitul sec al unei maşini de scris, romancierul la masa de lucru; sau scârţâitul unui toc, poetul la masa de lucru; sau nici un fel de zgomot, fostul salvamar la lucru. Din multe puncte de vedere, se părea că un cutremur gigantic dezrădăcinase temeliile şi subsolurile unui oraş din Iowa, şi apoi, într-o clipită, o tornadă desprinsă din povestea lui Oz purtase întregul oraş pe Marte şi îl aşezase fără cea mai mică zguduitură...

Aprilie 2003: MUZICANŢII

Băieţii întreprindeau expediţii adânc în interiorul ţinuturilor marţiene. Purtau cu ei pungi de hârtie aromată în care, din timp în timp, de-a lungul călătoriei, îşi vârau nasurile ca să inhaleze mirosul bogat de şuncă şi murături, şi ca să audă gâlgâitul lichid al sucului sifonat de portocale din sticlele calde. Legănându-şi pungile de la băcănie, pline cu cepe verzi, curate şi zemoase, lebărvuşt aromat, sos picant roşu şi pâine albă, se provocau unul pe celălalt în depăşirea limitelor impuse de mamele lor autoritare. Fugeau într-acolo, zbierând:
— Primu-i şefu!

Călătoreau vara, toamna sau iarna. Toamna era cea mai plăcută, deoarece îşi imaginau, ca pe Pământ, că îşi târşâiau picioarele prin frunzele uscate.

Apăreau ca un roi de furnici pe câmpiile de marmură de lângă canale, băieţii cu obrajii ca merele, cu ochi albaştri de agate, răcnind între ei comenzi învăluite în ceapă. Acum, când ajunseseră la oraşul cel mort şi interzis, nu mai era vorba de: „Ultimul care ajunge-i gagică!" sau „Primul face pe Muzicantul" Acum, uşile oraşului mort erau deschise şi lor li se părea că pot auzi venind dinăuntru nişte trosnete slabe, ca frunzele de toamnă. Se împingeau unul pe celălalt în faţă, umăr lângă umăr, cu beţe în mâini, amintindu-şi poveţele părinţilor lor: „Nu acolo! Nu, în nici unul dintre oraşele vechi. Ai grijă unde mergi. O să mănânci o bătaie s-o pomeneşti. O să-ţi controlăm pantofii!"

Ajunseseră acum în oraşul cel mort, o mână de băieţi, cu pacheţelele pentru excursie pe jumătate mâncate, provocându-se unul pe celălalt cu şoapte ascuţite.

— Nu-i nimic aici!

Şi, brusc, unul dintre ei ţâşnea în cea mai apropiată clădire de piatră, prin uşă, traversând salonul, şi în dormitor unde, aproape fără să se uite, avea să dea din picioare în toate părţile, iar frunzele negre aveau să zboare prin aer, foşnitoare, subţiri ca firul de păr, retezate din cerul nopţii. Înapoia lui fugeau alţi şase, şi primul băiat ajuns avea să fie Muzicantul, cântând la clapele albe ale xilofonului de sub husa de fulgi negri. Un craniu uriaş avea să se rostogolească la vedere, ca un bulgăre de zăpadă; urlau! Coaste, ca picioarele de păianjen, răsucind ca o harfă dezacordată, apoi fulgii negri ai morţii ridicându-se de jur împrejurul lor în dansul lor războinic; băieţii se împingeau, se ridicau şi cădeau în frunze, în moartea care transformase morţii în fulgi şi frunze, într-un joc jucat de băieţi ale căror stomacuri bolboroseau de oranjadă.

Apoi, dintr-o locuinţă în alta, în şaptesprezece case, ştiind că fiecare din oraşe avea să fie ars şi curăţat de ororile lui de către Pompieri, războinici antiseptici cu lopeţi şi târnăcoape, îndepărtând zdrenţele negre şi oasele mucegăite, încet dar sigur, separând teribilul de normal; de aceea, băieţii trebuiau să se joace cât mai mult, Pompierii aveau să ajungă în curând acolo!

După aceea, lucind de transpiraţie, îşi hăpăiau ultimele

sandvişuri. Cu un ultim şut, un ultim concert marimba, un ultim plonjon autumnal prin maldărele de frunze, plecau acasă.

Mamele lor le cercetau pantofii, căutând scame negre care, când erau descoperise, aveau să ducă la băi clocotite şi bătăi din partea taţilor.

Spre sfârşitul anului, Pompierii curăţaseră frunzele toamnei şi xilofoanele albe, şi nu mai era nici o distracţie.

Iunie 2003: TOCMAI ÎN MIJLOCUL CERULUI

— Aţi auzit?

— Ce?

— Negrii, negrii!

— Ce-i cu ei?

— Pleacă, o şterg, spală putina; n-ai auzit?

— Cum adică, o şterg? Cum pot face aşa ceva?

— Pot, doresc, şi au s-o facă.

— Numai doi?

— Fiecare cioroi de aici, din Sud!

— Nu.

— Ba da!

— Trebuie să văd. Nu cred. Unde merg... în Africa?

Tăcere.

— Pe Marte.

— Pe planeta Marte?

— Exact.

Bărbaţii stăteau în umbra sufocantă a acoperişului verandei. Cineva nu-şi mai aprinse pipa. Altcineva scuipă în praful încins al amiezii.

— Nu pot pleca, nu pot face asta.

— Oricum, o fac.

— De unde ai auzit?

— Din toate părţile, şi de la radio, acum un minut.

Bărbaţii reveniră la viaţă ca o serie de statui prăfuite. Samuel Teece, proprietarul magazinului de fierărie râse nesigur:

— Tocmai mă întrebam ce s-a întâmplat cu Tâmpitu. L-am trimis cu bicicleta mea acum o oră. Încă n-a venit de la doamna Bordman. Credeţi că prostul de cioroi a pedalat până pe Marte?

Bărbaţii pufniră.

— Nu zic decât c-ar fi mai bine să-mi aducă bicicleta înapoi. Pe Dumnezeul meu, nu mă las furat de nimeni.

— Ia ascultaţi!

Întorcându-se cu toţii, se ciocniră între ei, nervoşi.

În susul străzii, parcă se rupseseră zăgazurile. Apele negre şi calde coborau şi cuprindeau oraşul. Între malurile de un alb strălucitor ale magazinelor, printre tăcerile copacilor, curgea un val negru. Curgea, umflându-se ca o melasă văratică, înainte, peste drumul prăfuit. Creştea, încet, încet, bărbaţi şi femei, cai şi câinii lătrând, băieţei şi fetiţe. Iar din gurile oamenilor care alcătuiau valul se auzea freamătul unui râu. Un râu de vară, îndreptându-se undeva, susurând şi nestăvilit. Iar în fluxul acela lent şi hotărât de negreală ce reteza stălucirea zilei, se zăreau fulgerări de alb atent, ochii, pupilele privind înainte, privind în jur, pe măsură ce râul, fluviul lung, nesfârşit, se strămuta din vechile albii într-alta nouă. Din nenumărate şi variate surse, în pâraie şi râuleţe de culoare şi mişcare, afluenţii râului se uniseră, devenind un curent-mamă, şi curgeau mai departe. Şi, pe deasupra talazului, se legănau lucrurile duse de val: pendulele bunicilor cântând, găini cotcodăcind în colivii, prunci bocind, iar înotând prin vârtejurile întinse se zăceau catâri şi pisici, sau apariţii bruşte de arcuri de saltele rupte, plutind, peruci nebuneşti, răvăşite, cutii, lăzi şi fotografii ale bunicilor negri în rame de stejar — valul purtându-le pe toate, în timp ce bărbaţii stăteau ca nişte ogari nervoşi pe verandă, prea târziu ca să mai îmblânzească talazul, cu mâinile goale.

Lui Samuel Teece nu-i venea să creadă.

— Ce dracu, cum o să ajungă pe Marte? De unde să facă rost de ceva?

— Rachete, răspunse Bunicu Quartermain.

— Numai prostii. De unde au rachete?

— Au făcut economii şi le-au cumpărat.

— N-am auzit niciodată de aşa ceva.

— Poate că le-au ţinut în secret, au construit singuri rachetele, nu ştiu unde — prin Africa.

— Au putut face aşa ceva? întrebă Samuel Teece, străbătând veranda înainte şi înapoi. Nu există nici o lege?

— Doar n-au declarat război, rosti încet Bunicu.

— De unde o să decoleze, ce dracu, au făcut-o pe şest, au complotat? zbieră Teece.

— Toţi cioroii din oraş trebuie să se adune lângă lacul Cufundarului. Rachetele vor fi acolo la ora unu, o să-i ia şi o să-i ducă pe Marte.

— Telefonaţi guvernatorului, chemaţi miliţia, urlă Teece. Trebuie să fie anunţaţi!

— Uite-ţi nevasta, Teece.

Bărbaţii se întoarseră din nou.

Priveau cum, pe drumul fierbinte, sub lumina nemişcată a soarelui, apăru întâi o femeie albă, apoi alta, toate cu feţele împietrite, toate foşnind ca nişte hârtii vechi. Unele plângeau, altele erau sobre. Toate veniseră să-şi caute soţii. Împinseră prin uşile batante ale barurilor, dispărând înăuntru. Intrară în băcănii răcoroase şi liniştite. Intrară în farmacii şi garaje. Iar una dintre ele, doamna Clara Teece, se opri în praf lângă veranda magazinului, clipind spre soţul ei rigid şi furios, în vreme ce râul cel negru se revărsa prin spatele ei.

— E vorba de Lucinda, tată; trebuie să vii acasă!

— Nu vin acasă pentru o cioară blestemată.

— Ne părăseşte. Ce o să mă fac fără ea?

— Du-te singură. N-o să-i cad în genunchi ca s-o opresc.

— Dar e ca şi din familie, gemu doamna Teece.

— Nu zbiera! N-o să mi te smiorcăi în public în felul ăsta pentru o nenorocită de...

Suspinul soţiei lui îl opri. Ea îşi şterse ochii.

— I-am spus, „Lucinda", i-am zis, „rămâi; îţi cresc leafa, şi ai două seri libere pe săptămână dacă vrei", însă ea părea hotărâtă! N-am văzut-o niciodată atât de hotărâtă şi i-am mai spus: „Lucinda, nu ne iubeşti?", iar ea mi-a răspuns da, însă trebuie să se ducă pentru că asta e, atâta. A măturat prin casă, a şters praful şi a pus prânzul pe masă, apoi a venit la uşă şi... şi s-a oprit acolo cu două bocceluţe, câte una lângă fiecare picior, mi-a scuturat mâna şi mi-a spus: „La revedere, doamnă Teece". Apoi a ieşit pe uşă. Iar prânzul ei era pe masă şi noi toţi eram prea daţi peste cap ca să mai putem mânca ceva. E tot acolo, ştiu; ultima dată când m-am uitat, se răcise.

Teece aproape că o lovi.

— La dracu, doamnă Teece, du-te naibii acasă. Te dai aici în spectacol!

— Tată...

Bărbatul dispăru în penumbra fierbinte a prăvăliei. Ieşi

după câteva secunde, cu un pistol de argint în mână. Soţia lui plecase. Fluviul curgea întunecat între clădiri, foşnind, scârţâind şi zumzăind a şoapte. Era foarte liniştit, extrem de hotărât; nici un râset, nici o nebunie, doar un torent continuu, hotărât şi interminabil.

Teece se aşeză pe marginea scaunului său din lemn.

— Dacă unul din ei râde, să mă bată Dumnezeu dacă nu-i omor.

Bărbaţii aşteptară.

Râul se scurse tăcut în amiaza sufocantă.

— Se pare că o să-ţi plivești singur răsadurile, Sam, chicoti Bunicu.

— Să ştii că mă pricep să trag şi-n albi.

Teece nu-l privi pe Bunicu. Acesta întoarse capul şi amuţi.

— Stai aşa!

Samuel Teece sări de pe verandă. Se întinse şi înşfăcă dârlogii unui cal călărit de un negru înalt.

— Belter, dă-te jos!

— Da, sir. Belter descălecă.

— Cam ce faci tu aici? îl privi Teece.

— Păi, domnu' Teece...

— Eu zic că tu crezi că pleci, ca-n cântecu' ăla, cum era? „Tocma' în mijlocu' cerului", nu-i aşa?

— Da, sir. Negrul aşteptă.

— Ţii minte că-mi datorezi cincizeci de dolari, Belter?

— Da, sir.

— Şi-ncerci s-o ştergi? Pe Dumnezeul meu dacă n-o să te snopesc în bătaie.

— Cu agitaţia asta, am uitat, sir.

— A uitat. Teece făcu cu ochiul, ironic, spre bărbaţii de pe veranda prăvăliei: La dracu, dom'le, ştii ce-o să faci?

— Nu, sir.

— O să rămâi aici să munceşti pentru alea cincizeci de piţule sau atunci nu mai mă cheamă Samuel W. Teece.

Se răsuci iarăşi, zâmbind aparte la bărbaţii din umbră.

Belter privi râul care curgea pe strada, fluviul cel negru scurgându-se întruna printre clădiri, fluviul cel negru în căruţe, pe cai, sau în pantofi prăfuiţi, fluviul cel negru din care fusese smuls în drumul său. Începu să tremure.

— Lăsaţi-mă să plec, domnule Teece! O să vă trimit banii

de acolo, vă promit!

— Fii atent, Belter.

Teece prinse bretelele bărbatului ca pe două strune de harfă, ciupindu-le din când în când, dispreţuitor, pufnind spre cer, şi împungându-l pe Dumnezeu cu un deget ciolănos.

— Belter, tu ştii ceva despre ce-i acolo sus?

— Ce mi s-a spus.

— Ce i s-a spus! Cristoase! Aţi auzit? Ce i s-a spus!

Îl răsuci pe bărbat, trăgându-i de bretele, neglijent parcă în joacă, pocnind din degete sub ochii acestuia.

— Belter, zbori sus, tot mai sus, ca o rachetă de Patru Iulie, şi bang! Gata, eşti scrum, spulberat prin spaţiu. Savanţii ăştia nebuni nu ştiu nimic, o să vă omoare pe toţi!

— Nu-mi pasă.

— Mă bucur. Pentru că ştii ce te aşteaptă pe maneta aia, Marte? Monştri cu ochi cruzi şi mari cât ciupercile! Le-ai văzut pozele în revistele alea despre viitor care se vând la chioşcuri pentru un bănuţ, nu? Ei bine! Monştrii ăia sar pe tine şi-ţi sug măduva din oase!

— Nu-mi pasă, nu-mi pasă, nu-mi pasă.

Belter privi alaiul scurgându-se pe lângă el, părăsindu-l. Pe fruntea lui neagră se adunase transpiraţia. Părea gata să se prăbuşească.

— Şi acolo sus e frig; nu-i aer, cazi pe jos, te zbaţi ca un peşte, gâfâi, mori, te sufoci, te sufoci şi mori. Îţi place asta?

— Multe nu-mi plac, sir. Vă rog, sir, lăsaţi-mă să plec. Am întârziat.

— O să te las să pleci atunci când o să fiu eu gata. O să stăm de vorbă aici, politicoşi, până îţi dau eu voie să pleci, şi tu ştii prea bine chestia asta. Vrei să pleci, da? Ei bine, Dom'le Tocma-n Mijlocul Cerului, pleacă dracu' acasă şi munceşte pentru ăia cincizeci de dolari pe care mi-i datorezi! O să-ţi trebuiască vreo două luni pentru chestia asta!

— Dar atunci o să pierd racheta, sir!

— Vai, vai, ce păcat! Teece încercă să se prefacă trist.

— Vă dau calul meu, sir.

— Calul nu-i o garanţie legală. Nu pleci până nu-mi văd banii.

Teece chicoti în sinea lui. Se simţea încălzit şi în formă.

Un grup mic de negri se strânsese şi asculta. Apoi, în vreme

ce Belter stătea tremurând, cu capul plecat, un bătrân păşi în faţă.

— Domnu'?

Teece îl privi scurt.

— Ce-i?

— Cât îţi datorează omu' ăsta, domnu'?

— Nu-i treaba ta!

Bătrânul îl privi pe Belter.

— Cât, fiule?

— Cincizeci de dolari.

Bătrânul întinse mâinile sale negre spre cei din jur.

— Sunteţi douăzeci şi cinci. Daţi fiecare doi dolari; repede, nu-i timp de discuţii.

— Ia staţi aşa! zbieră Teece, ridicându-se, înalt, înalt.

Banii apărură. Bătrânul îi strânse într-o pălărie şi i-o înmână lui Belter.

— Fiule, spuse el, n-o să pierzi nici o rachetă.

Belter zâmbi cu ochii în pălărie.

— Nu, sir, cred că n-o să o pierd!

— Dă-le banii înapoi! răcni Teece.

Belter făcu o plecăciune politicoasă, întinzând banii, iar când Teece nu vru să-i atingă, îi aşeză în praf, la picioarele lui.

— Luaţi-vă banii, sir, rosti el. Mulţumesc frumos. Zâmbind, strânse şaua calului şi-i dădu pinteni, mulţumind bătrânului, care călări împreună cu el, până dispărură.

— Pui de lele, şopti Teece, privind soarele fără să-l vadă. Pui de lele.

— Ia banii, Samuel, îi spuse cineva de pe verandă. Acelaşi lucru se întâmpla peste tot.

Băieţaşi albi şi desculţi alergau de colo-colo, cu veştile:

— Cei care au îi ajută pe cei care n-au! Toţi scapă de datorii! Am văzut unu' înstărit dându-i unui sărăntoc două sute de dolari să-şi plătească datoriile! Am văzut p-altul dându-i altuia zece dolari, cinci, şaisprezece, mulţi, peste tot, toată lumea!

Albii stăteau cu gurile uscate. Ochii le erau umflaţi şi aproape închişi, de parcă îi bătuse vântul, nisipul şi arşiţa.

Samuel Teece clocotea de furie. Se sui pe marginea verandei şi privi mulţimile care treceau. Îşi agită arma. După un timp, când nu mai rezistă fără să facă nimic, începu să zbiere la

orice negru care îl privea.

— Bang! Încă o rachetă în spaţiu! urlă el ca să fie auzit de toţi. Bang! Dumnezeule!

Capetele negre nu se mişcară, prefăcându-se că nu auzeau, dar ochii lor albi se mişcau iuţi în toate părţile.

— Zdrang! Cad toate rachetele! Urlă, mor! Bang! Dumnezeule Atotputernic, slavă Ţie că sunt aici, pe bătrânul terra firma. Cum zice şi bancu', cu cât mai firma, cu atât mai puţin terra! Ha, ha!

Caii tropăiau, ridicând praful. Căruţele se hâţânau pe amortizoare rupte.

— Bang! Vocea îi era singură în arşiţă, căutând să sperie praful şi cerul arzător: Bum! Negri în tot spaţiu'! Scuipaţi din rachete ca un banc de plevuşcă, Dumnezeule! Spaţiu-i plin de plevuşcă. Ştiaţi? Sigur că da! Un banc mare; fâţe! Rachetele conserve cad ca nişte raţe împuşcate! Cutii de conserve, pline cu cod negru! Curg ca mătăniile, bang, bang, bang! Zece mii de morţi acolo, zece mii aici. Plutind în spaţiu, în juru' pământului, pe vecie, reci şi morţi, Doamne! Auziţi, voi de colo!

Tăcere. Râul era larg şi continuu. După ce, în ultima oră, intrase în toate cocioabele din bumbăcării şi târâse afară toate obiectele preţioase, purta acum pendulele şi scândurile de spălat rufe, galeriile şi vergelele de la perdele, către un ocean întunecat şi depărtat.

Fluxul trecu. Era ora două. Sosi refluxul. În curând, râul secă, oraşul amuţi, praful se lăsă ca o peliculă peste clădiri, peste bărbaţii aşezaţi şi peste copacii înalţi şi încinşi.

Tăcere.

Bărbaţii de pe verandă ascultară.

Neauzind nimic, îşi extinseră gândurile şi fanteziile spre exterior, tot mai departe, înspre luncile înconjurătoare. În zorii zilei, ţinutul cunoscuse amalgamul său obişnuit de sunete. Ici colo, cu o persistenţă încăpăţânată, conform obiceiului, se auziseră glasuri cântând, râsete dulci pe sub ramurile mimozelor, copiii negrilor repezindu-se chicotind în undele limpezi ale pârâului, apoi mişcările şi aplecările de pe culturi, glumele şi strigătele vesele dinspre colibele acoperite cu frunze verzi şi abia culese.

Acum, parcă toate zgomotele ţinutului fuseseră şterse de un vânt puternic. Nu mai rămăsese nimic. Uşile din şindrilă

atârnau deschise pe balamale din piele. Leagăne din anvelope spânzurau goale în aerul tăcut. Malul de spălătorie al râului era pustiu, iar pepenii verzi care mai rămăseseră îşi încălzeau la soare sucurile tainice. În colibele abandonate, păianjenii începură să ţească plase noi; praful se aşeza în grăunţi aurii coborând din găurile acoperişurilor. Ici colo, câte un foc, uitat aprins, pâlpâi şi, într-un acces brusc de putere, se hrăni cu osemintele uscate ale vreunei barăci dărăpănate. Trosnetul flăcărilor blânde se ridică în aerul nemişcat.

Bărbaţii stăteau pe veranda prăvăliei, fără să clipească sau să înghită.

— Nu înţeleg de ce au plecat tocmai acum. Lucrurile se îmbunătăţesc. Vreau să zic, în fiecare zi obţineau tot mai multe drepturi. De fapt, ce vor? Taxa electorală s-a desfiinţat, iar tot mai multe state votează legi anti-linşare şi tot felul de egalităţi în drepturi. Ce mai vor? Câştigă bani aproape la fel de frumoşi ca orice alb, dar uite că pleacă.

Din josul străzii pustii apăru o bicicletă.

— Să mă ia dracu, Teece, uite-l pe Tâmpitu tău.

Bicicleta se opri în faţa verandei, cu un băiat de şaptesprezece ani pe ea, cu braţe şi picioare deşirate şi un cap rotund ca un pepene. Ridică privirea spre Samuel Teece şi zâmbi.

— Deci te-ai simţit vinovat şi te-ai întors, spuse Teece.

— Nu, sir, v-am adus bicicleta.

— Ce s-a întâmplat, n-ai putut s-o bagi în rachetă?

— N-a fost vorba de aşa ceva, sir.

— Nu mă interesează ce-a fost! Dă-te jos, n-o să-mi furi mie lucrurile!

Îl îmbrânci pe băiat. Bicicleta căzu.

— Du-te înăuntru şi apucă-te de treabă.

— Poftim? Ochii băiatului se lărgiră.

— Ai auzit ce-am spus. Pistoalele trebuie scoase din lăzi şi tocmai au venit cuiele de la Natchez...

— Domnule Teece.

— Raftul cu ciocane trebuie reparat...

— Domnule Teece, sir?

— N-ai plecat încă? îl fulgeră Teece cu privirea.

— Domnule Teece, vă supăraţi dacă-mi iau astăzi ziua liberă, rosti băiatul pe un ton de scuză.

— Şi mâine, şi poimâine, şi toate zilele după aia.

— Mă tem că da, sir.

— Ar trebui să te temi, băiete. Vino încoace. Îl împinse pe băiat înăuntru şi scoase o hârtie din sertarul mesei. O ţii minte?

— Sir?

— E contractul tău. Tu l-ai semnat, e X-ul tău acolo, nu? Răspunde-mi.

— Eu n-am semnat aşa ceva, domnule Teece. Băiatul tremura: Oricine poate face un X.

— Ia ascultă aici, Tâmpitule. Contract: „Voi lucra pentru domnul Samuel Teece doi ani, începând de la 15 iulie, 2001, şi dacă intenţionez să plec îl voi anunţa cu patru săptămâni înainte, continuând să lucrez până mi se găseşte un înlocuitor". Vezi? Teece bătu cu palma în hârtie, cu ochii sclipind: Dacă faci necazuri, intri la tribunal.

— Nu pot face aşa ceva, se jelui băiatul cu lacrimi în ochi. Dacă nu plec azi, nu mai plec deloc.

— Ştiu ce simţi, Tâmpitule; da, dom'le, te înţeleg. Dar o să ne purtăm bine cu tine şi o să-ţi dăm mâncare bună, băiete. Acu, ia intră înăuntru, apucă-te de treabă şi uită de prostiile alea, da, Tâmpitule? Aşa.

Teece rânji şi îl bătu pe umăr. Băiatul se întoarse şi privi la bătrânii de pe verandă. Abia îi mai zărea acum, cu ochii împăienjeniţi de lacrimi.

— Poate... poate că unul din domnii de aici...

Din umbrele fierbinţi şi grele, bărbaţii ridicară privirile, uitându-se întâi la el, apoi la Teece.

— Nu cumva crezi că un alb îţi poate lua locul, băiete? întrebă Teece tăios.

Bunicu Quartermain îşi luă palmele roşii de pe genunchi. Privi gânditor linia prizontului şi rosti:

— Teece, ce-ai zice de mine?

— Ce?

— Iau eu slujba lui Tâmpitu.

Veranda amuţi.

Teece se clătină.

— Bunicule, spuse el ameninţător.

— Lasă băiatul să plece. Îţi fac eu curăţenia.

— Chiar, chiar vrei să o faci?

Tâmpitu fugi spre Bunicu, râzând, cu lacrimile curgându-i

pe obraji, nevenindu-i să creadă.

— Sigur.

— Bunicule, repetă Teece, nu-ţi băga nasu aici.

— Lasă puştiu în pace, Teece.

Teece se apropie de ei şi prinse băiatul de braţ.

— E al meu. Până diseară, îl încui în odaia din spate.

— Nu, domnule Teece!

Băiatul începu să suspine. Plânsetele lui umpleau aerul verandei. Strângea din ochi. Din josul străzii, un Ford vechi tuşea, apropiindu-se, purtând o ultimă încărcătură de negri.

— Vin ai mei, domnule Teece, oh, vă rog, vă rog, oh Doamne, vă rog!

— Teece, rosti un bărbat de pe verandă ridicându-se, lasă-l să plece.

— Aşa zic şi eu, încuviinţă un altul.

— Şi eu, se auzi încă o voce.

— Ce rost are?

Vorbeau acum cu toţii.

— Termină, Teece.

— Lasă-l să plece.

Teece îşi pipăi revolverul din buzunar. Zări chipurile oamenilor. Luă mâna de la buzunar şi întrebă:

— Deci aşa stau lucrurile?

— Aşa stau lucrurile.

Îi dădu drumul băiatului.

— Bine. Şterge-o. Arătă cu degetul mare peste umăr, în prăvălie: Sper însă că nu crezi că o să laşi în urma ta gunoaie să-mi murdărească înăuntru.

— Nu, sir!

— Să cureţi tot ce ai în odaia ta; să le dai foc.

Tâmpitu clătină din cap.

— Le iau cu mine.

— N-o să te las să le bagi în blestemata aia de rachetă.

— Le iau cu mine, insistă băiatul în şoaptă.

Fugi înapoi în magazinul de fierărie. Se auziră zgomote de măturat şi curăţenie, şi după câteva clipe reapăru, cu mâinile pline de sfârleze, bile, zmee vechi şi prăfuite, şi mărunţişuri adunate de-a lungul anilor. Fordul cel rablagit tocmai ajunsese în dreptul verandei, iar Tâmpitu se sui şi trânti portiera. Teece rămase privind amar.

— Ce-o să faci acolo sus?

— O luăm de la-nceput, răspunse Tâmpitu. O să am fierăria mea.

— Fir-ar a dracu', ai furat meserie ca s-o poţi şterge şi face pe cont propriu!

— Nu, sir, nu m-am gândit niciodată că s-ar putea întâmpla aşa ceva, sir, dar s-a întâmplat. N-am ce-i face dacă am furat meserie, domnule Teece.

— Cred că v-aţi botezat rachetele, nu?

Negrii îşi priviră ceasul de pe bordul maşinii.

— Da, sir.

— Ca Ilie şi Rădvanul, Roata Mare şi Roata Mică, Credinţă, Speranţă şi Caritate, nu?

— Am botezat rachetele, domnule Teece.

— Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh nu m-ar mira. Ia zi, băiete, aveţi vreuna numită Prima Biserică Baptistă?

— Acum trebuie să plecăm, domnule Teece.

Teece începu să hohotească.

— Aveţi una Swing Lent şi alta Rădvanul Dulce?

Maşina porni.

— La revedere, domnule Teece.

— Aveţi vreuna Dă Cu Babaroasele?

— La revedere, domnule!

— Şi alta Peste Iordan! Ha! Bine, ia racheta aia, băiete, ia racheta, băiete, du-te, zboară, nici nu-mi pasă!

Maşina se învălui în praf. Băiatul se ridică, duse palmele pâlnie la gură şi-i strigă lui Teece pentru ultima dată:

— Domnule Teece, domnule Teece, ce-o să faceţi de acum nopţile? Ce-o să faceţi nopţile, domnule Teece?

Tăcere. Maşina dispăru pe drum.

— Ce dracu voia? mormăi Teece. Ce-o să fac nopţile? Privi cum se lăsa praful, şi deodată înţelese.

Îşi aminti de serile când oamenii veneau la casa lui, cu genunchii îndoiţi şi strânşi la piept, iar ţevile puştilor ridicându-se lungi, ca un camion cu ţevi puse în picioare, sub copacii nocturni ai verii, şi cu ochii răi. Claxonând puternic şi el trântind uşa, cu puşca în mână, râzând în barbă, cu inima bubuindu-i ca la un puşti de zece ani, conducând pe drumul nopţii de vară, un colac de funie din cânepă pe sub banchetă, cutii noi cu cartuşe, umflând buzunarele tuturor. Câte nopţi de-a

lungul anilor, câte nopţi, cu vântul şuierând prin maşină, răvăşindu-le părul peste ochii răi, vâjâind, în vreme ce alegeau un copac, un copac solid, şi ciocăneau la o uşă şubredă!

— Deci asta voia să spună blestematul! Teece sări în drum. Întoarce-te, lepădătură! Ce-o să fac nopţile? Păi, fir-ar al…

Era o întrebare bună. Vomită şi se goli. Da. Ce-o să facem nopţile? se gândi el. Acum că au plecat, ce anume? Era absolut gol şi amorţit.

Scoase pistolul din buzunar şi-i verifică încărcătura.

— Ce vrei să faci, Sam? întrebă cineva.

— Să-l omor pe blestematul ăla.

— Nu te ambala, făcu Bunicu.

Samuel Teece ocolise însă deja prăvălia. Peste un moment ieşi pe drum în maşina sa decapotabilă.

— Vine cineva cu mine?

— M-aş plimba cu maşina, rosti Bunicu şi se ridică.

— Altul?

Nu răspunse nimeni.

Bunicu se urcă şi trânti portiera. Samuel Teece demară într-un vârtej de praf. Nu schimbară nici un cuvânt pe când goneau sub cerul senin. Căldura luncilor încinse făcea aerul să tremure.

Se opriră la o răscruce.

— Pe unde-au luat-o, Bunicule?

— Cred că drept înainte, miji ochii Bunicu.

Merseră mai departe. Doar maşina lor răsuna pe sub copacii verii. Drumul era pustiu dar, pe măsură ce înaintau, începură să observe ceva. Teece încetini şi se aplecă în afară, cu ochii galbeni şi răi.

— Lua-i-ar dracu, Bunicule, vezi ce-au făcut blestemaţii?

— Ce? întrebă Bunicu şi privi afară.

Din metru în metru, de-a lungul drumului de ţară pustiu, fuseseră aşezate şi lăsate, ordonat şi în bocceluţe, patine cu rotile vechi, o basma plină cu bibelouri, nişte pantofi vechi, o roabă, maldăre de pantaloni, haine şi pălării vechi, bucăţele de cristale orientale, care cândva zornăiseră în vânt, conserve în care creşteau gerariumuri roz, farfurii cu fructe de ceară, cutii cu bani de pe vremea Confederaţiei, lavoare, scânduri de spălat, ciubere, săpun, tricicleta cuiva, foarfeca de iarbă a altcuiva, un camion jucărie, o altă jucărie cu arc, un vitraliu de la Biserica

Baptistă a Negrilor, un set complet de plăcuţe de frână, ţevi, saltele, pilote, balansoare, borcănele cu farduri, oglinjoare. Nici un obiect nu era azvârlit, nu, ci pus cu grijă şi emoţie, cu atenţie, pe marginile prăfuite ale drumului, de parcă un oraş întreg venise acolo cu braţele încărcate, iar când răsunase o trâmbiţă de aramă, obiectele fuseseră încredinţate colbului tăcut, iar locuitorii pământului, cu toţii, zburaseră drept în sus, în cerurile albastre.

— Ziceau că nu vor să le ardă, răcni Teece furios. Nu, n-au vrut să le ardă aşa cum le-am spus, ci să le ia cu ei, şi să le lase acolo unde le puteau vedea pentru ultima dată, pe drum, toate laolaltă. Cioroii se cred deştepţi.

Conduse maşina nebuneşte, milă după milă, în jurul drumului, răsturnând, zdrobind, spărgând şi împrăştiind maldăre de hârtii, casete de bijuterii, oglinzi, scaune.

— Aşa, fir-aţi ale dracului, şi aşa!

Cauciucul din faţă fluieră strident. Maşina derapă violent de pe drum, într-un şanţ, izbindu-l pe Teece de parbriz.

— Blestematul!

Se scutură şi ieşi din maşină, aproape plângând de furie.

Privi drumul pustiu şi tăcut.

— Acum nu o să-i mai prindem niciodată, niciodată.

Cât zăreai cu ochiul se vedeau numai bocceluţe, legături şi alte bocceluţe, aşezate regulat, ca nişte cruci mititele şi abandonate, după-amiaza, în vântul ce adia cald. După o oră, Teece şi Bunicu se întoarseră pe jos, obosiţi, la magazinul de fierărie. Ceilalţi erau tot acolo, ascultând şi cercetând cerul. Tocmai când Teece se aşezase şi-şi scotea pantofii, cineva strigă:

— Uite!

— Să mă ia dracu dacă o să mă uit, făcu Teece.

Dar ceilalţi priviră. Şi văzură formele zvelte şi aurii înălţându-se spre cer, hăt departe. Dispărură, lăsând în urma lor flăcări.

Pe plantaţiile de bumbac vântul sufla leneş printre mormanele de omăt. În luncile îndepărtate, pepenii neatinşi zăceau, dungaţi ca nişte pantere tolănite la soare.

Bărbaţii de pe verandă se aşezară, se priviră între ei, se uitară la colacii de frânghie galbenă din rafturile prăvăliei, la cartuşele strălucind arămiu în cutiile lor, la pistoalele de argint şi

puştile negre cu ţevi lungi, atârnate sus în tăcerea umbrelor. Cineva luă un pai între buze. Altcineva începu să deseneze în praf.

În cele din urmă, Samuel Teece îşi ridică triumfător un pantof, îl întoarse, îl cercetă şi vorbi:

— Aţi observat? Să mă ia dracu dacă până în ultima clipă nu mi-a zis „Domnule"!

2004—2005: BOTEZUL NUMELOR

Coborâră în straniile ţinuturi albastre şi le puseră numele lor. Pârâul Hinkston, Cheile Lustig, Râul Black, Pădurea Driscoll, Muntele Peregrine şi Oraşul Wilder, toate numele oamenilor şi a lucrurilor făcute de oameni. Aici era locul unde marţienii uciseseră primii pământeni, şi era Oraşul Roşu, pentru că avusese de a face cu sângele. Iar acolo unde fusese distrusă a doua expediţie, se numea A Doua Încercare, şi fiecare din celelalte locuri unde noii veniţi îşi coborâseră cazanele încinse, arzând solul, numele rămăseseră precum cenuşa şi, desigur, exista un Deal Spender şi un Oraş Nathaniel York...

Vechile nume marţiene erau nume de ape, aer şi coline. Ele erau numele zăpezilor ce se goleau în sud prin canalele de piatră, umplând mările secate. Şi numele vrăjitorilor, turnurilor şi obeliscurilor pecetluite şi îngropate. Iar rachetele izbiră ca nişte ciocane în cuie, transformând marmura în argilă, sfărâmând pietrele de hotar ce denumeau vechile oraşe în pietrişul în care se înfigeau piloni uriaşi, cu nume noi: ORAŞUL FIERULUI, ORAŞUL OŢELULUI, ORAŞUL ALUMINIULUI, SATUL ELECTRIC, ORAŞUL PORUMBULUI, COMUNA FĂINII, DETROIT II; toate numele mecanice şi metalice de pe Pământ.

Iar după ce s-au ridicat şi botezat oraşele, s-au ridicat şi botezat şi cimitirele: Colina Verde, Oraşul Muşchiului, Colina Cizmei, Mititelu'; şi primii morţi coborâră în mormintele lor...

Dar după ce totul a fost fixat, clar şi la locul lui, când totul a fost sigur şi în siguranţă, când oraşele au fost destul de aranjate şi singurătatea limitată la maxim, atunci au venit de pe Pământ sofisticaţii. Au venit în vacanţe şi excursii, în călătorii de achiziţionare, după fleacuri, fotografii şi „atmosferă", au venit ca să studieze şi să aplice legile sociologice; au venit cu decoraţii şi

insigne, cu reguli şi regulamente, aducând câte ceva din panglica roşie ce se târâse peste Pământ ca o buruiană străină, şi lăsând-o să crească pe Marte oriunde putea încolţi. Au început să planifice vieţile şi bibliotecile oamenilor; au început să instruiască şi să manevreze tocmai pe cei care veniseră pe Marte pentru a scăpa de a fi instruiţi şi manevraţi.

Şi, inevitabil, unii dintre ei au răspuns cu aceeaşi monedă...

Aprilie: 2005: USHER II

„Vreme de o zi întreagă, zi neguroasă, tăcută şi posomorâtă de toamnă, în care norii grei atârnau apăsători din cer, străbătusem singur, călare, un ţinut grozav de trist, până ce m-am găsit într-un târziu, când se lăsau umbrele înserării, dinaintea melancolice case Usher".

Domnul William Stendhal se opri din citat. Acolo, pe o colină joasă şi neagră, se înălţa Casa, purtând pe piatra din colţ inscripţia 2005 e.n.

— Este gata, spuse domnul Bigelow, arhitectul. Poftiţi cheile, domnule Stendhal.

Cei doi bărbaţi stăteau laolaltă în după-amiaza liniştită de toamnă. La picioarele lor, planurile casei foşneau pe iarba rară.

— Casa Usher, repetă încântat domnul Stendhal. Proiectată, construită, cumpărată, plătită. Domnul Poe n-ar fi bucuros?

— Este aşa cum aţi dorit, sir? miji ochii domnul Bigelow.

— Da!

— Culoarea este cea bună? Este dezolantă şi îngrozitoare?

— Teribil de dezolantă, teribil de îngrozitoare!

— Zidurile sunt... bătute de vânturi?

— Extraordinare!

— Heleşteul este suficient de „negru şi lugubru"?

— Incredibil de negru şi lugubru!

— Şi trestiile — le-am vopsit, să ştiţi — sunt destul de cenuşii?

— Hidoase!

Domnul Bigelow îşi consultă planurile arhitecturale. Din ele cită fragmente:

— Ansamblul provoacă „un fior de gheaţă, o dureroasă strângere a inimii, o întristare fără de leac a minţii"? Casa,

heleşteul, ţinutul, domnule Stendhal?

— Domnule Bigelow merită fiecare bănuţ! Doamne, e minunată!

— Mulţumesc. A trebuit să muncesc în secret absolut. Slavă Domnului că aţi avut rachetele acelea personale, altfel nu ni s-ar fi permis niciodată să transportăm tot echipamentul ăla. Aţi observat, aici este veşnic înserare, veşnic octombrie, pământul este sterp, steril, mort. Am muncit ceva. Am ucis totul. Zece mii de tone de DDT. N-a rămas nici un şarpe, broască sau muscă marţiană! Înserare veşnică, domnule Stendhal; sunt mândru de asta. Există maşinării, ascunse, care întunecă soarele. Este permanent „mohorât".

Stendhal le absorbi pe toate, mohoreala, apăsarea, aburii fetizi, întreaga „atmosferă", atât de delicat aranjată şi executată. Şi Casa! Oroarea aceea dărăpănată, mlaştina rea, lichenii, aspectul dezolant! Plastic sau altceva, cine să ghicească?

Privi cerul de toamnă. Undeva deasupra, departe, era soarele. Undeva pe planeta Marte era luna aprilie, o lună galbenă cu cer albastru. Undeva deasupra, rachetele coborau, pârjolind, ca să civilizeze o planetă minunată dar moartă. Zgomotul tunător al coborârii lor era înăbuşit în această lume neclară, izolată fonic, în lumea unei toamne eterne.

— Acum, că mi-am terminat treaba, făcu stânjenit domnul Bigelow, v-aş întreba ce vreţi să faceţi cu ea?

— Cu Usher? N-ai ghicit?

— Nu.

— Numele de Usher nu-ţi spune nimic?

— Nimic.

— Dar Edgar Allan Poe?

Domnul Bigelow clătină din cap.

— Bineînţeles. Stendahl pufni delicat, un amestec de uimire şi dispreţ: Cum mă puteam aştepta să-l cunoşti pe binecuvântatul domn Poe? A murit de multă vreme, înaintea lui Lincoln. Toate cărţile lui au fost arse în Focul cel Mare. Adică acum treizeci de ani — în 1975.

— Aha, făcu cu înţelepciune domnul Bigelow. Unul din ăia!

— Da, Bigelow, unul din ăia. El, Lovecraft, Hawthorne şi Ambrose Bierce, ca şi toate povestirile de groază, fantastice şi oroare, ca şi povestirile de anticipaţie, au fost puşi pe foc. Fără

milă. Au votat o lege. Oh, a început de la nimic. În 1950 şi '60 era un fir de nisip. Au început prin controlul asupra comicsurilor, apoi al cărţilor poliţiste şi, bineînţeles, filmele, ăsta sau ăla, reclamat de o grupare sau alta, pe baze politice, prejudecăţi religioase, presiuni sindicale; permanent a existat o minoritate ce se temea de ceva, şi o majoritate temându-se de întuneric, de viitor, de trecut, de prezent, temându-se de ei înşişi şi de umbrele lor.

— Înţeleg.

— Temându-se de cuvântul „politică" (care, în cele din urmă, a devenit un sinonim pentru comunism printre elementele cele mai reacţionare, aşa am auzit eu, şi niscai destul dacă foloseai cuvântul!), şi cu un şurub strâns aici, un bolţ fixat acolo, un brânci, o smucitură, un scârţâit, arta şi literatura au devenit în curând ca un şnur mare din tafta, împletit, legat în noduri şi tras în toate direcţiile, până nu au mai opus rezistenţă şi şi-au pierdut savoarea. Apoi aparatele de filmat au dispărut şi sălile de cinematograf au rămas întunecate, iar rotativele de tipar au secat de la o Niagara de pagini şi cuvinte la un firicel de material „pur". Oh, şi cuvântul „evadare" era radical, ţi-o spun!

— Da?

— Bineînţeles! Fiecare, spuneau ei, trebuie să înfrunte realitatea. Trebuie să dea piept cu Aici şi Acum! Tot ceea ce nu era aşa trebuia să dispară. Toate minunatele plăsmuiri literare şi fanteziile înaripate trebuiau doborâte! Aşa că acum treizeci de ani, în 1975, într-o dimineaţă de duminică, le-au pus pe toate la zidul unei biblioteci; i-au pus pe Moş Niculae, Călăreţul Fără Cap, Albă-ca-Zăpada, Tom Degeţel şi Mama Gâscă — oho, ce mai vaiete — şi i-au executat, au ars castelele de hârtie, broaştele fermecate, împăraţii bătrâni şi cei care trăiau fericiţi până la adânci bătrâneţe (căci, bineînţeles, era o realitate că nimeni nu a mai trăit fericit până la adânci bătrâneţe!) şi A Fost Odată a devenit Niciodată! Au amestecat cenuşa Fantomei cu Ricşa cu dărâmăturile Ţării lui Oz; au carbonizat oasele lui Glinda cea Bună şi a lui Ozma, l-au turtit pe Policrom într-un spectroscop şi l-au servit pe Jack Căpăţână-de-dovleac cu bezele la Balul Biologilor! Vrejul de Fasole Fermecată a fost sufocat sub maldărul de legi! Frumoasa din Pădurea Adormită s-a trezit la sărutul savantului şi a murit înţepată de siringa lui! Au făcut-o pe Alice să bea ceva dintr-o sticlă care a micşorat-o într-atât

încât nu mai putea striga: „Din ce în ce mai ciudat!", au spart Oglinda Fermecată şi au alungat toţi Regii de Cupă şi Homarii!

Strânse pumnii. Doamne, ce repede avea să vină! Se înroşise la faţă gâfâia.

Domnul Bigelow rămase surprins de lungimea răbufnirii. Clipi, apoi vorbi:

— Îmi pare rău. Nu ştiu despre ce vorbeşti. Pentru mine sunt doar nume. Din câte am auzit, Focul a fost o chestie bună.

— Cară-te! răcni Stendahl. Ţi-ai terminat treaba, acum lasă-mă singur, idiotule!

Domnul Bigelow îşi chemă dulgherii şi plecă.

Domnul Stendahl rămase singur în faţa Casei lui.

— Ascultaţi-mă, se adresă el rachetelor nevăzute. Am venit pe Marte ca să scap de voi, tipii cu Mintea Limpede, dar vă îndesiţi pe zi ce trece, ca muştele pe un leş. Aşa că o să vă arăt eu. O să vă dau o lecţie pentru ceea ce i-aţi făcut domnului Poe pe Pământ. De azi încolo, păziţi-vă. Casa Usher îşi începe afacerile!

Ameninţă cerul cu pumnul.

Racheta coborî pe sol. Un bărbat vesel coborî din ea. Privi Casa şi ochii săi cenuşii erau decepţionaţi şi surprinşi. Traversă pajiştea spre bărbatul cel scund.

— Te numeşti Sterdahl?

— Da.

— Sunt Garrett, Investigator de Climate Morale.

— Deci aţi ajuns pe Marte, voi de la Climate Morale? Mă întrebam când o să apăreţi.

— Am sosit săptămâna trecută. În curând, o să aranjăm totul la locul lui, ca pe Pământ. Bărbatul agită iritat o carte de identificare spre Casă: Poate îmi spui ce-i chestia asta, Sterdahl.

— E o casă bântuită, dacă vrei.

— Nu-mi place, Sterdahl, nu-mi place. Sunetul cuvântului ăsta „bântuit"...

— Foarte simplu. În anul Domnului 2005, am construit un sanctuar mecanic. În el, liliecii din cupru zboară pe unde electronice, şobolani de alamă ronţăie în pivniţe din plastic, schelete robot dansează; aici trăiesc vampiri robot, arlechini, vârcolaci şi fantome albe, alcătuite din chimicale şi nevinovăţie.

— De asta mă şi temeam, spuse Garrett surâzând. Cred că o să fim nevoiţi să demolăm totul.

— Ştiam că o să veniţi imediat ce veţi afla ce se întâmplă.

— Eu aş fi venit şi mai repede, însă la Climatele Morale am vrut să nu acţionăm până nu eram siguri de intenţiile tale. Până la cină pot sosi aici Demolatorii şi Incendiatorii. Până la miezul nopţii, locul o să fie curăţat ca în palmă. Domnule Stendhal, eu te consider un fel de fraier. Ai cheltuit o groază de bani câştigaţi cu greu. Trebuie să te fi costat vreo trei milioane...

— Patru! Însă, domnule Garrett, încă din tinereţe am moştenit douăzeci şi cinci de milioane. Îmi pot permite să le risipesc. Mi se pare totuşi inadmisibil să daţi gata Casa într-o oră şi apoi să te las să pleci cu Dărâmătorii tăi. Nu m-aţi mai putea lăsa să mă joc cu Jucăria mea încă... douăzeci şi patru de ore, să zicem?

— Cunoşti legea. Se respectă întocmai. Fără cărţi şi fără case, nimic care ar putea sugera stafii, vampiri, zâne sau alte creaturi ale imaginaţiei!

— Data viitoare o să-i ardeţi pe Babbiţi!

— Ne-ai dat multe bătăi de cap, domnule Stendahl. Aşa spun dosarele. Acum douăzeci de ani. Pe Pământ. Dumneata şi biblioteca dumitale.

— Da, eu şi biblioteca mea. Şi alţi câţiva ca mine. Oh, Poe fusese uitat de multă vreme, ca şi Oz şi alte personaje. Dar eu aveam mica mea rezervă. Aveam bibliotecile noastre, câţiva cetăţeni particulari, până când v-aţi trimis oamenii cu torţe şi incineratoare, care mi-au rupt cele cincizeci de mii de cărţi şi le-au ars. Aşa cum aţi străpuns cu o ţeapă şi inima Halloweerului, şi le-aţi spus producătorilor de film că, dacă vor să facă ceva, n-au decât să-l facă şi refacă pe Hemingway. Dumnezeule, de câte ori au făcut Pentru cine bat clopotele! Treizeci de versiuni diferite. Toate, realiste. Oh, realismul! Oh, aici, oh, acum, oh, la dracu!

— N-are rost să te amărăşti!

— Domnule Garrett, trebuie să prezinţi un raport complet, nu?

— Da.

— Atunci, din pură curiozitate, intră şi vezi despre ce-i vorba. N-o să-ţi ia decât un minut.

— Bine. Ia-o înainte. Şi fără trucuri. Sunt înarmat.

Uşa Casei Usher se deschise scârţâind. Dinăuntru răzbătu o boare umedă. Se auzi un oftat şi un geamăt monstruos, ca o

burtă subterană răsuflând în catacombele ascunse.

Un, şobolan chiţăi pe podelele din piatră. Ţipând, Garrett îl izbi cu piciorul. Şobolanul căzu şi din blana lui de nylon ţâşni un roi de purici metalici.

— Uluitor!

Garrett se aplecă să vadă mai bine.

O vrăjitoare bătrână stătea într-o nişă, cu mâinile de ceară tremurând deasupra unor cărţi de ghicit portocalii şi albastre. Ridică ochii şi, bătând cu degetele în cărţile unsuroase, şuieră printre gingiile fără dinţi spre Garrett:

— Moarte!

— Exact la chestii de-astea mă refeream, comentă Garrett. Deplorabil!

— O să te las să o arzi personal.

— Serios?

Garrett era încântat. Apoi se încruntă.

— Mi se pare că te resemnezi prea uşor.

— A fost de ajuns că am putut crea locul acesta. Că pot zice că l-am făcut. Că am construit o atmosferă medievală într-o lume modernă şi neîncrezătoare.

— Într-un fel, îţi admir geniul, domnule.

Garrett privi o ceaţă plutitoare, şoptind şi murmurând, în forma unei minunate şi nebuloase. Undeva jos, într-un coridor jilav, o maşină zumzăi. Ceaţa se împrăştie, aidoma floricelelor dintr-o centrifugă, şi pluti, şoptind, prin sălile goale.

O gorilă apăru ca prin farmec.

— Stai aşa! strigă Garrett.

— Nu te teme. Stendahl ciocăni în pieptul negru al animalului: Un robot. Schelet metalic şi alte chestii de-astea, ca vrăjitoarea. Vezi?

Răvăşi blana şi, dedesubt, metalul sclipi.

— Da. Garrett întinse o mână şovăitoare ca să mângâie gorila. Totuşi, de ce, domnule Stendahl, de ce toate astea? Ce te-a obsedat?

— Birocraţia, domnule Garrett. N-am însă timp de explicaţii. În curând, guvernul va afla. Încuviinţă spre gorilă: Gata. Acum.

Gorila îl ucise pe domnul Garrett.

— Gata, Pikes?

Pikes ridică privirea de pe masă.

— Da, sir.

— Ai făcut o treabă minunată.
— De asta sunt şi plătit, domnule Stendahl, răspunse Pikes şi, ridicând pleoapa de plastic a robotului, inseră ochiul de sticlă şi legă muşchii din cauciuc. Gata.
— Imaginea leită a domnului Garrett.
— Cu el ce facem, sir? întrebă Pikes arătând spre masa pe care stătea cadavrul adevăratului domn Garrett.
— Mai bine, arde-l, Pikes. N-avem nevoie de doi domni Garrett, nu?
Pikes îl transportă pe domnul Garrett la crematoriul din cărămidă.
— La revedere. Îl împinse înăuntru şi trânti uşiţa.
— Ai primit ordinele, Garrett? întrebă Stendhal robotul
— Da, str. Robotul se ridică: Trebuie să mă întorc la Climatele Morale. Alcătuiesc un raport de activitate. Întârzie orice acţiune, cu cel puţin patruzeci şi opt de ore. Pretind că e necesară o investigare mai amănunţită.
— Bine, Garrett. La revedere.
Robotul se grăbi spre racheta lui Garrett, intră şi decolă.
— Acum, Pikes, rosti Sterdahl, să trimitem restul invitaţilor pentru diseară. Cred că o să fie distractiv, nu?
— Considerând că am aşteptat douăzeci de ani, o să ne distrăm!
Îşi făcură cu ochiul.

Ora şapte. Stendahl îşi privi ceasul. Se apropia ora. Agită paharul cu sherry din mână. Se aşeză încetişor. Deasupra lui, printre bârnele de stejar, liliecii, cu delicatele lor trupuri metalice ascunse sub carnea din cauciuc, clipeau şi ţipau. Ridică paharul spre ei:
— Pentru succesul nostru.
Apoi se lăsă pe spate, închise ochii şi analiză toată afacerea. Cum avea să guste totul la anii lui. Răsplata unui guvern antiseptic pentru terorile şi războaiele lui literare. Oh, cum se mai adunară în el mânia şi ura, de-a lungul anilor. Oh, cum începuse planul să se formeze încet în mintea lui zguduită, până în ziua în care, cu trei ani în urmă, îl întâlnise pe Pikes.
Ah, da, Pikes. Pikes cu amărăciunea strânsă în el, adâncă aidoma unui hău negru şi ars de acid verde. Cine era Pikes? Cel mai mare dintre toţi! Pikes, omul cu o mie de feţe, o furie, un

fum, o ceaţă albastră, o ploaie albă, un liliac, un gargoyl, un monstru, acesta era Pikes! Superior lui Lon Charey, tatăl? Stendhal căzu pe gânduri. În fiecare noapte îl urmărise pe Charey în filmele vechi, vechi de tot. Da, superior lui Chaney. Mai dur chiar decât celălalt monstru străvechi? Cum îl chema? Karloff? Mult mai bun! Lugosi? Comparaţia era stupidă! Nu, exista un singur Pikes, şi acum era un om lipsit de fanteziile lui, un om care nu mai avea unde merge pe Pământ, care nu mai. avea în faţa cui să joace. Îi fusese interzis până şi să interpreteze pentru el însuşi, înaintea unei oglinzi!

Sărmanul Pikes, înfrânt şi silit la condiţii imposibile!

Cum trebuie să te fi simţit tu, Pikes, în noaptea în care ţi-am înşfăcat peliculele, ca nişte măruntaie revărsate din aparatul de filmat, din pântecele tău, strângându-le în role şi maldăre şi îngrămădindu-le într-un cuptor ca să fie arse? Oare ai simţit la fel ca atunci când ţi se distrug gratuit cincizeci de mii de cărţi? Da. Da. Sterdhal îşi simţi mâinile răcindu-se de o mânie incontrolabilă. Ce fusese mai normal ca, într-o bună zi, ei să vorbească, înaintea a nenumărate ceşti de cafea, prelungindu-se apoi în nopţi nesfârşite, şi din toate discuţiile şi amintirile amare să iasă... Casa Ushes.

Răsună clopotul cel mare al unei biserici. Soseau oaspeţii.

Zâmbind, se ridică să-i întâmpine.

Complet crescuţi fără memorie, roboţii aşteptau. Aşteptau în mătăsuri verzi de culoarea poienilor, în mătăsuri de culoarea broaştelor şi ferigilor. Cu păr galben, de culoarea nisipului şi a soarelui, roboţii aşteptau. Unşi, cu oase tubulare din bronz, şi cufundaţi în gelatină. În racle pentru cei nici morţi, nici vii, în cutii dreptunghiulare, metronomurile aşteptau să fie puse în funcţiune. Mirosea a lubrefianţi şi alamă lustruită. Era o tăcere ca într-un cimitir. Prevăzuţi cu sex, dar asexuaţi, roboţii. Botezaţi dar nebotezaţi, şi împrumutând de la oameni totul, cu excepţia umanităţii, roboţii priveau capacele bătute în cuie a lăzilor lor, etichetate F.O.B., într-o moarte care nu era nici măcar moarte, deoarece nu existase niciodată viaţă. Apoi, un vaiet prelung de cuie trase din lemn. Apoi, capacele ridicându-se. Apoi, umbre peste lăzi şi apăsarea unei mâini împroşcând ulei dintr-o pompiţă. Apoi, un ceas se porni, un ticăit slab. Apoi, altul şi altul, până ce totul se transformă într-o ceasornicărie gigantică, torcând metalic. Ochii de marmură deschiseră

pleoapele de cauciuc. Nările se încreţiră. Roboţii, îmbrăcaţi în păr de maimuţă şi blăniţe de iepuri se ridicară: Tweedledum, urmându-l pe Tweedledee, Broasca Ţestoasă, Alunarul, corpuri înecate din oceanul alcătuit din sare şi alge, legănându-se; spânzuraţi cu beregăţile albastre cu ochii holbaţi şi daţi peste cap, şi fiinţe ale gheţii şi zorzoanelor arzătoare, piticii-pământului şi elfi de piper, Tik-Tok, Ruggedo, Moş Niculae cu o barbă de zăpadă fluturând înaintea lui, Barbă Albastră cu favoriţii ca o flacără de acetilenă, şi nori de sulf din care izbucneau flăcări verzi şi, într-o serpentină solzoasă şi gigantică, un dragon cu jar în măruntaie ţâşni răgind pe uşă, un ticăit, un râgâit, o tăcere, un foşnet, o boare. Zece mii de capace căzură înapoi. Ceasornicăria intră în Usher. Noaptea era încântătoare.

O boare călduţă adie peste ţinut. Rachetele oaspeţilor sosiră, incendiind cerul şi transformând toamna în primăvară.

Ieşiră bărbaţii îmbrăcaţi în haine de seară, apoi coborâră şi femeile, cu părul coafat în stiluri rafinate.

— Deci asta-i Usher!

— Dar unde-i uşa?

În momentul acela apăru Stendahl. Femeile râdeau şi pălăvrăgeau. Domnul Stendahl ridică un braţ, cerându-le linişte. întorcându-se, înălţă ochii spre o fereastră înaltă a castelului şi strigă:

— Rapunzel, Rapunzel, lasă-ţi părul în jos.

Iar de sus, o fecioară minunată se aplecă în briza nopţii şi îşi lăsă în jos părul bălai. Iar cosiţele se întinseră, se împletiră şi deveniră o scară pe care musafirii se puteau sui, râzând, în Casă.

Ce sociologi eminenţi! Ce psihologi inteligenţi! Ce politicieni, bacteriologi şi neurologi teribil de importanţi! Acum se găseau cu toţii în interiorul zidurilor jilave.

— Bun venit tuturor!

Domnul Tyron, domnul Ower, domnul Dunne, domnul Lang, domnul Steffens, domnul Fletcher şi alţi douăzeci.

— Intraţi, intraţi.

Doamna Gibbs, doamna Pope, doamna Churchil, doamna Blunt, doamna Drummond şi alte femei, scânteietoare.

Oameni eminenţi, ieşiţi din comun, unul şi unul, membri ai Societăţii pentru Prevenirea Fanteziilor, adepţi ai interzicerii Halloween-ului şi ai lui Guy Fawkes, ucigaşi de lilieci,

incendiatori de cărţi, purtători de torţe; cetăţeni cinstiţi şi onorabili, cu toţii, care aşteptaseră până ce tipii duri veniseră, îi îngropaseră pe marţieni, curăţiseră oraşele, construiseră altele, reparaseră şoselele şi asiguraseră fiecare lucru la locul său. Apoi, când totul se îndrepta liniştit spre Siguranţă, veniră Răsfăţaţii Plăcerilor, oamenii cu mercurocrom în loc de sânge şi ochi coloraţi cu iod, ca să-şi stabilească Climatele lor Morale şi să-i omenească pe toţi cu bunătate. Iar ei erau prietenii lui! Da, atent, precaut, îi întâlnise şi şi-i făcuse prieteni pe toţi, pe Pământ, în ultimul an!

— Bun sosit în sălile Morţii! strigă el.

— Hei, Stendahl, ce-i chestia asta?

— O să vedeţi. Toată lumea se dezbracă. În partea aceea sunt cabinele de schimb. Îmbrăcaţi-vă cu costumele pe care le găsiţi acolo. Bărbaţii într-o parte, femeile în cealaltă.

Oamenii se foiră nehotărâţi.

— Nu ştiu dacă ar trebui să rămânem, rosti doamna Pope. Nu-mi place... E la limita... blasfemiei.

— Prostii, un bal mascat!

— Pare cam ilegal, pufni domnul Steffens.

— Haideţi, hohoti Stendahl. Distraţi-vă. Mâine va fi o ruină. Intraţi în cabine!

Casa sclipi de viaţă şi culoare; apărură arlechini cu pălării ţuguiate, şoareci dansară cvadrile miniaturale, acompaniaţi de pitici care cântau cu arcuşuri minuscule pe viori tot atât de mici, iar din bârnele arse se desprinseră drapele, în vreme ce liliecii zburau în stoluri în jurul gurilor de gargoyle prin care se revărsa vin rece, năvalnic şi spumos. Un pârâu şerpuia prin cele şapte săli ale balului mascat. Musafirii sorbiră şi descoperiră că era sherry. Se revărsară din cabinele de schimb, transformaţi dintr-o vârstă în alta, cu chipurile acoperite de măşti, simplul act de punere al măştii revocând toate permisele de a lupta cu fantasticul şi oroarea. Femeile se legănară în mantii roşii, râzând. Bărbaţii le dansară politicoşi. Iar pe pereţi se proiectau umbre pe care nu avea cine să le arunce şi ici, colo, erau oglinzi în care nu se vedea nici o imagine.

— Toţi suntem vampiri! hohoti domnul Fletcher. Morţi!

Erau şapte săli, fiecare de altă culoare, una albastră, una roşie, una verde, una portocalie, alta albă, a şasea violetă, şi cea de-a şaptea capitonată în catifea neagră. Iar în sala neagră

se afla o pendulă din abanos care bătea sonor orele. Prin aceste săli, musafirii alergară şi băură, printre roboţii fantastici, printre Dormice şi Pălărieri Nebuni, Trolli şi Uriaşi, Motani Negri şi Regine Albe, iar sub picioarele lor care dansau, podeaua vibra cu ritmul regulat şi puternic al unei inimi ascunse şi flecare.

— Domnul Stendhal! O şoaptă.

— Domnul Stendahl!

Lângă el venise un monstru cu chipul Morţii. Era Pikes.

— Trebuie să discutăm confidenţial.

— Ce s-a întâmplat?

— Priviţi.

Pikes întinse o mână scheletică. Ţinea în palmă câteva şuruburi, nituri, piuliţe şi rotiţe dinţate pe jumătate topite.

Stendahl le privi îndelung. După aceea, îl trase pe Pikes într-un coridor.

— Garrett? şopti el. Pikes încuviinţă.

— A trimis un robot în locul lui. Le-am găsit acum câteva clipe, când am curăţat incineratorul.

Amândoi priviră resturile fatidice.

— Asta înseamnă că dintr-un moment în altul trebuie să apară poliţia, spuse Pikes. Planul nostru va eşua.

— Nu ştiu.

Stendahl aruncă o privire înăuntru la oamenii înveşmântaţi în galben, albastru şi portocaliu care se roteau. Muzica inunda sălile cufundate în ceţuri.

— Trebuia să fi ghicit că Garrett nu este atât de prost încât să vină personal. Stai puţin!

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Nu s-a întâmplat nimic. Garrett ne-a trimis un robot. Ei bine, noi i-am trimis înapoi tot un robot. Dacă nu cercetează atent, nu o să-şi dea seama de substituţie.

— Bineînţeles!

— Data următoare va veni personal. Acum crede că este în siguranţă. Ce mai, în orice clipă poate să apară la uşă! Să curgă vinul, Pikes!

Clopotul cel mare răsună.

— El e, fac prinsoare. Du-te şi primeşte-l pe domnul Garrett.

Rapunzel îşi lăsă jos cosiţa bălaie.

— Domnul Stendahl?

— Domnul Garrett. Adevăratul domn Garrett?

— Tot aia. Garrett privi zidurile jilave şi dansatorii. M-am gândit că ar fi mai bine să vin şi să văd cu ochii mei. Nu te poţi bizui pe roboţi. Mai ales pe roboţii altora. Am avut, de asemenea, grijă să-i chem pe Demolatori. Într-o oră or să ajungă aici şi să radă locul ăsta oribil din temelii.

Stendahl făcu o plecăciune.

— Mulţumesc pentru că mi-ai spus. Între timp, te poţi distra, arătă el cu mâna. Puţin vin?

— Nu, mulţumesc. Ce se întâmplă? Cât poate decădea un om?

— Află şi singur, domnule Garrett.

— Criminal, făcu Garrett.

— Criminal şi odios, încuviinţă Stendahl.

O femeie zbieră. Doamna Pope apăru în fugă, albă la faţă.

— S-a întâmplat ceva absolut oribil! Am văzut-o pe doamna Blunt sugrumată de o gorilă şi înghesuită într-un coş de cămin!

Se uitară şi văzură părul blond atârnând din şemineu.

Domnul Garrett scoase un ţipăt.

— Oribil! suspină doamna Pope, apoi se opri din plâns. Clipi şi se întoarse: Doamna Blunt!

— Da, încuvinţă doamna Blunt.

— Dar te-am văzut împinsă prin cămin!

— Nu, râse doamna Blunt. Era un robot. O copie minunată.

— Însă, însă…

— Nu plânge, scumpo. N-am păţit nimic. Uită-te la mine. Păi, nu sunt aici?! Auzi, în cămin! Ce caraghios!

Doamna Blunt se îndepărtă râzând.

— Bei ceva, Garrett?

— Cred că da. Mi-au cedat nervii. Doamne, ce mai loc. Chiar că merită să fie demolat. Un moment…

Garrett bău.

Alt urlet. Domnul Şteffens era cărat de către patru iepuri albi în josul unor trepte, apărute ca prin farmec în podea. Domnul Steffens fu coborât într-o hrubă unde, legat fedeleş, fu lăsat în calea lamei tăioase a unui pendul care avansa, apropiindu-se tot mai mult de trupul său.

— Eu sunt ăla de jos? întrebă domnul Steffens, apărând lângă umărul lui Garrett. Se aplecă peste hrubă: Ce ciudat, ce straniu să te vezi murind.

Pendulul efectuă lovitura finală.

— Foarte realistic, comentă domnul Steffens, întorcându-se.
— Încă un pahar, domnul Garrett?
— Da, mulţumesc.
— Nu mai durează mult. În curând vin Demolatorii.
— Slavă Domnului!
Iarăşi, pentru a treia oară, un urlet.
— Acum ce mai este? întrebă domnul Garrett neliniştit.
— E rândul meu, făcu doamna Drummond. Priviţi.
O a doua doamnă Drummond, zbierând şi zbătându-se, fu închisă într-un coşciug şi îngropată în pământ, sub podele.
— Ah, îmi amintesc acum, icni Investigatorul Climatelor Morale. Din vechile cărţi interzise. Îngropat de Viu. Şi celelalte. Hruba, Pendulul, şi maimuţa, şemineul, Crimele din Rue Morgue. Dintr-o carte pe care am ars-o, da!
— Încă un pahar, Garrett. Hei, ţine paharul ca lumea.
— Dumnezeule, ai ceva imaginaţie, nu?
Priviră alte cinci morţi, unul în botul unui dragon, ceilalţi azvârliţi în heleşteul cel negru, scufundându-se şi pierind.
— Nu vrei să vezi la ce ne-am gândit pentru tine? întrebă Stendahl.
— Ba da, încuviinţă Garrett. Ce mai contează? Oricum, aruncăm toată porcăria asta în aer. Eşti morbid.
— Haide, atunci. Pe aici.
Îl conduse pe Garrett în jos, prin nenumărate coridoare, apoi pe scări răsucite, în adâncul pământului, în catacombe.
— Ce vrei să-mi arăţi aici? întrebă Garrett.
— Moartea ta.
— O copie?
— Da. Şi încă ceva.
— Ce?
— Sticla de Amontillado, răspunse Stendahl, deschizând drumul cu un felinar ridicat deasupra capului.
De sub capacele sicrielor apăreau schelete pe jumătate încremenite. Garrett îşi duse mâna la nas, strâmbându-se dezgustat.
— Ce?
— N-ai auzit niciodată de Amontillado?
— Nu!
— Nu recunoşti asta? arătă Stendahl spre o celulă.
— Ar trebui?

— Sau asta?
Zâmbind, Stendahl scoase o mistrie de sub mantie.
— Aia ce mai e?
— Vino.
Intrară în celulă. În semiîntuneric, Stendahl fixă lanţurile de bărbatul pe jumătate beat.
— Ce Dumnezeu faci? răcni Garrett, zăngănind.
— Sunt ironic. Nu întrerupe un om în mijlocul ironiei, nu e politicos. Aşa!
— M-ai încătuşat în lanţuri!
— Exact.
— Ce vrei să faci acum?
— Să te las aici.
— Glumeşti.
— E o glumă foarte bună.
— Unde e copia mea? Nu vedem cum îl omoară?
— Nu există nici un fel de copie.
— Dar ceilalţi?!
— Ceilalţi sunt morţi. Cei pe care i-ai văzut ucişi erau oameni adevăraţi. Copiile, roboţii, au stat lângă noi şi au privit.
Garret nu scoase nici un sunet.
— Acum trebuia să spui: „Pentru numele lui Dumnezeu, Montresor!", zise Stendahl. Şi eu o să răspund: „Da, pentru numele lui Dumnezeu." Nu vrei să spui aşa? Haide. Zi!
— Eşti nebun.
— Trebuie să-ţi suflu? Zi! Zi: „Pentru numele lui Dumnezeu, Montresor!"
— Nu vreau, idiotule. Scoate-mă de aici. Se trezise.
— Ia. Puneţi astea.
Stendahl aruncă înăuntru ceva care zăngăni şi zornăi.
— Ce-s astea?
— O tichie şi clopoţei. Dacă ţi le pui, poate îţi dau drumul.
— Stendahl!
— Ţi-am zis să le pui!
Garrett îl ascultă. Clopoţeii zornăiră.
— Nu ai senzaţia că toate astea s-au mai petrecut cândva? întrebă Stendhal, apucându-se de treabă cu mistria, mortarul şi cărămizile.
— Ce faci?
— Te zidesc. Uite un rând. Încă unul.

— Eşti nebun!
— Nu comentez chestia asta.
— O să fii judecat şi condamnat!
Luă o cărămidă şi o aşeză pe mortarul umed, fredonând.
Din celula întunecată se auziră bubuituri, smucituri şi icnete. Zidul de cărămidă se înălţa.
— Mai multe smuceli, te rog, făcu Stendahl. Să facem un spectacol ca lumea.
— Dă-mi drumul, dă-mi drumul!
Mai rămăsese de pus o singură cărămidă. Urletele nu mai conteneau.
— Garrett? îl strigă Stendahl. Garret se potoli.
— Garrett. continuă Stendahl, ştii de ce ţi-am făcut asta? Pentru că ai ars cărţile domnului Poe fără ca măcar să le citeşti. I-ai ascultat pe alţii care ţi-am spus că trebuie arse. Altfel, ţi-ai fi dat seama ce voiam să-ţi fac, atunci când am coborât aici. Ignoranţa este fatală, domnule Garrett.
Garrett tăcea.
— Vreau ca totul să fie perfect, urmă Stendahl, ţinând felinarul astfel încât lumina lui să răzbată până la silueta ghemuită. Mişcă încet din clopoţei.
Clopoţeii zornăiră.
— Acum, dacă eşti drăguţ şi zici: „Pentru numele lui Dumnezeu, Montresor!", s-ar putea să-ţi dau drumul.
Chipul bărbatului apăru în lumină. Ezită. Apoi, grotesc, articulă:
— Pentru numele lui Dumnezeu, Montresor.
— Ah, făcu Stendahl cu ochii închişi.
Puse ultima cărămidă la locul ei şi o fixă bine cu mortar.
— Requiescat in pace, dragă prietene. Se grăbi să iasă din catacombe.
În cele şapte săli, cele douăsprezece lovituri ale pendulei încremeniră orice mişcare.
Apăru Moartea Roşie.
Din prag, Stendahl se întoarse şi mai privi o dată. Apoi, ieşi din Casa cea mare şi traversă în fugă pajiştea până în locul unde îl aştepta un elicopter.
— Gata, Pikes?
— Gata.
— Dă-i drumul.

Priviră zâmbind Casa. Începu să se crape ia mijloc, parcă sub acţiunea unui cutremur şi pe când Stendahl privea spectacolul magnific îl auzi înapoia lui pe Pikes, recitind cu o voce şoptită şi cadenţată: „...mă cuprinse o ameţeală când văzui puternicele ziduri prăvălindu-se rupte în două, deodată. Urmă un vuiet lung, năvalnic şi asurzitor, ca glasurile a mii de cataracte, şi la picioarele mele adâncul şi sumbrul heleşteu îşi adună apele, învăluind în tăcere şi tristeţe sfărâmăturile Casei Usher."

Elicopterul se ridică deasupra heleşteului fumegând şi dispăru către vest.

August 2005: BĂTRÂNII

Şi, nimic mai normal, în cele din urmă, bătrânii veniră pe Marte, pe urmele pionierilor gălăgioşi, a sofisticaţilor rafinaţi, a călătorilor profesionişti şi a cititorilor romantici în căutare de noi senzaţii.

Astfel, oamenii uscăţivi şi fragili, cei care îşi treceau vremea ascultându-şi inimile, numărându-şi bătăile pulsului şi turnându-şi sirop în gurile ştirbe, oamenii aceia care, cândva, merseseră cu vagoanele deschise spre California, în noiembrie, şi cu clasa a treia la vapoarele cu aburi spre Italia, în aprilie, oamenii cu feţe supte şi gălbejite, mumificaţii, ajunseseră în cele din urmă pe Marte...

Septembrie 2005: MARŢIANUL

Munţii cei albaştri se înălţau în ploaie şi ploaia cădea în canalele lungi, iar bătrânul La Farge şi soţia lui ieşiră din casă şi priviră.

— E prima ploaie din anotimpul ăsta, remarcă La Farge.

— E bună, spuse soţia lui.

— Binevenită.

Închiseră uşa. înăuntru, îşi încălziră mâinile la un foc. Tremurau. Pe fereastră, puteau zări, în depărtare, ploaia lucind pe părţile laterale ale rachetei care îi adusese de pe Pământ.

— Îmi lipseşte un singur lucru, vorbi La Forge.

— Ce anume?
— Aş fi vrut să-l fi putut aduce pe Tom cu noi.
— Lafe, te rog!
— Iartă-mă; nu mai pomenesc nimic.
— Am venit aici ca să ne bucurăm în linişte de bătrâneţile noastre, nu să ne gândim la Tom. E mort de atâta vreme, încât am putea încerca să-l uităm, pe el şi toate cele de pe Pământ.
— Ai dreptate, încuviinţă el şi îşi îndreptă din nou mâinile către foc: Nu o să mai vorbesc despre el. Îmi lipseşte însă drumul din fiecare duminică la Green Lawn Park, când îi puneam flori pe mormânt. Era singura noastră excursie.
Ploaia cea albastră cădea blândă peste casă.
La ora nouă, merseră să se culce şi zăcură tăcuţi, mână în mână, el, cincizeci şi cinci de ani, ea, şaizeci, în bezna picurândă.
— Anna? o chemă el încetişor.
— Da?
— Ai auzit ceva?
Ascultară amândoi ploaia şi vântul.
— Nimic, răspunse ea.
— Fluiera cineva.
— Nu, n-am auzit.
— Oricum, mă scol să văd despre ce-i vorba.
Îşi puse halatul şi traversă casa, până la uşa din faţă. Şovăind, deschise uşa, şi ploaia îi căzu rece pe obraji. Vântul sufla în rafale.
Dincolo de prag stătea o siluetă micuţă.
Un fulger despică cerul, şi o revărsare de lumină albă scăldă chipul care îl privea pe bătrânul La Farge, rămas în uşă.
— Cine-i acolo? strigă el tremurând.
Nici un răspuns.
— Cine eşti? Ce vrei?
Tot nici un cuvânt.
Se simţea slăbit, amorţit şi obosit.
— Cine eşti? strigă el.
Soţia lui se apropie din spate şi îl luă de braţ.
— De ce strigi?
— În curte e un băieţaş care nu vrea să-mi răspundă, rosti tremurând bătrânul. Seamănă cu Tom.
— Haide înapoi în pat; aiurezi.

— E acolo, uită-te şi tu.

Deschise uşa mai larg, lăsând-o să vadă. Vântul cel rece sufla şi ploaia rară ropotea pe pământ, iar silueta stătea pe loc, privindu-i cu ochi pierduţi. Femeia se prinse de tocul uşii.

— Du-te! flutură ea din mână. Pleacă!

— Nu seamănă cu Tom? întrebă bătrânul.

Silueta nu se clinti.

— Mi-e teamă, rosti bătrâna. Încuie uşa şi vino în pat. Nu vreau să mai am de-a face cu astea.

Dispăru, gemând şi oftând, în dormitor. Bătrânul rămase, cu vântul plouându-i răceală pe mâini.

— Tom, strigă el în şoaptă. Tom, dacă eşti tu, dacă prin cine ştie ce noroc eşti tu, Tom, o să las uşa descuiată. Iar dacă ţi-e frig şi vrei să intri ca să te încălzeşti, poţi să o faci mai târziu; stai lângă cămin, sunt pe acolo nişte carpete miţoase.

Închise uşa fără s-o încuie.

Nevasta îl simţi revenind în pat şi se înfioră.

— E o noapte îngrozitoare, scânci ea. Mă simt atât de bătrână.

— Şşş, şşş, o alină el şi o strânse în braţe. Culcă-te.

După mult timp, bătrâna adormi.

Apoi, foarte încet, pe când el asculta, auzi uşa din faţă deschizându-se, auzi ploaia şi vântul intrând, după aceea uşa se închise. Auzi paşi moi lângă cămin şi o răsuflare lină.

— Tom, şopti el.

Fulgerul bubui în cer şi fărâmă bezna.

Dimineaţa, soarele era extrem de fierbinte.

Domnul La Farge deschise uşa salonului şi privi iute în jur.

Carpetele erau goale.

— Îmbătrânesc, oftă el.

Porni cu o găleată spre coral, ca să aducă apa proaspătă pentru spălat. La uşă fu gata să-l răstoarne pe Tom, care ducea o găleată, deja plină ochi.

— Bună dimineaţa, tată!

— Dimineaţa, Tom.

Bătrânul se dădu într-o parte. Băiatul, desculţ, traversă iute încăperea, lăsă găleata jos şi se întoarse, zâmbind.

— E o zi grozavă!

— Da, da, încuviinţă bătrânul uluit.

Băiatul se purta de parcă nimic nu era neobişnuit. Începuse să se spele pe faţă. Bătrânul înaintă câţiva paşi.

— Tom, cum ai ajuns aici? Trăieşti?

— Păi nu? ridică ochii băiatul.

— Dar, Tom, Green Lawr Park, în fiecare dimineaţă, florile şi...

La Farge trebui să se aşeze. Băiatul veni lângă el şi îi apucă mâna. Bătrânul îi pipăi degetele, calde şi puternice.

— Eşti într-adevăr aici, nu-i un vis?

— Vrei să fiu aici, nu? Băiatul părea îngrijorat.

— Da, da, Tom!

— Atunci, de ce mai pui întrebări? Acceptă-mă!

— Însă maică-ta, şocul...

— Nu-ţi face griji în legătură cu ea. Peste noapte, v-am cântat la amândoi şi de aceea mă veţi accepta, mai , ales ea. Ştiu ce este şocul. Aşteaptă până vine, o să vezi.

— Râse, scuturându-şi capul cu păr arămiu, cârlionţat. Ochii îi erau foarte albaştri şi limpezi.

— Bună dimineaţa, Lafe, Tom.

Mama intră din dormitor, strângându-şi părul la spate.

— Nu-i o zi grozavă?

— Vezi, râse Tom spre tatăl său.

Mâncară un prânz foarte bun, cu toţii, în umbra dinapoia casei. Doamna La Farge găsise o sticlă veche cu vin de floarea soarelui, pe care o păstra, şi băură din ea. Domnul La Farge nu văzuse niciodată chipul soţiei sale atât de fericit. Dacă avea vreo suspiciune în legătură cu Tom, nu şi-o formulă. Pentru ea, era ceva absolut firesc. Şi devenea tot atât de firesc şi pentru La Farge.

În vreme ce mama spăla farfuriile, La Farge se aplecă spre fiul său şi îl întrebă în şoaptă:

— Câţi ani ai acum, fiule?

— Nu ştii, tată? Paisprezece, bineînţeles.

— De fapt, cine eşti? Nu poţi fi Tom, dar eşti cineva. Cine?

— Nu!

Băiatul îşi duse mâinile la faţă.

— Poţi să-mi spui, continuă bătrânul. O să înţeleg. Eşti un marţian, da? Am auzit poveşti despre marţieni; nimic clar. Poveşti despre cât de rari sunt marţienii şi cum vin ei printre noi, sub aspect de pământeni. Tu ai ceva... eşti Tom, şi totuşi nu

eşti.

— De ce nu poţi să mă accepţi şi să taci? strigă băiatul. Palmele îi mascau complet faţa. Nu te îndoi de mine, te rog, nu te îndoi de mine!

Se întoarse şi fugi de la masă.

— Tom, întoarce-te!

Băiatul fugea însă de-a lungul canalului, spre oraşul îndepărtat.

— Unde se duce Tom? întrebă Anna, întorcându-se după alte farfurii. Privi chipul soţului ei. L-ai supărat cu ceva?

— Ana, îi luă ea mâna. Anna, îţi mai aminteşti ceva de Green Lawn Park, o piaţă, şi pneumonia lui Tom?

— Despre ce tot vorbeşti? începu ea să râdă.

— Nu contează, şopti bătrânul.

În depărtare, colbul plutea aşezându-se în urma lui Tom, pe marginea canalului.

Tom se întoarse la cinci după amiaza, la asfinţit. Îşi privi tatăl neîncrezător.

— Ai de gând să mă întrebi ceva? dori el să ştie.

— Fără întrebări, spuse La Farge.

— Bun, zâmbi larg băiatul.

— Unde ai fost?

— Aproape de oraş. Era gata să nu mai mă întorc. Am fost aproape... băiatul căută un cuvânt,... prins.

— Cum adică „prins"?

— Am trecut pe lângă o căsuţă metalică de lângă canal şi aproape că am fost făcut să nu mai mă întorc niciodată să vă văd. Nu ştiu cum să-ţi explic, n-am cum, nu-ţi pot spune, nici eu nu ştiu; e straniu, n-am chef să mai vorbesc despre asta.

— Atunci n-o să vorbim. Mai bine spală-te, băiete. Vremea cinei.

Băiatul fugi.

Cam peste zece minute, o barcă apăru pe suprafaţa liniştită a canalului, vâslită de un bărbat înalt şi slab, cu pârul negru, şi gesturi leneşe.

— 'Seara, Frate La Farge, rosti el oprind barca.

— Seara, Saul, ce se mai aude?

— În seara asta, fel de fel. Îl ştii pe tipul ăla, Nomland, care locuieşte în căsuţa metalică?

La Farge se încorda.

— Da.
— Ştii ce fel de om era?
— Se spunea că a părăsit Pământul, pentru că omorâse pe cineva.
Saul se rezema de vâsla udă şi îl privi pe La Farge.
— Mai ţii minte numele celui pe care l-a ucis?
— Gillings, nu?
— Exact. Gillings. Ei bine, cu vreo două ore în urmă, domnul Nomlard a apărut în oraş strigând şi povestind cum l-a văzut pe Gillings, aici pe Marte, astăzi după-amiază! A cerut poliţiei să-l închidă ca să fie în siguranţă. N-au vrut. Nomlard s-a întors acasă şi, acum douăzeci de minute, aşa se zice, şi-a zburat creierii cu un pistol.
— Auzi, auzi, făcu La Farge,
— Se întâmplă chestiile cele mai neaşteptate, spuse Saul. Ei, noapte bună, La Farge.
— Noapte bună.
Luntrea pluti mai departe pe apele canalului.
— Cina e gata, îl strigă bătrâna.
Domnul La Farge se aşeză la masă şi, cu cuţitul în mână, se uită la Tom.
— Tom, rosti el, ce ai făcut astăzi după amiază?
— Nimic deosebit, răspunse Tom cu gura plină. De ce?
— Voiam şi eu să ştiu, făcu La Farge, potrivindu-şi şervetul.
La şapte seara, bătrâna dori să meargă în oraş.
— N-am mai fost de câteva luni, se plânse ea.
Tom, însă, refuză.
— Mi-e frică de oraş. De oameni. Nu vreau să merg acolo.
— Un băiat mare nu are voie să zică aşa ceva, replică Anna. Nici nu vreau să aud. Vii şi tu. Eu îţi zic asta.
— Anna, încercă bătrânul, dacă nu vrea să...
Orice argument fu zadarnic. Ea îi înghesui în luntre îl şi porniră în susul canalului, sub stelele serii. Tom stătea întins pe spate, cu ochii închişi; nu puteai spune dacă dormea sau nu. Bătrânul îl privi atent, întrebându-se. Cine este el, cu tot atâta nevoie de dragoste ca şi noi? Cine şi ce este el ca, de nicăieri, să apară dintr-o tabără străină, să preia glasul şi chipul amintirilor şi să stea printre noi, acceptat şi fericit, în sfârşit? Din ce munte, din ce peşteră, din rămăşiţă minusculă a rasei supravieţuitoare pe planetă după sosirea rachetelor pământene? Bătrânul clătină

din cap. Nu putea să afle. Pentru oricine şi orice, acela era Tom.

Privi spre oraşul din faţa lor şi nu îi plăcu, însă se reîntoarse cu gândurile la Tom şi Anna, apoi îşi spuse: Poate că nu-i bine să-l păstrăm pe Tom, decât puţin, căci n-o să avem decât griji şi necazuri, dar cum să renunţăm tocmai la ceea ce ne-am dorit, chiar dacă ar pleca după o singură zi, însingurând şi mai mult singurătatea, întunecând şi mai mult nopţile întunecoase şi făcând ploile şi mai ploioase? Decât să ni-l ia, mai bine ne-ar lua mâncarea de la gură.

Se uită la băiatul dormind liniştit pe fundul bărcii.

Acesta gemu prin somn.

— Oamenii, murmură el prin vis. Mereu schimbători.

Capcana.

— Şşş, şşş, făcu La Farge mângâindu-i cârlionţii moi, şi băiatul se potoli.

La Farge îşi ajută soţia şi fiul să coboare din barcă.

— Am ajuns!

Anna zâmbi tuturor luminilor, ascultând muzica venită dinspre baruri, pianele, fonografele şi privind oamenii care se plimbau, braţ la braţ, pe străzile aglomerate.

— Mai bine aş fi stat acasă, şopti Tom.

— Înainte nu vorbeai aşa, remarca maică-sa. Îţi plăcea să te plimbi sâmbătă seara prin oraş.

— Stai cât mai aproape de mine, şopti Tom. Nu vreau să fiu prins într-o capcană.

Anna îl auzi.

— Termină cu ideile astea; haideţi!

La Farge observă că băiatul îl ţinea de mână. I-o strânse apăsat.

— Sunt cu tine, Tommy, băiete.

Privi valurile de mulţime şi se simţi şi ei îngrijorat.

— Nu stăm mult.

— Prostii, rămânem toată seara, replică Anna.

Traversară o stradă şi trei beţivi se ciocniră de ei.

Urmă o învălmăşeală, se separară, plecară, dar La Farge rămase încremenit. Tom dispăruse.

— Unde e? făcu Anna iritată. O şterge cum i se oferă prilejul. Tom! strigă ea.

Domnul La Farge alergă prin mulţime, dar zadarnic.

— O să se întoarcă; o să-l găsim la plecare în barcă, rosti

Anna cu siguranţă, împingându-şi soţul către cinematograf.

Brusc, înaintea lor se născu o busculadă, şi o femeie şi un bărbat ţâşniră pe lângă La Farge. Îi recunoscu. Joe Spaulding cu nevasta. Dispărură înainte de-a apuca să li se adreseze.

Privind în urmă, neliniştit, cumpără bilete de la casă şi o lăsă pe soţia lui să-l târască în bezna neprimitoare.

La ora unsprezece, Tom nu era la debarcader. Doamna La Farge pălise.

— Stai, mamă, o linişti La Farge, nu te alarma. Îl găsesc eu. Aşteptă aici.

— Să veniţi repede.

Glasul i se stinse în clipocitul apelor.

Parcurse străzile nopţii, cu mâinile în buzunare. Peste tot, luminile se stingeau, rând pe rând. Câţiva oameni erau încă rezemaţi de pervazele ferestrelor, deoarece noaptea era caldă, deşi printre stelele cerului se mai zăreau, din când în când, nori de furtună. Mergând, îşi reaminti referirile permanente ale băiatului la capcane şi curse, teama lui de mulţimi şi oraşe. Nu avea nici un sens, se gândi bătrânul obosit. Poate că băiatul dispăruse pentru totdeauna, poate că nici nu existase vreodată. La Farge coti pe o anume străduţă, cercetând numerele.

— Salut, La Farge.

Pe un prag, un bărbat fuma pipă.

— Salut, Mike.

— Te-ai certat cu nevastă-ta? Ai plecat de acasă?

— Nu. Mă plimbam pur şi simplu.

— Parcă ai fi pierdut ceva. Apropo, făcu Mike, cineva a găsit ceva, astă seară. Îl ştii pe Joe Spaulding? Ţi-o aminteşti pe fata lui, Lavinia?

— Da.

La Farge îngheţase. Totul părea un vis reluat. Ştia ce cuvinte aveau să urmeze.

— Lavinia s-a întors acasă în seara asta, spuse Mike fumând. Ţii minte, se rătăcise pe fundurile moarte ale oceanului, acum o lună? Au găsit ceea ce au crezut că era trupul ei, pe jumătate descompus, şi de atunci familia Spaulding a luat-o razna. Joe spunea oricui îl asculta că fata nu murise, că de fapt nu era trupul ei. Cred c-a avut dreptate. În seara asta, Lavinia a apărut.

— Unde? La Farge îşi simţi inima ciocănind mai tare şi se

auzi gâfâind.

— Pe Strada Mare. Spauldingii cumpărau bilete la un spectacol. Şi, deodată, din mulţime, a apărut Lavinia. Închipuie-ţi ce scenă trebuie să fi fost. La început, ea nu i-a recunoscut. Au urmărit-o pe jumătate din stradă şi i-au vorbit, Atunci, şi-a amintit.

— Ai văzut-o?

— Nu, dar am auzit-o cântând. Ţii minte cum cânta „Luncile verzi ale lacului Lomond"? Am auzit-o acu câteva minute, făcând vocalize pentru taică-său. Cânta minunat; o fată atât de drăguţă. Era păcat să fi murit, dar acum, că s-a întors, e bine. Auzi, da pari cam slăbit. Nu vrei să intri pentru un păhărel...

— Mulţumesc, nu, Mike.

Bătrânul plecă mai departe. Îl auzi pe Mike spunând noapte bună dar nu-i răspunse, ci îşi aţinti ochii asupra clădirii cu două etaje, unde, pe acoperişul de cristal, se întindeau petece de flori marţiene cărămizii. Spre partea din spate, deasupra grădinii, se afla un balcon din fier forjat, iar ferestrele care îi corespundeau erau luminate. Era foarte târziu şi continuă să se întrebe: Ce se va întâmpla cu Anna dacă nu-l aduc pe Tom acasă? Ce va însemna pentru ea acest al doilea şoc, această a doua moarte? O să-şi amintească şi prima moarte, şi visul acesta, şi dispariţia bruscă? Oh, Doamne, trebuie să-l găsesc pe Tom, altfel ce se va întâmpla cu Anna? Sărmana Anna, aşteptând la debarcader. Se opri şi ridică ochii. Undeva deasupra, glasuri blânde îşi doreau unele altora noapte bună, uşile se închideau, luminile se stingeau şi cineva continua să fredoneze o melodie. Peste o clipă, o fată de cel mult optsprezece ani, extrem de frumoasă, ieşi pe balcon.

La Farge strigă în sus, prin vântul care începuse.

Fata se întoarse şi privi în jos:

— Cine-i acolo?

— Eu sunt, răspunse bătrânul şi, dându-şi seama că replica lui era prostească şi ciudată, amuţi, deşi continua să mişte din buze.

Să-i strige oare „Tom, fiule, sunt eu, tatăl tău"? Cum să i se adreseze? Avea să-l considere nebun şi avea să-şi cheme părinţii.

Fata se aplecă înainte.

— Te recunosc, şopti ea. Pleacă, te rog; nu poţi să faci

nimic.

— Trebuie să te întorci! rosti el fără să se poată abţine.

Silueta luminată de lună se retrase în umbră, lăsând numai un glas, nu o identitate.

— Nu mai sunt fiul tău, se auzi de acolo. Nu ar fi trebuit să venim în oraş.

— Anna aşteaptă la debarcader!

— Îmi pare rău, răspunse glasul şoptit. Dar ce pot să fac? Sunt fericită aici, sunt iubită, aşa cum m-aţi iubit şi voi. Sunt ceea ce sunt, şi iau ceea ce poate fi luat, acum este prea târziu, m-au prins.

— Dar Anna, şocul... Gândeşte-te.

— Gândurile sunt prea puternice în casa aceasta; este ca şi cum aş fi întemniţat. Nu mă pot schimba înapoi.

— Eşti Tom, ai fost Tom, nu? Nu-ţi baţi joc de un bătrân; de fapt, nu eşti Lavinia Spaulding.

— Nu sunt nimeni, sunt doar eu însumi; oriunde aş fi, sunt ceva, iar acum sunt ceva asupra căruia n-ai nici o putere.

— În oraş nu eşti în siguranţă. Este mai bine lângă canal, unde nimeni nu-ţi poate face vreun rău, insistă bătrânul.

— E adevărat, ezită glasul. Acum însă trebuie să mă gândesc la aceşti oameni. Cum s-ar simţi ei dacă, dimineaţă, aş dispare iarăşi, de data aceasta pentru totdeauna? Oricum, mama ştie ce sunt; şi-a dat seama, aşa cum şi tu ţi-ai dat seama. Cred că au înţeles cu toţii, dar n-au pus întrebări. Nu iei Şansa la întrebări. Dacă nu poţi să ai realitatea, un vis este tot atât de bun. Poate că nu sunt chiar copia fetei lor, dar sunt ceva chiar mai bun; un ideal creat de minţile lor. Trebuie să aleg între a-i răni pe ei, sau pe soţia ta.

— Sunt cinci persoane în familie. Pot suporta mai uşor pierderea ta!

— Te rog, făcu vocea. Sunt obosită.

Glasul bătrânului se înăspri.

— Trebuie să vii. Nu o pot lăsa pe Anna să fie iarăşi rănită. Eşti fiul nostru. Eşti fiul meu, şi ne aparţii.

— Nu, te rog! Umbra tremură.

— Nu aparţii acestei case, sau acestor oameni!

— Nu, nu-mi face aşa ceva!

— Tom, Tom, fiule, ascultă-mă. întoarce-te, coboară de acolo, băiete. Anna aşteaptă; o să-ţi oferim un cămin bun, tot ce

doreşti.

Privi insistent în sus, cercetându-şi dorinţa. Umbrele se legănară, corzile plantelor fâşâiră. În cele din urmă, glasul şopti:

— Gata, tată.

— Tom!

Sub lumina lunii, silueta agilă a unui băiat lunecă în jos. La Farge deschise braţele ca să-l prindă.

În camera de sus se aprinseră luminile. De la una dintre ferestre se auzi:

— Cine-i acolo?

— Iute, băiete!

Alte lumini, alte voci.

— Opreşte-te, am o puşcă! Vinny, ai păţit ceva?

Picioare alergând.

Bătrânul şi băiatul traversară în fugă grădina. Răsună o împuşcătură. Glonţul izbi zidul, în momentul când trântiră poarta în urma lor.

— Ia-o pe acolo, Tom; eu o apuc pe aici să-i păcălesc! Fugi la canal; ne întâlnim acolo peste zece minute, băiete!

Se despărţiră.

Luna se ascunse înapoia unui nor. Bătrânul alergă prin beznă.

— Anna, sunt aici!

Tremurând, femeia îl ajută să suie în barcă.

— Unde e Tom?

— Apare peste un minut, gâfâi La Farge.

Priviră străduţele şi oraşul adormit. Mai erau câţiva întârziaţi: un poliţist, un paznic de noapte, un pilot de rachetă, câţiva singuratici întorcându-se de la întâlniri nocturne, patru bărbaţi şi o femeie ieşind, râzând, dintr-un bar. De undeva, se auzea muzică în surdină.

— De ce nu vine? întrebă bătrâna.

— O să vină, o să vină.

La Farge nu mai era însă atât de sigur. Poate că băiatul fusese prins din nou, cumva, undeva, în drumul spre debarcader, alergând pe străzile nopţii, printre casele întunecate. Era un drum lung, chiar şi pentru un băiat. Trebuia, totuşi, să fi ajuns înaintea lui.

Deodată, în depărtare, pe strada luminată de lună, apăru o siluetă alergând.

La Farge scoase un strigăt, apoi amuţi, deoarece, tot în depărtare, se auzeau glasuri şi tropăituri. Pe la ferestre începură să se aprindă luminile. Silueta alerga peste piaţa largă, spre debarcader. Nu era Tom; era doar o formă ce fugea, cu chipul strălucind argintiu în lumina becurilor ce străjuiau piaţa. Pe măsură ce se apropia, deveni tot mai distinct şi mai familiar; ajungând la debarcader, era Tom! Anna deschise larg braţele. La Farge se grăbi să pornească luntrea. Era însă prea târziu.

Piaţa cea tăcută era acum traversată de un bărbat, un altul, o femeie, alţi doi bărbaţi, domnul Spaulding, alergând cu toţii. Se opriră, consternaţi. Priviră în jur, gata să se întoarcă, deoarece nu putea fi decât un coşmar, o nebunie. Totuşi înaintară, ezitând, oprindu-se, pornind din nou.

Era prea târziu. Noaptea, totul, luase sfârşit. La Farge răsuci între degete parâma de amarare. Se simţea înfrigurat şi singur. Oamenii ridicară şi coborâră picioarele, sub lumina lunii, plutind atât de repede, cu ochii holbaţi, până când. toţi zece, se opriră la debarcader. Priviră cu sălbăticie jos, în luntre. Ţipară.

— Nici o mişcare, La Farge! îl fixă Spaulding cu arma.

Acum, era limpede ce se întâmplase. Tom alergând singur pe străzile de argint, trecând pe lângă oameni. Un poliţist zărind silueta gonind. Poliţistul răsucindu-se, privind chipul, strigând un nume, începând urmărirea.

— Stai!

Zărind faţa unui criminal. Tot drumul, aceiaşi lucru, bărbaţi aici, femei acolo, paznici de noapte, piloţi de rachete. Figura fugind care însemna pentru ei totul, identităţi, persoane, nume. Câte nume diferite fuseseră şoptite în ultimele cinci minute? Câte chipuri diferite apăruseră pe faţa lui Tom, nici unul adevărat?

Tot drumul, urmăritul şi urmăritorii, visul şi visătorii, prada şi copoii. Tot drumul, revelaţia bruscă, licărul ochilor cunoscuţi, strigătul unui nume vechi, vechi, amintirile altor momente, mulţimea sporind. Toţi sărind înainte pe măsură ce, ca o imagine reflectată din zece mii de oglinzi, zece mii de ochi, visul alergător se apropia şi dispărea, cu chip diferit pentru cei dinainte, cei dinapoi, cei reîntâlniţi încă, cei nevăzuţi.

Acum se strânseseră toţi, lângă barcă, dorind visul numai pentru ei, aşa cum noi vrem ca el să fie Tom, şi nu Lavinia, sau William, sau Roger, sau oricare altul, îşi spuse La Farge. Dar

acum, totul s-a terminat. Lucrurile au ajuns prea departe.

— Coborâţi toţi! ordonă Spaulding.

Tom coborî din barcă. Spaulding îl înşfăcă de încheietură.

— Vii acasă cu mine. Eu ştiu.

— Stai, interveni poliţistul. E prizonierul meu. Îi zice Dextes şi e căutat pentru omucidere.

— Nu! gemu o femeie. E soţul meu! Cred că îmi cunosc soţul, nu?

Alte glasuri protestară. Mulţimea se apropie. Doamna La Farge se mişcă în faţa lui Tom.

— E fiul meu; nu aveţi nici un drept ca să-l acuzaţi, de indiferent ce anume. Plecăm imediat acasă!

Tom tremura şi avea convulsii puternice. Părea foarte bolnav. Mulţimea se îndesi în jurul său, întinzând mâini sălbatice, căutând şi cerând.

Tom urlă.

Se transformă sub ochii lor. Era Tom şi James şi un bărbat pe nume Switchman, un altul numit Butterfield; era primarul oraşului, fetiţa Judith, soţul William şi soţia Clarisse. Era ca o ceară topită, modelându-se după minţile lor. Zbierară, se împinseră înainte, implorând. El urla, deschise braţele şi chipul i se dizolvă după fiecare dorinţă,

— Tom! strigă La Farge.

— Alice!

— William!

Îl înhăţară de încheieturi şi îl răsuciră până când, cu un ultim răcnet de oroare, se prăbuşi.

Zăcea pe pavaj, ceară topită răsucindu-se, cu chipul toate chipurile, un ochi albastru, altul auriu, cu părul castaniu, roşu, blond, negru, o sprânceană stufoasă, una subţire, o palmă lătăreaţă, alta delicată.

Stăteau în jurul lui şi îşi duceau mâinile la gură. Se aplecară.

— E mort, rosti în cele din urmă cineva.

Începu să plouă.

Ploaia cădea peste oameni, şi ei priviră cerul.

Încet, apoi mai repede, se întoarseră, începură să meargă, apoi o luară la fugă, împrăştiindu-se. Peste un minut, locul era gol. Rămaseră numai domnul şi doamna La Farge, privind în jos, mână în mână, îngroziţi.

Ploaia cădea peste chipul de nerecunoscut.

Anna nu spuse nimic, dar începu să plângă.

— Hai acasă, Anna, nu putem face nimic, rosti bătrânul.

Se urcară în barcă şi plutiră pe canalul întunecat. Intrară în casă, aprinseră focul şi îşi încălziră mâinile. Se întinseră unul lângă celălalt în pat, înfriguraţi şi slăbiţi, ascultând ploaia ce revenise pe acoperişul de deasupra lor.

— Ia ascultă, făcu La Farge spre miezul nopţii. Ai auzit ceva?

— Nimic, nimic.

— Oricum, mă duc să mă uit.

Bâjbâi prin odaia întunecoasă şi aşteptă multă vreme înaintea uşii de afară.

O deschise şi privi.

Ploaia curgea din cerul negru pe pragul pustiu, în canal şi printre munţii albaştri.

Aşteptă cinci minute apoi încet, cu mâinile ude, închise şi încuie uşa.

Noiembrie 2005: PRĂVĂLIA DE GEAMANTANE

Atunci când proprietarul prăvăliei de geamantane auzi ştirile în emisiunea radio de noapte, recepţionând-o tocmai de pe Pământ, pe o undă sunet-lumină, era ceva foarte îndepărtat. Proprietarul simţi cât de îndepărtat era.

Pe Pământ avea să fie război.

Ieşi afară ca să privească cerul.

Da, era acolo. Pământul, pe cerul de seară, urmând soarele după dealuri. Cuvintele de la radio şi steaua aceea verde erau unul şi acelaşi.

— Nu cred, spuse proprietarul.

— Pentru că nu eşti acolo, rosti părintele Peregrine, care se oprise în trecere.

— Ce vrei să zici, părinte?

— Exact aşa a fost pe când eram mic, spuse părintele Peregrine. Am auzit despre războaie în China. Dar n-am crezut niciodată. Era mult prea departe. Şi mureau prea mulţi oameni. Era imposibil. N-am crezut nici când am văzut reportajele filmate. Ei bine, aşa este şi acum. Pământul este China. Se

găseşte atât de departe încât e incredibil. Nu-i aici. Nu-l poţi atinge. Nu poţi nici măcar să-i vezi. Tot ceea ce vezi este o luminiţă verde. Două miliarde de oameni care trăiesc pe luminiţa aceea? De necrezut! Război? Nu auzim exploziile.

— O să le auzim, făcu proprietarul. Mă gândesc mereu la oamenii care trebuiau să sosească săptămâna aceasta pe Marte. Câţi erau? Parcă vreo sută de mii trebuiau să vină luna viitoare. Ce se va întâmpla cu ei, dacă se declanşează războiul?

— Cred că se vor întoarce. Va fi nevoie de ei pe Pământ.

— Mda, făcu proprietarul, aş face mai bine dacă aş scutura valizele de praf. Am impresia că, din clipă în clipă, o să înceapă o vânzare puternică.

— Crezi că toţi cei de pe Marte se vor întoarce pe Pământ, dacă acesta e Marele Război pe care îl aşteptăm cu toţii de ani de zile?

— E curios, părinte, însă, da, cred că ne vom întoarce cu toţii Ştiu, am venit aici ca să scăpăm de necazuri — politică, bombă atomică, război, grupări opresoare, prejudecăţi, legi — ştiu. Totuşi, acolo este căminul nostru. Aşteaptă şi ai să vezi. Când prima bombă va cădea în America, cei de aici vor începe să se gândească. Nu locuiesc aici de suficient timp. Numai de doi ani. Ar fi fost altceva, dacă locuiau de patruzeci de ani, însă pe Pământ au neamuri, şi locurile lor natale. Eu, personal, nu pot să mai cred în Pământ; nu mi-l mai imaginez. Sunt însă bătrân. Nu contez. Aş putea rămâne aici.

— Mă îndoiesc.

— Da, cred că ai dreptate.

Rămaseră pe verandă, privind stelele. În cele din urmă, părintele Peregrine scoase nişte bani din buzunar şi îi întinse proprietarului.

— Pentru că tot veni vorba, dă-mi şi mie o valiză nouă. Cea verde s-a cam stricat...

Noiembrie 2005: SEZONUL MORT

Sam Parkhill arătă cu mătura, îndepărtând nisipul marţian albastru.

— Asta-i, făcu ei. Da, dom'le, ia uite! Uite la firma asta. CRENVURŞTI CALZI: LA SAM! Nu-i grozavă, Elma?

— Sigur că da, Sam, încuviinţă nevasta lui.

— Băiete, ce baftă pentru mine. Să mă vadă acum tipii din A Patra Expediţie. Cum naiba să nu mă bucur, când sunt pe treabă, în timp ce restul se joacă de-a soldaţii! O să facem mii, Elma, mii.

Nevasta îl privi îndelung, în tăcere.

— Ce s-a întâmplat cu comandantul Wilder? întrebă ea în cele din urmă. Comandantul acela care l-a ucis pe tipul care credea că o să-i ucidă pe toţi pământenii, cum îi zicea?

— Nebunul de Spender? Era prea aiurit! Ah, comandantul Wilder? Am auzit că e pe o rachetă în drum spre Jupiter. L-au avansat. Cred că era şi el puţin nebun după Marte. Melancolic, aşa. Dacă are baftă, în douăzeci de ani se întoarce de pe Jupiter şi Pluto. Aşa-i trebuie, dacă n-a ştiut să-şi ţină gura. Şi pe când el dârdâie, uită-te la mine, uită-te la locul ăsta!

Se găseau la o răspântie, în locul unde două autostrăzi moarte veneau şi plecau în beznă. Aici, Sam Paskhill îşi ridicase baraca de aluminiu, sclipind de lumini albe şi tremurând de muzica tonomatelor.

Se aplecă să aranjeze o bordură din cioburi, cu care mărginise cărarea. Sticla o avea din nişte oraşe marţiene străvechi, din coline.

— Cei mai buni crenvurşti de pe două planete! Primul om de pe Marte cu tarabă de crenvurşti! Cea mai bună ceapă, muştar şi sos picant! Nu poţi zice că nu-s pe fază. Aici e autostrada principală, acolo sunt depozitele minerale şi oraşul mort. Camioanele din Colonia Pământeană 101 trebuie să treacă pe aici douăzeci şi patru de ore pe zi! Ştiu unde-i vadul, sau nu?

Nevastă-sa îşi cercetă unghiile.

— Crezi că alea zece mii de rachete noi vor ajunge pe Marte? întrebă ea în cele din urmă.

— Peste o lună, strigă el. Ce te uiţi aşa?

— Nu mă încred în cei de pe Pământ. O să cred atunci când o să văd alea zece mii de rachete sosind cu o sută de mii de mexicani şi chinezi.

— Clienţi, pronunţă el cu plăcere. O sută de mii de oameni flămânzi.

— Dacă, rosti tărăgănat nevastă-sa, privind cerul, nu o să fie un război atomic. Nu mă încred în bombele atomice. Acum sunt atât de multe pe Pământ încât nu mai poţi fi sigur de nimic.

— Ah, făcu Sam şi continuă să măture.

Cu coada ochiului, zări o pâlpâire albastră. Înapoia lui, în aer, plutea ceva. O auzi pe nevastă-sa:

— Sam. Te caută un prieten.

Sam se întoarse şi văzu masca plutind în văzduh.

— Deci te-ai întors! ridică el mătura ca pe o armă.

Masca încuviinţă. Era tăiată din cristal albastru şi se fixa deasupra unui gât slăbănog, dedesubtul căruia fâlfâiau veşminte largi din mătase galbenă subţire. Din cutele mătăsii ieşeau două braţe din plasă argintie. Gura măştii era o fantă din care se auziră sunete muzicale, pe când veşmintele, masca, mâinile părură că se micşorează.

— Domnule Parkhill, m-am întors ca să mai stăm de vorbă, se auzi glasul dinapoia măştii.

— Credeam că ţi-am spus că nu vreau să te văd pe aici! strigă Sam. Şterge-o, o să-ţi dau Boala!

— Am deja Boala, rosti vocea. Am fost unul din puţinii supravieţuitori. Am zăcut mult timp.

— Cară-te şi ascunde-te în dealuri, acolo ţi-e locul, acolo de unde ai venit. De ce ai coborât şi mă baţi la cap? Aşa, deodată. De două ori într-o singură zi.

— Nu-ţi vrem răul.

— Dar eu vi-l vreau! strigă Sam, dând înapoi. Nu-mi plac străinii. Nu-mi plac marţienii. N-am mai văzut nici unul până acum. Nu-i normal. V-aţi ascuns atâţia ani şi deodată mă alegeţi tocmai pe mine. Lăsaţi-mă în pace.

— Am venit pentru un motiv important, spuse masca albastră.

— Dacă e vorba de locul ăsta, e al meu. Am construit cu mâinile mele localul.

— Într-un fel, este vorba de loc.

— Fii atent, făcu Sam. Sunt din New York. De acolo de unde vin, trăiesc alţi zece milioane, aidoma mie. Voi, marţienii, aţi mai rămas, câteva zeci, nu mai aveţi oraşe, rătăciţi prin dealuri, n-aveţi şefi, n-aveţi legi şi acum veniţi să-mi ziceţi de locul ăsta. Ei bine, vechiul trebuie să lase loc noului. Asta e legea lui a da şi a lua. Am aici o armă. Azi dimineaţă, după ce ai plecat, am luat-o şi am încărcat-o.

— Noi, marţienii, suntem telepaţi, spuse masca cea albastră şi rece. Suntem în legătură cu unul din oraşele voastre

de dincolo de oceanul secat. N-aţi ascultat la radio?

— Aparatul meu e stricat.

— Atunci nu ştiţi. Sunt ştiri importante. Se referă la Pământ...

Mâna de argint făcu un gest. În ea apăru un tub de borne.

— Să vă arăt ceva.

— O armă! strigă Sam Parkhill.

Peste o clipă, smulsese propriul său pistol din tocul de la şold şi trase în ceaţă, în veşminte, în masca albastră.

Masca rămase nemişcată o clipă. Apoi, ca un cort de circ, căruia i s-au scos stâlpii de susţinere şi se prăbuşeşte, fald după fald, mătăsurile foşniră, masca coborî, ghearele de argint zornăiră pe aleea pietruită. Masca zăcea pe o grămăjoară de oase albe, tăcute şi straie.

Sam gâfâia.

Nevastă-sa se aplecă peste grămăjoară.

— Nu era o armă, ridică ea tubul de bronz. Voia să-ţi arate un mesaj. E scris în şerpi, numai şerpişori albaştri. Nu-l pot citi. Tu poţi?

— Nu, pictura asta marţiană nu era nimic. Las-o naibii! Sam privi iute în jur: Pot fi şi alţii! Trebuie să-l ascundem. Adu hârleţul!

— Ce vrei să faci?

— Să-l îngrop, bineînţeles!

— Nu trebuia să-l împuşti.

— Am greşit. Repede!

Femeia îi întinse tăcută hârleţul.

La ora opt, el mătura din nou în faţa localului. Nevasta lui, cu braţele încrucişate, stătea în pragul luminos.

— Îmi pare rău că s-a întâmplat aşa, spuse el. O privi, apoi îşi feri ochii: Ştii că n-a fost decât jocul Sorţii.

— Da.

— M-au apucat dracii când l-am văzut că scoate pistolul!

— Care pistol?

— În fine, am crezut că. era un pistol! Îmi pare rău; îmi pare rău! De câte ori trebuie să zic?

— Şşş, făcu Elma ducând un deget la buze. Şşş.

— Nu-mi pasă, exclamă el. Am în spatele meu toată Corporaţia Coloniilor Pământene! Pufni: Marţienii ăştia n-o să

îndrăznească...

— Priveşte, rosti Elma,

Se uită la fundul secai al mării. Scăpă mătura din mână. O ridică, şi gura îi rămase căscată, o picătură de salivă se scurse, şi brusc începu să tremure.

— Elma, Elma, Elma! şopti el.

— Vin, spuse Elma.

Pe fundul străvechi al mării pluteau o duzină de nave de nisip marţiene, înalte şi cu pânze albastre, ca nişte fantome albastre, ca un fum azuriu.

— Corăbii de nisip! Dar nu mai există, Elma, corăbiile de nisip nu mai există.

— Alea par a fi corăbii de nisip, rosti ea.

— Dar autorităţile le-au confiscat pe toate! Pe unele le-au, distrus şi pe altele le-au vândut la licitaţie! Sunt singurul, din toată regiunea asta blestemată, care am una şi ştiu s-o manevrez.

— Nu cred că mai eşti, arătă ea către ocean.

— Haide, s-o ştergem de aici!

— De ce? întrebă ea fascinată de corăbiile marţiene.

— Or să mă omoare! În camionetă, iute!

Elma nu se clinti.

Trebui să o târască înapoia localului unde se aflau cele două maşini, camioneta, pe care o utilizase regulat până cu o lună în urmă, şi vechea corabie de nisip marţiană, cumpărată de la licitaţie, zâmbind, şi pe care, în ultimele trei săptămâni, o folosise ca să transporte provizii înainte şi înapoi peste fundul lucios al oceanului. Îşi privi camioneta şi îşi aduse aminte. Motorul era pe jos; se chinuia cu el de două zile.

— Camioneta nu prea pare în regulă, remarcă Elma.

— Corabia de nisip. Urcă!

— Să te las să mă duci într-o corabie de nisip? O, nu!

— Sus! Pot!

O împinse înăuntru, sări după ea, trase cârma şi lăsă pânza azurie să se umfle sub vântul serii.

Stelele erau strălucitoare, iar corăbiile marţiene pluteau peste nisipurile şuierătoare. La început, corabia lui nu vru să se clintească, apoi îşi aminti de ancora înfiptă în nisip şi o trase sus.

— Aşa!

Vântul împinse corabia de nisip peste fundul mării secate, deasupra cristalelor de atâta vreme îngropate, dincolo de coloane, de porturi din marmură şi cupru, de oraşe albe şi moarte, dincolo de faleze purpurii, în depărtare. Siluetele corăbiilor marţiene rămaseră în urmă, apoi începură să urmărească corabia lui Sam.

— Cred că le-am arătat eu, ce Dumnezeu! răcni Sam. Mergem la Corporaţia Rachetelor. Ei o să-mi acorde protecţie! Merge iute.

— Dacă voiau, te-ar fi putut opri, comentă Elma obosită. Pur şi simplu, nu şi-au bătut capul.

— Hai, hai, râse el. De ce să mă lase? Nu, nu sunt destul de rapizi, asta-i tot?

— Crezi? îi arătă Elma în spate.

Bătrânul nu se întoarse. Simţi suflând un vânt rece. Îi era teamă să se întoarcă. Simţi ceva pe locul dinapoia lui, ceva fragil ca o răsuflare într-o dimineaţă geroasă, ceva azuriu precum fumul lemnelor în amurg, ceva aidoma dantelei albe şi vechi, ca o ninsoare, ca bruma gheţoasă a iernii pe iarba delicată.

Se auzi un sunet ca o farfurie de cristal spărgându-se — râset. Apoi linişte. Se întoarse.

Tânăra stătea tăcută pe locul de la cârmă. Încheieturile îi erau subţiri ca nişte ţurţuri, ochii limpezi şi largi ca lunile, ficşi şi albi. Vântul răbufni şi, aidoma unei imagini într-o apă rece, ea se încreţi şi se undui, mătasea îndepărtându-se de trupul ei fragil, în zdrenţe de ploaie albastră.

— Întoarce-te, vorbi ea.

— Nu.

Sam tremura, tremuratul delicat şi abia vizibil, înfricoşat, al unei viespi, nehotărâtă între spaimă şi ură.

— Pleacă de pe corabia mea!

— Aceasta nu este corabia ta, rosti imaginea. Este tot atât de veche ca şi lumea noastră. A navigat pe oceanele de nisip, cu zece mii de ani în urmă, când oceanele au dispărut şi porturile erau pustii, iar tu ai venit şi ai luat-o, ai furat-o. Acum întoarce-o şi du-te înapoi la răspântie. Trebuie să vorbim cu tine. S-a întâmplat ceva important.

— Cară-te de pe corabia mea! răcni Sam.

Scoase pistolul din toc şi pielea scârţâi. Ţinti atent:

— Sări până număr la trei sau...
— Nu! strigă fata. Nu o să-ţi fac nici un rău. Nici ceilalţi. Am venit cu gânduri paşnice!
— Unu, făcu Sam.
— Sam! rosti Elma.
— Ascultă-mă, continuă fata.
— Doi, armă Sam pistolul.
— Sam! strigă Elma.
— Trei, zise Sam.
— Noi vrem doar..., începu fata.
Pistolul detună.
Sub lumina soarelui, zăpada se topeşte, cristalele se evaporă în aburi, în nimic. În lumina focului, vaporii dansează şi dispar. În inima unui vulcan, lucrurile fragile explodează şi dispar. Fata, în focul armei, în căldură, sub şoc, se îndoi ca o eşarfă moale, se topi ca o figurină de cleştar. Ce mai rămase din ea, gheaţă, fulgi de zăpadă, fum, se risipiră în vânt. Locul de la cârmă rămase gol.
Sam puse pistolul în toc faţă să-şi privească nevasta.
— Sam, vorbi ea după încă un minut de mers şoptit peste oceanul de nisip de culoarea lunii, opreşte corabia.
O privi şi chipul îi era palid.
— Nu, nu. Nu după atâta timp, nu mai mă păcăleşti.
Ea îi privi mâna de pe pistol.
— Cred că da, făcu ea. Cred că ai fi în stare să o faci.
Bărbatul îşi smuci capul dintr-o parte în alta, strângând în mână bara cârmei.
— Elma, e o nebunie. Într-un minut ajungem in oraş, scăpăm!
— Da, răspunse nevasta lui, întinzându-se pe spate în corabie.
— Elma, ascultă-mă.
— Nu am ce asculta, Sam.
— Elma!
Treceau printr-un orăşel alb, descins parcă de pe o tablă de şah, şi, în ura şi frustrarea lui, trimise şase gloanţe printre turnurile de cristal. Oraşul se dizolvă într-o ploaie de cleştar străvechi şi cioburi de cuarţ. Se prăbuşi în ţăndări, ca o sculptură în săpun. Nu mai exista. El izbucni în râs şi trase iarăşi, şi un ultim turn, o ultimă piesă de şah, luă foc, arse şi, în

cioburi azurii, se înălţă spre stele.

— Le arăt eu! O să le arăt la toţi!

— Dă-i drumul, arată-ne, Sam, vorbi ea din umbră.

— Alt oraş! Sam reîncărcă pistolul. Să vezi cum îl aranjez eu!

Corăbiile fantomă albastre îi urmau, apropiindu-se constant. La început nu le observă. Era conştient doar de un şuierat şi de ţiuitul ascuţit al vântului, aidoma scrâşnetului de oţel pe nisip, căci era sunetul produs de provele ascuţite ca briciul ale corăbiilor de nisip, hârşâind pe fundul oceanului, cu fanioanele lor roşii şi albastre fâlfâind. În lumina azurie, corăbiile erau imagini de un albastru închis, iar bărbaţii mascaţi, cu chipuri argintii, cu stele albastre în loc de ochi, cu urechi cizelate din aur; cu obraji de poleială şi buze din rubine, bărbaţi cu braţele încrucişate, urmărindu-i, marţieni.

Una, două, trei, numără Sam. Corăbiile marţiene se apropiau.

— Elma, Elma, nu-i mai pot ţine!

Elma nu răspunse şi nici nu se ridică de pe locul ei.

Sam trase de opt ori cu pistolul. Una dintre corăbiile de nisip se destrămă, pânzele, bordul de smarald, niturile din bronz, cârma albă ca luna şi toate imaginile din ea.

Bărbaţii mascaţi, cu toţii, se prăvăliră pe nisip şi se împrăştiară în flăcări şi apoi fum portocaliu. Însă celelalte corăbii se apropiau.

— Mă prind, Elma! strigă el. Or, să mă ucidă!

Azvârli ancora. Zadarnic. Pânzele căzură, pliindu-se, oftând. Corabia se opri. Vântul se opri. Fuga se opri. Marte rămase nemişcat în vreme ce corăbiile maiestuoase ale marţienilor se apropiară şi ezitară deasupra lui.

— Pământene, răsună un glas, venind de undeva de sus.

O mască de argint se mişcă. Buzele din rubine sclipiră de cuvinte.

— Nu am făcut nimic!

Sam privi toate chipurile, o sută la număr, care îl înconjurau. Nu mai rămăseseră mulţi marţieni pe Marte — cu totul, o sută, o sută cincizeci. Şi cea mai mare parte a lor se găseau acum acolo, în oceanul secat, în corăbiile lor reînviate, lângă oraşele moarte, dintre care unul tocmai se prăbuşise aidoma unui vas fragil lovit de o piatră. Măştile argintii sclipiră.

— A fost o greşeală, explică el coborând din corabie, cu soţia lui prăbuşită sub punte, ca o femeie moartă. Am venit pe Marte ca orice om de afaceri cinstit. Am folosit un surplus de materiale de la o rachetă eşuată şi mi-am construit cel mai grozav local pe care l-aţi văzut vreodată aici, la răspântie... ştiţi unde este. Trebuie să recunoaşteţi că-i frumoasă. Râse şi privi în jur: După aia, a venit marţianul ăla... ştiu că era prieten de-al vostru. Vă asigur că moartea lui a fost un accident. Nu voiam altceva decât un local care să vândă crenvurşti fierbiţi, sigurul de pe Marte, primul şi cel mai important. Înţelegeţi cum vine? Aveam să servesc cei mai grozavi crenvurşti, cu sos picant, ceapă şi suc de portocale.

Măştile de argint nu se clintiră. Ardeau sub lumina lunii. Ochii galbeni străluceau deasupra lui Sam. Simţi cum i se strânge stomacul, cum i se întăreşte şi se face pietroi. Îşi aruncă arma în nisip.

— Mă predau.

— Ridică-ţi arma, vorbiră marţienii în cor.

— Ce?

— Pistolul.

O mână înzorzonată flutură de pe copastia unei corăbii albastre.

— Ridică-l. Pune-l bine.

Ridică pistolul, neîncrezător.

— Acum, rosti vocea, întoarce corabia şi ia-o spre localul tău.

— Acum?

— Acum, repetă glasul. Nu o să-ţi facem nici un rău. Ai fugit înainte de a putea să-ţi explicăm. Vino.

Corăbiile cele mari se întoarseră cu uşurinţa unor raze de lună. Pânzele-aripi fluturară în aer, scoţând un zgomot de bătăi uşoare din palmă. întorcându-se, măştile scânteiară, incendiind umbrele.

— Elma! Sam se împiedică prin corabie. Scoală-te, Elina. Ne întoarcem.

Era agitat. Aproape că se bâlbâia, uşurat.

— Nu mă vor răni şi nici ucide, Elma. Scoală-te, iubit-o, scoală-te.

— Ce... ce?

Elma clipi încet, privind în jur, în timp ce corabia intră iarăşi

în vânt, urcă, ca în vis, pe o banchetă şi căzu acolo, ca un sac de cartofi, fără să rostească altceva.

Nisipul lunecă pe sub corabie. După o jumătate de oră, se găseau înapoi la răspântie, corăbiile ancorate şi toţi coborâţi din ele.

Conducătorul stătea în faţa lui Sam şi Elma, cu o mască formată din aramă lustruită: ochii, simple despicături de un albastru închis, gura, o fantă din care cuvintele pluteau în vânt.

— Pregăteşte-ţi localul, spuse vocea. O mână înmănuşată în diamante flutură: Pregăteşte cratiţele, prepară mâncărurile şi vinurile cele ciudate, căci diseară este, într-adevăr, o seară măreaţă!

— Adică, făcu Sam, o să mă lăsaţi să rămân aici?

— Da.

— Nu sunteţi furioşi pe mine?

Masca era rigidă, sculptată, rece şi oarbă.

— Pregăteşte-ţi localul, repetă glasul încet. Şi ia asta.

— Ce-i asta?

Sam se încruntă la sulul din foiţă argintie pe care, în hieroglife, dansau figuri şerpuitoare.

— Este teritoriul dăruit ţie, de la munţii de argint până la colinele albastre şi de la marea moartă la văile de smarald şi piatra-lunii, vorbi Conducătorul.

— A-al meu? întrebă Sam stupefiat.

— Al tău.

— O sută de mii de mile de teritoriu?

— Ale tale.

— Ai auzit, Elma?

Elma stătea pe sol, cu spatele rezemat de scheletul din aluminiu al tarabei, ţinând ochii închişi.

— Dar de ce, de ce… de ce mi-l dăruiţi mie? întrebă Sam, căutând să privească dincolo de fantele ochilor de metal.

— Nu este totul. Uite.

Apărură alte şase suluri. Se citiră denumirile, se anunţară teritoriile.

— Păi, asta înseamnă jumătate din Marte! Sunt proprietarul unei jumătăţi din Marte!

Sam scutură sulurile din pumnii săi. Le agită către Elma, sufocându-se de râs.

— Elma, ai auzit?

— Am auzit, răspunse ea privind cerul.

Părea că urmărea ceva. Devenise puţin mai atentă.

— Vă mulţumesc, oh, cât vă mulţumesc, se adresă Sam măştii.

— Diseară este seara cea mare, vorbi masca. Fii pregătit.

— Voi fi. Ce este... o surpriză? Rachetele sosesc mai devreme decât credeam noi, cu o lună mai devreme de pe Pământ? Zece mii de rachete, aducând colonişti, mineri, muncitori şi nevestele lor, o sută de mii de oameni? N-o să fie grozav, Elma? Vezi, ţi-am spus. Ţi-am spus eu că oraşul ăla n-o să rămână pe vecie cu o mie de locuitori. Vor mai verii cincizeci de mii, apoi, luna viitoare, încă o sută de mii, iar până la sfârşitul anului, cinci, milioane de pământeni. Şi eu voi avea singurul local cu crenvurşti fierbinţi amplasat pe cea mai aglomerată autostradă spre exploatările miniere!

Masca pluti pe vânt.

— Te părăsim. Pregăteşte-te. Teritoriile sunt ale tale.

Sub vântul lunii, corăbiile străvechi se întoarseră şi plutiră peste nisipurile mişcătoare aidoma petalelor metalice ale unei flori, aidoma unor pene albastre, ca nişte fluturi azurii, imenşi şi tăcuţi, măştile sclipind şi scânteind până ce ultima lucire, ultima culoare se pierdu printre coline.

— Elma, de ce au făcut-o? De ce nu m-au ucis? Ei nu ştiau? Ce s-a întâmplat cu ei? Elma, tu înţelegi? O scutură de umeri: Sunt proprietarul unei jumătăţi din Marte!

Femeia privea cerul nopţii, aşteptând.

— Haide, spuse el. Trebuie să pregătim totul. Să punem crenvurştii la fiert, chiflele la încălzit, să gătim sosul picant, să curăţim şi tocăm ceapa, să căutăm mirodeniile, să punem şerveţelele şi să facem curăţenie! Hei!

Făcu câţiva paşi de dans, pocnindu-şi călcâiele.

— Măi băieţi, ce bucurie; da, dom'le, e grozav, cântă el fals. Asta-i ziua mea băftoasă!

Puse crenvurştii la fiert, tăie chiflele, tocă ceapa; totul într-o frenezie.

— Gândeşte-te, marţianu' ăla zicea de-o surpriză. Asta poate însemna un sigur lucru, Elma. Sutele alea de mii de oameni venind înainte de termen, în seara asta, dintre toate serile! O să fim asaltaţi. Zile întregi o să muncim peste program, cu atâţia turişti fâţâindu-se de colo-colo. Ia gândeşte-te, ce de

bani, Elma!

Ieşi şi se uită la cer. Nu văzu nimic.

— Poate chiar peste un minut, rosti el inhalând recunoscător aerul rece, ridicând braţele şi bătându-se cu pumnii în piept. Ah!

Elma nu spuse nimic. Curăţa, tăcută, cartofi pentru ca să-i prăjească, uitându-se mereu spre cer.

— Sam, vorbi ea după o jumătate de oră. Uită-te.

El privi şi văzu.

Pământul.

Răsărea plin şi verde, ca o piatră preţioasă, deasupra dealurilor.

— Bunul şi bătrânul Pământ, şopti el cu dragoste. Bunul, bătrânul şi minunatul Pământ. Trimite-mi flămânzii tăi. Ceva, ceva... cum era poezia aia? Trimite-mi înfometaţii tăi, bătrâne Pământ. Aici e Sam Parkhill, cu crenvurştii fierţi, sosul făcut, totul curat bec. Haide, Pământule, trimite-mi rachetele tale!

Ieşi afară, ca să-şi privească localul. Stătea acolo, perfect, aidoma unui ou proaspăt, lăsat pe fundul oceanului secat, singurul nucleu de lumină şi căldură peste sute de mile de pustiu. Era ca o inimă bătând singuratică într-un trup mare şi întunecat. Se simţi mişcat de atâta mândrie şi-l privi cu ochi umezi.

— Zău dacă nu te face să te simţi umil, rosti el printre aromele de bucătărie, de cârnaţi, chifle şi unt: Haide, invită el stelele de pe cer. Care-i primul client?

— Sam, spuse Elma.

Pe cerul întunecat, Pământul se transformă.

Luă foc.

O parte din el păru că se fărâmiţează într-un milion de bucăţi, de parcă explodase un mozaic gigantic. Vreme de un minut, străluci cu un foc necurat, de trei ori mărimea normală, apoi se micşoră.

— Ce-a fost asta? privi Sam focul cel verde din cer.

— Pământul, răspunse Elma încleştându-şi mâinile.

— Nu poate fi Pământul, nu e Pământul! Nu, nu, ăla nu-i Pământul! Nu poate să fie.

— Adică acum nu mai este Pământul? îl privi Elma. Da, acela nu mai este Pământul. Nu, nu este; asta voiai să spui?

— Nu mai e Pământul... oh, nu, nu se poate, gemu el.

Rămase pe loc, cu braţele atârnându-i pe lângă trup, cu gura deschisă, ochii largi şi opaci, neclintit.

— Sam, îl strigă ea şi, pentru prima dată de zile întregi, ochii îi erau strălucitori: Sam?

Bărbatul ridică ochii către cer.

— Ei? făcu ea.

Privi în jur, în tăcere. Apoi, brusc, îşi pocni braţul cu un prosop ud.

— Mai aprinde becuri, dă drumul la muzică şi deschide uşile. O să mai vină un transport de clienţi, peste un milion de ani. Trebuie să fim pregătiţi, da, dom'le.

Sam nu se clinti.

— Ce loc bun pentru un local, urmă femeia. Se întinse, luă o scobitoare dintr-un borcan şi o puse între dinţi. Să-ţi zic un secreţel, Sam, şopti ea aplecându-se înainte. Ăsta cred că o să fie un sezon mort.

Noiembrie 2005: PÂNDARII

În noaptea aceea, ieşiră cu toţi şi priviră cerul. Îşi părăsiră cinele, băile sau gătitul pentru spectacol, ieşiră pe verandele lor nu-chiar-atât-de-noi şi priviră steaua cea verde care era Pământul acum. Era un gest fără efort conştient, o făcură cu toţii, încercând să înţeleagă ştirile auzite la radio, cu un moment înainte. Acolo era Pământul şi războiul care se apropia, precum şi sute de mii de mame sau bunici, taţi sau fraţi, mătuşi, unchi sau veri. Stăteau pe verande şi se străduiau să creadă în existenţa Pământului, cam tot aşa cum, odată, se străduiseră să creadă în existenţa lui Marte; era reversul problemei. Din punctul de vedere al tuturor intenţiilor şi ţelurilor, Pământul era ca şi mort; plecaseră de trei, patru ani de pe el. Spaţiul era un anestezic; şaptezeci de milioane de mile te amorţeau, îţi adormeau memoria, depopulau Pământul, ştergeau trecutul şi permiteau, astfel, oamenilor să-şi vadă de treburi. Acum însă, în seara aceea, morţii înviau, Pământul era locuit iarăşi, amintirile se trezeau, un milion de nume erau rostite: Ce făcea cutare-şi-cutare în seara asta, pe Pământ? Ce făcea ăla, sau ăla? Oamenii de pe verande se priviră unii pe ceilalţi cu coada ochiului?

La ora nouă, Pământul păru că explodează, luă foc şi arse.

Oamenii de pe verande ridicară palmele, încercând parcă să stingă focul.

Aşteptară.

Până la miezul nopţii, focul se stinse. Pământul continua să se afle acolo. De pe verande se ridică un suspin, ca vântul toamnei.

— N-am auzit de mult veşti de la Harry.

— E sănătos.

— Ar trebui să-i trimitem un mesaj mamei.

— N-a păţit nimic.

— Oare?

— Ei, nu-ţi mai face griji.

— Chiar crezi că n-a păţit nimic?

— Bineînţeles, bineînţeles; hai la culcare.

Nu se clinti însă nimeni. Farfuriile sleite fură duse pe peluze şi aşezate pe mese pliante, şi oamenii ciuguliră încet din ele până ce ora două şi mesajul sunet-lumină fulgeră de pe Pământ. Puteau citi sclipirile în codul Morse, care pâlpâiau ca un licurici îndepărtat:

CONTINETUL AUSTRALIAN PULVERIZAT ÎN EXPLOZIE PREMATURĂ A STOCULUI DE ARME ATOMICE. LOS ANGELES ŞI LONDRA BOMBARDATE. RĂZBOI. VENIŢI ACASĂ. VENIŢI ACASĂ. VENIŢI ACASĂ.

Se ridicară de la mesele lor.

VENIŢI ACASĂ VENIŢI ACASĂ. VENIŢI ACASĂ.

— Aţi mai primit anul ăsta veşti de la fratele vostru, Ted?

— Ştii doar. Cu taxele de cinci dolari scrisoarea, nu scriem prea mult.

VENIŢI ACASĂ.

— Mă gândeam la Jane; o ţii minte pe Jane, surioara mea mai mică?

VENIŢI ACASĂ

La ora trei în dimineaţa geroasă, proprietarul prăvăliei de valize ridică privirea. Pe stradă venea o mulţime de oameni.

— Am ţinut special deschis până acum. Ce doriţi, domnule?

Până în zori, vânduse toate geamantanele.

Decembrie 2005: ORAŞELE TĂCUTE

Pe ţărmul oceanului marţian secat se afla un orăşel alb şi tăcut. Orăşelul era pustiu. Nimeni nu îl străbătea. În prăvălii, lumini singuratice ardeau toată ziua. Uşile magazinelor erau deschise, de parcă oamenii fugiseră fără să folosească cheile. Reviste, aduse cu o lună înainte de pe Pământ, în racheta argintie, fâlfâiau, neatinse, îngălbenindu-se, pe rafturi din sârmă, în faţa chioşcurilor tăcute.

Orăşelul era mort. Paturile sale erau goale şi reci. Singurul zgomot era bâzâitul cablurilor de tensiune şi al dinamurilor, încă vii, prin ele însele. Apa curgea în băi uitate, se revărsa în saloane, pe verande, apoi mai jos prin grădiniţe, hrănind flori neglijate. În sălile de spectacole, întunecoase, guma de mestecat de sub multe scaune începu să se întărească, purtând încă în ea amprente de dinţi.

Dincolo de orăşel se găsea un rachetoport. Puteai încă simţi mirosul aspru, de pârlit, în locul unde ultima rachetă decolase către Pământ. Dacă puneai o fisă în lunetă şi o îndreptai spre Pământ, puteai avea şansa de a vedea războiul cel mare de acolo. Poate reuşeai să vezi explozia New Yorkului. Poate zăreai Londra, acoperită cu un soi nou de ceaţă. Poate că aşa se putea înţelege de ce se abandonase orăşelul acela marţian. Cât de rapidă fusese evacuarea? Intră în orice prăvălie şi apăsă pe clapa

DESCHIS. Sertarele caselor de bani ţâşnesc, strălucitoare şi zăngănind de monezi. Războiul acela de pe Pământ trebuie să fi fost tare rău...

Pe bulevardele pustii ale orăşelului, fluierând încet, şutând concentrat într-o cutie de conserve, mergea un bărbat înalt şi zvelt. Ochii îi străluceau cu o privire întunecată şi potolită, de singurătate. Îşi mişcă mâinile osoase prin buzunare, zornăind fise noi. Din când în când, azvârlea câte o fisă pe jos. Râdea atunci, reţinut, şi îşi continua drumul, semănând peste tot monezi lucitoare.

Se numea Walter Gripp. Avea o extracţie minieră şi o colibă, hăt departe, printre colinele albastre şi, la fiecare două săptămâni, venea la oraş ca să-şi caute o femeie inteligentă şi liniştită cu care să se însoare. De-a lungul anilor, revenise mereu la colibă, singur şi dezamăgit. Cu o săptămână în urmă, sosind în orăşel, îl găsise pustiu!

Fusese atât de surprins în ziua aceea, încât fugise într-un local cu delicatese, deschisese uşa cămării şi comandase un sandviş triplu cu friptură.

— Vineee! răcnise tot el, cu un şervet pe braţ.

Scoase friptură şi pâine coaptă cu o zi înainte, pusese o masă, se invitase să ia loc, şi mâncă până când trebui să plece şi să caute o farmacie, unde ceru un bicarbonat. Farmacistul, un tip pe nume Walter Gripp, fu uluitor de serviabil şi îi pregăti imediat unul efervescent.

Îşi ticsi buzunarele cu bani, tot ce putut să găsească. Încărcă un camion jucărie cu bancnote de zece dolari şi străbătu întregul orăşel. Când ajunse la periferie, îşi dădu brusc seama cât de prost era. Nu avea nevoie de bani. Duse înapoi bancnotele, scoase din propriul său portofel un dolar, ca să plătească sandvişurile, îi dădu drumul în casa de bani a localului, şi adăugă un bacşiş.

În seara aceea se bucură de o baie turcească fierbinte, un fileu în sânge cu garnitură de ciuperci, sherry sec, de import, şi căpşuni flambate. Îşi găsi un costum nou, din lână bleumarin, şi o pălărie gri, ce se balansa straniu pe capul său alungit. Băgă fise într-un tonomat care cânta „Vechea mea gaşcă". Umplu cu fise vreo douăzeci de tonomate, prin tot orăşelul. Străzile pustii şi noaptea răsunau de acordurile triste ale cântecului, în timp ce el mergea, înalt, zvelt şi singur, cu pantofii lui noi bocănind puţin, strângând pumnii reci în buzunare.

Astea avuseseră însă loc cu o săptămână în urmă. Dormea într-o casă bună de pe Bulevardul Marde, se deştepta dimineţile la ora nouă, făcea baie şi rătăcea prin oraş după şuncă şi ouă. Nu trecea nici o dimineaţă fără să dezgheţe o tonă de carne, legume şi prăjituri cu cremă de lămâie, destul ca să dureze zece ani, până când rachetele aveau să se întoarcă de pe Pământ, dacă aveau să se mai întoarcă vreodată.

Acum, se plimba de colo-colo, privind femeile manechine din vitrinele colorate, roze şi frumoase. Pentru prima dată, simţi cât de mort era oraşul. Bău o halbă de bere şi suspină încet:

— Da, sunt complet singur.

Intră în Elite Theater ca să-şi proiecteze un film, ca să uite de singurătate. Sala era cavernoasă, goală, ca un cavou cu fantome târându-se negre şi cenuşii pe ecranul imens. Înfiorându-se, ieşi din locul acela bântuit.

Hotărât să se întoarcă acasă, tocmai parcurgea o stradă laterală, aproape în fugă, atunci când auzi telefonul.

Ascultă.

În casa cuiva sună telefonul.

Cineva trebuie să răspundă la telefon, reflectă el. Se aşeză pe trotuar, într-o doară, ca să-şi scoată o pietricică din pantof.

— Cineva! răcni el, sărind în sus. Eu! Dumnezeule, ce m-a apucat!

Se întoarse. Care era casa? Aceea! Traversă în goană peluza, sui treptele, intră în casă, parcurse un coridor întunecat. Smulse receptorul.

— Alo! zbieră el. Zzzzzzzzz.

— Alo, alo!

La capătul celălalt al firului se auzea tonul.

— Alo! mai urlă o dată şi trânti receptorul. Idiotule! Stăteai pe trotuar, tâmpitule! Oh, prostul dracului! Strânse telefonul din răsputeri.

— Haide, mai sună o dată! Hai!

Nu se gândise niciodată că pe Marte ar mai fi putut rămâne şi alţi oameni. Nu văzuse pe nimeni pe toată săptămâna. Se gândise că şi celelalte oraşe erau la fel de pustii.

Acum, privind telefonul cel mic, negru şi teribil, se cutremură. Sistemele telefonice interurbane legau toate oraşele de pe Marte. Din care dintre cele treizeci de oraşe venise apelul?

Nu ştia.

Aşteptă. Intră în bucătăria străină, găsi nişte afine congelate şi le mâncă nervos.

— Nu era nimeni la celălalt capăt al firului, mormăi el. Poate că, pe undeva, s-a făcut un scurtcircuit şi telefonul a sunat singur.

Dar, nu auzise oare un păcănit, ceea ce însemna că, undeva, departe, cineva pusese receptorul în furcă? Rămase toată noaptea acolo.

— Nu din cauza telefonului, îşi spuse el. Pur şi simplu, n-am ceva mai bun de făcut.

Ascultă ceasul ticăind.

— Ea nu o să mai telefoneze. Nu o să mai sune la un număr care nu a răspuns. Probabil că, chiar acum, telefonează altor case din oraş! Şi eu stau... Ia stai! izbucnii el în râs. De ce am

spus „ea"?

Clipi.

— Putea foarte bine să fie un „el", nu? o Inima îşi încetini bătăile. Se simţi înfrigurat şi stors. Dorea foarte mult să fi fost o „ea".

Ieşi din casă şi se opri în mijlocul străzii, în zorii zilei.

Ascultă. Nici un sunet. Nici o pasăre. Nici o maşină. Doar bătăile inimii sale. Bătaie, pauză, iarăşi bătaie. Îl durea capul de atâta concentrare. Vântul adia încet, oh, atât de încet, fluturându-i haina.

— Şşş, şopti el. Ascultă.

Parcurse lent un cerc, întorcând capul de la o casă la alta.

O să mai telefoneze şi la alte numere, se gândi el. Trebuie să fie o femeie. De ce? Numai o femeie ar fi dat telefoane. Un bărbat nu. Un bărbat e independent. Eu am telefonat cuiva? Nu! Nici nu m-am gândit la aşa ceva. Trebuie să fie o femeie. Trebuie să fie, ce Dumnezeu!

Ascultă.

Undeva, departe, sub stele, sună un telefon.

Alergă. Se opri să asculte. Ţârâitul, încetişor. Alergă mai departe. Mai tare. Apucă pe o străduţă. Şi mai tare! Trecu de şase case, alte şase. Mai tare! Alese o clădire, dar uşa era încuiată.

Telefonul suna înăuntru.

— Fir-ai a dracu! Smuci de clanţă.

Telefonul suna.

Azvârli în fereastră cu un scaun de pe verandă, şi sări înăuntru după el. Telefonul amuţi înainte ca să-l atingă.

Se împletici prin casă, sparse oglinzi, sfâşie perdele şi lovi cu picioarele în aragazul din bucătărie.

În cele din urmă, epuizat, luă cartea de telefoane ce conţinea toate aparatele de pe Marte. Cincizeci de mii de nume.

Începu cu numărul unu.

Amlia Ames. Formă numărul ei din Noul Chicago, la o sută de mile peste oceanul cel secat.

Nici un răspuns.

Numărul doi locuia în Noul New York, la cinci mii de mile dincolo de munţii albaştri.

Nici un răspuns.

Îl formă pe al treilea, al patrulea, al cincilea, al şaselea, al

şaptelea, al optulea, cu degetele tremurânde, incapabile să mai strângă de receptor.

— Alo? răspunse vocea unei femei.

— Alo, oh, Dumnezeule, alo! răcni Walter.

— Aceasta este o înregistrare, recită glasul femeii. Doamna Helen Arasumian nu este acasă. Doriţi să-i lăsaţi un mesaj pe bandă magnetică, ca să vă poată suna când revine? Alo? Aceasta este o înregistrare. Doamna Helen Arasumian nu este acasă. Doriţi să-i lăsaţi un mesaj...

Bărbatul închise telefonul. Rămase, cu buzele tremurând.

După ce se mai gândi puţin, formă încă o dată numărul.

— Când doamna Helen Arasumian se întoarce, rosti el, spuneţi-i să se ducă dracului.

Telefonă la centralele telefonice din Joncţiunea Marte, Noul Boston, Arcadia şi Roosevelt City, apreciind că erau locurile cele mai logice din care se putea telefona; apoi telefonă la primăriile locale şi la alte instituţii publice din fiecare oraş. Sună la cele mai bune hoteluri. Orice femeie apreciază luxul.

Brusc, se opri, pocni din palme şi râse. Bineînţeles! Căută în cartea de telefoane şi formă un număr interurban, la cel mai mare coafor din Noul Texas City. Dacă exista vreun loc pe unde să se învârtă o femeie, punându-şi creme pe faţă şi stând sub o cască, acela nu putea fi decât un coafor sclipitor, capitonat în catifea!

Telefonul sună. La celălalt capăt al firului, cineva ridică receptorul.

— Alo! se auzi vocea unei femei.

— Dacă acolo e o înregistrare, anunţă Walter Gripp, vin şi fac totul praf.

— Aceasta nu e o înregistrare, răspunse glasul de femeie. Alo! Oh, alo, există un om viu! Unde eşti? chicoti ea încântată.

Walter fu gata să se prăbuşească.

— Tu!

Se ridică tremurând, cu ochii scânteind.

— Dumnezeule, ce noroc! Cum te cheamă?

— Genevieve Selsor! Oh, începu ea să plângă, ce fericită sunt să te aud, indiferent cine ai fi!

— Walter Gripp!

— Walter, alo, Walter!

— Alo, Genevieve!

— Walter. E un nume aşa frumos. Walter, Walter!
— Mulţumesc.
— Walter, unde eşti?
Vocea ei era blândă, dulce şi educată. Bărbatul apăsă receptorul de ureche ca să-i audă şoaptele alinătoare. Simţea cum pluteşte deasupra podelei. Obrajii îi ardeau.
— Sunt în Marlin Village, răspunse el. Am... Zzzzz.
— Alo? Zzzzz.
Păcăni în furcă. Nimic.
Undeva, vântul doborâse un stâlp telefonic. Genevieve Selsor dispăruse pe cât de repede apăruse.
Formă iarăşi numărul, însă telefonul nu mai suna.
— Oricum, ştiu unde să o găsesc.
Ieşi în fugă din casă. Soarele tocmai se înălţa, pe când el scoase automobilul din garajul străin, îi umplu bancheta din spate cu alimente din bucătărie şi porni pe autostradă cu o sută treizeci de kilometri la oră, îndreptându-se către Noul Texas City.
O mie şase sute de kilometri, îşi spuse. Genevieve Selsor, stai calmă, o să auzi în curând de mine!
Claxonă din răsputeri la fiecare cot al autostrăzii.
La asfinţit, după o zi imposibilă de condus, trase pe margine, îşi azvârli pantofii strâmţi, se întinse pe banchetă şi coborî pălăria cea gri peste ochii săi obosiţi. Răsuflarea îi deveni înceată şi regulată. Vântul sufla, iar stelele străluceau blânde deasupra lui în noul amurg. Munţii marţieni se ridicau de jur împrejur, bătrâni, de milioane de ani. Lumina stelelor scânteia pe turlele unui orăşel marţian, nu mai mare decât un joc de şah, cocoţat în colinele albastre.
Bărbatul zăcea pe jumătate între vis şi trezie. Şopti. Genevieve. Oh, Genevieve, dulce Genevieve, fredonă el încet, anii pot veni, anii pot pleca. Dar Genevieve, dulce Genevieve... Simţea o căldură prin el. Auzi oftând vocea ei blândă, răcoroasă şi dulce. Alo, oh, alo, Walter! Aceasta nu e o înregistrare. Unde eşti, Walter, unde eşti?
Suspină şi întinse un braţ ca să o atingă sub lumina stelelor. Pletele lungi şi negre fluturând în vânt; era minunată. Şi buzele ca murele roşii. Obrajii, trandafiri umezi, proaspăt culeşi. Şi trupul, ca o ceaţă limpede şi diafană, în timp ce glasul ei blând, răcoros şi dulce îi murmura din nou cuvintele cântecului cel

vechi şi trist Oh, Genevieve, dulce Genevieve, anii pot veni, anii pot pleca...

Adormi.

Ajunse în Noul Texas City la miezul nopţii. Opri înaintea coaforului Deluxe, strigând. Se aştepta ca ea să alerge afară, numai parfum, numai râs.

Nu se întâmplă nimic.

— A adormit.

Se îndrepta către uşă.

— Am venit! strigă el. Hei, Genevieve!

Oraşul dormea în liniştea lunilor duble. Undeva, vântul flutură prelata unei marchize.

Deschise larg uşile din sticlă şi păşi înăuntru.

— Hei! Râse stânjenit: Nu te piti! Ştiu că eşti aici!

Căută în fiecare separeu.

Găsi pe jos o batistă micuţă. Mirosea atât de minunat încât îl amuţi.

— Genevieve, şopti el.

Şofă pe străzile pustii, însă nu zări nimic.

— Dacă e o glumă...

Încetini.

— Stai puţin. Convorbirea s-a întrerupt. Poate că, în timp ce eu veneam încoace, ea conducea spre Martin Village! Posibil că a luat-o pe vechea Şosea a Oceanului. Peste zi nu ne-am întâlnit. De unde să ştie că o să vin după ea? Nu i-am spus nimic. Şi, când telefonul a murit, a fost atât de speriată încât s-a grăbit spre Martin Village, ca să mă caute! Iar eu sunt aici, Doamne, ce tâmpit sunt!

Claxonând strident, ţâşni din oraş.

Conduse toată noaptea. Dar, îşi spuse, dacă nu este în Martin Village, când o să ajung?

Nici nu trebuia să se gândească la aşa ceva: Trebuia să fie acolo. Iar el avea să alerge, să o îmbrăţişeze şi poate chiar să o sărute, o dată, pe buze.

Genevieve, dulce Genevieve fluieră el, apăsând acceleraţia până la o sută şaizeci de kilometri pe oră.

În zori, Martin Village era scufundat în linişte. Lumini galbene mai ardeau încă în câteva magazine, şi un tonomat, care cântase neîntrerupt vreme de o sută de ore, cedă în cele din urmă, într-un pârâit de scântei, făcând tăcere totală. Soarele

încălzea străzile şi cerul pustiu şi rece.

Walter coti pe Strada Mare, cu farurile încă aprinse, claxonând mereu, de şase ori la o intersecţie, de şase ori la următoarea. Cercetă atent firmele. Chipul îi era palid şi obosit, iar palmele îi alunecau pe volanul asudat.

— Genevieve! strigă el pe strada pustie.

Uşa unui coafor se deschise.

— Genevieve! Opri maşina.

Genevieve Selsor stătea în uşa deschisă a coaforului, pe când el traversă în goană strada. Ţinea în braţe o cutie desfăcută cu bomboane de ciocolată. Degetele ei, mângâind cutia, erau dolofane şi albicioase. Faţa ei, când păşi în lumină, rea rotundă şi puhavă, iar ochii erau ca două ouă ochiuri imense înfipte într-o oală de cocă albă. Avea picioarele aidoma unor trunchiuri de copac şi păşea cu un legănat nesigur. Părul ei avea o culoare indefinită de castaniu şi părea că fusese făcut şi refăcut drept cuib de păsări. Nu avea buze deloc şi compensase situaţia desenându-şi o gură mare şi unsuroasă, care, când se căsca încântată, când se închidea, brusc speriată. Îşi pensase sprâncenele, transformându-le în două linii subţiri.

Walter se opri. Zâmbetul i se topi. Rămase privind-o.

Ea lăsă cutia de bomboane să cadă pe trotuar.

— Tu eşti... Genevieve Selsor? Urechile îi ţiuiau.

— Tu eşti Walter Griff? îl întrebă ea.

— Gripp.

— Gripp, se corectă femeia.

— Bună, rosti el pierit.

— Bună, îi întinse ea mâna. Degetele îi erau lipite de ciocolată.

— Mda, făcu Walter Gripp.

— Ce, întrebă Genevieve Selsor.

— Am zis „Mda".

— Aha.

Era nouă seara. Petrecuseră ziua în picnic, iar pentru cină el pregătise un filet mignon care nu-i plăcuse ei, deoarece era prea crud, aşa încât el îl mai puse la foc şi ieşi prea înăbuşit, sau ars, sau aşa ceva. El râsese şi spusese:

— Să vedem un film!

Ea încuviinţase şi pusese degetele cu ciocolată pe braţul

lui. Dorea însă să vadă un film cu Clark Gabie, vechi de cincizeci de ani.

— Nu e mortal? chicotise Genevieve. Nu?

Filmul se sfârşise.

— Mai pune-l o dată, îl rugase ea.

— Încă o dată?

— Da.

Când Walter reveni din cabina de proiecţie, ea i se cuibări în braţe, băgându-şi labele peste tot.

— Nu eşti tocmai ceea ce aşteptam, dar eşti drăguţ, îl acceptă ea.

— Mulţumesc, îşi înghiţi bărbatul un nod.

— Ah, Gabie ăsta, oftă ea şi îl pişcă de picior.

— Au, exclamă el.

După film, plecaseră să facă cumpărături pe străzile tăcute. Ea sparse o vitrină şi îmbrăcă rochia cea mai strălucitoare pe care o putuse găsi. După ce îşi turnă şi o sticlă de parfum în cap, semăna cu un caniche înecat.

— Câţi ani ai? o întrebă Walter.

— Ghici.

Picurând toată, îl trăgea de mână pe stradă.

— Vreo treizeci.

— Ei bine, anunţă ea răspicat, n-am decât douăzeci şi şapte, aşa să ştii!

— Uite încă o cofetărie. Zău, de când a explodat totul, am dus viaţa lui Reilly. Nu i-a, iubit niciodată pe ai mei, erau nişte proşti. Au plecat spre Pământ acum două luni. Eu trebuia să-i urmez cu prima rachetă, dar am rămas; ştii de ce?

— De ce?

— Pentru că toţi râdeau de mine. Am rămas aici, unde pot să-mi torn parfum toată ziua, să beau zece mii de siropuri şi să mănânc bomboane, fără să-i aud pe toţi zicând: „Oh, aia are prea multe calorii!" Uite aşa!

— Uite aşa, strânse Walter din ochi.

— S-a făcut târziu, îl privi ea.

— Da.

— Sunt obosită.

— Ciudat. Eu sunt perfect treaz.

— Oh, făcu femeia.

— Eu aş sta treaz toată noaptea. Auzi, la Mike's au nişte

discuri bune. Haide, ţi le pune eu.

— Sunt obosită, îl fixă ea cu ochi strălucitori şi vicleni.

— Iar eu sunt foarte treaz. Curios.

— Haide înapoi la coafor, spuse femeia. Vreau să-ţi arăt ceva.

Îl conduse prin uşa de sticlă, până la o cutie mare şi albă.

— Când am venit din Texas City, rosti ea, am adus-o cu mine.

Dezlegă panglica roz.

— Mi-am spus: Deci, am rămas singura femeie de pe Marte, el e ultimul bărbat, şi, ei bine...

Ridică capacul şi desfăcu straturile de hârtie creponată, roz şi foşnind. O mângâie.

— Uite.

Walter Gripp privi fix.

— Ce-i asta? întrebă el, începând să tremure.

— Nu ştii, prostuţule? Dantelă, albă, fină, şi tot ce trebuie.

— Nu, nu ştiu ce este.

— E o rochie de nuntă, prostuţule!

— Da? i se strânse vocea.

Închise ochii. Glasul ei continua să fie blând, suav şi răcoros, aşa cum fusese la telefon. Dar, când deschise ochii şi o privi...

Se retrase un pas.

— Ce drăguţă, făcu el.

— Nu?

— Genevieve, privi el spre uşă.

— Da?

— Genevieve, trebuie să-ţi spun ceva.

— Da?

Femeia pluti către el, cu mirosul parfumului greu în jurul chipului ei alb şi rotund.

— Vreau să-ţi spun..., începu Walter.

— Da?

— La revedere!

Ţâşni pe uşă şi sări în maşină înainte ca ea să înceapă să ţipe.

Femeia alergă şi rămase pe trotuar, privindu-l.

— Walter Griff, întoarce-te aici! se tângui ea, fluturându-şi braţele.

— Gripp, o corectă el.
— Gripp!
Maşina urui pe străzile tăcute, indiferentă la ţipetele şi bocetele ei. Fumul din eşapament fâlfâi rochia albă, pe care o crâmpoţi în mâinile ei grăsulii, stelei sclipiră puternic şi maşina dispăru în deşert, şi de acolo în beznă.
Vreme de trei zile şi nopţi, şofă încontinuu. O dată i se păru că vede o maşină urmărindu-l, îl cuprinse un tremur ciudat şi apucă pe altă şosea, traversând pustiul lumii marţiene, dincolo de orăşelele moarte, conduse mereu o săptămână şi încă o zi, până puse cincisprezece mii de kilometri între el şi Marlin Village. Atunci, opri într-un oraş mic, numit Holtville Springs, unde există câteva prăvălioare pe care le putea ilumina noaptea, şi restaurante unde să comande meniuri. De atunci, trăieşte acolo, cu două congelatoare imense ticsite cu alimente care să-i ţină pentru o sută de ani, şi suficiente ţigări pentru zece mii de zile, şi un pat bun cu o saltea moale.
Iar atunci când, uneori, de-a lungul anilor, telefonul sună... el nu răspunde.

Aprilie 2026: ANII CEI LUNGI

Când vântul venea dinspre cer, el şi mica lui familie stăteau în locuinţa din piatră şi îşi încălzeau mâinile la un foc de vreascuri. Vântul înspuma apele canalului şi aproape că scutura stelele de pe cer, însă domnul Hathaway rămânea liniştit şi vorbea cu soţia lui, iar soţia îi răspundea, apoi vorbea cu cele două fiice şi fiul său despre zilele cele mai vechi de pe Pământ, iar ei răspundeau prompt.
Era al douăzecilea an de după Marele Război. Marte era o planetă cavou. Problema dacă şi Pământul era la fel ocaziona multe dezbateri tăcute pentru Hathaway şi familia lui, în lungile nopţi marţiene.
În seara aceea, una dintre furtunile de nisip violente se abătuse deasupra şesurilor marţiene, răbufnind prin oraşele vechi şi smulgând pereţii din plastic ai oraşului mai nou, american care se topea, pustiu, în nisip.
Furtuna se potolise. Hathaway ieşi afară şi privi. Pământul arzând verde pe cerul senin. Întinse mâna în sus, ca şi cum ar fi

încercat să regleze un bec slăbit de pe plafonul unei încăperi întunecoase. Privi peste fundul mării, de multă vreme pustiit. Nu mai există nici o fiinţă vie pe toată planeta, se gândi el. Doar eu. Şi „ei". Privi peste umăr în coliba din piatră.

Ce se întâmpla în clipa aceea pe Pământ? Nu zărise nici un semn vizibil de schimbare a aspectului Pământului prin luneta lui de treizeci de inchi. Eh, îşi spuse, dacă sunt precaut, mai rezist douăzeci de ani. Cineva poate să apară. Fie de peste oceanele secate, fie din spaţiu, într-o rachetă, pe o dâră de flacără roşie.

— Mă duc să mă plimb, rosti el spre colibă.

— Bine, se auzi glasul soţiei lui.

Păşi atent printre ruine. „Made in New York" citi, în trecere, pe o bucată de metal. „Toate obiectele de pe Pământ vor dispărea cu mult înaintea vechilor oraşe marţiene". Privi către oraşul vechi de cincizeci de veacuri care se întindea între munţii albaştri.

Ajunse la un cimitir marţian singuratic, un şir de pietre mici, hexagonale, pe o colină măturată de vânt.

Rămase privind patru morminte, purtând cruci grosolane din lemn cu nume pe ele. Lacrimile nu îi veniră în ochi. Secaseră de mult timp.

— Mă iertaţi pentru ce am făcut? întrebă el crucile. Eram tare singur. înţelegeţi, nu?

Reveni la coliba de piatră şi iarăşi, înainte de a intra, duse palma la ochi şi cercetă cerul întunecat.

— Aştepţi şi aştepţi, şi te uiţi, rosti el, şi poate că într-o noapte...

Pe cer se zărea o flăcăruie roşie.

Bărbatul se îndepărtă de lumina ce răzbătea din colibă.

— ... şi te mai uiţi o dată, şopti el.

Flăcăruia cea roşie era tot acolo.

— Azi noapte nu era, murmură el.

Se împletici şi căzu, se ridică, alergă înapoia colibei, roti telescopul şi-l aţinti către cer.

După un minut, după ce privise atent şi concentrat, apăru în pragul scund al colibei. Soţia, cele două fiice şi fiul întoarseră capetele spre el. În cele din urmă, reuşi să vorbească.

— Veşti bune. Am privit cerul. Vine o rachetă să ne ducă pe toţi acasă. Soseşte mâine în zori.

Îşi lăsă capul în palme şi începu să plângă încet. În aceeaşi noapte, la ora trei, incendie ceea ce mai rămăsese din Noul New York.

Luă o torţă, intră în oraşul de plastic şi atinse ici şi colo pereţii, cu flacăra. Oraşul bubui în valuri de căldură şi lumină. Era o milă pătrată strălucind intens, îndeajuns ca să poată fi zărită din spaţiu. Avea să cheme jos racheta, la domnul Hathaway şi familia lui.

Cu inima bătându-i repede şi dureros, reveni la colibă.

— Vedeţi? Ridică în lumină o sticlă prăfuită. Vin, pe care l-am păstrat special pentru noaptea asta. Ştiam că, într-o bună zi, cineva are să ne găsească! Să bem şi să sărbătorim!

Umplu cinci pahare.

— A trecut mult timp, rosti el cu gravitate, privind în băutură. Ţineţi minte ziua când a început războiul? Acum douăzeci de ani şi şapte luni. Şi toate rachetele au fost rechemate acasă de pe Marte. Iar tu, eu şi copiii eram prin munţi, făcând arheologie, cercetând metodele chirurgicale străvechi ale marţienilor. Am gonit cu caii, gata să-i omorâm, ţineţi minte? Am ajuns însă aici, în oraş, cu o săptămână prea târziu. Plecaseră cu toţii. America fusese distrusă, rachetele plecaseră fără să-i mai aştepte pe întârziaţi, vă amintiţi, vă amintiţi? Şi s-a dovedit că noi am fost singurii întârziaţi! Doamne, Doamne, cum se scurg anii. N-aş fi rezistat fără tine aici, fără voi toţi. M-aş fi sinucis. Cu voi însă, aşteptarea a meritat. Să bem pentru noi.

Ridică paharul.

— Şi pentru lunga noastră aşteptare laolaltă. Bău..

Soţia, cele două fiice şi fiul duseră paharele la gură. Vinul curse pe toate cele patru bărbii.

Dimineaţa, oraşul răspândea fulgi mari, negri şi moi peste fundul oceanului. Incendiul se stinsese, dar îşi slujise scopul; pata cea roşie pe cer se lăţi.

Din coliba de piatră se simţea mirosul îmbietor de pâine proaspăt coaptă. Când Hathaway intră, soţia lui stătea la masă şi tăia pâinea în felii. Cele două fiice măturau încetişor podeaua goală de piatră cu târnuri de nuiele, iar băiatul lustruia argintăria.

— O să le pregătim o masă pe cinste, râse Hathaway. Puneţi- vă hainele cele mai bune!

Traversă iute teritoriul până la magazia metalică cea mare. Înăuntru se găseau frigiderul şi motorul electric pe care le reparase şi refăcuse de-a lungul anilor cu degetele sate mici, nervoase şi eficiente, aşa cum mai reparase şi ceasuri, telefoane şi magnetofoane, în clipele sale libere. Magazia era ticsită cu obiecte construite de el, mecanisme lipsite de simţuri ale căror funcţii reprezentau un mister chiar şi pentru el, în clipa aceea, când le privea.

Scoase din congelator cutii de mazăre şi căpşuni, vechi de douăzeci de ani. Lazăre, înviе, se gândi el, trăgând de un pui îngheţat.

Când racheta coborî pe sol, aerul era plin de aromele bucătăriei.

Hathaway alergă ca un băiat în josul pantei. Se opri o dată, datorită unei dureri bruşte în piept. Se aşeză pe un bolovan ca să-şi tragă răsuflarea, apoi fugi până jos, fără pauză.

Se opri în aerul încins de racheta înfierbântată. Se deschise un chepeng. Un bărbat privi afară.

Hathaway puse palma streaşină şi, în cele din urmă, rosti:

— Comandantul Wilder!

— Cine eşti? întrebă comandantul.

Sări jos şi-l privi pe bătrân. Apoi întinse mâna.

— Dumnezeule, e Hathaway!

— Exact.

Se uitară unul la celălalt.

— Hathaway, din fostul meu echipaj, din Expediţia a Patra.

— A trecut mult de atunci, comandante.

— Prea mult. Mă bucur că te văd.

— Sunt bătrân, spuse simplu Hathaway.

— Nici eu nu mai sunt tânăr. De douăzeci de ani umblu pe Jupiter, Saturn şi Neptun.

— Am auzit că special v-au avansat, ca să nu vă amestecaţi în politica colonială de aici, de pe Marte. Bătrânul privi în jur: Aţi lipsit atâta vreme încât nici nu ştiţi ce s-a întâmplat...

— Pot să ghicesc, făcu Wilder. Am dat ocol lui Marte de două ori. Am mai găsit un singur om, un tip, Walter Gripp, cam la zece mii de mile de, aici. I-am propus să-l luăm cu noi, însă ne-a refuzat. Când l-am zărit ultima dată, stătea în mijlocul autostrăzii, într-un balansoar, fumând pipă şi făcându-ne cu mâna. Marte este acum mort de-a binelea, nu a mai rămas nici

măcar un marţian în viaţă. Ce-i cu Pământul?

— Ştiţi tot atâtea ca şi mine. Din când în când prind foarte slab posturi de pe Pământ. Dar, mereu, sunt în alte limbi. Mi-e ruşine să recunosc, însă nu cunosc decât latina. Mai răzbat câteva cuvinte. Cred că cea mai mare parte a Pământului e în ruine, dar războiul continuă. Vreţi să vă întoarceţi, sir?

— Da. Normal, suntem curioşi. Fiind atât de departe în spaţiu, n-am avut nici un fel de contact radio. Vrem să vedem Pământul, indiferent cum este acum.

— Ne luaţi şi pe noi?

Comandantul tresări.

— Ah, da, soţia ta, mi-o amintesc. Acum douăzeci şi cinci de ani, nu? Când au deschis Primul Oraş, ţi-ai părăsit serviciul şi ţi-ai adus nevasta aici. Şi copiii...

— Un băiat şi două fete.

— Da, mi-am amintit. Sunt aici?

— Sus, în cabană. V-am pregătit o masă grozavă. Nu vreţi să veniţi?

— Vom fi onoraţi, domnule Hathaway. Părăsiţi nava! strigă comandantul Wilder către rachetă.

Urcară pe colină, Hathaway şi comandantul Wilder, urmaţi de cei douăzeci de membri ai echipajului, inspirând adânc aerul rarefiat şi rece al dimineţii. Soarele răsărea şi ziua era frumoasă.

— Vi-l amintiţi pe Spender, comandante?

— Nu l-am uitat niciodată.

— Cam o dată pe an, trec pe lângă mormântul lui. Se pare că a obţinut, în cele din urmă, ceea ce dorea. Nu vrusese să venim aici, şi cred că acum e fericit, că am plecat cu toţii.

— Ce s-a întâmplat cu... cum îl chema... Parkhill, Sam Parkhill?

— A deschis un local cu crenvurşti.

— E exact genul lui.

— Iar după o săptămână a revenit pe Pământ, pentru război.

Hathaway duse mâna drept la piept şi se aşeză brusc pe un bolovan.

— Mă iertaţi. Emoţia. Întâlnirea asta după atâţia ani. Trebuie să mă odihnesc.

Simţea cum îi bubuie inima. Numără bătăile. Era rău de tot.

— Avem un doctor, spuse Wilder. Scuză-mă, Hathaway, ştiu

că şi tu eşti medic, dar ar fi mai bine să te vadă şi...

Chemă doctorul navei.

— O să fie în regulă, insistă Hathaway. Aşteptarea, emoţia...

De abia mai răsufla. Buzele i se învineţiseră.

— Ştii, făcu el, când medicul începu să-l asculte cu stetoscopul, mi se pare că am supravieţuit toţi anii ăştia numai ca să mai apuc ziua de azi, iar acum, când aţi venit şi mă puteţi duce înapoi, pe Pământ, sunt mulţumit şi mă pot întinde jos şi să mor.

— Ia, îi întinse medicul o tabletă galbenă. Mai bine te-am lăsa să te odihneşti.

— Prostii. Îmi revin imediat. E atât de bine să vă revăd... E atât de bine să auzi iarăşi glasuri noi.

— Tableta îşi face efectul?

— Perfect. Haide!

Suiră dealul.

— Alice, vino să vezi cine e aici!

Hathaway se încruntă şi se aplecă în baracă.

— Alice, ai auzit?

Soţia lui apăru. Peste un moment, cele două fiice, înalte şi graţioase, ieşiră, urmate de un băiat şi mai înalt.

— Alice, ţi-l aminteşti pe comandantul Wilder?

Ea ezită, îl privi pe Hathaway parcă aşteptând instrucţiuni, apoi zâmbi:

— Bineînţeles, comandantul Wilder!

— Ţin minte şi eu, doamnă Hathaway, am cinat laolaltă în seara dinaintea plecării mele spre Jupiter.

Femeia îi scutură viguros mâna.

— Fiicele mele, Marguerite şi Susan. Fiul meu, John. Vi-l amintiţi pe comandant, nu?

Îşi dădură mâinile printre râsete şi conversaţii animate. Comandantul Wilder adulmecă aerul.

— Pâine de casă?

— Nu vreţi să serviţi?

Toţi intrară în mişcare. Se aduseseră măsuţe pliante şi mâncăruri calde, se aşternură feţe de masă din damasc şi tacâmuri din argint. Comandantul Wilder rămase pe loc, privind-o mai întâi pe doamna Hathaway, apoi pe fiul ei şi pe cele două fete înalte, care se mişcau de colo până colo în

trecere. Le cercetă chipurile când treceau pe lângă el şi le cercetă fiecare gest al mâinilor tinere şi fiecare expresie a feţelor lipsite de riduri. Se aşeză pe un scaun adus de băiat.

— Câţi ani ai, John?

— Douăzeci şi trei, răspunse acesta.

Wilder îşi aranja tacâmurile stângaci. Pălise brusc.

— Comandante, şopti bărbatul de lângă el, nu se poate.

Băiatul plecă să mai aducă scaune.

— Ce vrei să zici, Williamson?

— Eu am patruzeci şi trei de ani, comandante. Am fost la şcoală cu puştiu, John Hathaway, acum douăzeci de ani. Zice că are numai douăzeci şi trei de ani; dar, de fapt, arată numai de douăzeci şi trei. Totuşi, nu se poate. Ar trebui să aibă cel puţin patruzeci şi doi de ani. Ce înseamnă asta, domnule?

— Nu ştiu.

— Parcă nu v-aţi simţi prea bine, domnule.

— Aşa şi este. I-am văzut fetele lui Hathaway acum vreo douăzeci de ani; nu s-au schimbat, n-au nici măcar o cută în plus. Vrei să-mi faci un serviciu? O misiune, Williamson. O să-ţi spun unde să te duci şi ce să cauţi. Mai târziu, în timpul mesei, strecoară-te de aici. Nu ar trebuie să-ţi ia mai mult de zece minute. Locul nu-i departe de aici. Când am coborât, l-am zărit din rachetă.

— Hei! Ce secrete aveţi acolo? Doamna Hathaway le servi supa în farfurii. Zâmbiţi, suntem laolaltă, călătoria s-a sfârşit şi totul este ca acasă!

— Da, râse comandantul Wilder. Arătaţi foarte bine, doamnă Hathaway, şi foarte tânără!

— Mincinos ca orice bărbat!

O privi îndepărtându-se, plutind, cu obrajii ei roz şi calzi, netezi ca două mere, lipsiţi de orice rid. Îşi clinchenea râsul la fiecare glumă, amesteca iute salatele, fără să se oprească vreodată să-şi tragă răsuflarea. Iar fiul cel osos şi fetele cu curbe graţioase erau sclipitori, aidoma tatălui lor, povestind de anii cei lungi şi de viaţa lor tainică, în timp ce Hathaway încuviinţa plin de mândrie.

Williamson se topi în josul dealului.

— Unde merge? întrebă Hathaway.

— Verifică racheta, răspunse Wilder. Însă, cum îţi ziceam, Hathaway, pe Jupiter nu există nimic, absolut nimic, folositor

omului. La fel şi pe Saturn şi Pluto.

Vorbea mecanic fără să-şi audă cuvintele, gândindu-se doar la Williamson coborând colina, apoi urcând-o înapoi ca să-i spună ce găsise.

— Mulţumesc.

Marguerite Hathaway îi umplea paharul. Mânat de un impuls, o atinse pe braţ. Femeia nu se feri. Pielea îi era caldă şi moale.

De cealaltă parte a mesei, Hathaway se opri în câteva rânduri, îşi atinse pieptul cu degetele, crispându-se, apoi continuă să asculte zumzetul discuţiilor, întrerupt de argumentările bruşte, privindu-l din când în când, îngrijorat, pe Wilder, căruia pâinea de casă parcă nu îi mai pria...

Williamson se întoarse. Ciuguli din farfurie până ce comandantul îi şopti:

— Ei?

— L-am găsit, domnule.

— Şi?

Obrajii lui Williamson erau livizi. Ţinea ochii aţintiţi asupra oamenilor care râdeau. Fetele zâmbeau sobre, iar băiatul spunea o glumă.

— Am intrat în cimitir, continuă Williamson.

— Cele patru cruci erau acolo?

— Da, domnule. Numele se mai pot citi pe ele. Le-am copiat, ca să fiu sigur. Începu să citească de pe un petec de hârtie: Alice, Marguerite, Susan şi John Hathaway. Decedaţi din pricina unui virus necunoscut. Iulie, 2007.

— Mulţumesc, Williamson. Wilder închise ochii şi îi strânse.

— Acum nouăspreze ani, domnule.

Mâinile lui Williamson tremurau.

— Da.

— Atunci, cine sunt ăştia?

— Nu ştiu.

— Ce vreţi să faceţi?

— Nici asta nu ştiu.

— Le spunem celorlalţi?

— Mai târziu. Vezi-ţi de mâncare, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Parcă nu mai mi-e foame, domnule.

Ospăţul se încheie cu vin adus de pe rachetă.

Hathaway se ridică.

— Un toast pentru toţi: e bine să fii iarăşi printre prieteni. Închin şi pentru nevasta şi copiii mei, fără de care n-aş fi putut supravieţui singur. Doar prin grija lor faţă de mine am putut trăi, aşteptându-vă.

Ridică paharul spre familia lui, care îl privi calmă, coborându-şi ochii numai când băură cu toţii.

Hathaway îşi termină vinul. Se prăbuşi pe masă, apoi pe sol, fără să scoală un murmur. Câţiva se repeziră să-l ajute. Medicul se aplecă peste el. Wilder îi atinse umărul. Medicul se îndreptă şi clătină din cap. Wilder îngenunche şi luă mâna bătrânului.

— Wilder? Glasul lui Hathaway de abia se mai auzea. V-am stricat petrecerea.

— Prostii.

— Spune-le adio lui Alice şi copiilor din partea mea.

— O clipă; îi chem.

— Nu, nu, nu! gâfâi Hathaway. Nu or să înţeleagă. Nu vreau să înţeleagă! Nu!

Wilder nu se clinti.

Hathaway era mort.

Wilder aşteptă un timp lung. Apoi se ridică şi ieşi din grupul stupefiat din jurul lui Hathaway. Merse până la Alice Hathaway, o privi în ochi şi spuse:

— Ştii ce s-a întâmplat?

— Ceva în legătură cu soţul meu?

— Tocmai a murit; inima, răspunse Wilder privind-o.

— Îmi pare rău, făcu ea.

— Simţi ceva? întrebă el.

— El nu voia să simţim ceva rău. Ne-a spus că, într-o bună zi, avea să se întâmple şi nu voia să plângem. Nici nu ne-a învăţat cum. Nu voia să ştim. Spunea că lucrurile cele mai rele care i se pot întâmpla unui om sunt să ştie cum să fie singur, să ştie cum să fie trist, apoi să plângă. Aşa că nu trebuia să învăţăm ce este plânsul sau tristeţea.

Wilder îi privi mâinile, palmele moi şi calzi, unghiile îngrijite şi lăcuite, şi încheieturile subţiri. Se uită la gâtul zvelt, alb şi neted şi în ochii ei inteligenţi. În cele din urmă, i se adresă:

— Domnul Hathaway a făcut un lucru minunat cu tine şi cu copiii tăi.

— I-ar fi plăcut să audă asta. Era foarte mândru de noi. După un timp, a şi uitat că eram creaţiile lui. Către sfârşit, ne-a iubit şi ne-a considerat adevărata lui soţie şi copii. Şi, într-un fel, asta şi suntem.

— I-aţi oferit destulă alinare.

— Da, ani întregi am stat şi am vorbit. Îi plăcea teribil de mult să vorbească. Îi plăcea coliba de piatră şi focul din vatră. Am fi putut trăi într-o casă obişnuită, din oraş, însă lui îi plăcea aici, unde putea fi primitiv dacă îi plăcea, sau modern, dacă avea chef. Mi-a spus totul despre laboratorul lui şi despre lucrurile pe care le făcea acolo. A dus legături prin tot oraşul american, abandonat, de sub noi. Când apăsa pe un buton, oraşul se lumina şi se auzeau zgomote, de parcă acolo locuiau zece mii de oameni. Zgomotele de avioane, de maşini şi de oameni vorbind. Se aşeza, îşi aprindea o ţigară şi flecărea cu noi, iar zgomotele oraşului se auzeau aici, sus, şi, din când în când, telefonul suna iar o voce înregistrată îi cerea domnului Hathaway o consultaţie medicală, şi el îi răspundea. Cu telefonul sunând, cu noi aici, cu zgomotele oraşului şi cu ţigara lui, domnul Hathaway era chiar fericit. Un singur lucru nu izbutise să ne facă. Să îmbătrânim. El îmbătrânea cu fiecare zi, dar noi rămâneam neschimbaţi. Bănuiesc că nu-i păsa.

Cred că aşa ne şi voia.

— O să-l îngropăm în cimitirul de jos, unde sunt şi celelalte patru cruci. Cred că ar fi dorit asta.

Femeia îl atinse uşor pe braţ.

— Sunt sigură.

Dădu ordinele. Familia coborî dealul în urma procesiunii. Doi bărbaţi îl purtau pe Hathaway cu o targă acoperită. Trecură pe lângă căsuţa din piatră şi pe lângă magazia unde Hathaway, cu mulţi ani în urmă, îşi începuse munca. Wildes se opri lângă uşa magaziei.

Cum o fi, se întrebă el, să trăieşti pe o planetă, cu o nevastă şi trei copii şi să-ţi moară, lăsându-te cu vântul şi liniştea? Ce ai face? I-ai îngropa sub cruci, în cimitir, apoi te-ai întoarce în atelier şi, cu toată puterea minţii, memoria, precizia degetelor şi geniul, ai fi pus laolaltă, bucăţică cu bucăţică, toate chestiile alea care erau soţie, fiu, fiică. Cu un întreg oraş la îndemână, din care se putea aproviziona, un om inteligent putea realiza orice.

Sunetul paşilor lor era înăbuşit de nisip. Când intrară în cimitir, doi oameni săpau deja groapa.

Târziu, după-amiază, reveniră la rachetă.

— Ce facem cu ei? arătă Williamson către căsuţa din piatră.

— Nu ştiu, răspunse comandantul.

— Le opriţi alimentarea?

— Cum? Comandantul părea uşor surprins. Nu m-am gândit niciodată la aşa ceva.

— Nu-i luaţi înapoi?

— Nu, ar fi inutil.

— O să-i lăsaţi aici, aşa, cum sunt acum?

Comandantul îi întinse pistolul lui Williamson.

— Dacă te poţi descurca tu, eşti mai bărbat decât mine.

După cinci minute, Williamson reveni transpirat.

— Luaţi-vă arma. Acum, am înţeles ce voiaţi să spuneţi. Când am intrat în căsuţă, una din fiice mi-a zâmbit, apoi şi celelalte. Soţia mi-a oferit o ceaşcă cu ceai. Doamne, aş fi un ucigaş!

Wilder încuviinţă.

— Niciodată nu o să mai existe ceva atât de desăvârşit ca ei. Sunt construiţi ca să dureze; zece, cincizeci, două sute de ani. Da, au tot atâta drept la... la viaţă, ca şi tine, ca şi mine, sau oricare altul dintre noi.

Îşi scutură pipa.

— Bun, hai sus. Decolăm. Oraşul ăsta e terminat, nu-l folosim la nimic.

Se însera. Pornise un vânt rece. Echipajul se îmbarcase. Comandantul ezită.

— Să nu-mi spuneţi că vă întoarceţi să vă luaţi... la revedere, făcu Williamson.

— Nu-i treaba ta, îl privi rece acesta.

Wilder lungi pasul în sus, către căsuţă, prin vântul întunecat. Bărbaţii din rachetă îi văzură umbra oprindu-se în pragul căsuţei. Zăriră umbra unei femei. Îl văzură pe comandant strângându-i mâna.

Câteva minute mai târziu, el sosi, alergând, la rachetă.

În serile când vântul suflă peste mările secate şi prin cimitirul hexagonal, printre patru cruci vechi şi una nouă, în căsuţa joasă din piatră arde o lumină, iar în căsuţă, în vreme ce vânturile vâjâie, praful se învârtejează, iar stelele reci ard, stau

patra siluete, o femeie, două fiice, un fiu, întreţinând fără nici un motiv un foc mic, vorbind şi râzând. Seară după seară şi an după an, absolut fără nici un motiv, femeia iese şi priveşte cerul, cu mâinile ridicate, îndelung, uitându-se la focul verde al Pământului, fără să ştie de ce, apoi se întoarce înăuntru şi aruncă un vreasc pe foc, iar vântul urlă şi oceanul cel secat rămâne mort.

August 2026: VOR VENI PLOI BLÂNDE

În salon, fonorologiul cânta vesel, Tic-tac, este ora şapte, toată lumea să se scoale, tic-tac, este ora şapte; parcă bănuia că nu-l mai asculta nimeni. Casa era pustie. Ceasul îşi cânta mai departe refrenul, în singurătate. Ora şapte şi opt minute, poftiţi la masă iute, ora şapte şi opt minute!

În bucătărie, plita gâfâi, vărsând din măruntaiele înfierbântate opt felii de pâine bine prăjită, opt ouă fierte, şaisprezece felii de şuncă, două cafele şi două pahare cu lapte rece.

— Suntem în patru august, 2026, spuse o altă voce din plafonul bucătăriei, în oraşul Allendale, California. Repetă de trei ori data pentru a fi mai bine fixată în memorie. Astăzi este ziua de naştere a domnului Featherstone. Astăzi este aniversarea căsătoriei Tilitei. Trebuie plătite asigurarea, facturile de apă, gaz şi lumină.

Undeva, în interiorul zidurilor, ţăcăneau releele. Benzi magnetice se derulau sub ochi electronici.

— Opt şi un minut, tic-tac, opt şi un minut, la şcoală, la muncă, nu-i timp de pierdut, opt şi un minut!

Dar uşile rămaseră neclintite şi covoarele nu mai simţiră apăsarea uşoară a tocurilor de cauciuc. Afară ploua. De pe uşă, barometrul fredonă: „Plouă, plouă, azi dacă plecaţi, cizme şi manta luaţi..." Iar ploaia, ca un ecou, bătea în acoperişul casei pustii.

Uşa garajului basculă şi, deschizându-se cu un clinchet muzical, dădu la iveală o maşină care aştepta. După un timp suficient de lung, uşa se închise la loc.

La opt şi jumătate, ouăle erau reci şi feliile de pâine prăjită, tari ca piatra. Un braţ de aluminiu le aruncă într-un container.

De acolo, un jet de apă fierbinte le transportă la un malaxor şi apoi, printr-o conductă, mai departe, spre oceanul îndepărtat. Farfuriile murdare basculară într-o maşină de spălat de unde, după un timp, ieşiră uscate şi strălucitoare.

— Este nouă şi un sfert, cântă ceasul, curăţaţi atent!

Şoareci-robot apărură din pereţi, risipindu-se în toate direcţiile. În curând, toate camerele fură ticsite de micile animale din cauciuc şi metal. Mişunau peste tot, ciocnindu-se de scaune, în timp ce mustăţile fremătau, sondând adâncimea covoarelor, în căutarea firelor de praf. Apoi, acei invadatori misterioşi se retraseră în vizuinele lor. Ochii electronici, de culoare roz, se stinseră brusc. Casa era curată.

Ora zece. Soarele răsări, cortina ploii se retrase, descoperind rămăşiţele oraşului. Casa zăcea singuratică între ruine şi cenuşă; singura care mai rămăsese întreagă. Noaptea, locul strălucea într-un halo radioactiv, vizibil de la câţiva kilometri.

Zece şi un sfert. Aspersoarele începură să se rotească, împrospătând aerul curat al dimineţii cu jerbe de lichid, aurite de razele soarelui. Apa se prelingea pe ferestre, scurgându-se apoi pe perete. Toată partea de vest, cândva albă, era acum carbonizată. Rămăseseră numai cinci pete, în care se puteau ghici siluete. Cine ştie? Poate era un bărbat îngrijind grădina, soţia lui culegând flori, iar copiii, un băiat şi o fetiţă, cu braţele întinse către o minge care nu avea să mai cadă niciodată. Imagini fixate pe lemn într-o secundă titanică.

Numai cinci pete albe — restul acoperit cu o peliculă subţire de carbon.

Ploaia artificială umplu grădina cu picături strălucitoare.

O casă pustie. Cât de bine se apărase până atunci! Cu câtă grijă întrebase de fiecare dată: „Cine-i acolo? Formaţi vă rog codul, codul!" şi, neprimind vreun răspuns de la vulpile rătăcite sau motanii vagabonzi, închidea imediat ferestrele şi trăgea draperiile cu o încăpăţânare de fată bătrână care caută să se protejeze. Un fel de paranoie mecanică.

Casa tresărea la fiecare sunet. Dacă o pasăre se aşeza pe marginea ferestrei, zăvorul clănţănea, alungând-o. Nu, nici ea nu trebuia să o atingă!

Era ca un altar cu zeci de mii de servitori, mai mari sau mai mici, atenţi şi îndatoritori. Dar zeii dispăruseră, lăsând în urmă

un ritual ce continua inutil.

Amiază.

Un câine scheună, înfiorându-se în faţa uşii de la intrare. Recunoscându-l, uşa se deschise. Altădată puternic şi bine hrănit, acum o epavă costelivă şi plină de răni, câinele traversă casa lăsând în urma lui pete de noroi. Şoarecii de tinichea scârţâiră nemulţumiţi. Erau furioşi; fuseseră deranjaţi din nou.

Nici măcar un rest de frunză pătruns pe sub uşă nu putea să scape maşinăriilor de cupru fără să fie distrus imediat. Praful, firele de păr sau bucăţile de hârtie erau înşfăcate de micile maxilare din oţel şi transportate în vizuine. De acolo, prin conducte, ajungeau în pivniţă, unde erau azvârlite în gura incineratorului, aşezat ca un Baal satanic într-un colţ întunecat. Câinele alergă în sus pe scară, scheunând jalnic înaintea fiecărei uşi. În cele din urmă, înţelese, aşa cum şi casa înţelesese, că în jur domnea liniştea.

Adulmecă şi zgârie uşa bucătăriei. Înapoia ei, plita făcea clătite. În aer se simţea mirosul de încins şi aromă de coacăze.

Întins pe podea, cu ochii injectaţi şi făcând spume la gură, câinele adulmeca frenetic. Cuprins de o furie oarbă., începu să se învârtă în jurul cozii, încercând să o muşte, muri cu un ultim spasm. Zăcu în hol aproape o oră.

— Ora două, cântă vocea.

Mirosul de cadavru adună regimentele de şoareci. Semănau cu frunzele de toamnă sub pala jucăuşă a elicei unui ventilator.

— Două şi un sfert.

Corpul dispăruse.

Jos, în pivniţă, incineratorul mugi, scoţând o jerbă de scântei pe coş.

— Două şi treizeci şi cinci.

Din pereţii biroului se iviră măsuţele de bridge. Cărţile de joc fluturară — o ploaie de figuri şi cifre. Pe o servantă din lemn de stejar, alături de câteva sandvişuri cu omletă, se odihneau mai multe cocteiluri. De undeva, se auzea o muzică.

La mese era însă linişte, iar cărţile de joc stăteau neatinse.

La ora patru, măsuţele se pliară ca nişte fluturi uriaşi, apoi se ascunseră în perete.

— Patru şi jumătate.

În camera copiilor apărură lumini.

Girafe galbene, lei albaştri, antilope roz, pantere violete

prinseră formă, dansând într-o substanţă cristalină. Pereţii din sticlă alcătuiau o lume fantastică şi plină de culoare. Filme fâşâiau în mecanismele bine unse ale aparatelor de proiecţie mascate în pereţi. Camera prindea viaţă. Ţesătura deasă a covorului semăna acum cu un lan după seceriş. Pe el alergau greieri din fier iar în aerul fierbinte şi nemişcat pluteau fluturi de mătase roşie printre adieri cu miros acru de fiară sălbatică. Sforăitul zgomotos al unui leu leneş, bocănitul saboţilor okapi-ului, fâşâitul ploii în iarba deasă, toate se amestecau într-un zumzet de albine în stupi. Zidurile se deschideau către întinderi nemărginite sub cerul fierbinte de vară. Animalele se retrăgeau către tufişuri spinoase şi ochiuri de apă. Era ora copiilor.

— Ora cinci.

— Cada se umplu cu apă limpede şi fierbinte.

— Orele şase, şapte, opt.

Vesela de la cină se strânse ca prin farmec. În birou se auzi un declic. Pe măsuţa metalică din faţa căminului, în care începuse să trosnească un foc vesel, apăru o ţigară cu un centimetru de scrum gri, mătăsos, fumându-se în aşteptare.

Ora nouă. Paturile îşi încălziră circuitele ascunse, pentru că nopţile erau reci.

Nouă şi cinci. Din plafonul biroului, o voce rosti:

— Doamnă McClellar, ce poezie aţi dori în seara asta?

Casa tăcea.

În cele din urmă, vocea spuse:

— Dacă nu aveţi nici o preferinţă, am să aleg un poem la întâmplare.

Undeva în spatele vocii, de pe o bandă ascunsă, acorduri se împleteau armonios într-o melodie discretă.

— Sara Tearsdale, din câte îmi amintesc, autorul dumneavoastră preferat.

Vor veni ploi blânde pe aripi de vânt,
Răscolind vagi arome şi miros de pământ.

Fulgerând temerare pe-nsoritul cer
Vor zbura rândunele — zgomotoşii năieri.

Iară vara, din mlaştini, potop va isca

De gângănii ciudate, preamărind slava ta.

Albe coroane scutura-vor sălbaticii pruni
În toamne târzii şi senine rod bogat să aduni

Pe neumblate cărări de pădure, se vor ivi
Păuni cu coada-nfoiată, în culori veşnic viu

Şi nimeni vreodată, şi nimeni nu va
Recunoaşte spectrul ce-a bântuit cândva,

Ce-a adus o secundă, un ultim război
Când natura-şi retrase mâna-ntinsă spre noi.

Arbori şi păsări rămân să trăiască în veac,
Omul coboară din turnuri al existenţei steag.

Iar primăvara cu ploile-i blânde, cu suflu-i gigant
Nu va şti c-aici au fost oameni cândva, nu atomi de neant.

În căminul de piatră, focul se stinse. În scrumieră, ţigara se transformase într-o grămăjoară de scrum.

Între pereţii tăcuţi, fotoliile stăteau goale, faţă în faţă. În cameră rămăsese doar muzica.

La ora zece, casa începu să moară. Purtată de vânt, o creangă ruptă dintr-un copac se izbi în fereastra bucătăriei.

O sticlă de dizolvant se sparse pe plită. Într-o clipă, bucătăria fu înghiţită de flăcări.

— Foc! ţipă o voce.

Luminile se aprinseră în toată casa; pompele revărsară, prin plafon, torente de apă. Râul de flăcări se scurse însă pe linoleu, trecând de pragul bucătăriei, în vreme ce toate vocile ţipau în cor: „Foc, foc, foc!"

Casa încerca să se salveze de la dezastru.

Uşile, prevăzute cu resorturi, se închiseră ermetic, dar căldura sparse geamurile în mii de cioburi, iar curentul înteţi focul.

Casa pierdea teren, în timp ce brâul de foc se propaga din cameră în cameră, ajungând la scară.

Şoarecii metalici ţâşneau din perete cu ţipete ascuţite,

scuipau apă peste flăcări, apoi dispăreau pentru a se reîncărca. Stingătoarele de perete revărsau cascade de ploaie artificială.

Era prea târziu. Undeva, într-un ultim efort, o pompă sughiţă şi se opri. Ploaia se linişti. Rezerva de apă, care, în timpul atâtor zile paşnice, umpluse cada şi spălase vasele, se terminase.

Focul trosnea pe scări.

Ajuns în galeriile de la etajele superioare, focul părea că admiră picturile, un Picasso, un Matisse, arzându-le carnea uleioasă, apoi devorându-le cu delicateţe. Flăcările se jucară mai departe, înfăşurându-se în paturi, ascunzându-se după ferestre, decolorând draperiile.

În momentul acela apărură întăriturile.

În plafon se deschiseră trape, iar din pod coborâră roboţi, scuipând fluvii de lichid verde.

Focul dădu înapoi, aşa cum ar face poate şi elefantul, speriindu-se de un şarpe mort. Douăzeci de şerpi lansau acum jeturi de venin verde de cristale translucide. Flăcările erau însă viclene. O parte din ele urcaseră prin exteriorul clădirii, către pompele din pod.

O explozie! Creierul electronic ce comanda pompele erau acum un morman de fiare răsucite şi arse.

Focul se strecură în toate dulapurile, începând să strângă hainele cuminţi de pe umeraşe.

Casa tremura din toate încheieturile. Flăcările scoteau la iveală mănunchiuri de fire şi circuite electronice — fibre nervoase, artere pulsând — dezgolite de bisturiul necruţător al chirurgului.

— Ajutor, ajutor! Foc! Repede!

Din cauza căldurii, oglinzile plesneau ca primele gheţuri, iarna.

— Foc! Foc! Repede!

Un concert de voci înalte şi joase, copii muribunzi rătăciţi în adâncurile unei păduri.

Pe măsură ce firele plesneau în învelişurile lor precum castanele coapte, vocile se împuţinau.

Una, două, trei, patru, cinci voci muriră. În camera copiilor, jungla ardea. Leii albaştri urlau şi girafele violete săreau speriate. Panterele alergau în cerc, schimbându-şi culoarea, iar zecile de milioane de animale, fugind din calea focului, galopară

spre râul fumegând.

Încă zece voci amuţiră. Altele, sub avalanşa necruţătoare a focului, se înălţară nepăsătoare, anunţând ora fredonând, împingând în grădină maşini de tuns iarba telecomandate, deschizând şi închizând frenetic umbrela de pe uşa de la intrare; mii de secvenţe derulându-se simultan. Ca într-o cearsonicărie în care pendulele dereglate bat ora la întâmplare, în casă domnea confuzia delirantă.

Focul învinse, despicând cu o ultimă lovitură ruinele fumegânde, care se prăbuşiră într-o jerbă de scântei.

În bucătărie, cu o secundă înaintea ploii de foc şi pulbere, plita funcţiona într-un ritm halucinant, furnizând zece duzini de ouă, grămezi de pâine prăjită, zeci de felii de şuncă. Devorate de foc, sporeau arderea cuptorului într-un crescendo de şuierături isterice.

Crac! Acoperişul strivi bucătăria şi salonul, totul prăbuşindu-se peste o pivniţă, iar pivniţa peste fundaţie.

Asemeni unor schelete, frigiderul, fotoliile, panglicile, filmele, circuitele, paturile fură înghiţite de adâncuri. Linişte şi fum. Un nor imens de fum. Spre vest, se lumina de ziuă. Între ruine, o bucată de zid izolată rămăsese în picioare.

Din perete, o ultimă voce anunţa neobosită, în vreme ce primele raze de soare străluceau deasupra ruinelor fumegânde:

— Astăzi suntem în 5 august, 2026, astăzi suntem în 5 august, 2026, astăzi suntem...

Octombrie 2026: PICNICUL DE-UN MILION DE ANI

Într-un fel sau altul, Mama venise cu ideea că o excursie la pescuit ar fi minunată pentru întreaga familie. Nu erau însă cuvintele Mamei; Timothy ştia precis. Erau ale Tatei, iar Mama le spunea în locul lui.

Tata îşi foi picioarele prin prundişul marţian şi încuviinţă. Imediat, începură agitaţia şi strigătele, şi, foarte repede, tabăra fu înghesuită în capsule şi containere, Mama îşi trase pe ea pantalonii şi bluza de călătorie, Tata îşi îndopă pipa cu mâini tremurânde şi ochii fixaţi pe cerul marţian, iar cei trei băieţi se înghesuiră răcnind în barca cu motor, fără ca vreunul dintre ei să-i privească mai atent pe Mama şi pe Tata, cu excepţia lui

Timothy.

Tata apăsă un buton. Barca emise un bâzâit înspre cer. Apa se prelinse îndărăt, barca ţâşni înainte, şi familia zbieră: „Ura!"

Timothy stătea în spatele bărcii, cu Tata, degetele lui mici deasupra celor păroase ale Tatei, privind cum canalul cotea şi lăsa in urmă locul cel ruinat, unde coborâseră ei cu racheta lor de familie, venind tocmai de pe Pământ. Îşi aminti noaptea dinaintea plecării de pe Pământ, foiala şi graba, racheta găsită de Tata undeva şi cumva, şi discuţia despre o vacanţă pe Marte. Un loc cam îndepărtat pentru o vacanţă însă Timothy nu comentase, din pricina fraţilor săi mai mici. Ajunseseră pe Marte şi, primul lucru, cel puţin aşa ziceau, mergeau la pescuit.

Pe când mergeau în susul canalului. Tata avea o privire ciudată în ochi. O privire pe care Timothy nu o putea clasifica. Era alcătuită din lumini puternice şi, parcă, un soi de uşurare. Transforma cutele adânci în râs, nu în nelinişte sau plâns.

Dădură cotul şi racheta dispăru.

— Cât de departe mergem? Robert flutură cu mâna prin apă. Palma părea un crab mititel ţopăind în lichidul violet.

— Un milion de ani, răsuflă adânc Tata.

— Uau, făcu Robert.

— Priviţi, copii, întinse Mama un braţ lung şi moale: Un oraş mort.

Se uitară, anticipând cu nerăbdare, iar oraşul cel mort zăcea mort şi singur, pentru ei, moţăind în liniştea fierbinte a verii făcute pe Marte de un meteorolog marţian.

Iar Tata părea încântat că oraşul era mort.

Era o întindere jalnică de stânci rozalii, dormind pe o ridicătură nisipoasă, câteva coloane prăvălite, un altar singuratic, apoi iarăşi nemărginirea nisipului. Cale de kilometri întregi, nimic altceva decât nisip. Un pustiu alb în jurul canalului şi un pustiu albastru deasupra lui.

O pasăre apăru brusc, zburând. Aidoma unei pietre azvârlite într-un iaz albastru, izbind, scufundându-se şi dispărând.

Tata o privi puţin înspăimântat.

— Mi s-a părut că e o rachetă.

Timothy privi oceanul adânc al cerului, căutând să vadă Pământul, războiul, oraşele ruinate şi oamenii care se ucideau între ei încă din ziua în care se născuse. Dar nu zări nimic.

Războiul era tot atât de îndepărtat pe cât sunt două insecte ce se luptă pe viaţă şi pe moarte în bolta unei catedrale uriaşe şi tăcute. Şi la fel de lipsită de simţire.

William Thomas îşi şterse fruntea şi simţi pe braţ atingerea palmei fiului său, ca o tarantulă tânără, excitată. Zâmbi către el:

— Cum e, Timmy?

— Grozav, Tată.

Timothy nu-şi prea explica ce anume ticăia în interiorul vastului mecanism adult de lângă el. Bărbatul cu nas imens şi coroiat, ars de soare, cojindu-se, ochii albaştri şi fierbinţi precum bilele de agată cu care te jucai vara, după orele de şcoală, pe Pământ, şi picioarele lungi şi groase ca nişte stâlpi, în bretelele largi.

— La ce priveşti aşa atent, Tată?

— Căutam logica pământeană, bunul simţ, o guvernare bună, pace şi responsabilitate.

— Toate astea acolo, sus?

— Nu. Nu le-am găsit. Nu mai există acolo. Poate că nu or să mai fie niciodată. Poate că ne-am păcălit singuri, închipuindu-ne că sunt acolo.

— Cum?

— Uite un peşte, arătă Tata.

Dinspre cei trei băieţi se ridicară sunete de sopranǎ, atunci când legănară barca, arcuindu-şi gâturile subţiri ca să vadă mai bine. Făcură ooo şi aaa. Un peşte-inel argintiu plutea pe lângă ei, unduindu-se şi închizându-se ca un iris, brusc, în jurul particulelor de hrană, pentru a le asimila.

Tata îl privi. Rosti cu o voce joasă şi profundă:

— Ca în război. Războiul pluteşte, vede hrană, se contractă. într-o clipă... Pământul a dispărut.

— William, rosti Mama.

— Iartă-mă.

Rămaseră nemişcaţi şi simţiră apa canalului curgând rece, iute şi sticloasă. Se auzea numai zumzetul motorului, susurul apei, soarele dilatând aerul.

— Când îi vedem pe marţieni? strigă Michael.

— În curând, poate, rosti Tata. Poate diseară.

— Oh, dar marţienii sunt o rasă dispărută, făcu Mama.

— Nu, nu-i aşa. O să vă arăt nişte marţieni, replică iute Tata.

Timothy se strâmbă, însă nu comentă. Totul era acum ciudat. Vacanţe, pescuit şi priviri schimbate între oameni.

Ceilalţi doi băieţi erau deja ocupaţi, punându-şi palmele apărătoare deasupra ochilor şi privind spre malurile din stâncă, înalte de doi metri, ale canalului, căutând marţienii.

— Cum arată? întrebă Michael.

— O să-i recunoaşteţi atunci când o să-i vedeţi. Tata scoase un fel de chicotit şi Timothy văzu că obrazul îi zvâcnea.

Mama era subţire şi fină, cu părul prins într-o plasă din firişoare aurii, şi ochii de culoarea apei reci şi adânci din canal, acolo unde curgea umbrită, aproape purpurii, cu picături chihlimbarii în ei. Îi puteai vedea gândurile înotându-i prin ochi precum peştii — unele strălucitoare, altele întunecate, iuţi, bruşte, sau line şi lente, iar alteori, de pildă atunci când privea către Pământ, zăreai doar culori şi nimic altceva. Stătea la prova bărcii, cu o mână pe bordul lateral şi cealaltă în poala pantalonilor ei bleumarin, iar la guler, unde bluza i se deschidea ca o floare albă, se vedea o dungă din pielea bronzată a gâtului.

Continua să privească înainte, căutând să desluşească ceva. dar, nereuşind prea bine, se uita înapoi, spre soţul ei, şi prin ochii lui, care reflectau, vedea ce se găsea în faţa lor, iar pentru că în reflecţie el adăuga şi o parte a lui, o fermitate hotărâtă, chipul femeii se relaxa, acceptând, şi revenea cu ochii înainte, ştiind deodată ce să caute.

Timothy privea şi el. Nu zărea însă decât linia dreaptă a canalului, străbătând violetă o vale largă şi adâncă, mărginită de dealuri scunde, mâncate de vreme, şi continuând mereu până ce cădea după linia cerului. Iar canalul urma mereu, prin oraşe care ar fi zornăit ca nişte gândaci într-o ţeastă uscată, dacă le-ai fi scuturat. O sută, sau două sute de oraşe visând visele unor zile fierbinţi şi nopţi reci de vară...

Parcurseseră milioane de kilometri pentru picnicul acela — o ieşire la pescuit. În rachetă existase însă şi o armă. Erau în vacanţă. Atunci, de ce luaseră atâtea alimente, mai mult decât suficiente pentru ani şi ani de zile, pe care le ascunseseră în preajma rachetei? Vacanţă. Imediat îndărătul vălului vacanţei nu se afla chipul vesel al râsului, ci ceva dur, osos şi poate înfricoşător. Timothy nu putea ridica vălul, iar ceilalţi doi băieţi erau ocupaţi cu vârstele lor de zece şi respectiv opt ani.

— Deocamdată, nici un marţian. Tâmpiţi.

Robert îşi lăsă bărbia ascuţită în palmă şi privi canalul.

Tata adusese cu el un radio atomic, fixat la încheietura mâinii. Funcţiona după un principiu învechit: îl lipeai de tâmplă, de oasele de lângă ureche, şi vibra, cântând sau vorbindu-ţi. Tata îl asculta. Chipul său semăna cu un oraş marţian ruinat, prăbuşit, uscat, aproape mort.

Îi întinse radioul Mamei. Ea ascultă şi buzele i se deschiseră.

— Ce..., începu Timothy, dar nu mai termină niciodată întrebarea.

În momentul acela, răsunară două explozii titanice, resimţite până în măduva oaselor, care se amplificară, apoi fură urmate de vreo şase zguduituri mai mici.

Ridicând capul, Tata spori imediat acceleraţia. Barca sări, se clătină şi-i zgâlţâi. Mişcarea îl făcu pe Robert să-şi uite spaima şi determină ţipete înspăimântate, totuşi încântate, din partea lui Michael, care se agăţă de picioarele Mamei şi privi apa scurgându-i-se ca un torent pe lângă nas.

Tata coti barca, opri motorul şi trase ambarcaţiunea într-un mic canal lateral, sub un chei din piatră, străvechi şi năruit, care mirosea a carne de crab. Barca izbi cheiul îndeajuns de puternic pentru a-i azvârli pe toţi înainte, dar nimeni nu se lovi, iar Tata era deja întors ca să vadă dacă vălurelele de pe canal le puteau trăda drumul spre ascunzătoare. Undele se apropiară, scăldară stânca şi se întoarseră, amestecându-se între ele, domolindu-se ş: reflectându-se în soare. Se estompară.

Tata ciuli urechile. Toţi făcură la fel.

Răsuflarea lui răsuna aidoma unor pumni izbind în stâncile ude şi reci ale cheiului. Din umbră, ochii de pisică ai Mamei îl fixau pe Tata, căutând să deducă ce avea să urmeze.

Tata se relaxa şi răsuflă adânc, râzând de unul singur.

— Racheta, bineînţeles. Am devenit hipersensibil. Racheta.

— Ce s-a întâmplat, Tata, făcu Michael, ce s-a întâmplat?

— Oh, am aruncat racheta în aer, asta-i tot, răspuns Timothy, încercând să pară indiferent. Am mai auzit şi alte explozii de rachete. A noastră tocmai a sărit în aer.

— De ce am aruncat racheta în aer? întrebă Michael. De ce, Tata?

— Face parte din joc, prostule! spuse Timothy.

— Un joc!

Michael şi Robert iubeau cuvântul.

— Tata a aranjat-o ca să sară în aer şi nimeni să nu ştie unde am coborât, sau încotro am plecat! În caz că vin să caute, înţelegeţi?

— Ah, e un secret!

— M-am speriat de propria mea rachetă, recunoscu Tata către Mama. Sunt nervos. Deşi e o prostie să crezi că au să mai existe vreodată rachete. Poate cu excepţia uneia, dacă Edward şi nevastă-sa reuşesc să ajungă.

Duse din nou la ureche radioul cel mititel. După două minute, mâna îi căzu ca o zdreanţă.

— S-a terminat, în sfârşit, se adresă el Mamei. Nu mai prinde nimic. Nu mai există nici o staţie de emisie. În ultimii ani, rămăseseră numai două. Acum, eterul este complet tăcut. Probabil că aşa va şi rămâne.

— Cât timp? întrebă Robert.

— Poate că... stră-strănepoţii tăi o să audă ceva, răspunse Tata.

Stătea nemişcat şi copiii erau prinşi în mijlocul uimirii, înfrângerii, resemnării şi acceptării sale.

În cele din urmă, porni barca şi continuă în direcţia iniţială.

Se făcuse târziu: Soarele coborâse pe cer, iar înaintea lor se întindeau o serie de oraşe moarte.

Tata vorbea încet şi blajin cu fiii săi. De multe ori, în trecut, fusese repezit, distant şi îndepărtat de ei, însă acum îi mângâia pe creştet cu câte o vorbă şi ei simţeau.

— Mike. alege un oraş.

— Ce, Tată?

— Alege un oraş, băiete. Oricare oraş pe lângă care trecem.

— Bine, încuviinţă Michael. Cum să aleg?

— Alege-l pe cel care îţi place cel mai mult. Şi voi la fel, Robert şi Tim. Alegeţi oraşul care vă place cel mai mult.

— Eu vreau un oraş cu marţieni în el, spuse Michael.

— O să-l aveţi, făcu Tata. Promit.

Buzele se adresau copiilor, dar ochii erau pentru Mamă.

În douăzeci de minute, trecură pe lângă şase oraşe. Tata nu mai pomeni nimic de explozii; părea mult mai interesata de a se distra cu băieţii lui, amuzându-i.

Lui Michael îi plăcu primul oraş pe lângă care trecură, însă hotărârea îi fu respinsă, deoarece toţi puneau la îndoială

alegerile pripite. Al doilea oraş nu plăcu nimănui. Era o aşezare a Oamenilor de pe Pământ, construită din lemn, şi putrezea deja în rumeguş. Lui Timothy îi plăcu cel de-al treilea oraş pentru că era mare. Al patrulea şi al cincilea erau prea mici, dar al şaselea obţinu aprecierile unanime, inclusiv ale Mamei, care se asocie la Tii, Pfii şi Ia-uite-acolo!

Erau vreo cincizeci sau şaizeci de clădiri uriaşe, încă în picioare, străzile erau prăfuite dar pavate, şi se puteau zări una sau două arteziene centrifugale vechi, pulsând încă umede în pieţe. Acelea erau singurele urme de viaţă — jerbele de apă reflectate de ultimele raze ale soarelui.

— Acesta este oraşul, rostiră cu toţii.

Amarând barca de un ponton, Tata sări afară.

— Am ajuns! El e oraşul nostru. Aici o să locuim de acum înainte!

— De acum înainte?

Michael era nelămurit. Se ridică, privi în jur, apoi se întoarse către locul unde coborâse racheta.

— Dar racheta? Dar Minnesota?

— Aici, spuse Tata.

Lipi radioul cel mic de căpşorul blond al lui Michael.

— Ascultă.

Michaei ascultă:

— Nu aud nimic, rosti el.

— Exact. Nimic. Absolut nimic de acum înainte. Nici Minneapolis, nici rachete, nici Pământ.

Michael se gândi puţin, apoi începu să suspine încet şi fără lacrimi.

— Stai puţin, adăugă imediat Tata. În locul lor, o să-ţi dau mult mai multe, Mike!

— Ce?

Michael amuţi, curios, totuşi gata să continue în cazul în care dezvăluirile ulterioare ale Tatei aveau să fie tot atât de ciudate.

— Îţi dau oraşul ăsta, Mike. Este al tău.

— Al meu?

— Pentru tine, Robert şi Timothy, voi trei, să-l stăpâniţi sănătoşi.

Timothy ţâşni din barcă.

— Auzi, e tot al nostru! Tot!

Îi juca rolul Tatei, improviza dar juca bine. Mai târziu, când totul avea să se termine şi să se rezolve, putea să se ascundă undeva şi să plângă vreme de zece minute. Deocamdată, era doar un joc, un picnic în familie, iar ceilalţi copii trebuiau să continue să se joace.

Mike sări afară împreună cu Robert. O ajutară pe Mama.

— Aveţi grijă de sora voastră, spuse Tata, şi nimeni nu înţelese la ce se referea, decât mai târziu.

Intrară grăbiţi în oraşul uriaş cu pietre purpurii, şoptind între ei, deoarece oraşele mari au un ceva care te face să vrei să vorbeşti în şoaptă, să priveşti asfinţitul soarelui.

— Peste vreo cinci zile, rosti încet Tata, o să mă întorc în locul unde am coborât cu racheta, o să iau alimentele pe care le-am ascuns printre ruine şi o să le aduc aici. O să-i caut şi pe Bert Edwards, nevastă-sa şi fetele.

— Fetele? întrebă Timothy. Câte?

— Patru.

— Mai târziu asta o să aducă necazuri, clătină Mama din cap.

— Fete. Michael se strâmbă aidoma unui sculpturi marţiene străvechi: Fete.

— Şi ei vin cu o rachetă?

— Da. Dacă reuşesc. Rachetele de familie sunt construite pentru călătorii pe Lună, nu pe Marte. Noi am avut noroc că am ajuns cu bine.

— De unde ai avut racheta? şopti Timothy în vreme ce ceilalţi băieţi alergau înainte.

— Am păstrat-o. Am păstrat-o timp de douăzeci de ani, Tim. O ascunsesem, sperând că nu va trebui să o folosesc niciodată. Cred că ar fi trebuit să o dau guvernului, pentru război, dar mă gândeam mereu la Marte...

— Şi la un picnic!

— Exact. Toate astea rămân între noi. Când am văzut că pe Pământ totul se sfârşea, după ce am aşteptat până în ultima clipă, am făcut bagajele. Bert Edwards ascunsese şi el o rachetă, însă am hotărât că avea să fie mai sigur să decolăm separat, în caz că cineva încearcă să ne doboare.

— De ce ai aruncat racheta în aer, Tată?

— Ca să nu ne mai putem întoarce niciodată. În plus, dacă vreunui dintre oamenii aceia răi vor veni vreodată pe Marte, nu

or să ştie că suntem aici.

— De aceea priveai mereu cerul?

— Da, e o prostie. Nu ne vor urmări niciodată. Nu au cu ce. Sunt prea prudent, asta-i tot.

Michael apăru alergând.

— E într-adevăr oraşul nostru, Tată?

— Toată planeta e a noastră, copii. Toată planeta. Stăteau acolo, Regele Dealului, Vârful Grămezii, Conducătorul a Tot ce Vedeau, Monarhi şi Preşedinţi Mai Presus de Orice Bănuieli, încercând să înţeleagă ce însemna să ai o planetă, şi cât de mare era, de fapt, o planetă.

Noaptea coborî repede în aerul rarefiat şi Tata îi lăsă în piaţetă, lângă arteziană, se întoarse la barcă şi reveni, ţinând un teanc de cărţi în mâinile lui mari.

Azvârli cărţile într-o curte veche şi le dădu foc. Ca să se încălzească, se ghemuiră în jurul flăcărilor, iar Timothy zări literele mici sărind ca nişte animale înfricoşate, atunci când flăcările le atingeau şi le cuprindeau. Foile se boţeau ca pielea unui bătrân, şi carbonizarea ataca nenumărate cuvinte: „DATORII GUVERNAMENTALE"; „Graficul afacerilor, 1999", „Prejudecata religioasă: Un eseu"; „Ştiinţa logisticii", „Problemele uniunii Pan-americane"; „Raport de bursă pentru 3 iulie, 1998", „Rezumatul războiului"...

Tata insistase să le aducă tocmai în acest scop. Le azvârlea în foc, una câte una, satisfăcut, şi le explica copiilor:

— A sosit timpul să vă spun câteva lucruri. Nu cred că am fost prea corect, ascunzându-vă atâtea. Nu ştiu dacă o să înţelegeţi, dar trebuie să vorbesc, chiar dacă nu o să pricepeţi totul.

Azvârli o broşură în foc.

— Ard un anume fel de viaţă, aşa cum, în clipa asta, acelaşi fel de viaţă este ras de pe suprafaţa Pământului. Iertaţi-mă dacă vorbesc ca un politician. Sunt, la urma urmei, un fost guvernator statal; am fost cinstit şi pentru asta am fost urât. Pe Pământ, viaţa nu s-a apucat niciodată să facă ceva foarte bun. Ştiinţa ne-a luat-o prea repede înainte şi oamenii s-au pierdut într-o junglă mecanică, bucurându-se aidoma unor copii de obiectele frumoase, de gadgeturi, elicoptere şi rachete, punând accent pe cele care nu trebuia, punând accent pe maşini şi nu pe felul în

care trebuie conduse acestea. Războaiele au sporit din ce în ce mai mult şi, în cele din urmă, au ucis Pământul. Aceasta e explicaţia tăcerii din radio. De asta am fugit noi.

Am fost norocoşi. Nu au mai rămas rachete. Este momentul să ştiţi că aceasta nu e deloc o expediţie de pescuit. Nu-mi face plăcere să vă spun. Pământul nu mai există. Călătoria interplanetară nu va mai reînvia pentru câteva secole, poate niciodată. Însă felul acela de viaţă s-a dovedit a fi greşit şi s-a sugrumat cu propriile lui mâini. Sunteţi tineri. O să vă repet toate astea zilnic, până când veţi înţelege.

Făcu o pauză şi aruncă alte cărţi în foc.

— Acum suntem singuri. Noi şi încă o mână de oameni, care vor sosi peste câteva zile. Destui ca să începem iarăşi. Destui ca să întoarcem spatele la tot ce a fost pe Pământ şi să apucăm pe un drum nou...

Flăcările pârâiră, subliniindu-i cuvintele. Toate hârtiile arseseră cu excepţia uneia. Toate legile şi crezurile Pământului se transformaseră în cenuşă fierbinte care, în curând, avea să fie spulberată de vânt.

Timothy privi ultimul lucru azvârlit de Tata în foc. Era o hartă a Lumii, care se boţi şi se întinse încinsă, apoi se nărui — fâl — şi dispăru ca un fluture negru şi cald. Timothy întoarse ochii.

— Acum o să vă arăt marţienii, spuse Tata. Haideţi, cu toţii. Hai, Alice.

O apucă de mână.

Michael plângea zgomotos, iar Tata îl luă în braţe şi îl purtă mergând printre ruine, spre canal.

Canalul. Unde peste o zi, sau două, viitoarele soţii aveau să apară într-o barcă, fetiţe chicotind acum, cu tatăl şi mama lor.

Noaptea îi înconjură şi răsăriră stelele. Timothy nu putea însă găsi Pământul. Apusese deja. Merita să se gândească la asta.

Pe când mergeau, o pasăre de noapte ţipă printre ruine.

— Mama voastră şi cu mine o să încercăm să vă învăţăm, vorbi Tata. Poate că vom da greş. Sper să nu se întâmple aşa. Am văzut multe şi am învăţat din ele. Am plănuit călătoria aceasta cu ani în urmă, înainte de a vă naşte voi. Cred că, chiar dacă n-ar fi fost război, noi tot am fi venit pe Marte ca să trăim şi să ne formăm propriile noastre standarde de viaţă. Ar mai fi

trecut un secol până ce Marte ar fi fost într-adevăr strivit de civilizaţia Pământului. Acum, bineînţeles...

Ajunseră la canal. Era lung, drept, răcoros, umed şi strălucitor în noapte.

— Am vrut dintotdeauna să văd un marţian, spuse Michael. Unde sunt, Tată? Ne-ai promis...

— Uite-i, rosti Tata, şi îl săltă pe umeri şi arătă drept în jos.

Marţienii erau acolo. Timothy începu să tremure.

Marţienii erau acolo — în canal — reflectaţi de oglinda apei... Timothy, Michael, Robert, Mama şi Tata.

Marţienii îi priviră mult, mult timp, tăcuţi, din apele unduitoare...

SFÂRŞIT